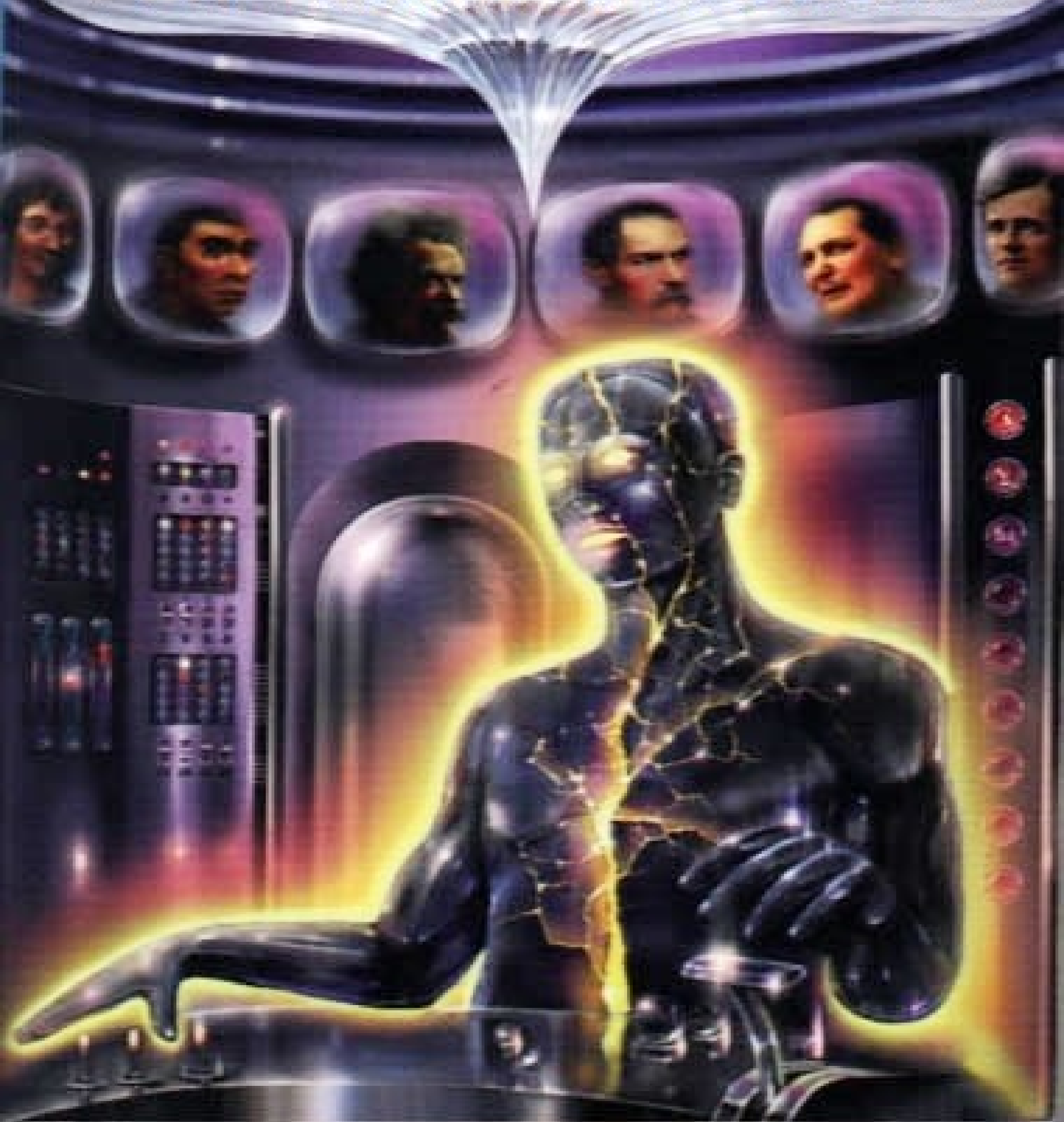
HUGO AWARD–WINNING AUTHOR

PHILIP JOSÉ FARMER

VOLUMUL V DIN SAGA RIVERWORLD

ZEII LUMII FLUVIULUI

Philip José Farmer

LUMEA FLUVIULUI

ZEII LUMII FLUVIULUI

Volumul 5

TRADUCERE DE GABRIEL STOIAN

Editura NEMIRA
2008

PREFAŢA AUTORULUI

Celor care nu au citit volumele precedente din seria Lumii Fluviului: *Fluviul vieţii* (sau *Înapoi la trupurile voastre răzleţite*), *Vasul miraculos*, *Planul misterios* şi *Labirintul magic*, le recomand să consulte prezentarea generală de mai jos. Acolo, cititorii se pot familiariza cu unele evenimente ori aspecte menţionate doar *en passant* în romanul de faţă. Am scris prezentarea ca să evit recapitulările lungi. Iar cei care cunosc seria ar putea să o parcurgă ca să-şi împrospăteze memoria în privinţa anumitor întâmplări.

În *Labirintul magic*, cel de-al patrulea volum, am afirmat că el va încheia seria. Aşa avusesem de gând, însă mi-am lăsat o portiţă de scăpare în ultimul paragraf. Simţurile mele au perceput situaţia mai bine, astfel că m-au îndemnat să plasez acea soluţie. La scurtă vreme după apariţia cărţii, m-am gândit la puterile uriaşe deţinute de oamenii care pătrunseseră în Turn şi la tentaţiile care se nasc într-o asemenea situaţie.

De asemenea, după cum ştiam, iar unii cititori chiar mi-au transmis acest lucru, la o adică, se putea întâmpla ca adevărurile dezvăluite în volumul patru să nu fie şi cele definitive.

Opiniile şi concluziile despre economie, ideologie, politică, sexualitate şi alte chestiuni ce ţin de *Homo sapiens* diferă, în funcţie de cunoştinţele ori înclinaţiile personajelor. Ele nu reprezintă în mod necesar părerile mele. Sunt sigur că toate rasele posedă un potenţial mental asemănător şi că aceeaşi doză de prostie, mediocritate şi geniu se regăseşte la fiecare dintre ele. Toate rasele, am această convingere, prezintă un potenţial similar pentru bine sau rău, iubire sau ură, sfinţenie şi păcătoşenie. După şaizeci de ani de lecturi şi observaţii atente, mai sunt convins că viaţa omului a fost mereu sălbatică şi de un absurd comic, însă nu suntem o specie iremediabil pierdută.

DRAMATIS PERSONAE

Treizeci şi cinci de miliarde de oameni din toate ţările şi epocile istoriei Pământului au fost resuscitaţi de-a lungul întortocheatului Fluviu de pe Lumea Fluviului. Cititorul va afla cu uşurare că doar câţiva dintre aceştia vor juca un rol în prezentul roman.

Loga: Nepot al Regelui Priam din Troia antică, născut în secolul al XII-lea î.e.n., ucis la vârsta de patru ani de un soldat grec în timpul cuceririi acelei cetăţi. Resuscitat pe planeta Lumea Grădină de extratereştri non-umani, şi crescut acolo. A devenit membru al Consiliului celor Doisprezece Etici, având sarcina de a crea Lumea Fluviului şi de a resuscita acolo toate fiinţele umane care muriseră între anul 99.000 î.e.n. şi 1983. A devenit un renegat şi a atras o serie de pământeni resuscitaţi în complotul lui de a-i răsturna pe ceilalţi Etici şi pe agenţii lor, pentru a modifica planul iniţial privind destinul celor renăscuţi pe Lumea Fluviului.

Richard Francis Burton: Englez născut în 1821, decedat în 1890. În cursul vieţii a fost o *cause célèbre* şi o *bête noire*[1]. Faimos explorator, lingvist, antropolog, traducător, poet, scriitor şi spadasin. A descoperit Lacul Tanganyka; a pătruns deghizat în Mecca, oraşul sacru al musulmanilor, (şi, după experienţa trăită, a scris cea mai bună carte publicată vreodată despre Mecca); a realizat cea mai cunoscută traducere a operei *O mie şi una de nopţi*, plină de note explicative şi eseuri, rezultat al vastelor sale cunoştinţe privind ezoterismul vieţii din Africa şi Orient; a fost considerat unul dintre cei mai buni spadasini ai epocii sale; şi a fost primul european care a intrat în Harar, oraşul interzis din Etiopia – de unde a ieşit viu.

---

[1] Lb. fr. în original: *sursă de scandal* sau *oaie neagră* (n. tr.).

Alice Pleasance Liddell Hargreaves: Născută în Anglia în 1852, decedată în 1934. Fiica lui Henry George Liddell, capelan al Prinţului Consort, vice-cancelar al Oxford University, decan al Bisericii lui Cristos, şi co-editor al renumitului *Lexicon grec-englez* Scott-Liddell, care este şi astăzi dicţionarul clasic standard grec-englez. Când avea zece ani, Alice l-a inspirat pe Lewis Carroll să scrie *Alice în Ţara Minunilor*, având-o pe ea ca model pentru personajului omonim.

Peter Jairus Frigate: Scriitor american de science-fiction, născut în 1918 şi decedat în 1983.

Aphra Behn: Englezoaică, născută în 1640, decedată în 1689. A spionat pentru regele Carol al II-lea în Olanda, iar mai târziu, a devenit o faimoasă romancieră, poetă şi autoare dramatică. A fost prima femeie din Anglia care şi-a câştigat existenţa din scris.

Nur ed-Din el-Musafir: Născut în Spania maură în 1164, a murit la Bagdad în 1258. Musulman (fără a fi conservator), şi sufist, membru al acestei discipline mistice, însă realiste, căreia i-a aparţinut şi Omar Khayyam.

Jean Baptiste Antoine Marcelin, Baron De Marbot: Născut în 1782 în Franţa, a murit tot acolo în 1854. Ca şi Nur, scund de statură, însă foarte puternic şi iute. A dovedit o bravură deosebită ca general sub Napoleon şi a fost rănit în numeroase rânduri. *Memoriile şi campaniile* sale l-au atras atât de mult pe A. Conan Doyle, încât a folosit relatările şi faptele lui De Marbot pentru a crea personajul brigadierului Gerard, curajosul soldat francez.

Tom Million Turpin: American de culoare, născut în 1871 la Savannah, Georgia; a murit în 1922 la St. Louis. Pianist şi compozitor cu un talent considerabil; *Harlem Rag* a fost prima piesă compusă de un compozitor de

culoare care s-a publicat, în 1897. A fost de asemenea şef peste cartierul prostituatelor din St. Louis.

Li Po: Născut în 710 într-o regine de la marginea Chinei şi având strămoşi de origine turco-chineză; a murit în 762, tot în China. Considerat de mulţi drept cel mai mare poet al Chinei, a fost de asemenea un renumit spadasin, băutor, amant şi hoinar. În *Labirintul magic*, apare sub numele de Tai-Peng.

Star Spoon: Femeie, contemporană cu Li-Po, care a suferit mult atât în China, cât şi în Lumea Fluviului.

Deşi oricărui autor i-ar plăcea să creadă că fiecare cuvânt al său rămâne gravat pentru totdeauna în inimile cititorilor, s-ar putea ca unele dintre evenimentele descrise în precedentele romane din seria Lumea Fluviului să se fi estompat în memoria unora. Iată o scurtă trecere în revistă a aventurilor petrecute până la romanul Zeii Lumii Fluviului.

Richard Francis Burton, faimosul (sau infamul) explorator, lingvist, scriitor, poet, spadasin şi antropolog britanic moare în 1890, la vârsta de şaizeci şi nouă de ani. Contrar aşteptărilor sale, se trezeşte din morţi. Se află într-o încăpere uriaşă, în care miliarde de trupuri plutesc în aer. Toate trupurile pe care le vede sunt umane, cu excepţia unuia din apropiere. Trupul e de hominid, dar nu aparţine vreunui membru al speciei *Homo sapiens*. Înainte de a reuşi să evadeze din acea încăpere, doi indivizi care apar într-un fel de aparat zburător îl fac să-şi piardă cunoştinţa.

Când se trezeşte din nou, Burton stă întins pe malul unui fluviu lat dintr-o vale îngustă, înconjurată de munţi înalţi, imposibil de escaladat. Are trupul de la douăzeci şi cinci de ani, mai puţin cicatricele de atunci. Este doar unul dintre cele treizeci şi cinci de miliarde de oameni resuscitaţi sub un cer necunoscut de pe malurile unui fluviu lung de şaisprezece milioane de kilometri.

Aşa cum vor demonstra evenimentele, resurecţia nu se realizează prin mijloace supranaturale. Se face cu ajutorul unor dispozitive ştiinţifice inventate de fiinţe necunoscute, la începutul primei cărţi, *Înapoi la trupurile voastre răzleţite* (sau *Fluviul Vieţii*). Autorii acestei acţiuni, Eticii, au instalat instrumente de înregistrare pe Pământ cu mult înainte ca primii oameni să se desprindă din rândul maimuţelor. (Cel puţin aşa li se spune lui Burton şi celorlalţi pe parcursul seriei.) Aceste maşini înregistrează toate fiinţele umane de la concepţia lor şi până în momentul morţii. Şi, aşa cum se descoperă în volumul al patrulea, *Labirintul magic*, sufletele (pe care Eticii le numesc *wathani*) sunt artificiale, nu există în mod natural. Sufletele sunt furnizate de Etici.

La începuturile Lumii Fluviului, locuitorii săi cred că au fost resuscitaţi toţi oamenii care au trăit între anul 2.000.000 î.e.n. şi 2008. Curând îşi dau seama că toţi copiii care au murit pe Pământ până la vârsta de cinci ani, cei înapoiaţi mental şi psihopaţii nu au fost resuscitaţi. După cum află Burton de la un Etic renegat, aceştia au fost resuscitaţi pe o planetă numită Lumea Grădină. Iar în ultimul volum aflăm că doar oamenii născuţi între aproximativ 99.000 î.e.n. şi 1983 au fost aduşi pe Lumea Fluviului. După ce se încheie acest proiect iniţiat de Etici, vor fi resuscitaţi şi cei care au murit după 1983.

Eticii sunt moştenitorii câtorva culturi, unele dintre ele non-umane, care şi-au luat sarcina de a înregistra şi resuscita speciile inteligente de pe mai multe lumi din întregul univers. Dacă nu ar fi procedat astfel, toate fiinţele inteligente care au murit vor rămâne moarte pe vecie.

Unii Etici, deghizaţi ca pământeni, au răspândit în Lumea Fluviului conceptul religios de Continuare. Un locuitor al Văii nu poate Continua decât dacă a atins un anumit standard etic superior – cu alte cuvinte, un anumit stadiu de „bunătate”. După o sută de ani, proiectul se încheie, iar cei ce nu vor reuşi să atingă un anumit nivel etic vor muri pentru totdeauna. *Wathanii* celor care au ajuns la această etapă vor fi absorbiţi de Dumnezeu.

Acest concept este lansat de Etici şi transmis prin intermediul câtorva religii – de pildă, cea promovată de Biserica Celei de-A Doua Şanse. Misionarii şi Biserica îşi învaţă discipolii să vorbească esperanto. Este necesară o limbă pe care să o poată înţelege oricine, datorită amestecului de oameni proveniţi din multe epoci şi locuri.

Burton şi alţi câţiva sunt vizitaţi încă de la început de un Etic ce refuză să-şi dezvăluie identitatea. Burton şi alţii îl numesc X sau Necunoscutul Misterios. X (despre care aflăm, în *Labirintul magic*, că este Loga, membru al Consiliului celor Doisprezece al Eticilor), neutralizează planurile semenilor săi. El explică atitudinea sa în diferite moduri, dar adevăratul motiv care îl determină să devină renegat ne este dezvăluit în cel de-al patrulea volum,

Labirintul magic. X îi recrutează pe unii dintre resuscitaţi pentru a-l ajuta să-şi realizeze complotul. Între aceştia se numără Burton, Sam Clemens, Cyrano de Bergerac, un titantrop gigantic pe nume Joe Miller şi alţi oameni excepţionali, bărbaţi, dar şi femei.

Ei descoperă că Fluviul izvorăşte dintr-o mare aflată la Polul Nord al acestei planete, apoi şerpuieşte în josul unei emisfere, dă ocol Polului Sud, apoi şerpuieşte din nou către cealaltă emisferă, vărsându-se cu vuiet înapoi în locul de unde a pornit, marea de la Polul Nord. Din roca-mamă de pe fundul acestei mări se înalţă semeţ, construit de Etici, un turn în care se află toate circuitele şi uriaşul creier de proteine al Computerului. Tot el găzduieşte într-un puţ central *wathanii*, în vreme ce morţii sunt stocaţi în evidenţe fizice. Când este resuscitată o persoană, *wathanul* se reataşează imediat de trupul ridicat din morţi. Această entitate conţine toate amintirile trupului, copiindu-le practic, asigurând astfel conştiinţa de sine a minţii faţă de trup. Fără *wathan*, părţii fizice a individului i-ar lipsi conştiinţa de sine şi mijloacele de a-şi păstra identitatea.

Primul volum, *Înapoi la trupurile voastre răzleţite* (sau *Fluviul vieţii*), are ca obiect descrierea modului de alcătuire a Lumii Fluviului şi eforturile lui Burton de a scăpa de Etici. Aceştia au aflat că el a fost trezit în camera de resuscitare de colegul lor renegat. Burton se sinucide de şapte sute şaptezeci şi şapte de ori în încercarea de a fugi de Etici, dar este în cele din urmă prins. Este interogat în Turn de către Consiliul celor Doisprezece, în rândurile căruia există un renegat. Memoria lui este înregistrată, astfel ca membrii Consiliului să îl poată vedea pe renegat prin ochii lui. Însă renegatul a rearanjat anumite circuite din Computer şi a făcut în aşa fel încât membrii Consiliului să creadă că amintirile lui Burton privind interogatoriul au fost şterse. Burton revine în Vale cu memoria intactă.

În cel de-al doilea volum, *Vasul miraculos*, scriitorul american Samuel Clemens visează să construiască un vas uriaş cu zbaturi, cu care să poată călători în susul Fluviului, până la izvoare. De acolo va merge pe jos până la Turnul ce

se înalţă din mare. Nu poate să-şi împlinească visul multă vreme, deoarece planeta este săracă în fier şi alte metale grele. X face astfel încât să devieze de pe orbită un meteorit alcătuit din fier şi nichel, iar acesta se prăbuşeşte în Vale, şi Clemens îl foloseşte pentru a extrage metalul. Vasul îi este însă furat de partenerul său, Regele Ioan al Angliei, fratele lui Richard Inimă-de-Leu. Sam jură să construiască alt vapor, să-l ajungă din urmă pe Ioan şi să se răzbune.

În cel de-al treilea volum, *Planul misterios*, după multe dificultăţi şi încercări ale altora de a-i fura şi acest vas, Clemens termină construcţia. După plecarea lui pe Fluviu, un alt grup construieşte un dirijabil şi porneşte în zbor către Turn. Numai un membru din grup reuşeşte să pătrundă, fără însă a mai reveni. În drumul de întoarcere, echipajul descoperă că unul dintre membrii săi este X, dar acesta evadează, iar nava aeriană este distrusă de o bombă plasată de el la bord.

În cel de-al patrulea volum, *Labirintul magic*, asistăm la confruntarea dintre cele două nave înarmate. În bătălie, ambele se scufundă, iar căpitanii lor pier alături de mai toţi membrii echipajelor. Burton şi câţiva dintre recruţii lui X supravieţuiesc. Folosind o ambarcaţiune de mici dimensiuni, ei urcă pe Fluviu atât cât pot, după care escaladează lanţul masiv şi abrupt de munţi ce înconjoară Marea Polară de Nord. Burton are convingerea că unul dintre membrii acestui grup este X. După ce pătrund în Turn pe o intrare instalată în secret de X, Burton află cine este acest X.

Totuşi, din cauza absenţei locatarilor Etici şi a Agenţilor acestora (ucişi de X), mecanismele Turnului, lăsate în părăsire foarte multă vreme, au nevoie de întreţinere. Cum acest lucru nu se întâmplă, o supapă care permite trecerea apei de mare se blochează, astfel încât creierul de proteine al Computerului este ameninţat. Dacă moare înainte de repararea supapei de admisie, întregul proiect este zădărnicit, iar evidenţele privind trupurile se vor pierde.

Herman Göring, fost nazist şi Mareşal al celui de-al

Treilea Reich, face parte din acest grup. El s-a căit pentru faptele rele comise pe Pământ şi s-a convertit la credinţa propovăduită de Biserica Celei de-A Doua Şanse. Se sacrifică în încercarea de a repara supapa. Nu reuşeşte însă, şi se pare că din această cauză Computerul va fi distrus şi, odată cu el, va dispărea şi orice speranţă de nemurire pentru treizeci şi cinci de miliarde de oameni.

Cu toate acestea, Alice Liddell Hargreaves, membră a grupului, găseşte o metodă ingenioasă de a dejuca supuşenia sinucigaşă a Computerului faţă de anumite inhibiţii, iar proiectul este salvat.

Acum, locuitorilor Văii li se acordă timpul suplimentar de care Loga, Eticul renegat, susţine că ar avea nevoie pentru ca toţi să atingă nivelul de la care pot Continua. Proiectul se va relua aşa cum a fost conceput iniţial, doar cu această excepţie. Semenii lui Loga şi Agenţii acestora nu vor fi resuscitaţi, deoarece ar putea strica planurile.

Cartea pe care o aveţi în faţă, *Zeii Lumii Fluviului*, începe la câteva săptămâni după încheierea celei de-a patra, *Labirintul magic*.

„Seminţiile şi soarta pământenilor stau în puterea Ta
Indiferent de rangul lor,
Nenumăratele lor limbi şi culoarea pielii lor
Îţi aparţin, iar pe noi, dintre cei mulţi,
Ne-ai făcut altfel, Stăpâne al Alegerii.”

Imn egiptean antic

„Întregul iad este mai mult decât jumătate din rai.

EDWIN ARLINGTON ROBINSON, *Luke Havergal*

„Când a izbit în stâncă, Moise a uitat să se tragă din faţa apei, astfel că abia a scăpat de înec.”

Cartea lui Jashar

1

Loga plesnise ca un ou.

La ora 10:02, imaginea lui apăruse pe ecranele de pe pereţii apartamentelor celor opt locatari. Aceştia l-au văzut oarecum de sus, de la buric şi până la câţiva centimetri deasupra capului. Laturile biroului aproape că se atingeau de marginea câmpului lor vizual, şi se mai vedea o parte din peretele şi podeaua din spatele lui.

Loga arăta ca un Buddha roşcat şi cu ochi verzi, care trăise ani de zile într-o fabrică de îngheţată şi nu reuşise să se ferească de ispita prezentată de produsele acesteia. Deşi pierduse peste opt kilograme în decurs de trei săptămâni, rămăsese totuşi foarte gras.

Era însă un Buddha foarte fericit. Zâmbind, şi având faţa mare cât un dovleac ce părea să sclipească, el a rostit în esperanto:

— Am făcut o descoperire deosebită! Voi rezolva problema...

Apoi a aruncat o privire spre dreapta lui.

— Îmi pare rău. Am avut impresia că am auzit ceva.

— Şi tu, şi Frigate, a spus Burton, aţi devenit paranoici. Am cercetat fiecare dintre cele treizeci şi cinci de mii şapte sute nouăzeci şi trei de camere din Turn şi...

Ecranele au pâlpâit. Trupul şi faţa lui Loga au licărit, s-au alungit, după care s-au micşorat treptat, Întreruperea durase probabil cinci secunde. Burton a rămas uimit. Era prima oară când ecranul evidenţia interferenţe sau o funcţionare defectuoasă.

Imaginea a revenit şi a devenit limpede.

— Da? a spus Burton pe un ton lenevos. Ce vă agitaţi atât?

Imaginea electronică a devenit apoi o enigmă.

Burton a tresărit şi s-a prins cu mâinile de braţele fotoliului. Acestea constituiau singura legătură cu realitatea, întrucât ceea ce vedea pe ecran părea total ireal.

Din colţurile buzelor lui Loga porneau crăpături în zigzag, ajungând pe obraji, până spre păr. Acestea erau adânci şi păreau să treacă prin piele şi carne până în cavitatea bucală şi spre partea osoasă.

Burton a ţâşnit din fotoliu.

— Loga! Ce s-a întâmplat?

Crăpăturile se extinseseră acum în jos, pornind dinspre faţa lui, mergând spre piept, peste pântecul umflat, braţe şi mâini.

Sângele a ţâşnit prin pielea lui bolnăvicioasă, stropind pupitrul.

Încă zâmbind, s-a desfăcut ca un ou spart, şi s-a prăbuşit în lateral, către partea dreaptă a fotoliului fără braţe. Burton a auzit un sunet ca de sticlă spartă. Apoi n-a mai văzut decât partea superioară a unui braţ, fragmentele pătate, de parcă ar fi fost bucăţi dintr-o sticlă de vin roşu, spartă.

Carnea şi sângele s-au amestecat. Nu au rămas decât nişte băltoace strălucitoare.

Burton încremenise, dar când l-a auzit pe Loga strigând,

a sărit în sus.
— *I tsab u!*
Strigătul a fost urmat de un bufnet, ca şi cum pe podea ar fi căzut un corp greu.
Burton i-a convocat şi pe ceilalţi în camera lui Loga. Acolo n-au mai găsit nimic, în afara unor băltoace roşiatice, care păreau a fi rămăşiţele Eticului.
A rămas fără glas.
Pe peretele camerei lui au prins viaţă şapte ecrane. Pe fiecare dintre ele a apărut imaginea câte unui locatar. De pe ecran, Alice s-a uitat la el cu ochi mai mari decât de obicei, iar chipul ei părea mai palid.
— Dick? Acela nu putea fi Loga! Însă era glasul lui!
— Doar l-ai văzut! a spus Burton. Cum de-a mai putut striga? Doar era mort!
Ceilalţi s-au apucat să vorbească în acelaşi timp, fiind atât de tulburaţi, încât fiecare şi-a folosit limba maternă pentru a se exprima. Până şi imperturbabilul Nur apelase la limba arabă.
— Linişte! a strigat Burton, ridicând mâinile în aer.
Imediat după aceea şi-a dat seama că şi el vorbise în limba maternă, engleza. Dar nu avea importanţă, pentru că oricine l-ar fi înţeles:
— Nici eu nu ştiu ce s-a petrecut. Poate nici nu este adevărat. Ne vedem în faţa apartamentului lui Loga. Imediat! Să vă aduceţi armele!
Dintr-un dulap, a scos două arme despre care crezuse că nu-i vor mai sluji vreodată. Fiecare avea patul ca al unui pistol, o ţeavă de aproape opt centimetri diametru şi treizeci de centimetri lungime, iar la capătul de tragere, o sferă de mărimea unui măr bine crescut.
De pe ecranul ei, s-a auzit glasul lui Alice.
— Când se vor termina toate ororile?
— Dispar doar pentru scurtă vreme. Aşa e în viaţa asta, la fel ca şi în cea dinainte.
Faţa uşor triunghiulară a lui Alice şi ochii ei negri alcătuiau imaginea tipică a unei expresii rezervate, pe care Burton nu o aprecia defel, motiv pentru care a rostit cu

asprime:

— Termină, Alice!

— O să-mi revin. Ştii prea bine că aşa va fi.

— Nimeni nu-şi revine *pe deplin*, a subliniat el, apoi s-a dus grăbit spre uşă.

Dispozitivul cu senzori dădea semne că îl recunoaşte, însă nu deschidea decât după ce el rostea expresia de cod *Sesam, deschide-te!* în arabă clasică. Alice trebuia să i se adreseze uşii apartamentului ei cu *Cine eşti* tu? *a întrebat Omida*.

Uşa s-a închis în urma lui. În coridor se afla un scaun mare, dintr-un metal cenuşiu şi un material moale, vopsit în stacojiu. Burton s-a aşezat pe el. Şezutul şi spătarul s-au înmuiat, luând conturul corpului său. A apăsat cu un deget pe centrul întunecat al unui disc alb de pe braţul masiv din stânga fotoliului. Din discul alb de pe braţul drept a apărut o bară metalică, subţire. Burton a tras bara înapoi, de sub fotoliu a ţâşnit o lumină albă, apoi s-a ridicat, oprindu-se la aproximativ şaizeci de centimetri deasupra podelei, după care el a lăsat bara în poziţie centrală. Apoi a răsucit-o; fotoliul s-a rotit, ajungând cu faţa în direcţie opusă. Folosind bara pentru a comanda mişcarea pe verticală, şi apăsând pe punctul negru din centrul discului negru, pentru a controla viteza, a pornit cu fotoliul de-a lungul coridorului.

Imediat după aceea, plutind cu iuţeală prin dreptul pereţilor pe care apăreau picturi murale animate, s-a alăturat celorlalţi. Aceştia au plutit cu fotoliile lor până când Burton a preluat conducerea, după care l-au urmat. A încetinit puţin fotoliul când a pătruns în puţul vertical de la capătul coridorului. Cu dezinvoltura căpătată după multă practică, a descris o traiectorie curbă în susul puţului, către nivelul următor, ajungând apoi într-un alt coridor. La treizeci de metri dincolo de puţ, a oprit la uşa apartamentului ocupat de Loga. Fotoliul s-a lăsat pe podea, iar Burton s-a dat jos. Ceilalţi rămăseseră la câteva secunde depărtare în urma lui. Discutând între ei fără să-şi arate starea de agitaţie, au coborât din fotoliile-vehicul.

Peretele se întindea cale de treizeci de metri, de la puţ

până spre un coridor cu care se intersecta.

Pe întreaga lui suprafaţă se derula un film ce părea să aibă imagini tridimensionale. Cerul era limpede. În depărtare se vedea un şir de munţi înalţi. În prim-plan se afla un luminiş dintr-o junglă, unde se înălţa un sat alcătuit din colibe de lut. Printre acestea se mişcau oameni bruneţi, cu trăsături de albi, purtând straie folosite de hinduşi prin anul 500 î.e.n. Un bărbat tânăr şi subţiratic, având doar o pânză petrecută peste coapse, stătea sub un copac bo. În jurul lui se aşezaseră vreo doisprezece oameni, bărbaţi şi femei, toţi ascultându-l cu mare atenţie. Bărbatul era Buddha din istorie, iar acea scenă nu era o reconstituire. Fusese filmată de o femeie sau un bărbat, agent al Eticilor, care se dăduse drept unul dintre hinduşi, şi a cărui cameră de filmare şi aparatură de captare a sunetului fuseseră ascunse într-un inel purtat pe un deget. Pe moment, conversaţia dintre ei era doar un murmur scăzut, însă prin folosirea unui cuvânt de cod, ascultătorul putea auzi ce se discuta. Dacă privitorul nu înţelegea hindi, putea apela la un alt cod, prin care se comuta pe o traducere în limba Eticilor.

Un alt cuvânt de cod putea face imaginea să emită mirosurile predominante în apropierea cameramanului, deşi privitorul sigur ar fi preferat să fie scutit de ele.

Exact în faţa lui Burton se găsea un ciot de copac, pe care cineva pictase un simbol, un ochi verde încadrat de o piramidă trasată cu galben deschis, acest lucru nu figurase în filmul original; el marca intrarea în apartamentul lui Loga.

— Dacă şi-a programat uşa doar pentru codul personal, rămânem pe afară, a spus Frigate. Nu vom putea intra.

— Dar a intrat cineva, a subliniat Burton.

— Tot ce se poate, a confirmat Nur.

Burton a vorbit tare, mult prea tare, de parcă ar fi putut activa mecanismul de deschidere doar prin forţa glasului său.

— Loga!

În perete a apărut o crăpătură circulară cu diametrul de trei metri. Secţiunea s-a deplasat puţin înăuntru, după care s-a rostogolit într-un spaţiu gol din perete. Scena ce se derula pe ea nu s-a stins, ci s-a rotit odată cu suprafaţa.

— A fost setat să lase pe oricine să intre! a spus Alice.

— Lucru nu prea înţelept, a precizat Burton.

Nur, maurul micuţ, negricios şi năsos, a intervenit:

— Probabil că intrusul a păcălit codul, iar apoi a reprogramat mecanismul.

— Cum ar fi reuşit? a întrebat Burton. Şi în ce scop?

— Cum, şi de ce s-a întâmplat asta?

Avându-l în frunte pe Burton, au pătruns cu precauţie prin deschizătură. Camera era un cub cu latura de doisprezece metri. Peretele din spatele pupitrului era verde deschis, însă pe ceilalţi se derulau scene în mişcare, una de pe planeta Lumea Grădină, una de pe o insulă tropicală văzută de la mare depărtare, iar una, spre care Loga stătea probabil cu faţa, prezenta o furtună la vreme de zi, văzută de la mare altitudine. Norii întunecaţi şi furioşi se învălmăşeau, iar unii scuipau fulgere orbitoare, dar mute, către alţii.

Total nepotrivite printre nori, pe perete atârnau ecranele încă în funcţiune şi înfăţişând imagini din încăperile locatarilor.

Pe pupitru şi pe podeaua de lemn sclipeau băltoace roşii.

— Ia o mostră din lichid, i-a spus Burton lui Frigate. Computerul de acolo îi poate face analiza.

Frigate a mormăit şi s-a apropiat de un dulap să caute ceva cu care să preleveze mostra. Burton a dat roată încăperii, dar nu a remarcat ceva care să-i ofere un indiciu privitor la cele petrecute. Era păcat că nu funcţionaseră celelalte camere. Deşi cel care făcuse toate acestea se asigurase probabil că erau scoase din funcţiune.

Nur, Behn şi Turpin s-au dus să cerceteze încăperile alăturate. Burton a activat ecranele pe care apăreau imagini din respectivele camere. Fără îndoială că în ele se vor afla doar cei trei, dar ţinea să-i supravegheze. Dacă o

persoană se putea transforma într-un lichid, acelaşi lucru se putea petrece şi cu altele.

S-a aplecat şi a trecut un deget prin pata umedă de pe podea. Când s-a ridicat a ţinut vârful degetului la câţiva centimetri în faţa ochilor.

— Doar n-ai de gând să-l guşti?! a exclamat Alice.

— N-ar fi indicat. În unele privinţe, Loga era destul de otrăvitor. Ar reprezenta o formă ciudată de canibalism. Ori de împărtăşanie creştină.

Şi-a lins degetul, s-a strâmbat şi a zis:

— Masa mesei este invers proporţională cu credinţa pătratului.

Alice n-ar fi trebuit să se arate şocată, mai ales după ce trăise atâtea experienţe pe lumea aceea. Nu a părut deranjată nici de gest, nici de cuvintele rostite de Burton.

— Are gust de sânge, sânge uman.

Nur, Behn şi Li Po au revenit în cameră.

— Nu mai e nimeni acolo, a spus chinezul. Nici măcar fantoma lui.

— Dick, ce a spus Loga? a întrebat Aphra Behn.

— Nu cred că mai era în stare să rostească ceva. Doar l-ai văzut cum a crăpat şi s-a topit. Mai putea scoate vreo vorbă după aceea?

— Dar era glasul lui, a insistat Behn. Indiferent cine a rostit, ce înseamnă vorbele acelea?

— *I tsab u*. Asta înseamnă „Cine eşti?” în Etică.

— Aşa a vorbit şi Omida, a murmurat Alice.

— Iar Alice din Ţara Minunilor nu i-a putut răspunde, a rostit Burton. Toată treaba asta e o nebunie.

Frigate i-a chemat să vină lângă o consolă aflată în colţul camerei.

— Am pus mostra în fantă şi am cerut o identificare. Uite ce am obţinut. În 1983 nu se putea identifica o persoană după sânge, dar acum...

Pe ecranul consolei a apărut în engleză, aşa cum ceruse Frigate: PERSOANA IDENTIFICATA: LOGA

Dedesubt apăreau rezultatele analizei. Lichidul era compus din aceleaşi elemente ce alcătuiau şi sângele

uman, fiind în proporţii normale. Carnea se transformase cu adevărat într-un lichid.

— Dar dacă ne minte Computerul? a întrebat Nur.

Burton s-a rotit cu faţa spre el.

— Ce vrei să insinuezi?

— E posibil să fi primit o comandă care are întâietate faţă de toate celelalte. Poate i s-a spus ce să includă în acest raport.

— Cine să-i fi dat comanda? Doar Loga o putea face.

Nur a ridicat din umerii slabi şi ciolănoşi.

— S-ar putea. Probabil că în Turn a pătruns vreun necunoscut. Nu uitaţi că lui Pete i s-a părut că a auzit ceva în timp ce noi sărbătoream victoria.

— Paşi pe coridorul din dreptul acestei încăperi! Frigate a spus că putea fi închipuirea lui.

— Dar oare a fost o închipuire?

Era necesar să utilizeze consola. Burton i-a adresat Computerului – separat faţă de Computerele mici, auxiliare – câteva întrebări. Pe perete a apărut o secţiune circulară iluminată, plus câteva cuvinte care au indicat că în încăperea lui Loga nu pătrunsese nici o persoană neautorizată. De asemenea, cuvintele spuneau că nu fusese ignorată nici una dintre comenzile date de Loga.

— Lucru perfect posibil, trebuie să recunosc, dacă acest necunoscut misterios i-ar fi cerut să procedeze astfel. Dacă aşa s-a întâmplat... atunci, pe Dumnezeul meu, am dat de bucluc!

A cerut o reluare a scenei pe care o văzuseră pe ecranele lor. Nu exista aşa ceva. Loga nu ceruse Computerului să o înregistreze.

— Îmi închipuisem că de acum înainte totul avea să fie limpede, lipsit de mister şi la vedere, a spus Frigate. Trebuia să mă gândesc că nu va fi aşa. Niciodată nu se întâmplă asta.

A tăcut o clipă, apoi a adăugat cu jumătate de glas:

— A crăpat ca Humpty Dumpty, doar că ăla a plesnit după ce a căzut, nu înainte. Iar apoi s-a transformat în apă

ca Vrăjitoarea cea Rea din Apus[2].

Burton, care murise în 1890, nu a înţeles ultima aluzie. Şi-a propus însă în sinea lui să ceară lămuriri americanului când îşi va găsi timp.

Voia să ceară Computerului să trimită un robot pentru a îndepărta lichidul. După ce a analizat mai bine, a hotărât să lase încăperea aşa cum o găsise. Va încuia uşa apartamentului folosind un cod cunoscut doar lui. Iar apoi, dacă acolo pătrundea cineva...

Dar ce putea face?

Nimic. Însă cel puţin va şti că *există* un intrus.

— Presupunem că ceea ce am văzut s-a petrecut cu adevărat, a spus Nur.

— Crezi că era o simulare pe Computer? l-a întrebat Frigate.

— E posibil.

— Dar cum explicăm lichidul? a intervenit Burton. Nu e simulat.

— Ar putea fi sintetic, un indiciu contrafăcut. Iar glasul lui Loga putea fi reprodus ca să ne inducă în eroare şi să ne deruteze.

— Nu era mai simplu să-l răpească pe Loga? a întrebat Alice. Iar noi am fi crezut că e plecat cu vreo treabă.

— Păi, de ce să facă aşa ceva? a accentuat Burton.

— Poimâine trebuia să ne întoarcem în Vale, a spus Li Po. Dacă voia să scape de noi, Loga ar fi avut suficient timp. Nu, lichidul acela... toată treaba... în Turn mai e cineva.

— Înseamnă că în Turn se află zece persoane, a conchis Nur.

— Zece? s-a mirat Burton.

— Noi opt. Plus necunoscutul care s-a ocupat de Loga, deşi poate treaba a fost rezolvată de mai mulţi. La care se adaugă Teama. Cu ea, ajungem la zece.

[2] Personaj din *Vrăjitorul din Oz,* publicat de L. Frank Baum în 1900 (n. tr.).

2

— Într-un fel, suntem zei, a spus Frigate.

— Zei întemniţaţi, a subliniat Burton.

Chiar dacă ar fi fost zei, pe feţele lor nu se citea siguranţa şi fericirea care trebuie că îi deosebeşte pe zei de muritorii de rând. După ce au părăsit apar tamentul lui Loga, s-au dus la ultimul etaj al Turnului. Acolo, într-o încăpere uriaşă, se afla hangarul Eticilor. Acesta adăpostea două sute de aparate de zbor aerian şi cosmic, de diferite tipuri, iar fiecare dintre ele putea fi folosită pentru a ajunge în orice loc din Vale. Cu toate acestea, pentru a scoate vreun aparat din hangar, trebuiau deschise uşi, iar Computerul refuza să execute această operaţiune. Iar mecanismele uşilor nu funcţionau în regim manual.

Necunoscutul care îl lichefiase pe Loga introdusese o comandă care avea prioritate faţă de toate celelalte. Doar el – sau ea – avea putinţa să deschidă porţile hangarului.

Au rămas strânşi laolaltă într-un colţ al încăperii imense. Podeaua, pereţii şi acoperişul erau de un cenuşiu monoton şi copleşitor, culoarea celulelor de închisoare. Mijloacele de evadare, de forma unor farfurii, cârnaţi, insecte, păreau să fi rămas căzute pe gânduri, în muţenie. Aşteptau să fie folosite. Dar de către cine?

Lângă peretele opus, la trei sute de metri depărtare, se găsea o navă de forma unui trabuc, cel mai mare dintre aparatele de zbor din hangar. Avea o sută cincizeci de metri lungime şi un diametru de şaizeci de metri. Probabil că era folosită pentru zborul spre Lumea Grădină. Loga spusese că pentru a ajunge la destinaţie le-ar fi trebuit o sută de ani pământeşti. Nava era atât de automatizată şi computerizată, încât putea fi condusă şi de o persoană cu inteligenţă medie şi cu minime cunoştinţe ştiinţifice, mai adăugase el.

Burton a spart tăcerea:

— Avem de rezolvat câteva probleme presante. Trebuie să descoperim cine i-a făcut acel lucru îngrozitor lui Loga.

Iar apoi, să găsim o modalitate de a anula comanda ce ne împiedică accesul la Computerul principal.

— Întocmai, a întărit Nur. Dar înainte de asta, trebuie să stabilim cât control deţinem asupra Computerului. Care ne sunt limitele. Când porneşti la luptă, se cuvine să-ţi cunoşti punctele tari şi slabe, la fel de bine precum îţi descoperi defectele privindu-te în oglindă. Doar aşa poţi vedea cum să depăşeşti tăria inamicului şi să te slujeşti de slăbiciunile lui.

— Dacă ne este inamic, a adăugat Frigate.

Ceilalţi s-au uitaţi surprinşi la el.

— Asta este foarte bine, a spus Nur. Să nu te încrezi în vechile precepte. Mai înveţi.

— Ce altceva ar putea fi? a întrebat Aphra Behn.

— Nu ştiu, a continuat Frigate. Am fost manipulaţi atât de mult de Loga, încât nu mai sunt convins sută la sută dacă el era de partea noastră ori dacă a avut dreptate în ceea ce a făcut. S-ar putea ca necunoscutul să... să acţioneze din motive întemeiate. Şi totuşi...

Dacă Loga a constituit singurul obstacol, atunci necunoscutul l-a îndepărtat, a spus Burton. Acum de ce nu apare în faţa noastră? Ce-am putea face noi împotriva lui? În realitate, suntem ca nişte copii. Nu ştim să ne slujim de toate forţele aflate la dispoziţia noastră. Nici măcar nu le cunoaştem.

— Deocamdată, a subliniat Nur. Pete a propus altă modalitate de a privi lucrurile. Dar pentru moment, aceasta încă nu ne foloseşte. Trebuie să presupunem că necunoscutul este inamicul nostru până constatăm adevărul. Mă contrazice cineva?

Evident, nimeni nu a afirmat altceva.

— Ce spui tu e clar, a constatat Turpin. Dar cred că în primul rând ar trebui să ne protejăm. Să stabilim nişte mijloace de apărare pentru a nu păţi la fel ca Loga.

— De acord, l-a aprobat Burton. Dar acest necunoscut poate trece peste orice comandă dată de noi...

— Trebuie să stăm laolaltă! a rostit Alice. Să fim mereu împreună şi să nu scăpăm pe nimeni din ochi!

— S-ar putea să ai dreptate, a spus Burton, şi trebuie să ne sfătuim asupra acestui lucru. Însă, în primul rând, propun să ieşim din locul ăsta întunecat şi apăsător. Să ne întoarcem în apartamentul meu.

Uşa interioară a hangarului s-a deschis şi, stând pe fotolii, s-au deplasat pe coridor până la cel mai apropiat puţ vertical. Următorul nivel se afla la o sută cincizeci de metri mai jos, ceea ce l-a făcut pe Burton să se întrebe ce se afla între nivelul hangarului şi cel următor. Avea să-l întrebe pe Computer.

Ajunşi în apartamentul lui, după ce a închis uşa folosind parola, a început să se poarte ca o gazdă. Un perete s-a retras prin glisare, lăsând la vedere o masă foarte mare la un capăt. Aceasta a ieşit dintr-o fantă, s-a răsucit până când tăblia a ajuns în poziţie orizontală, a plutit spre centrul încăperii, şi-a scos picioarele, care stătuseră până atunci pliate dedesubt şi s-a aşezat pe podea. Cei opt şi-au aranjat fotoliile în jurul ei. Între timp şi-au luat de băut din cabinetele convertoare energie-materie, aflate de-a lungul unui perete. Masa era rotundă, iar Burton s-a aşezat în jilţul care ar fi fost al Regelui Arthur, dacă încăperea ar fi fost în castelul Camelot.

A luat o gură de cafea fără zahăr şi a început:

— Alice a avut o idee bună. Asta înseamnă, totuşi, că trebuie să locuim cu toţii într-un singur apartament. Acesta nu e suficient de spaţios. Propun să ne mutăm într-unul de pe acelaşi hol, lângă puţul liftului. Are zece dormitoare, un laborator, cameră de comandă şi o sufragerie mare. Putem lucra împreună, supraveghindu-ne unii pe alţii.

— Şi călcându-ne pe bătături, a adăugat Frigate.

— Eu vreau o femeie, a spus Li Po.

— Şi ceilalţi vrem, mai puţin Marcelin şi, poate, Nur, a susţinut Turpin. Doamne, ce greu mi-a fost.

— Ce facem cu Alice? a întrebat Aphra Behn. Are nevoie de un bărbat.

— Nu vorbi în numele meu, i-a tăiat-o scurt Alice.

Burton a trântit cu pumnul în masă.

— Întâi să ne ocupăm de lucrurile esenţiale! a bubuit el,

după care a continuat cu glas ceva mai stăpânit: Trebuie să facem front comun, să stăm unul lângă altul, indiferent care ar fi inconvenientele. Putem rezolva celelalte chestiuni fluierând, dacă pot vorbi astfel, chiar în acest moment. Am trecut prin multe împreună, şi putem coopera. Alcătuim o echipă unită, în ciuda unor diferende care au pricinuit unele frecuşuri în ultima vreme. E nevoie de conlucrare, altfel vom fi înlăturaţi unul câte unul. E cineva care nu vrea să coopereze?

— Cel care va insista să locuiască singur devine suspect, a spus Nur.

Imediat după aceea, ceilalţi au început să vocifereze, motiv pentru care Burton a bătut din nou cu pumnul în masă.

— Aglomeraţia asta va fi iritantă, nici nu mă îndoiesc. Dar am trecut prin situaţii şi mai supărătoare şi, cu cât vom conlucra mai bine, cu atât mai curând vom fi liberi să ne vedem fiecare de treburile lui.

Alice începuse să se încrunte, iar el şi-a dat seama ce gândea. De la ruptura definitivă dintre ei, îl evitase atât cât putuse. Acum însă...

— Dacă suntem întemniţaţi, atunci ne aflăm în cea mai bună închisoare de pe ambele lumi, a spus Frigate.

— Nici o închisoare nu e bună. Pete, ai fost vreodată în puşcărie? a întrebat Turpin.

— Doar în aceea pe care mi-am făcut-o singur toată viaţa. Însă era la purtător.

Afirmaţia nu exprima adevărul, a gândit Burton. Frigate fusese prizonier de câteva ori pe Lumea Fluviului, ajungând chiar sclav al lui Hermann Göring.

Însă el se exprima metaforic. Ştia să se exprime poetic. Alunecos, un păcălici verbal, ambiguu, lucru pe care l-ar recunoaşte şi singur cu zâmbetul pe buze, citând-o pe Emily Dickinson ca să se apere cu vorbele altcuiva.

„Rosteşte adevărul, dar puţin pieziş,
Căci reuşita-i dată doar de straie.”

Citându-se pe sine, ar fi spus că „Omul cultivat cultivă

prost realitatea.”

— Bine, Căpitane, atunci ce facem? a întrebat Frigate.

Prioritatea de bază era ca fiecare să se ducă în propriul apartament ca să-şi aducă puţinele obiecte personale în apartamentul cel mare. Au plecat în grup, fiindcă nu era cazul să meargă singuri, apoi şi-au ales dormitoarele. Alice şi-a luat unul situat cât mai departe de acela ocupat de Burton. Peter Frigate a ales camera cea mai apropiată de a ei. Deşi nu se vorbea de acest lucru, toată lumea ştia că americanul era „amorezat” de Alice Pleasance Liddell Hargreaves. Situaţia dura din 1964, când îi văzuse fotografiile la vârsta de zece şi respectiv optsprezece ani, în biografia lui Lewis Carroll. Chiar scrisese o povestire poliţistă, *Valetul de treflă*, în care Alice avea treizeci de ani şi era detectiv amator. În 1983, Tom organizase o subscripţie publică pentru a înălţa un monument la mormântul ei anonim din parcela familiei de la Lyndhurst. Timpurile erau grele, astfel că se strânseseră foarte puţini bani. Apoi Frigate murise, iar el încă nu aflase dacă proiectul se finalizase. Dacă da, atunci, peste mormântul lui Alice se ridica un monument de marmură, înfăţişând-o la masă cu Iepurele de martie, Hârciogul şi Pălărierul nebun, precum şi capul Pisicii din Cheshire puţin deasupra şi în spatele ei.

După ce o întâlnise în carne şi oase, iubirea faţă de ea nu dispăruse, aşa cum ar fi considerat un cinic, ci se aprinsese şi mai aprig. Atracţia la nivel literar devenise atracţie carnală. Cu toate acestea, nu scosese nici o vorbă despre patima lui, nici faţă de ea, nici faţă de Burton. Ţinea, ori ţinuse la Burton prea mult ca să facă vreo mişcare dezonorantă spre ea. Alice nu-i arătase nici cel mai mărunt semn privind sentimentele pe care le nutrea faţă de el. Asta nu avea o semnificaţie evidentă. În anumite situaţii, Alice era maestră în a-şi ascunde sentimentele. Exista o Alice pentru sine şi alta pentru restul lumii. Poate exista chiar o latură pe care nici măcar ea însăşi nu şi-o cunoştea. Pe care nici n-ar fi dorit să o cunoască.

Cu două ore înainte de masa de prânz au reuşit să se

instaleze, deşi încă erau tulburaţi de evenimentele dimineţii. Burton hotărâse să nu facă uz de consola de comandă, care putea fi scoasă dintr-o fantă aflată în zid. În schimb, ceruse Computerului să pornească ecranul şi tastatura de pe perete. La cerere, acest lucru putea fi reprodus luminos pe tavan ori pe podea. Podeaua era însă acoperită cu un covor gros, pe care necunoscătorii l-ar fi socotit un persan foarte scump. Modelul fusese ţesut de fapt pe Lumea Grădină, iar o înregistrare a lui se adusese în Turn, iar Computerul reprodusese originalul apelând la conversia energie-masă.

Burton s-a aşezat în faţa peretelui, având simularea la nivelul capului. Dacă ar fi început să se plimbe de colo-colo, simularea ar fi ţinut pasul cu el.

Burton a introdus numele lui Loga şi codul de identificare şi a cerut Computerului în engleză să precizeze unde se afla trupul viu al lui Loga.

Computerul i-a răspuns că trupul nu putea fi localizat.

— Deci e mort! a murmurat Alice.

— Unde este înregistrarea trupului lui Loga? a întrebat Burton.

După şase secunde, timp în care a scanat treizeci şi cinci de miliarde de înregistrări stocate în Turn, Computerul a anunţat:

— Nu poate fi localizat.

— Of, Dumnezeule! Deci a fost şters! se văită Frigate.

— Nu neapărat, a spus Nur. S-ar putea să existe o comandă prioritară care impune să se dea un asemenea răspuns.

Burton ştia că ar fi fost inutil să întrebe Computerul dacă aşa stăteau lucrurile. Cu toate acestea, a făcut-o.

— Ţi-a dat cineva comanda să *nu* te supui unei cereri de rang inferior? a întrebat el cu glas repezit.

Nur a pufnit în râs.

— Of, Doamne!

NU.

— Îţi cer să consideri toate comenzile mele drept prioritare.

SE RESPINGE. COMANDĂ NEFUNCŢIONALĂ.

— Cine este autorizat să stabilească aceste comenzi prioritare? a întrebat Burton.

LOGA. KHR-12W-373-N.

— Loga a murit, a spus Burton.

Nu a primit răspuns.

— Loga e mort? a întrebat Burton.

NU DEŢIN INFORMAŢIA.

— Dacă Loga ar fi mort, de la cine accepţi comenzi?

Pe ecran au apărut numele celor opt, urmate de parolele de identificare ale fiecăruia. Dedesubtul numelor, a apărut scris intermitent: AUTORITATE LIMITATĂ.

— Cât de limitată?

Nici un răspuns.

Burton a reformulat întrebarea.

— Precizează limitele autorităţii celor opt operatori ale căror nume tocmai le-ai afişat.

Ecranul a rămas gol vreme de şase secunde. Apoi s-a umplut cu o secvenţă de comenzi pe care Computerul le-ar fi acceptat din partea lor. Literele luminoase au ţinut un minut, fiind urmate de o altă listă. După încă un minut, a apărut încă o listă. În clipa în care, în partea de jos a ecranului a apărut numărul 89, Burton şi-a dat seama ce se petrecea.

— Treaba asta ar putea dura ore în şir. Ne prezintă o listă amănunţită a comenzilor pe care le putem da noi.

I-a cerut Computerului să înceteze afişarea, şi să tipărească o listă completă pentru fiecare dintre cei opt.

— Nu îndrăznesc să îi cer o listă a ceea ce nu avem dreptul să facem.

Burton a cerut apoi o scanare a celor 35.793 de camere din Turn şi a primit răspunsul anticipat. În nici o încăpere nu se afla vreo fiinţă înzestrată cu raţiune. Şi nici vreun mort.

— Loga avea nişte camere secrete de care nici măcar Computerul nu ştia. Ori poate nu vrea să ne zică unde se află. Noi ştim unde se găseşte una. Dar unde sunt celelalte?

— Consideri că necunoscutul ar putea fi în una dintre ele? a întrebat Nur.

— Nu ştiu, dar este posibil. Trebuie să facem toate eforturile pentru identificarea lor.

— Am putea compara dimensiunile Turnului cu circuitele existente, a spus Frigate. Însă, pentru Dumnezeu, asta ne-ar răpi multe luni! Iar încăperile ar putea fi atât de inteligent ascunse, încât poate nu le vom găsi niciodată.

— Treaba asta sună la fel de interesant ca şi curăţarea de scuipători, a adăugat Turpin, apoi s-a aşezat la pianul de concert şi s-a apucat să interpreteze *Cântecul coşmarului*.

Burton l-a urmat şi s-a aşezat alături de el.

— Tuturor ne-ar face plăcere să te ascultăm — deşi era un neadevăr, nu-i plăcea muzica de nici un fel –, dar acum ţinem o consfătuire, şi încă una foarte importantă, vitală, înţelegi? în adevăratul înţeles al cuvântului, şi nu este momentul potrivit să ne distragi atenţia. Avem nevoie de mintea limpede a fiecăruia. Altfel, s-ar putea să murim toţi doar pentru că unul nu şi-a făcut datoria.

Zâmbind, şi cu degetele alergând ca nişte picioare de păianjen pe clape, Turpin a ridicat privirea spre Burton. Călătoria lungă, epuizantă şi periculoasă până la turn îl făcuse să slăbească, aducându-l la greutatea de optzeci de kilograme. Însă de când se afla în turn, se îndopase cu mâncare bună şi băutură, iar faţa lui se împlinise binişor, ajungând ca o lună plină. Dinţii lui mari şi sclipitori contrastau cu tenul întunecat – nu la fel de închis ca al lui Burton –, iar părul lui castaniu era ondulat, nu creţ. Ar fi putut trece drept alb, însă pe Pământ el preferase să rămână în lumea negrilor.

— A fi negru înseamnă o altă educaţie şi o altă gândire, obişnuia el să afirme. După cum spune Cartea Sfântă, nu are rost să te zbaţi împotriva ticăloşilor, vorbea el, fără să se sinchisească dacă ascultătorii înţelegeau că prin ticăloşi se referea la albi.

— M-am gândit să vă ofer vouă, cugetătorilor, nişte muzică de fond. Eu nu mă prea pricep la restul.

— Ba ai o minte sclipitoare, a spus Burton, şi avem nevoie de ea. Pe de altă parte, trebuie să acţionam în echipă, ca soldaţii dintr-o mică armată. Dacă face fiecare ce

vrea, fără a lua în seamă criza, ne transformăm într-o gloată fără ţintă.

— Iar tu eşti şeful, nu? a precizat Turpin.

— Am priceput.

Şi-a luat degetele de pe clape, corzile au amuţit, iar el s-a ridicat în picioare.

— Loveşte, Macduff [3]!

Cu toate că s-a înfuriat, Burton nu a lăsat să se vadă. S-a apropiat cu paşi mari de masă, avându-l pe Turpin pe urmele lui, şi a rămas în picioare lângă scaunul său. Încă zâmbind, Turpin s-a aşezat.

— Sugerez să aşteptăm până când vom stăpâni conţinutul lucrurilor de acolo, a vorbit Burton, făcând semn cu mâna către mecanismul care aduna, sorta şi verifica hârtiile ce ieşeau dintr-o fantă aflată în perete. După ce vom înţelege pe deplin ceea ce putem face şi ce nu, vom putea întocmi planuri.

— Ne va lua ceva timp, a spus De Marbot. Ar însemna să citim o întreagă bibliotecă, nu doar o carte.

— Aşa trebuie.

— Vorbeşti despre limite, a intervenit Nur, şi acest lucru este necesar, dar şi benefic. Însă în ceea ce noi denumim limite beneficiem de o putere pe care nici cei mai mari regi de pe Pământ nu au visat-o. Ne va da şi nouă forţă, însă va constitui şi slăbiciunea noastră. Altfel spus, puterea ne va ispiti să o folosim în interes propriu. Mă rog lui Dumnezeu să fim suficient de tari să ne depăşim slăbiciunile – dacă le avem.

— Într-un fel, suntem zei, a spus Burton. Fiinţe umane cu puteri zeieşti. Adică, semizei.

— Semizei pe naiba! a sărit Frigate.

Burton a zâmbit.

— Am trecut prin multe când ne-am aflat pe Fluviu. Asta ne-a purificat, ne-a ales ca neghina de grâu. Aşa sper. Vom vedea.

— Marele duşman nu este necunoscutul, a glăsuit Nur.

Nu era nevoie să explice ce voise să spună.

---

[3] Macbeth, act V, scena 8 (n. tr.).

3

Un vechi filozof grec, Heraclit, a spus cândva: „Caracterul stabileşte destinul omului.”

Burton se gândea la această maximă în vreme ce-şi măsura dormitorul în lung şi-n lat. Spusele lui Heraclit erau adevărate doar în parte. Fiecare avea un caracter unic. Totuşi, acesta era influenţat de mediu. Iar fiecare mediu era unic. Nici un loc nu semăna perfect cu altul. Pe de altă parte, caracterul unei persoane constituia o componentă a mediului în care se mişca. Modul în care acţiona o persoană depindea de caracterul său, dar şi de ocaziile ori restricţiile impuse de mediul în care trăieşte, care îngloba şi sinele persoanei. Acesta cuprindea toate mediile în care trăise vreodată persoana. Într-un fel, erau ca nişte fantome, unele dintre ele având o ectoplasmă ceva mai groasă decât altele, devenind astfel urmăritori puternici ai căminului mobil, persoana.

Un alt înţelept antic, de astă dată de origine ebraică, nu grecească, afirmase: „Nimic nou sub soare.”

Bătrânul Propovăduitor nu auzise de evoluţie, astfel că nu-i erau cunoscute speciile apărute în lipsa soarelui. În plus, trecuse cu vederea faptul că orice nou-născut era unic, aşadar, nou, indiferent dacă se născuse sub soare sau lună. La fel ca orice Înţelept, Propovăduitorul rostise doar jumătăţi de adevăruri.

Când a afirmat că exista un moment potrivit pentru a acţiona şi altul pentru a nu acţiona, el rostise adevărul complet. Asta dacă nu erai filozof grec şi precizai că lipsa acţiunii reprezenta o acţiune în sine. Diferenţa dintre filozofia greacă şi cea ebraică consta în atitudinea lor faţă de lume. Pe Heraclit îl interesa doar etica abstractă. Pe Propovăduitor, etica practică. Primul voia să ştie *de ce*, iar al doilea voia să ştie *cum* se întâmplau anumite lucruri.

Era posibil, i-a trecut lui Burton prin minte, să trăieşti în această lume şi să te întrebi doar în treacăt cum se petreceau lucrurile. Însă o fiinţă umană completă, una care

se străduieşte să-şi realizeze potenţialul deplin, va dori să ştie de ce. Această situaţie impunea răspunsuri la cele două întrebări. Cum nu avea răspuns la prima, nu avea cum să acţioneze în mod corespunzător doar cu a doua.

Se afla alături de alţi şapte pământeni, într-un Turn aşezat în mijlocul unei mări situate la Polul Nord al acelei lumi. Marea avea un diametru de aproape o sută de kilometri şi era mărginită de un şir neîntrerupt de munţi, cu înălţimea de peste şase mii de metri. În această mare, Fluviul îşi ceda aproape toată căldura, după care pornea din nou la drum, acumulând căldură. Negurile groase, semănând cu acelea de la poarta Iadului, ascundeau un turn care se înălţa şaisprezece kilometri deasupra luciului apei. Sub nivelul mării şi mergând adânc sub sol, Tumul se întinde probabil la opt kilometri în adâncul planetei.

În centrul Turnului se afla un puţ ce adăpostea câteva miliarde de *wathani*. Acesta era numele dat de Etici sufletelor artificiale create de o specie ce dispăruse de milioane de ani. Undeva, în apropierea Turnului, în adâncul planetei, se găseau încăperi necuprinse, în care se păstrau evidenţe ale trupurilor fiecăruia dintre cele treizeci şi cinci de miliarde de oameni care locuiseră vreodată pe Pământ, începând din anul 100.000 î.e.n., până în 1983.

Pe Lumea Fluviului, când o persoană murea, folosind un convertor masă-energie şi înregistrarea, resuscitatorul reproducea acel trup pe unul dintre malurile Fluviului. *Wathanul*, sufletul sintetic, entitatea invizibilă care cuprindea tot ce făcuse ca persoana respectivă să fie înzestrată cu raţiune, apărea imediat în trup, atrasă ca fierul de un magnet. Iar bărbatul sau femeia, chiar dacă ar fi decedat cu douăzeci şi patru de ore mai devreme, învia.

Între cele peste treizeci şi cinci de miliarde, Burton trecuse prin mai multe morţi decât oricine altul. La un număr de şapte sute şaptezeci şi şapte putea susţine că înregistrase un record. Deşi murise de mai multe ori decât oricine, puţini se puteau lăuda că trăiseră la fel de intens ca el pe Pământ sau pe Lumea Fluviului. Fuseseră puţine succese triumfale şi momente de plăcere; în schimb,

suferise nenumărate înfrângeri şi nemulţumiri. Scrisese cândva că părţile bune şi rele ale vieţii manifestau tendinţa de a se echilibra, dar propriul cont era mai curând în deficit, decât în câştig. Catastiful lui Burton prezenta un dezechilibru pronunţat. Totuşi, el refuza să accepte ideea de faliment. Nu înţelegea de ce continua lupta, de ce voia cu atâta disperare să trăiască. Pesemne pentru că dorea ca într-o bună zi să echilibreze conturile.

Iar după aceea?

La asta nu se gândise, însă întrebarea îi întreţinea strădaniile.

Aşa se întâmpla şi în acele momente, pornit în urmărirea unei hoarde de fantome şi simţindu-se plasat de forţe rămase neînţelese în clădirea din vârful lumii. Fusese înălţată cu un anumit scop, pentru a le oferi pământenilor o şansă de a dobândi nemurirea. Nu neapărat o eternitate fizică, ci o reîntoarcere, poate o absorbţie în sânul Creatorului.

Iar acest Creator, dacă exista, nu îi înzestrase cu suflete pe pământeni, şi nici pe alte fiinţe gânditoare. Entitatea care figura atât de frecvent în mai toate religiile fusese imaginară, un fel de deziderat inexistent. Însă fiinţele înzestrate cu conştiinţă de sine puteau transforma în realitate ceea ce îşi imaginaseră, iar *posibilul* devenise *realitate*. Burton şi mulţi alţii se opuneau ideii de *se cuvine*. Eticii nu-i întrebaseră pe cei readuşi la viaţă dacă voiseră să fie sculaţi din morţi. Nu li se oferise nici o şansă de a alege. Fie că le plăcea sau nu, ei deveneau renăscuţi din moarte. Nu li se comunicase modul de procedură, şi nici motivul.

Loga spusese că nu era suficient timp. Chiar dacă o mie de agenţi ar fi primit sarcina de a întreba o mie de oameni pe oră dacă doreau sau nu să fie înzestraţi cu suflete contrafăcute, proiectul ar fi durat treizeci şi cinci de milioane de ore. Dacă astfel de interviuri ar fi fost desfăşurate de cincizeci de mii de agenţi, operaţiunea tot ar fi durat jumătate de milion de ore. Iar dacă sondajul ar fi fost făcut timp de douăzeci şi patru de ore pe zi, lucru imposibil, ar fi fost nevoie de peste şaptezeci şi cinci de ani

pentru a interoga fiecare persoană.

Ce s-ar fi realizat la sfârşit? Prea puţine lucruri. Pesemne că zece sau douăsprezece milioane de oameni ar fi decis că nu vor să trăiască aşa. Până şi un om ca Sam Clemens, care susţinea că-şi dorea pacea eternă şi liniştea morţii, ar fi optat pentru viaţă, dacă i s-ar fi oferit o asemenea şansă. Ar fi dorit măcar să încerce viaţa oferită, una în alte condiţii decât cele de pe Pământ. S-ar fi putut răzgândi dintr-o mie de motive. Acelaşi lucru s-ar fi aplicat şi celor care, din diferite raţiuni, simţeau că viaţa de pe Pământ fusese respingătoare, nenorocită, plină de dureri şi, în esenţă, nu meritase a fi trăită.

— A trebuit să tratăm resuscitaţii în masă, explicase Loga. Altfel ei nu ar putea fi manevraţi. Am făcut, totuşi, unele excepţii. Tu ai reprezentat una dintre ele, pentru că am aranjat în secret să te trezeşti în zona de resuscitare cu foarte mulţi ani în urmă. Ai devenit un caz special. La Viro, canadianul, a fost vizitat de unul dintre noi, şi i s-au inoculat anumite idei pentru a înfiinţa Biserica Celei de-A Doua Şanse. Misionarii acestei biserici au răspândit învăţături care conţineau unele dintre adevărurile privitoare la această situaţie. Ei au pus accent asupra raţiunilor etice referitoare la prezenţa resuscitaţilor aici; au insistat că fiecare persoană trebuie să progreseze din punct de vedere etic.

— Dar de ce nu li s-a spus tuturor adevărul de la bun început? întrebase Burton.

Iar apoi, înainte ca Loga să apuce a deschide gura, Burton dăduse singur răspunsul.

— Am înţeles. Din acelaşi motiv pentru care nu au putut fi întrebaţi toţi dacă doreau să mai trăiască o dată sau dacă ar mai dori o şansă de viaţă.

— Întocmai. Şi chiar dacă noi, Eticii, am fi apărut în Vale şi am fi rostit adevărul despre toate problemele, puţini ne-ar fi dat crezare. Iar învăţăturile noastre ar fi fost răstălmăcite, modificate şi respinse de către mulţi. Crede-mă, chiar dacă prezintă dezavantaje şi limite, calea aleasă de noi a fost cea mai bună. Ştim asta datorită lucrurilor pe

care ni le-au spus predecesorii noştri despre proiectele lor de resuscitare a altor fiinţe. Pe de altă parte, în ziua în care au fost reînviaţi, pământenii vorbeau o sută de mii de limbi. Mulţi dintre ei nu ne-ar fi înţeles. Nu toţi oamenii ar fi fost în stare să asculte mesajul, decât după ce Biserica Celei de-A Doua Şanse ar fi răspândit o limbă comună, esperanto, pe întreaga Lume a Fluviului.

Apoi Burton spusese:

— Aproape că mă tem să întreb, în proiectele precedente câţi, mai bine zis, ce procentaj a trecut mai departe?

— Trei sferturi dintre cei crescuţi pe Lumile Grădină. Restul de o cincime... Evidenţele privitoare la ei au fost dizolvate când au murit, după încheierea perioadei lor de graţie.

— Au murit ori au fost ucişi? întrebase Burton.

— Majoritatea s-au omorât între ei ori s-au sinucis.

— Majoritatea?

Loga se prefăcuse că nu aude.

— O şaisprezecime dintre oamenii resuscitaţi ca adulţi sau adolescenţi în proiectele precedente au trecut testul şi au Continuat. Fiecare dintre proiecte a avut cel puţin două faze. Aici, după ce se încheie faza cu cei care au murit înainte ori în cursul anului 1983, apoi cei care au murit după aceea vor fi resuscitaţi pentru etapa a doua. Cea definitivă.

— Dar din cauza amestecului vostru, prima fază va dura mai mult decât s-a planificat.

— Da. Cred că... ştiu, de fapt, că procentajul celor care Continuă ar fi putut fi mai mare, mult mai mare, dacă *resuscitaţii* ar fi avut mai mult timp la dispoziţie. N-am îndurat ideea că atâţia dintre ei sunt sortiţi pieirii, de aceea am devenit un renegat. Mi-am trădat semenii Etici. Eu... m-aş fi putut condamna singur să... să nu Continui. Dar nu cred în asta. Am făcut-o de dragul umanităţii.

Creştinii şi musulmanii de pe Pământ crezuseră într-o reînviere fizică. Şi aşa s-au petrecut lucrurile aici. Însă scopul suprem al Eticilor a fost budist, absorbţia sufletului în Fiinţa Supremă.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Loga zisese:

— Dick, spune-mi, te rog, chiar crezi în adâncul minţii că vei Continua?

Burton îl privise fix pe Loga. Apoi, fără să se grăbească, spusese:

— Nu. Nu în înţelesul sugerat de tine. Nu pot crede în asta. Nu există nici o dovadă că există o Continuare.

— Ba da, există! Instrumentele noastre nu pot percepe *wathanul*, ceea ce tu numeşti suflet, când posesorul lui a murit, după ce a atins o anumită etapă de... să o numim bunătate, în loc de progres etic.

— Înseamnă doar că instrumentele nu-l pot detecta. Nu aveţi cunoştinţă de ceea ce se întâmplă în realitate cu *wathanul* în acel moment.

Loga zâmbi.

— În cele din urmă, trebuie să revenim la credinţă, nu-i aşa?

— Atât cât am văzut din manifestările sale de pe Pământ, nu mai pun nici o bază în credinţă. De unde ştii că *wathanul*, după cum îl numiţi, s-a epuizat, pur şi simplu? E ceva artificial, însă viaţa lui se poate încheia în mod natural, aşa cum sfârşesc toate lucrurile sintetice... şi naturale. Nu este o entitate materială, aşa cum cunoaştem noi lucrurile materiale, dar tocmai aceasta este problema. Nu ştim precis dacă este sau nu material. Sau ceva alcătuit din energie pură. Iar într-un asemenea caz, o formă de energie necunoscută nouă. Dar cum aţi putea şti dacă nu cumva trece într-o altă formă, pe care instrumentele voastre nu reuşesc să o detecteze?

— Ba trece! Întocmai! Trece în Nedetectabil! Cum altfel am explica faptul că *wathanul* trece de domeniul de sensibilitate al unui instrument, doar când posesorul său a atins o anumită etapă de progres etic? Cei care nu ajung la acest prag, pot muri mereu, mereu, dar *wathanul* revine mereu, mereu, în trupurile lor resuscitate!

— Poate există o explicaţie la care nu te-ai gândit.

— Sute de mii de mii de minţi, mult mai evoluate decât a ta, s-au străduit să găsească o altă explicaţie, şi nu au

reuşit.

— S-ar putea să apară o minte care să nu mai dea greş.

— Acum te bazezi iarăşi pe credinţă.

— Ba nu, pe istorie, logică şi probabilitate.

Loga se simţise iritat, nu pentru că începea să-şi pună la îndoială credinţele, ci pentru că se temea că Burton nu va continua.

După cum au evoluat lucrurile, *Loga* a fost acela care nu a Continuat. Evidenţele privind trupul lui fuseseră distruse, iar el nu mai avea posibilitatea de a atinge acel scop final. Cu toate acestea... doar el era vinovat că nu mai putea beneficia de şansă. Dacă nu ar fi dat experimentului alt curs, ar fi fost încă în viaţă, iar evidenţele i-ar fi asigurat posibilitatea de a se îndrepta spre evenimentul misterios cunoscut sub numele de Continuare.

Dar necunoscutul care îl trecuse pe Loga în uitare fusese unul dintre Etici, care reuşise să supravieţuiască uciderii în masă a tovarăşilor săi de către Loga? Dacă da, atunci de ce nu se arăta? Se temea de cei opt *resuscitaţi?* Ori aştepta momentul potrivit pentru a-i omorî şi a-i creşte în Vale, unde aceştia nu ar mai fi putut influenţa în vreun fel planul iniţial?

Cel care ştia cum să introducă în Computer comenzi prioritare nu trebuia să se teamă de cei opt. Dar poate necunoscutul ştia ceva ce le rămăsese neştiut celor opt, dar ar fi putut afla. Dacă aşa ar fi stat lucrurile, necunoscutul va încerca să se debaraseze de ei cât mai grabnic posibil.

Cu toate acestea, era posibil ca unul – ori mai mulţi dintre cei opt să fi făcut ca Loga să dispară.

Burton tocmai se gândea la acest aspect, când pe un ecran de pe perete a apărut faţa lui Nur.

— Aş vrea să discut cu tine.

Burton a rostit codul care îi îngăduia lui Nur să îl vadă.

— Ce s-a întâmplat?

Nur purta un turban verde, ceea ce sugera că făcuse pelerinajul la Mecca. Alegerea culorii era totuşi întâmplătoare, pentru că micuţul maur nu dădea importanţă unor asemenea lucruri. Părul lui lung, drept şi

negru, cădea de sub turban peste umerii slăbănogi şi negricioşi. Pe faţa lui smeadă apăruse o expresie de emoţie intensă.

— Semnalul de inhibare împotriva resuscitării lui Monat şi a tuturor Eticilor şi a agenţilor acestora rămâne valabil. Numai că s-a petrecut ceva mult mai spectaculos!

A făcut o pauză.

— Ei bine? l-a invitat Burton să continue.

— Mai ţii minte că în urmă cu trei săptămâni Loga ne-a spus că dăduse instrucţiuni Computerului să înceapă resuscitarea celor optsprezece miliarde de oameni pe care îi avea în evidenţe? Am presupus cu toţii că acest lucru s-a făcut. Nici vorbă! Se vede treaba că, din anumite motive, Loga s-a răzgândit. Pesemne că intenţiona să aştepte până când vom pleca din Turn. În orice caz, de atunci încoace nu a fost resuscitat nici un om.

Uimitoarea veste l-a redus pe Burton la tăcere. După ce s-a dezmeticit, a zis:

— Câte trupuri sunt acum în aşteptare?

— În acest moment, optsprezece miliarde un milion trei sute treizeci şi şapte de mii o sută nouăzeci şi nouă. Ba nu. În această clipă... două sute şapte.

— Nu cumva tu...?

Anticipând întrebarea, lucru ce se întâmpla cu o frecvenţă enervantă, Nur a explicat:

— Da. Am apreciat că necunoscutul a impus Computerului o comandă prioritară. Aşteptarea continuă.

— Dacă nu mă înşel cumva, cu doar trei săptămâni în urmă ne închipuiam că zbaterea asta îndelungată avea să se încheie. Credeam că toate disputele noastre majore vor dispărea şi că singurele probleme vor fi cele de ordin personal.

Nur nu i-a răspuns.

— Prea bine. În primul rând va trebui să ne supunem cu toţii unui test al adevărului. Nu putem merge mai departe pornind de la presupunerea că există un necunoscut decât după ce eliminăm orice suspiciune din cadrul grupului nostru.

— Celorlalţi nu le va plăcea.

— Dar e logic să procedăm aşa.

— Oamenilor nu le place logica, dacă ea presupune disconfort sau pericole, a explicat Nur. Cu toate astea, se vor supune testului. Trebuie să accepte, ca să alunge orice suspiciune.

4

Dacă evitarea unei minciuni a fost acelaşi lucru cu rostirea adevărului, rezultatele testului s-au dovedit pozitive. Iar dacă minciuna ar constitui un indiciu că s-a spus adevărul, rezultatele au fost negative.

Adevărate sau nu, potrivit indiciilor, cei opt păreau a fi nevinovaţi.

Fiecare s-a aşezat într-un cubicul închis, cu pereţi transparenţi şi a răspuns la întrebările adresate de Burton şi Nur. Câmpul generat în interiorul cubiculului a arătat *wathanul* plutind deasupra capului persoanei interogate, legat de ea printr-un firicel luminos de culoare stacojie. Era o sferă care se umfla şi scădea în volum, se rotea, sau cel puţin aşa lăsa impresia, iluminată într-o diversitate de culori. Acesta era acel ceva invizibil care însoţea orice persoană din momentul concepţiei, părăsind-o abia după moarte. Cuprindea tot ce ţinea de respectiva persoană, reproducând conţinutul minţii şi sistemului nervos şi dându-i conştiinţa de sine.

Burton a susţinut testul, iar Nur i-a pus o serie ie întrebări la care trebuise să dea răspunsuri pe care le socotea adevărate.

— Te-ai născut în Torquay, Anglia, pe 19 martie 1821?

— Da, a răspuns Burton, iar Computerul i-a fotografiat *wathanul* exact în acelaşi moment.

— Când şi unde ai murit pentru prima oară?

— Duminică, 19 octombrie 1890, în casa mea din Triest, acea parte a Italiei ce aparţinea pe atunci Imperiului Austro-Ungar.

Computerul a mai făcut o fotografie şi a comparat-o cu cealaltă. Apoi le-a comparat pe acestea două cu cele ce fuseseră făcute cu mulţi ani în urmă, când Burton fusese interogat de Consiliul celor Doisprezece.

Nur s-a uitat la afişajul de pe ecran.

— Adevărul. Aşa cum îl cunoşti.

Era una dintre deficienţele testului. Dacă persoana credea că spune adevărul, *wathanul* indica acelaşi lucru.

— Acesta este adevărul, a spus Frigate. Am citit amănuntele acelea de multe ori pe vremea când trăiam pe Pământ.

— Ai minţit vreodată? a întrebat Nur.

— Nu, a spus Burton şi a rânjit.

Pe suprafaţa *wathanul*ui a apărut un fulger negru.

— Subiectul minte, a comunicat Nur Computerului.

Pe ecran a apărut: VERIFICAT ANTERIOR.

— Ai minţit vreodată? a repetat Nur întrebarea.

— Da.

Zigzagul de culoare neagră a dispărut.

— L-ai făcut pe Loga să dispară?

— Nu.

— Ai avut vreun amestec în distrugerea lui Loga?

— După părerea mea, nu.

— Din câte ştii, acesta e adevărul, a spus Nur, după ce s-a uitat scurt la ecran. Ai idee cine ar fi putu să facă pe Loga să dispară?

— Nu.

— Te bucuri că a dispărut?

— Ce dracu'? a exclamat Burton.

El nu putea vedea imaginea propriului *wathan*. Se iluminase în oranj, care acoperise toate celelalte culori schimbătoare.

— Nu trebuia să-l întrebi asta, i-a reproşat Aphra Behn.

— Aşa e, diavole, nu aveai nici un drept! a strigat Burton. Nur, eşti un mişel, ca toţi cei care au îmbrăţişat sufismul!

— Dar te-ai bucurat, a spus Nur, netulburat. Am bănuit. Am o bănuială că mai toţi am trăit acelaşi sentiment. Eu nu m-am bucurat, dar voi îngădui să mi se pună întrebarea. S-

ar putea să fi jubilat şi eu, dar asta s-a întâmplat în străfundurile minţii mele animalice.

— În subconştient, a murmurat Frigate.

— Ce importanţă are numele? Mintea animalică.

— Dar de ce să se bucure cineva? a întrebat Alice.

— Chiar nu-ţi dai seama? a răcnit Burton.

Alice s-a crispat în faţa violenţei verbale.

După ce a trecut testul, fie şi pentru moment, Burton a ieşit din cabină şi l-a interogat pe Nur. După ce şi maurul a părut a fi nevinovat, a venit rândul lui Alice. Burton a evitat să o întrebe dacă moartea lui Loga o bucurase. Se îndoia că ar fi fost aşa. Însă când ea avea să-şi găsească timp pentru a analiza ce ar fi putut face cu puterile de acolo, probabil că va înţelege de ce, spre ruşinea lor, ceilalţi se simţiseră entuziasmaţi.

Unul după altul, şi-au demonstrat inocenţa şi ceilalţi.

— Dar Loga ar fi putut trece testul chiar dacă ar fi minţit ca un politician, a spus Nur. S-ar putea ca vreunul dintre noi să fi avut acces la aparatul de distorsionare a *wathanul*ui.

— Nu cred, a precizat Turpin. Nici unul nu are priceperea să manevreze aşa ceva. Şi nici nu suntem pregătiţi să trecem peste comenzile date de Loga. Cred că ne pierdem vremea, ca să nu mai spun că ne lăsăm cu toţii insultaţi.

— Dacă interpretez corect vorbele tale, vrei să ne anunţi că nu suntem îndeajuns de inteligenţi. Nu e adevărat. Avem inteligenţa necesară. Doar că nu deţinem cunoştinţele de care ar fi nevoie.

— Da, la asta mă refeream. Nu avem cunoştinţe suficiente.

— Trei săptămâni sunt îndeajuns pentru ca o persoană harnică să capete cunoştinţele trebuincioase de la Computer, a spus Burton.

— Ba nu. Computerul nu va învăţa pe nimeni cum să aibă prioritate faţă de comenzile date de Loga, a subliniat Turpin. Eu nu prea cred că e posibil.

— Am putea efectua o verificare a memoriei tuturor pe durata ultimelor trei săptămâni, a intervenit Frigate. Asta ar dura, dar poate că merită.

— Nu! a protestat Alice cu vehemenţă. Nu! M-aş simţi violată! Ar fi chiar mai rău decât o siluire! Nu vreau!

— Îţi înţeleg sentimentele, a spus Nur. Deşi...

Computerul putea derula amintirile oricui până la data naşterii, afişându-le pe un ecran. Procesul avea şi anumite limite, deoarece nu putea reproduce gânduri nevizuale şi neaudibile decât ca afişări electronice, a căror interpretare rămăsese nesigură. Sistemul reuşea să transmită amintiri tactile, olfactive şi legate de apăsare. Totuşi, memoria este selectivă şi se părea că ştergea multe evenimente pe care indivizii le socoteau neimportante. Totuşi, rezulta cu claritate ce văzuse, auzise sau rostise subiectul. La cerere, puteau fi proiectate şi câmpuri referitoare la emoţii şi dureri.

— N-aş vrea să mă vedeţi când m-aş afla în toaletă, s-a lamentat Alice.

— De dragul nostru sau al tău, nimeni nu ar dori, a spus Burton, şi a izbucnit în râs.

Hohotele lui au răsunat ca salturile unei pietre aruncate cu iscusinţă pe apă.

— Toţi scăpăm vânturi şi râgâim, şi aproape oricine s-a masturbat măcar o dată sau s-a scărpinat în nas, şi sunt convins că Marcelin şi Aphra s-ar sinchisi dacă i-am vedea în pat. Însă nu este nevoie să vizionăm totul. Computerului i se pot da instrucţiuni să fie selectiv, să prezinte doar evenimentele care ne interesează. Orice altceva ar deveni irelevant şi nu va fi prezentat.

— E o pierdere de vreme, a vorbit Frigate. Cel care este suficient de inteligent să procedeze la fel ca necunoscutul nu ar ignora posibilitatea unei descărcări a memoriei.

— Sunt de acord cu tine, a recunoscut Burton, deşi nu mi se întâmplă prea des. Însă este unul dintre acele lucruri de rutină care trebuie făcute. Ce-aţi spune dacă vinovatul – dacă există aşa ceva – a anticipat că noi am socoti inutilă o verificare a amintirilor?

— Nu ar risca, a spus Li Po.

— Şi totuşi, insist să facem verificarea, a propus Burton. Dacă nu procedăm astfel, vom avea dubii.

— Încă ne întrebăm când se va termina totul, a vorbit din nou Frigate, pe un ton acru. Dar dacă trebuie…

Căutarea ar fi putut fi derulată simultan, fiecare dintre participanţi stând în câte un cubicul separat, însă în acest caz, cine ar fi supervizat fiecare subiect, să se asigure că nu dăduse comandă Computerului să anuleze anumite evenimente relevante? Burton a intrat primul şi a ieşit după trei ore, cât i-a luat Computerului să extragă trei săptămâni de amintiri. Pe toată durata extracţiei, ecranul rămăsese alb.

A rămas la fel, desigur, cât au fost examinaţi şi ceilalţi.

Au trecut douăzeci şi cinci de ore până când şi ultimul dintre ei, Li Po, a ieşit din cubicul. Alţii, unul câte unul, se duseseră la culcare cu mult timp înainte. Unii se trezeau când cei doi tocmai hotărau să se retragă la pat. Dar Burton dorea în primul rând să se asigure că nimeni nu putea pătrunde în apartamentul mare.

— Necunoscutul ar putea sparge codul.

— Şi cum sugerezi să blocăm uşa? a întrebat Frigate, căscând. Punem un pat în dreptul ei? îngrămădim mobilă peste el?

— Ideea nu e rea, pentru că uşa se deschide spre interior. Totuşi, o să-i dau Computerului o comandă să instituie o alarmă pentru efracţie.

Burton a procedat în consecinţă. Cinci minute mai târziu, a scos dintr-un convertor energie-materie vreo douăsprezece elemente de echipament. A fixat două cutii de perete, de fiecare parte a uşii şi de acestea a legat alte câteva. La sfârşit, a reglat un cadran de pe una dintre cutiile mai voluminoase.

— Gata, a spus el, făcând un pas înapoi, ca să-şi admire opera. Nimeni nu poate intra fără să declanşeze o sirenă asurzitoare. Stau şi mă gândesc. Ar fi preferabil să o testăm. Pete, ce-ar fi să ieşi, să închizi uşa şi apoi să revii?

— Bine, dar sper să nu dispar cât voi rămâne pe hol.

Burton a răsucit un buton plasat pe cutie. Frigate a rostit codul şi, după deschiderea uşii, a ieşit. S-a întors, a spus cuvântul magic, iar uşa s-a închis. Burton a învârtit din nou

butonul, iar câteva secunde mai târziu, uşa a început să se deschidă. Dinăuntrul cutiei a răzbătut o lumină oranj, foarte vie, şi încăperea a duduit de zgomotul unui motor de automobil. Aphra Behn şi De Marbot au apărut în goană pe uşă. Turpin, care mânca micul dejun, şi nu îi acorda prea multă atenţie lui Burton, a sărit de la masă, scăpând mâncarea din gură.

— Dumnezeule mare!

Burton a oprit alarma.

— Necunoscutul ar putea afla de la Computer combinaţia. De aceea am cerut o alarmă pe care să o programez chiar eu. Computerul nu are cum să ştie ce combinaţie am ales, mai ales că în timp ce am introdus cifrul, m-am aşezat cu spatele la ecran, ca să îi blochez vizibilitatea.

— Admirabil, a socotit Frigate. Dar dormitoarele noastre sunt izolate fonic. Cum o să auzim alarma?

Zidurile, podeaua şi tavanele aveau o grosime de peste zece centimetri, şi erau înţesate de circuite şi cabluri de tensiune, majoritatea nefolosite. Burton ar fi putut comanda Computerului să pornească alarma în toate încăperile, când se declanşa cea de la intrare. Însă necunoscutul ar fi reuşit să controleze circuitele.

Burton tocmai se gândea cum să procedeze, când Frigate a spus:

— Am putea pune Computerul să realizeze detectoare de masă. Le vom instala în uşile dormitoarelor, astfel încât, chiar dacă nu am auzi alarma camerei, nu ne-ar scăpa nici o persoană care ar dori să pătrundă în dormitor. Ele ar trebui să fie activate şi dezactivate prin semnale făcute cu mâinile. S-ar putea ca necunoscutul să ne spioneze chiar acum prin intermediul Computerului. Probabil că asta şi face. Dar, din câte ştiu, nu are posibilitatea de a ne vedea, decât dacă pune în funcţiune un ecran. Iar acest lucru nu ar trece neobservat.

— Spui că nu ştim nimic sigur, a intervenit Burton. N-ar fi posibil ca el să pornească un ecran, dar să-l facă invizibil pentru noi?

— Cred că da. Nu ştiu prea multe lucruri despre ştiinţa Etică pentru a fi sigur de ce se poate realiza şi ce nu.

— Înseamnă că necunoscutul ne-ar putea urmări şi acum.

— Da. Propun să înălţăm un soi de cort în camera asta şi, stând înăuntru, să comunicăm unii cu alţii în scris. Sau punem Computerul să ne facă un cubicul izolat fonic. Până şi podeaua ar fi izolată. Necazul este că s-ar putea ca la ordinul necunoscutului să se fi instalat detectoare în pereţi. Şi nu avem nici un mijloc de a le depista. Dacă mă gândesc mai bine, până şi un cort de pânză ar putea avea detectori.

Burton s-a enervat:

— Chiar nu putem face nimic?

— Putem face tot ce socotim că e bine şi pe urmă să sperăm că e de ajuns.

— O să păstrăm alarma de la uşă, a spus Burton. O să scriu combinaţia pe hârtie. Voi o memoraţi, iar eu o să mă ocup de distrugerea peticelor de hârtie.

— Trebuie distruse cu un fascicul, a propus Frigate. Dacă doar le arzi şi fărâmiţezi ce rămâne, după care arunci totul în recipientul de reciclare, Computerul ar fi capabil să reconstituie combinaţia.

Burton a spus că vor trebui să-şi pună nişte glugi pe cap, când vor reformula combinaţia. Iar ca să se asigure că glugile nu conţineau detectori, le vor face din cearşafuri.

— Nu ne putem încrede în detectorii de masă, a adăugat el. Ni-i va face Computerul, dar necunoscutul ar putea ascunde în ele dispozitive de dezactivare.

— Într-adevăr, a adăugat Frigate. Poate a instalat un asemenea dispozitiv şi în alarma antiefracţie.

— Înseamnă că orice am face, Computerul ne va trăda?

— Sigur. Chiar şi în cazul mâncării. Necunoscutul ar avea posibilitatea de a pune otravă în ea.

— Dumnezeule! Trebuie să găsim o soluţie ca să putem lupta împotriva acestui diavol!

Nur, care rămăsese în apropierea lor şi-i ascultase cu un zâmbet pe faţă, a zis:

— Dacă şi-ar fi propus să ne ucidă, necunoscutul ar fi făcut-o până acum. Cum are prioritate faţă de comenzile

date de Loga, înseamnă că trebuie să facă parte dintre Etici. Dacă aşa stau lucrurile, de ce nu i-a resuscitat pe Monat şi pe ceilalţi? Aşa ar fi trebuit să gândească, şi aşa s-ar fi cuvenit să acţioneze, bineînţeles, după ce ne imobiliza pe noi. Lucru pe care l-a reuşit, nici nu trebuie să mai evidenţiez asta. Singura problemă e că...

A făcut o pauză lungă, iar asta l-a determinat pe Burton să-l îmboldească:

— Da. Despre ce e vorba?

— Să fi şters un Etic amprenta corporală a lui Loga? Eu cred că nu. Aşadar... imposibil ca necunoscutul să fie un Etic. Decât dacă...

— Dacă ce?

— Ai răbdare, amice. Graba strică treaba. Decât dacă... Loga a pus totul la cale.

— Am mai analizat posibilitatea asta, a explodat Burton. De ce să facă aşa ceva?

Nur a ridicat din umerii slăbănogi şi înălţând palmele mâinilor lungi.

— Nu ştiu. Mă îndoiesc că ar fi vorba de Loga. Şi-ar şterge singur amprenta corporală? Sigur nu.

— Dar poate are o cameră secretă de resuscitare undeva prin Turn, a spus Frigate.

— Asta voiam să spun şi eu, a intervenit Nur. Încă nu am găsit o explicaţie pentru un comportament atât de iraţional. Dar mă tot gândesc la sunetele de paşi auzite de Frigate, pe coridor, când noi eram în camera aceea, sărbătorind victoria împotriva Computerului care funcţiona cu erori. Loga a fost deranjat când Pete i-a spus despre asta. A fugit pe coridor până la holul ce se intersecta, şi a privit în susul şi-n josul puţului de lift. Apoi i-a adresat Computerului câteva întrebări, dar în limbajul lui, şi a vorbit atât de repede încât nu am înţeles nimic.

— L-am întrebat ce îl tulburase atât de mult, a spus Burton. Mi-a răspuns că tulburarea îi trecuse şi că experienţa trăită îl făcuse atât de sensibil pe Pete, încât auzea sunete ce nu existau. Bănuielile lui Pete erau molipsitoare. Aşa a zis Loga.

— Asta-i ca şi cum ai da cu pietre în ferestrele propriei case! a adăugat Frigate. Nimeni nu era mai paranoic decât Loga.

— Dacă era, înseamnă că am fost de partea cui nu trebuia, a spus Nur cu un aer calm. Cei care urmează un dement sunt la fel ca el. Dar nu văd ce rost mai are să discutăm. Problema e ce facem *acum?*

Realist vorbind, sarcastica propunere a lui Frigate de a îngrămădi mobila în dreptul uşii a rămas cea mai bună dintre toate. Punerea ei în practică presupunea unele inconveniente dacă ar fi folosit uşa mai des, dar, pentru moment, îşi propuseseră să rămână în apartament.

Pe de altă parte, acum păreau să existe şanse reduse ca necunoscutul să le otrăvească hrana şi apa. Frigate şi Nur au procurat diagramele simplificate ale convertoarelor energie-materie şi le-au analizat. Necunoscutul putea întrerupe alimentarea cu energie a convertoarelor, făcându-i să moară de foame. Însă hrana se producea prin conversie e-m, cu ajutorul unor circuite pre-programate, pe care necunoscutul nu le putea modifica. Prin urmare, nu avea cum să introducă otravă în ele. Însă apa de băut şi de spălat venea pe ţeavă, iar necunoscutul ar fi putut strecura substanţe toxice pe acea cale.

Frigate şi Nur au aranjat ca apa să fie produsă de convertoarele din camere. Computerul nu a protestat pentru că trebuia să realizeze instalaţia sanitară necesară care să lege ţevile de convertoare. Cei opt s-au văzut siliţi să se apuce de făcut instalaţia, dar lipsa lor de experienţă a fost depăşită cu ajutorul instrucţiunilor şi uneltelor puse la dispoziţie de Computer. Până la terminarea lucrării, cei opt aveau să obţină apa din convertoare, păstrând-o în castroane şi găleţi

— Mi se pare inutil şi ridicol, a protestat Li Po. Există multe modalităţi prin care necunoscutul ne-ar putea elimina.

— Chiar şi aşa, noi trebuie să facem tot posibilul pentru a dejuca orice şiretenie a lui, a subliniat Nur. Asta în cazul în care a pus aşa ceva la cale. Şi dacă există cu adevărat.

5

— Mă duc la culcare, a anunţat Burton.
— Mai întâi o să mănânc, a spus Nur.

Micuţul maur arăta proaspăt ca după opt ore de somn odihnitor. În camera cea mare rămăseseră doar De Marbot şi Behn. Burton i-a lăsat lui Nur sarcina de a explica motivele pentru care se blocase uşa, după care a plecat pe hol şi, după câţiva paşi, a intrat în apartamentul lui din cadrul apartamentului mare. Acesta cuprindea trei încăperi: o cameră de zi, cu suprafaţa de douăzeci şi patru de metri pătraţi, mobilată luxos, putând fi însă folosită drept cameră de lucru, un dormitor şi baie. Burton şi-a desfăcut centura de care era prins tocul în care ţinea arma cu fascicul, apoi şi-a lepădat singurul articol de îmbrăcăminte, un kilt stacojiu, decorat cu forme de un auriu strălucitor, sugerând lei. Podeaua era acoperită cu un covor gros, asemănător celui din camera de la intrarea comună. Modelul ţesut se deosebea, constând din trei cercuri care se întrepătrundeau. Pereţii erau de un crem deschis, însă un singur cuvânt din partea lui Burton către Computer, şi culoarea se putea schimba în oricare alta, după dorinţă. Putea, de asemenea, să comande orice formă ori simbol, suprapus culorii de bază. Ici şi colo se vedeau picturi care arătau ca originalele lucrate în ulei, însă ele fuseseră reproduse de Computer. Nici un specialist în artă nu ar fi reuşit să deosebească originalele de copii, întrucât cele două erau identice până la nivel molecular.

Burton s-a târât în pat şi a adormit pe dată. S-a trezit simţindu-se ca drogat şi păstrând amintirea vagă a unui coşmar. O hienă de două ori mai înaltă decât el îl ameninţase cu colţii ca nişte spade de oţel. Şi-a adus aminte că se apărase de colţii aceia curbaţi cu o floretă de scrimă, iar hiena râsese de el. Hohotele ei semănaseră uimitor de mult cu ale lui.

— Mi s-a spus, fără nici o justificare, că aş fi o hienă umană, a murmurat el, şi s-a rostogolit, coborând din pat.

Trebuia să-şi facă singur patul, deşi existau androizi – roboţi alcătuiţi din proteine – care să îndeplinească astfel de corvezi. Însă deocamdată, androizilor nu li se îngăduia accesul în apartament. Reprezentau un pericol potenţial, deoarece necunoscutul le-ar fi putut ordona să îi atace pe cei opt.

Burton a făcut gimnastică destul de intens vreme de o oră, apoi a comandat Computerului să-i aducă micul dejun. Cafeaua era cea mai bună care se producea pe Pământ; ouăle coapte, cele mai bune mâncate vreodată; pâinea neagră prăjită exact cum trebuia şi unsă cu cel mai bun unt ce exista pe Pământ. Mai era un gem care i-a încântat papilele gustative, făcându-l să cadă în extaz, şi, un fruct necunoscut pe Pământ, dar care avea un gust asemănător cu pepenele galben.

Şi-a periat apoi dinţii şi, în ciuda posibilităţii ca apa să fie otrăvită, a făcut un duş nu prea cald. Aşa cum spusese Frigate, dacă necunoscutul ar fi voit să-i elimine, ar fi făcut-o de multă vreme.

A ales un kilt verde închis şi o robă lungă şi largă din material verde, împodobită cu un desen înfăţişând păsări galbene dintr-o specie necunoscută. Apoi a activat un ecran-perete ca să vadă ce se petrecea în camera de zi. Li Po, Nur, Behn şi Turpin stăteau pe scaune şi citeau listele ce cuprindeau limitele de comandă. Mobilierul rămăsese stivuit în dreptul uşii.

Burton a întrat în camera mare, i-a salutat pe ceilalţi şi a întrebat:

— Ceilalţi vor veni?

Nur a confirmat. Burton s-a dus la un Computer auxiliar şi a activat ecranele din dormitoarele celor absenţi. Nu-i putea vedea, dar i-a auzit spunând că vor veni imediat. Câteva clipe mai târziu, Alice, Frigate şi De Marbot au apărut. Alice purta o robă largă, amintind de un strai chinezesc, de culoare stacojie cu balauri verzi şi papuci de brocart având botul răsucit în sus. Părul ei scurt şi negru strălucea ca şi cum ar fi fost periat îndelung. Se machiase doar pe buze cu puţin ruj. Burton s-a gândit că ar fi putut

să-şi pudreze puţin faţa, să-şi ascundă cearcănele întunecate de la ochi.

— N-am dormit deloc, s-a plâns ea, şi s-a aşezat pe un scaun. N-am reuşit să alung din minte ideea că cineva ar putea să mă urmărească.

— Dacă am avea încredere în androizi, i-am pune să tapeteze cu hârtie pereţii din dormitoare, a spus Frigate. În felul acesta, ecranele ar fi blocate.

— Dacă, şi iar dacă, a mormăit Burton. Mi s-a acrit de atâţia „dacă”. M-am săturat să mă simt ca într-o cuşcă. Imediat ce vom şti ce putem face şi ce nu, o să organizăm o vânătoare. Va fi primejdios, dar eu unul nu vreau să mai stau ascuns ca un iepure în vizuină. Doar nu suntem iepuri. Suntem oameni. Iar fiinţele umane nu trebuie ţinute în voliere, ca porumbeii.

— Iepuri şi porumbei, a murmurat Frigate.

Burton s-a răsucit cu faţa spre el.

— Ce naiba vrei să spui?

— Iepurii şi porumbeii habar nu au de ce sunt ţinuţi în cuşti. Nici nu ştiu că sunt puşi la îngrăşat pentru a fi sacrificaţi. Dar noi nu ştim de ce a fost îndepărtat Loga şi nici ce soartă ni s-a rezervat. Ne aflăm într-o situaţie mai rea decât iepurii sau porumbeii. Măcar lor le lipseşte mintea, şi se simt fericiţi. Noi suntem la fel de neştiutori, dar nefericiţi.

— Te rog să vorbeşti în nume propriu, l-a prevenit Nur. În caz că nu v-aţi gândit, aş dori să subliniez că lista poate fi incompletă. E posibil ca necunoscutul să fi lăsat anumite drepturi. Chiar dacă e aşa, trebuie să ţinem seama că le poate elimina oricând doreşte.

S-a lăsat o tăcere lungă. Ridicându-se, chinezul s-a dus la convertor şi a comandat un pocal de whisky de orz. Burton s-a strâmbat, dar nu i-a zis nimic. Ar fi fost inutil, iar atitudinea sfidătoare a lui Li Po i-ar fi subminat autoritatea pe care o avea asupra celorlalţi.

Li Po a sorbit din tărie, a râgâit în semn de apreciere şi a revenit la scaunul său.

— Am nevoie de o femeie! a spus el pe neaşteptate.

Burton crezuse că Alice trecuse de vârsta la care ar fi roşit auzind aşa ceva, dar se părea că educaţia ei victoriană încă persista.

— Va trebui să te abţii, şi gata, i-a replicat Burton. Avem destule probleme pe cap şi numai resuscitarea unei femei ca să-ţi satisfaci tu poftele ne mai lipsea.

Alice a roşit şi mai abitir. Aphra Behn a pufnit în râs.

— E nefiresc, a insistat Li Po. Yang-ul meu are nevoie de un yin.

Burton a râs, pentru că într-o limbă vorbită în vestul Africii, yang însemna excrement. Po l-a întrebat de ce râsese. După ce i s-a dat explicaţia, chinezul a hohotit foarte zgomotos.

— Ei, dacă nu pot avea o femeie, o să fac uitată dorinţa prin mişcare fizică. Ce-ai spune să luptăm vreo oră, două, cu floretele sau cu spadele?

— Şi eu aş avea nevoie de puţin exerciţiu, a spus Burton, dar tu eşti beat deja. Nu mi-ai fi un adversar pe măsură.

Li Po a protestat vehement şi pe un ton certăreţ, susţinând că l-ar învinge cu orice armă alege, chiar dacă ar bea de două ori mai mult. Burton i-a întors spatele, iar chinezul s-a împleticit până la scaunul lui şi, lăsându-se moale pe el, s-a pus pe sforăit. Frigate şi Turpin l-au dus până la dormitorul lui. Uşa era însă încuiată cu un cuvânt codificat, cunoscut doar lui Po, lucru pe care cei doi nu-l ştiau. De aceea, l-au lăsat pe podea şi au revenit în camera mare.

— Cu toţii o să ajungem a ne purta ca Li Po, dacă va trebui să rămânem aici, a spus Turpin.

S-a dus la un convertor şi a comandat un pahar cu gin, cu o picătură de lămâie. Aphra, care îşi luase un pahar cu aceeaşi băutură, l-a ridicat şi a spus:

— Un toast pentru nebunie! Dacă asta este o închisoare, o lasă în umbră pe cea de la Newgate.

Ştia despre ce vorbea: ajunsese de două ori în închisoarea datornicilor.

Pe de altă parte, îşi putea îngădui o atitudine foarte relaxată, deşi nu tocmai firească. Avea un amant, pe De

Marbot, cu care era fericită, şi se bucura de tot ce avusese vreodată pe Pământ, şi multe altele pe deasupra. Cu excepţia libertăţii. O absenţă care nu o deranja în acele clipe pe femeia adaptabilă şi veselă.

Posibilităţile oferite de listă îi împiedicau pe unii dintre ei să simtă primejdia. Deşi ar fi trebuit să analizeze ce le limita puterile, ei se gândeau ce recompense li se ofereau. Cu toate că le înţelegea neastâmpărul, Burton era tulburat de nepăsarea cu care priveau pericolele, despre care se putea afirma, fără a greşi prea mult, că îi pândeau la orice colţ.

Judecând după expresiile de pe feţele lor, Nur era singurul care se gândea la inamicul neştiut. Lui Burton îi venea să-i ia în şuturi pe ceilalţi. S-a abţinut, bătând însă brusc din palme, făcându-i să iasă din starea de visare senină.

— De ajuns cu prostiile. Situaţia e gravă. Mortală. Nu avem timp să ne gândim la altceva decât la felul în care să ripostăm inamicului. Dacă îl învingem, puteţi apoi să vă jucaţi după pofta inimii. Până atunci, însă... Necunoscutul are un mare avantaj asupra noastră prin faptul că ştie să utilizeze Computerul mai bine decât noi. Însă dacă am învăţa cum să-l folosim împotriva lui, ne-ar putea deveni cel mai bun aliat. Daţi-mi voie să vă aduc aminte că nu e vorba doar o masă uriaşă de nervi electronici şi proteine, care se află la baza puţului central. Computerul este şi Turnul, această clădire în care locuim. *Creierul* este organul central, alcătuit din proteine, centrul vital. Dar majoritatea circuitelor sunt în podele, ziduri şi tavane. Noi suntem în inima, în nervii inamicului. Şi putem găsi modalităţi de a le lovi. Poate s-ar cuveni să spun că găsim soluţii pentru a le controla şi folosi ca arme.

— Dacă te-ai gândit cumva să pui clopoţei pisicii, a spus Alice, ţin să te anunţ că nu ştim care e pisica.

— Ar putea fi nu ştiu ce şoricel care ne-a făcut să credem că e mâţă, a precizat Nur.

— Dacă, ar putea... a intervenit Burton. Încetaţi cu speculaţiile. Să le abandonăm şi să intrăm în acţiune.

— Bine. Dar cum? a întrebat Nur. Tot ce spunem sau vom spune poate fi auzit de cine trebuie. Poate suntem şi văzuţi.

— Am zis „fără dacă şi poate”! a bubuit Burton.

Frigate a început să râdă.

— N-avem ce face, pentru că suntem cu toţii ţicniţi. Eu sunt ţicnit. La fel şi tu. Sigur e aşa, altfel n-am fi ajuns aici.

— Ce tot aiurezi acolo?

— Ei, na, parafrazează şi el conversaţia dintre Pisica din Cheshire şi Alice, a explicat Alice.

— Orice menţiune despre pisici mă duce cu gândul la Pisica din Cheshire, a spus Frigate. Într-un fel, necunoscutul e ca zâmbetul acela, care rămâne după ce pisica dispare.

Disperat, Burton şi-a repezit braţele în aer.

— Ce păcat că nu v-am avut pe toţi sub comanda mea în armată!

S-a lăsat tăcere, dar Burton ştia că nu va ţine mult. Mai ales în acel grup.

— Poate chiar de asta avem nevoie, a spus Frigate.

— De ce anume?

— De o armată. Putem cere Computerului să ne facă o armată de roboţi şi androizi. Îi programăm în aşa fel încât necunoscutul, să-l numim Snark, să nu poată avea prioritate faţă de comenzile noastre asupra roboţilor. Îi punem să-l caute pe Snark şi să ne păzească pe noi. O să le ordonăm să prindă şi ucidă pe oricine nu este din grupul nostru. Oricine altul devine inamic. Roboţii şi androizii vor reuşi să facă în scurt timp ceea ce nouă ne-ar lua ani de zile.

Burton s-a uitat fix la american.

— Ai scris treburi din astea – cum se cheamă? – de science-fiction prea multă vreme. De aceea ţi-a putrezit creierul.

— Dar face parte din posibilităţile Turnului. Dacă vrem să câştigăm, trebuie să gândim în stil mare. Ştiu că sună nebuneşte, dar ne trebuie o armată, şi o putem avea. Cu o forţă de, să zicem, o sută de mii.

Câţiva au pufnit în hohote. Frigate a zâmbit la rândul lui, dar a zis:

— Vorbesc serios.

S-a dus la un pupitru şi a tastat câteva cifre, făcând apoi o operaţiune matematică. O înmulţire. Pe ecran a apărut 107.379.

— Trei soldaţi pentru fiecare cameră înseamnă o sută şapte mii trei sute şaptezeci şi nouă. Am putea obţine armata asta în câteva zile. Soldaţii ar veghea fiecare încăpere cunoscută, depistând orice străin, şi căutând încăperi secrete.

Surâzând, Nur a spus:

— Îţi admir creativitatea, dar nu şi lipsa de măsură sau, altfel spus, dispreţul faţă de realitate.

— Ce vrei să insinuezi? a făcut Frigate.

— Măsura foloseşte doar în situaţiile care impun asta. Dar acum nu este cazul. Cât priveşte realitatea, armata s-ar realiza cu uşurinţă.

Nur a recunoscut că se putea obţine lesne şi un număr dublu de soldaţi. Dar androizii nu aveau conştiinţă de sine şi nu erau prea inteligenţi. Acţiunile lor trebuiau programate. Armata trebuia împărţită în grupuri restrânse, care să acţioneze independent. Se impuneau niveluri de comandă alcătuite din subofiţeri şi ofiţeri, androizi care să acţioneze din proprie iniţiativă când situaţia de la faţa locului nu era prevăzută în programarea lor. Liderii nu vor şti cum să procedeze. Se putea întâmpla ca ei să nu ştie nici măcar că trebuiau să acţioneze.

— În plus, a adăugat Burton, mă tot bântuie un sentiment de îngrijorare. Necunoscutul ar avea posibilitatea de a instala în roboţi şi androizi vreun fel de canal prin care să comande, având prioritate faţă de noi?

— Pesemne că exact la asta se gândeşte acum, a intervenit Alice. Dacă ne urmăreşte, are putinţa de a anticipa orice mişcare a noastră.

Apoi s-a cutremurat.

— Răspunsul meu la obiecţiile tale este că am putea introduce anumite modificări în sistemul nervos al androizilor, a vorbit Frigate. I-am face astfel parţial mecanici. Prin asta vreau să spun că vom instala dispozitive

mecanice în ei. De exemplu, o combinaţie similară celei de la seifuri, care va stabili comenzile noastre în mod mecanic, dar care le vor transmite în mod electric. Vom stabili combinaţiile după ce primim schema generală de la Computer. În felul ăsta, nici Computerul, nici Snark nu vor fi în stare să controleze ce am realizat. Şi... a, drace! Snark ar putea totuşi introduce un complex nervos în android, care îi va comunica prin radio sau prin cine ştie ce mijloc să ignore comanda pe baza combinaţiei.

— Necazul e că suntem la cheremul acestui Snark, a spus Nur. Nici nu e nevoie să ne atace. Nu trebuie decât să oprească alimentarea cu energie, şi noi pierim de foame. Iar dacă ar fi vrut, o putea face deja.

Nu a recurs la o asemenea metodă, aşadar putem presupune că nici nu va alege această soluţie. A fixat anumite limite privind gradul de utilizare a Computerului, dar ne-a lăsat puteri considerabile. Există câteva lucruri pe care ni le refuză. În rest, nu se sinchiseşte. Ne ignoră. Problema, dintre multe altele, este: „De ce?”

— Nu putem răspunde. El va trebui să ne dea explicaţia, dacă va catadicsi vreodată, a precizat Frigate.

— Adevărat, l-a aprobat Nur. Cât voi aţi dormit, am pus Computerul să localizeze intrarea secretă pe care Loga a deschis-o cu mult timp în urmă. Intrarea pe care am folosit-o ca să pătrundem în Turn, după ce am traversat munţii şi am luat barca de la poalele Turnului. Am încercat să determin Computerul să o deschidă. Am avut impresia că necunoscutul ar dori ca noi să părăsim Turnul, pentru a reveni în Vale. Nu a vrut să folosim avionul din motive evidente. Numai că uşa secretă nu s-a deschis când am cerut. Înseamnă că necunoscutul nu vrea ca noi să plecăm. S-ar putea să vină momentul când ne va dori plecaţi, iar dacă se va întâmpla asta, ne va arăta o cale de ieşire. Până atunci însă suntem prizonieri. Iar această închisoare este uriaşă şi, într-un anume sens, are mai multe comori de oferit decât Pământul pe care am trăit sau decât Valea Fluviului. Aceste comori sunt fizice, mentale, morale şi spirituale. Sugerez să le descoperim şi să le folosim. Aşa se

cuvine. Doar n-o să rămânem închişi în apartamentul ăsta. Până atunci, totuşi, o să încercăm să concepem căi pentru a dejuca încercările necunoscutului de a avea prioritatea comenzilor. Ceea ce stabileşte unul, poate fi demontat de altcineva. Doar nu vă închipuiţi că necunoscutul e vreun zeu.

— Sugerezi cumva să ne mutăm înapoi în apartamentele noastre şi să trăim ca şi cum nu ar mai exista necunoscutul? a întrebat Burton.

— Spun că trebuie să părăsim această zonă, care e o mică închisoare şi să ne mutăm în închisoarea mai spaţioasă. La urma urmelor, Pământul a reprezentat o temniţă. La fel şi Valea Fluviului. Dar dacă te afli într-un spaţiu suficient de mare să-ţi creeze iluzia de libertate, atunci nu te mai socoteşti prizonier. Omul pe jumătate liber este acela care se socoteşte liber. Omul cu adevărat liber este acela care ştie prea bine ce poate face în închisoare şi acţionează în consecinţă.

— Asta e înţelepciune sufistă, a declamat Burton zâmbind, dar cu o doză de dispreţ în glas. Arătăm foarte ridicoli, nu credeţi? Ne aruncăm într-o groapă, apoi ne întrebăm de ce şi considerăm că nu era nevoie.

— Ne-am urmat instinctul, a spus Nur. Am procedat greşit. Trebuia să găsim un loc unde să ne simţim în siguranţă. Cel puţin, aşa am crezut. Apoi am beneficiat de o linişte interioară relativă pentru a evalua situaţia.

— Care s-a dovedit a fi altceva decât linişte interioară. În fine, mă simt mai bine, nu ca un deţinut. Iar mormanul acela de mobilă mă irită. Să luăm lucrurile alea de acolo.

— Înainte de a ne apuca de treabă, vreau să vă spun ceva, i-a anunţat Frigate.

Pornit deja spre uşă, Burton s-a oprit şi s-a răsucit.

— Nur nu a fost singurul care a făcut o investigaţie independentă. După cum ştiţi, Monat nu poate fi resuscitat din cauza comenzii date de Loga, pe care Snark a confirmat-o. Matricea corporală a lui Monat este încă în fişier. Dar am cerut Computerului să localizeze *wathanul* lui în puţ, iar el mi-a comunicat că fusese acolo, dar a dispărut.

Ştiţi ce înseamnă asta. Monat a Continuat, a mers mai departe.

În ochii lui Burton au apărut lacrimi şi a simţit un amestec de suferinţă şi uimire, aceasta din urmă apărută pentru că trecea printr-o asemenea suferinţă. Până în acel moment nu-i fuseseră prea limpezi sentimentele pe care le nutrise faţă de Monat. Individul cu aspect ciudat, evident provenit din alt loc decât Pământul, fusese una dintre primele fiinţe întâlnite după întâia resuscitare. Acesta îl însoţise multă vreme pe Valea Fluviului şi îl impresionase pe Burton prin compasiune şi înţelepciune. I se păruse *cald*. În întregime uman, în ciuda înfăţişării, adică aşa cum ar fi trebuit să fie oamenii.

Într-un anume fel, Burton ajunsese să-l considere pe Monat un părinte, o fiinţă mult mai puternică şi înţeleaptă decât el, un dascăl, un educator care îl îndruma pe drumul cel bun. Iar acum, dispăruse pentru totdeauna.

De ce să verse lacrimi şi să suspine? Ar trebui să fie fericit, să trăiască o fericire extatică pentru că Monat atinsese etapa la care nu trebuia să mai îndure povara cărnii.

Să se fi întâmplat pentru că trăise un sentiment de pierdere? Socotise, în subconştientul cel întunecat, că Monat se va elibera într-un fel de tirania lui Loga şi va deveni, pe scurt, un salvator? Simţise că va apărea din evidenţe ca Iisus, din mormânt, sau ca Arthur, din lac, sau precum Carol cel Mare, din peşteră, ca să-i salveze pe cei înfrânţi şi asediaţi?

Era ciudat să-i treacă asemenea gânduri prin minte. Pesemne că existaseră undeva în sine, aşteptând doar momentul potrivit pentru a se elibera.

Propriul tată nu-i fusese un adevărat părinte, nefiind ceea ce aştepta un fiu de la tatăl său. Aşadar, într-un fel, Burton îl socotise pe Monat drept părinte, probabil pentru că nu ar fi acceptat un alt pământean în această calitate. Monat provenea din altă lume, deci nu era, cum suna acel cuvânt?... aşa, *pângărit*. Ciudat cuvânt îi apăruse în minte.

În orice caz, Monat nu mai putea fi atins de nimeni din

acea lume. Trecuse dincolo. Unde?

Pentru a-şi ascunde lacrimile, Burton s-a apropiat de piesele de mobilier şi a început să le tragă din dreptul uşii. Până să-i vină cineva în ajutor, ochii i se uscaseră.

A deschis uşa şi a inspirat adânc. Aerul nu părea deloc mai proaspăt decât cel din apartament. Însă îi oferea senzaţia de libertate.

6

În apropierea apartamentelor se găsea o încăpere cu un bazin de înot lung de şaizeci de metri şi lat de treizeci. Dacă nu se afla nimeni acolo, sala rămânea în beznă, dar detectorii de căldură aprindeau luminile chiar şi dacă pătrundea o singură persoană. Lumina era un soare simulat la zenit, pe un cer albastru, lipsit de nori. Pe pereţi apărea o pădure ce înconjura bazinul, având în depărtare munţi ale căror piscuri erau acoperite de zăpadă. Chiar dacă stătea la doi centimetri de perete, copacii îi apăreau oricărei persoane drept reali. Părând la fel de reale ca arborii, păsărele zburau printre ramuri ori se aşezau pe ele, iar cântecul lor suna plăcut urechilor. Când şi când, înotătorii puteau vedea câte un iepure sau vreo vulpe furişându-se printre copaci şi, arareori, chiar şi o fiară ce aducea a panteră sau urs, deplasându-se agale pe sub ramuri în lumina crepusculară.

Apa era dulce, avea o temperatură de aproximativ douăzeci de grade Celsius şi o adâncime de doisprezece metri la capătul adânc. Acolo se adunau de regulă cei opt locatari vreme de o oră pe la mijlocul dimineţii pentru a înota.

Burton studiase lista de limite operaţionale până la ora unsprezece dimineaţa. A pătruns în sala uriaşă, ce răsuna de strigăte şi plescăituri, şi a rămas nemişcat vreme de câteva clipe. Se aflau cu toţii acolo, mai puţin Nur. Bărbaţii purtau slipuri de mici dimensiuni, iar femeile erau în bikini. Nu păreau să-şi facă griji în legătură cu ceva, şi nici nu

lăsaseră pe cineva de pază. Cu toate acestea, pistoalele cu fascicul de raze stăteau aşezate pe marginea bazinului, şi a văzut şi câteva la fundul apei, profilate pe dalele de culoare roşie, neagră şi verde.

Burton s-a aruncat în apă şi a înotat şapte lungimi de bazin. Apoi a ieşit şi a aşteptat până când De Marbot a trecut înot prin dreptul lui. L-a strigat, iar francezul s-a întors spre el, a venit până la marginea bazinului şi a ridicat privirea. Burton i-a examinat ochii albaştri şi vioi, părul negru, lipit de ţeastă, faţa rotundă şi nasul teşit.

Apoi s-a ghemuit şi i-a zis:

— Vreau să fac o plimbare de explorare prin Turn. Eşti dispus să mă însoţeşti?

— Ar fi interesant.

L-a privit pe Burton printre gene şi a zâmbit.

— Speri să-l iei pe Snark prin surprindere?

— Nu prea sunt şanse. Dar... l-am putea stârni să întreprindă ceva. Vom fi momeli umane.

— Mă prind, a spus francezul, şi a ieşit din bazin.

Avea puţin peste un metru şaizeci şi împărţea cu Nur meritul de cei mai scunzi membri ai grupului. Dar Burton îl alesese pe el drept însoţitor pentru că era din cale-afară de curajos şi avea mai multă experienţă în artele marţiale decât oricare dintre ceilalţi. Slujind sub conducerea lui Napoleon, participase la majoritatea marilor bătălii ale acestuia, fusese rănit de şaptesprezece ori, luptase în sute de mici confruntări şi dusese o viaţă atât de plină de pericole, încât Arthur Conan Doyle scrisese o serie de povestiri bazate pe aventurile şi faptele lui de vitejie. Era un spadasin excelent, un ţintaş neîntrecut şi reuşea să-şi păstreze calmul ca nimeni altul în toiul bătăliilor.

S-au zvântat în anticameră, au îmbrăcat haine curate, cămăşi fără mânecă şi şorturi, şi-au pus pistoalele cu fascicul în tocuri şi au mers de-a lungul bazinului. Burton s-a oprit o clipă să-l anunţe pe Turpin că plecau în explorare.

— La ce oră vă-ntoarceţi? i-a întrebat, în timp ce mesteca ieruncă de Montana cu afine.

— Pe la şase seara, a răspuns Burton, după ce a aruncat

o privire la ceasul de la încheietură.

— N-ar fi rău să daţi raportul din oră în oră.

— Nu cred c-o vom face, a vorbit Burton cu glas scăzut, uitându-se la perete, de parcă acesta ar fi avut urechi; lucru perfect adevărat. Nu vreau să-i uşurez sarcina necunoscutului, dacă vrea să ne găsească.

Turpin a surâs.

— Da, ai dreptate. Sper să te revăd, a spus şi a izbucnit în râs, împroşcând bucăţele de pâine şi carne.

Pe Burton îl îngrijora starea lui Turpin, care pierduse mult în greutate în cursul traversării periculoase şi dificile a munţilor către marea polară de nord. Acum părea pornit să redevină la fel de gras cum fusese pe Pământ, când avusese aproape o sută patruzeci de kilograme. Mânca mereu, şi se ţinea foarte aproape de Li Po în privinţa băuturii.

— O să explorăm la întâmplare, a spus Burton. N-am nici cea mai vagă idee unde o să ne aflăm.

— Noroc! le-a urat Turpin.

Burton a dat să se îndepărteze, dar a realizat că francezul nu mai era alături de el. Privind în jur, l-a văzut discutând cu Aphra. Evident, îi explica de ce va lipsi ceva timp. De Marbot era invidiat pentru că avea o tovarăşă de pat, însă şi acest lucru prezenta dezavantaje. Trebuia să-i dea socoteală pentru timpul petrecut departe de ea şi, judecând după expresiile de pe feţele lor şi după gesturi, probabil se certau pentru faptul că ea ar fi vrut să-l însoţească, iar el o refuza. Burton nu avea nimic împotrivă să o ia cu el cu altă ocazie; femeia era rezistentă, calmă şi pricepută la multe lucruri. Însă în acele momente nu voia decât un tovarăş de călătorie.

Părând oarecum furios, De Marbot a revenit alături de Burton.

— N-am auzit niciodată expresia: „Să satisfaci o gâsculiţă din galopul calului.”

Apoi, cu iuţeala de minte care îl caracteriza, a pufnit în râs.

— Ce prostie! Cum să reuşeşti aşa ceva?

— E o chestiune de sincronizare, i-a sugerat Burton şi a rânjit.

Au plecat din preajma bazinului şi uşa s-a închis singură în urma lor. Zgomotul a dispărut brusc; coridorul era uriaş şi mut. Era uşor să-şi imagineze că cineva – ori ceva – îi pândea de după colţ, ghemuit, gata să le sară în cale.

Burton a făcut semn către De Marbot ca să-l informeze că umpluse buzunarele din părţile laterale ale scaunelor cu cutii de energie pentru pistoalele cu fascicule. S-au aşezat apoi pe scaune şi le-au ridicat. Cu Burton în frunte şi De Marbot rămânând la aproape patru metri în urmă au pornit în zbor către puţul vertical de la capătul holului. Folosindu-se de experienţa căpătată în ultimele trei săptămâni petrcute acolo, Burton a parcurs o traiectorie curbă de zbor, astfel că a pătruns în puţ fără să piardă din viteză, după care a ţâşnit.

A ieşit din puţ la următorul nivel cu o asemenea viteză, încât a trecut cu capul la câţiva centimetri de tavan. A coborât scaunul până ce tălpile i-au ajuns la treizeci de centimetri de podea şi a gonit de-a lungul pereţilor pictaţi până când a ajuns la capătul coridorului. Apoi s-a oprit, a pivotat scaunul şi a zis:

— Acum treci tu în frunte pentru o vreme.

Francezul l-a dus prin fiecare pasaj de la acel etaj. Uşile tuturor camerelor erau încuiate. Din câte ştia Burton, inamicul lor se afla dinapoia uneia dintre acele uşi. Totuşi, nu era convins. Evident, Snark ar fi fost informat de Computer, dacă aparatele de detecţie ar fi depistat căldura degajată de cei doi bărbaţi. I-ar fi cerut Computerului să fie avertizat dacă ar fi pornit pe un drum care îi aducea aproape de el. Se putea ca el să fi activat şi ecranele-perete, ca să îi urmărească îndeaproape.

După ce au trecut prin nenumărate coridoare, De Marbot a oprit scaunul lângă un puţ.

— Plăcut mai e să simţi vântul mângâindu-ţi faţa, părul fluturând şi să vezi peisajul, atât cât e, defilând în goană pe lângă tine. Nu se compară cu mersul călare, dar se apropie. Şi de unde să găseşti un cal care să se arunce într-un puţ?

Burton a preluat conducerea şi s-a înălţat prin puţ până a ajuns la ultimul etaj. Pe coridor se afla intrarea ce dădea în hangarul vizitat cu câteva zile mai devreme. Au pătruns pe intrarea foarte largă, ajungând în zona uriaşă unde se găseau aparatele de zbor în aşteptare. Burton le-a numărat şi a constatat că numărul lor rămăsese neschimbat. Însemna că necunoscutul era încă în Turn. Dacă nu cumva avea o navă ascunsă altundeva. Întotdeauna apărea câte un *dacă*.

— Cred că putem extrage benzile de navigaţie, a spus el, iar asta îl va împiedica pe Snark să folosească navele. Dar am convingerea că sunt memorate. Nu trebuie decât să pună Computerul să creeze unele noi.

— Păi de ce ar folosi o navă spaţială?

— Nu ştiu. Dar tare aş vrea să-i vâr o strâmbă ca să-i zădărnicesc planurile.

— Asta ar fi ca o înţepătură de ţânţar pentru unul ca el.

— Regret, dar mai mult nu putem face. Iar un ţânţar poate ucide un om, dacă îi transmite malaria.

În acele momente, nu făcea paradă de curaj. Credea că trebuia să existe o slăbiciune, o fisură, indiferent cât de neînsemnată, în armura lui Snark.

Au gonit în scaune către puţul central şi au coborât până la etajul imediat următor. Au pătruns într-o zonă circulară cu diametrul de patruzeci şi cinci de metri şi ziduri înalte de o sută cincizeci de metri, în care existau douăsprezece uşi metalice pătrate, aşezate la distanţe egale între ele. Conform diagramei prezentate de Computer, fiecare dintre ele permitea intrarea într-o încăpere de formă triunghiulară, ca o felie de tort, având lungimea de opt mii şase sute de metri şi înălţimea de o sută douăzeci de metri.

Când văzuse diagrama, Burton voise să întrebe Computerul ce se găsea în încăperile uriaşe. Fusese întrerupt de apariţia unei urgenţe, apoi uitase să mai întrebe. Acum, dacă tot ajunsese aici, va vedea cu ochii lui ce conţineau.

Pe mijlocul fiecărei uşi se găsea un simbol auriu, precizând identitatea membrului din Consiliul Etic al celor

Doisprezece ale cărui proprietăţi stăteau dincolo de intrare. Simbolul din faţa lui Burton era alcătuit din două bare orizontale intersectate de două bare verticale ceva mai lungi. Acela îi aparţinea lui Loga. După părerea lui Burton, putea fi considerat o dublă cruce.

A transmis cuvântul codificat care îl identifica, iar deasupra barelor s-a format un ecran sclipitor.

— Vreau să intru în încăpere, a spus Burton. Am nevoie de un cuvânt codificat pentru a deschide uşa?

Pe ecran a apărut: DA.

— Care este codul necesar pentru activarea uşii? a întrebat Burton.

Se aştepta să primească din partea Computerului răspunsul că informaţia nu i se putea pune la dispoziţie. Cu toate acestea, ea a apărut, în caracterele folosite de Etici: LOGA SPUNE.

— Ce simplu a fost, s-a mirat De Marbot.

Sperând că respectivele cuvinte nu erau identificate conform amprentei vocale a lui Loga, Burton le-a pronunţat perfect.

Uşa s-a deschis înspre afară, evidenţiind o încăpere nu prea mare, goală şi bine iluminată. La capătul îndepărtat exista o scară care ducea spre o mică platformă. Au urcat, apoi Burton a deschis uşa de dimensiuni şi formă obişnuite. Dincolo de prag, suprafaţa încăperii era strălucitoare, lumina aprinzându-se imediat după deschiderea uşii. Au rămas câtva timp clipind să-şi adapteze ochii la lumina orbitoare, şi abia după aceea au înţeles ce aveau în faţă.

Cu toate că stăteau probabil alături de zidurile ce se curbau spre exterior, au avut iluzia că, spre stânga şi dreapta, pereţii se întindeau pe kilometri întregi. Orizontul părea foarte îndepărtat.

Cu toate acestea, distanţa dinaintea lor nu era defel o iluzie. Încăperea aceea avea într-adevăr lungimea de opt mii şase sute de metri.

— E o mică lume, a spus De Marbot încet.

— Nu-i chiar mică.

Mai toată suprafaţa era ocupată de un parc întins, bine

întreţinut, cu numeroşi copaci şi iarbă tunsă. În faţă, la patru kilometri depărtare, se vedea un deal cu pante line, pe culmea căruia se înălţa o clădire ce lucea în soarele amiezii. Pesemne că vila era reală; soarele sigur era simulat.

— Pare construită în stil roman, a spus Burton. Pun rămăşag totuşi că dacă ne apropiem vom descoperi diferenţe ale detaliilor de construcţie.

Scaunele lor ar fi trecut prin uşă, dar Burton a decis să nu continue explorarea. Au revenit în zona centrală şi au cerut Computerului cuvântul de cod pentru încăperea alăturată. Aceasta îi aparţinuse soţiei lui Loga şi avea acelaşi fel de anticameră. Însă de acolo se pătrundea într-un peisaj care i-a uimit, întregul spaţiu gigantic era organizat ca un labirint de oglinzi mici şi mari, într-un aranjament complex pe care nu îl puteau pricepe. Imaginile lor erau prinse de oglinzile apropiate şi reflectate spre interiorul labirintului, proiectate fiind în depărtare. Sursa de lumină nu se vedea; lumina părea să vină de peste tot. În depărtare, abia perceput, se înălţa un cerc alcătuit din piloni. Şi aceştia erau reflectaţi, dar aranjamentul de oglinzi era organizat în aşa fel încât şi-au văzut imaginile mici apărute în interiorul cercului alcătuit de piloni.

— Ce rost au toate astea? a întrebat De Marbot.

Ridicând din umeri, Burton i-a răspuns:

— Va trebui să aflăm. Dar nu acum.

Următoarea încăpere i-a introdus în ceea ce părea a fi un deşert din Arabia. Sub soarele arzător era o întindere de nisip şi stânci, relieful fiind ca de câmpie, dar cu movile ici şi colo. Aerul era mult mai uscat decât în primele două încăperi. Cam la cinci kilometri distanţă se vedea ceva ce semăna cu o oază mare. Solul în care creşteau palmierii era acoperit cu iarbă, iar între copaci se afla un lac, ale cărui ape vălurite sclipeau în soarele de dimineaţă.

În apropierea lor erau trei schelete de animale. Burton a ridicat un craniu şi a zis:

— Leu.

— *C'est remarquable!* a mormăit De Marbot, exprimându-

şi mirarea în limba maternă; apoi a adăugat în engleză: Trei lumi diferite. Liliputane, da, însă îndeajuns de mari ca să slujească vreunui scop, deşi eu nu-mi dau seama care.

— Eu aş îndrăzni să cred că acestea sunt... sau au fost... refugii pentru membrii Consiliului. Un fel de locuri de vacanţă. Fiecare şi-a alcătuit propria lume, după dorinţă, în funcţie de înclinaţiile temperamentale, şi se retrăgea aici din când în când pentru a găsi satisfacţii spirituale şi, desigur, fizice.

De Marbot ar fi dorit să viziteze toate încăperile uriaşe, însă Burton a spus că vor avea timp din belşug mai târziu. În acele momente trebuiau să-şi continue patrularea.

Francezul a deschis gura, cu gând să spună ceva, dar Burton i-a luat-o înainte:

— Da, ştiu. Dar eu aş dori să trecem totul în revistă cât mai repede cu putinţă. E preferabil aşa, decât să punem Computerul să ne arate totul, cât somnolăm prin camerele noastre. Pe de altă parte, cum ştim dacă el ne arată totul? Poate şterge elemente după cum îi cere Snark, şi nu avem cum să aflăm adevărul. Trebuie să facem o vizită la faţa locului. O să organizăm o patrulă zburătoare, devenim păsări şi obţinem o privire generală a tot ce există. După aceea avem tot timpul să mergem la detalii.

— M-ai înţeles greşit. Eu voiam doar să spun ceva despre starea stomacului meu. Se plânge că a rămas gol.

Au dirijat scaunele prin tubul din centrul podelei, către următorul etaj, s-au deplasat pe un coridor, până au ajuns în dreptul primei uşi, au deschis-o, păşind înăuntru. Era un apartament nemobilat, având doar un convertor lipit de un perete. De Marbot a ales *melci à la Bourgogne* cu pâine franţuzească şi un pahar de vin alb. Treizeci de secunde mai târziu, a luat farfuriile şi tacâmurile, precum şi paharul şi şervetul. Ochii lui albaştri s-au dilatat de admiraţie când a mirosit aroma delicată a mâncării.

— *Sacrée merde!* Pe Pământ nu m-am bucurat de o asemenea perfecţiune ori un asemenea extaz. Cu siguranţă că Eticii au obţinut reţeta originală de la vreun bucătar parizian şi au copiat-o! Cum s-o fi numit acel geniu? Tare-aş

vrea să-l resuscitez, fie şi numai pentru a-i mulţumi.

— Într-o zi o să comand un fel de mâncare gătit prost în mod deliberat, doar ca să mai mâncăm şi altceva. Nu te oboseşte această perfecţiune dusă la extrem? Fiecare masă reprezintă un triumf culinar.

— Nicidecum! a exclamat De Marbot, dându-şi ochii peste cap văzând meniul eclectic ales de Burton, constând din biscuiţi cu lapte bătut şi porumbei marinaţi în smântână, dar şi o halbă de bere neagră.

— Ce barbarie! Şi eu, care credeam că nu-ţi plăcea berea!

— Îmi place, dar numai când mănânc şuncă sau pui de porumbel.

— *De gustibus non disputandum*. Cine a zis asta a fost un idiot.

O secţiune a peretelui s-a pliat, transformându-se într-o masă, pe care au mâncat.

— *Délicieux!* a exclamat De Marbot, plescăind zgomotos din buze.

Până în urmă cu trei ani fusese subţire ca o aţă Acum faţa lui arăta ca o lună plină, iar în jurul taliei făcuse un colăcel de grăsime.

— Există şi *carne de vită în suc propriu* pe care trebuie să o încerc, a spus De Marbot.

— Acum?

— Nu. Doar nu-s porc. Mai târziu. Spre seară.

Drept desert, franţuzul a comandat un sufleu de smochine şi un pahar de vin roşu.

— Superb!

S-au spălat la baie şi au revenit la scaune.

— Ar trebui să mergem pe jos, ca să mai slăbim după atâta mâncare, a sugerat Burton.

— Înainte de cină, o să facem puţină mişcare cu spadele.

7

Sălile iluminate prin care treceau fuseseră cufundate în

beznă cu câteva clipe înainte de a ajunge la ele. Detectoarele de căldură instalate în pereţi reacţionau la prezenţa trupurilor şi activau comutatoarele ce aprindeau luminile în faţa lor, stingându-le pe cele lăsate în urmă. Datorită acestui sistem, pesemne că necunoscutul ştia permanent şi cu exactitate unde se aflau. Nu avea decât să ceară computerului să îi prezinte imagini ale oricărei zone iluminate. Cu toate acestea, nu putea să-şi petreacă tot timpul doar urmărind ecranele; trebuia să mai şi doarmă. Dacă, totuşi, prin cine ştie ce mijloace, locatarii reuşeau să-i dea de urmă, putea fi trezit de Computer.

Cei doi au coborât pe un puţ vertical şi au intrat într-o sală. La jumătatea acesteia, au oprit scaunele şi au coborât din ele. Un perete transparent, înclinat spre exterior, înconjura un puţ uriaş, care strălucea puternic, iluminat fiind de o sursă aflată dedesubtul lor. Partea superioară a incintei era goală, dar la vreo sută de metri mai jos se vedea o lumină: o masă în permanentă mişcare şi răsucire, ca într-un dans, executată de nişte sori minusculi. Dintr-o cutie aflată pe un fel de raft, De Marbot a scos două perechi de ochelari cu lentile întunecate şi i-a întins una lui Burton. Acesta şi i-a pus şi a privit pentru a douăsprezecea oară cel mai minunat spectacol văzut vreodată, mai bine de optsprezece miliarde de suflete adunate şi vizibile într-un singur loc. Eticii le numeau *wathani*, un cuvânt mai precis decât *suflet*. Erau entităţi de origine artificială, fiecare dintre ele anexate unei persoane de pe Pământ în momentul când spermatozoidul şi ovulul se uneau, formând zigotul respectivei persoane. Rămâneau legaţi de capul fiecărui individ până la moarte, iar ei le dădeau oamenilor conştiinţa de sine şi le păstrau partea nemuritoare.

Fiecare *wathan* rămânea invizibil pentru ochiul liber, putând fi văzut doar cu un dispozitiv special, în această situaţie, materialul polarizat din care era confecţionat peretele puţului. Erau sfere sclipitoare de multe culori şi nuanţe, cu tentacule ce se lungeau şi se contractau în vreme ce sferele se roteau. Mai curând lăsau impresia că se roteau. Burton şi De Marbot nu vedeau realitatea, întregul,

ci doar ceea ce puteau percepe creierele lor, o reformulare încropită de sistemele lor nervoase.

Wathanii, sufletele, dansau, ori păreau să danseze, rotindu-se, lucind, schimbându-şi culorile, trecând unul prin altul, creând uneori impresia că se vor îmbina, dând naştere unui *superwathan*, care mai apoi, după câteva clipe, se desfăcea în sferele iniţiale.

Când erau eliberaţi de trupurile umane, care le slujeau drept gazde, erau oare conştienţi? Gândeau când se aflau în stare liberă? Nimeni nu ştia. Nimeni dintre cei care fuseseră morţi nu-şi amintea de existenţa lor atunci când era resuscitat şi *wathanul* unit din nou cu trupul fizic.

Cei doi au rămas îndelung acolo, fascinaţi de minunea copleşitoare care nu-şi avea egal în tot universul.

— Când te gândeşti că am făcut parte din acest spectacol, din această minune, de multe ori până acum, a murmurat Burton.

— Da, şi când te gândeşti, a spus De Marbot, că trupurile noastre ar fi rămas ţărână vreme de mii de ani, chiar şi după ce ţărâna ar fi dispărut, dacă Eticii nu ar fi făcut *wathanii*.

Dedesubt, departe, distinsă neclar din cauza norului rotitor şi învârtejit, se găsea o masă imensă, de culoare cenuşie. Părea fără de formă, dar Loga îi asigurase că avea una.

— Aceea este partea de sus a masei uriaşe de proteină organizată care alcătuia centrul Computerului, spusese el. Este creierul viu, dar lipsit de conştiinţă de sine, al cărui corp este Turnul şi pietrele-potir şi camera de resuscitare.

„Creierul” nu avea forma celui uman, din interiorul cutiei craniene.

— Mai mult decât orice, seamănă cu una dintre marile voastre catedrale catolice, cu pilaştrii lor de suporţi ai bolţii şi cu turlele lor, precum şi cu exteriorul, uşile şi ferestrele decorate cu gargui. Este învăluit în apă, care menţine zahărul în suspensie. Dacă s-ar scoate lichidul, creierul s-ar prăbuşi, devenind o masă cenuşie şi amorfă. Îţi face plăcere să-l vezi astfel şi merită să faci asta câteodată.

Cu siguranţă era mare, dacă putea fi văzut din locul unde stăteau, şi mai ales printre *wathanii* luminoşi. Se afla la aproape cinci kilometri dedesubtul lor, iar ei vedeau doar o parte a zonei lui superioare, ca pe un nor cenuşiu. Restul ocupa o prelungire a puţului, un dom.

Până în acel moment, locatarii nu se aventuraseră la etajul la care puteau vedea creierul în totalitate. Nici Burton nu-şi planificase să coboare până acolo. În schimb, se întorsese la scaun şi-l condusese pe însoţitorul lui până în partea cealaltă a Turnului, după care coborâseră într-un puţ. A numărat etajele – procedase la fel în cursul ascensiunii de la nivelul de la care locuiau –, până când ajunsese la cel unde se afla camera ascunsă a lui Loga.

Înainte de a ajunge la camera respectivă, Burton a oprit scaunul. Francezul a venit alături de el şi l-a întrebat:

— Ce s-a întâmplat?

Burton a clătinat din cap şi a dus un deget la buze. Nu vedea nici un ecran-perete mobil, dar necunoscutul putea avea alte mijloace de supraveghere. Chiar dacă nu-i urmărea în acele momente, probabil Computerul le înregistra acţiunile pentru o vizionare ulterioară.

Au pătruns într-un laborator mare, utilat cu echipament ale cărui funcţii îi erau necunoscute lui Burton – cu excepţia cabinetelor masive de metal cenuşiu. Acelea erau convertoare energie-materie. Pereţii lor cuprindeau toate circuitele necesare. În realitate, pereţii reprezentau circuitele lor. Energia de alimentare venea prin cercuri portocalii aflate pe podea, care aveau ca pereche cercurile oranj din centrul fişetelor. Două dintre acestea erau fixate permanent de podea, iar celelalte puteau fi scoase din încăpere. Dar nicidecum de doi oameni.

Burton a întors scaunul şi, urmat De Marbot, a ieşit în zbor din încăpere, ajungând pe coridor, lângă peretele în spatele căruia se afla camera ascunsă a lui Loga. De Marbot se mirase, desigur, că Burton se oprise acolo, dar a evitat să comenteze. Până să se întoarcă la etajul la care se aflau apartamentele lor, după ce goniseră în susul şi-n josul puţurilor şi de-a lungul coridoarelor alese la întâmplare, nu

mai părea deloc nedumerit. Arăta în schimb plictisit. Dar când au ajuns în hol, a scos un carneţel din buzunarul aflat în partea laterală a scaunului şi a scris ceva pe o filă.

Burton a luat bileţelul şi l-a ţinut aproape de piept, acoperindu-l parţial cu mâna stângă. „Cât timp trebuie să mai aştept până îmi spui ce planuri ai?”

Burton a scris cu un stilou pe care l-a luat din recipientul fixat în partea laterală a scaunului.

„Probabil în seara asta.”

De Marbot a citit răspunsul şi a zâmbit.

— Deci voi avea ceva de aşteptat cu nerăbdare, a murmurat el.

A rupt biletul în bucăţele minuscule, le-a aşezat pe podea şi le-a aprins cu fasciculul de raze al pistolului. A strivit cenuşa rămasă sub călcâiul sandalei şi a suflat restul în toate părţile.

Au aşteptat şi, aproape imediat, un perete s-a deschis, formând un intrând, de unde a apărut un aparat de formă cilindrică, pe roţi, având câteva articulaţii. S-a îndreptat spre cenuşă, iar din partea sa frontală a ieşit prin glisare o prelungire semănând cu o cupă. Aceasta a stropit porţiunea murdară cu un lichid care s-a uscat imediat, formând nenumărate bile minuscule, pe care apoi le-a aspirat printr-o deschizătură aflată în cupă. O clipă mai apoi, aparatul s-a retras în cavitatea de unde ieşise, iar intrândul respectiv s-a închis.

De Marbot a scuipat pe podea, ca să vadă din nou robotul în acţiune. În timp ce acesta se retrăgea în bârlogul lui după ce făcuse curăţenie, francezul i-a tras un picior. Netulburat, mecanismul a dispărut în spaţiul creat în perete.

— Serios, prefer roboţii în carne şi oase, androizii, a spus De Marbot. Chestiile astea mecanice îmi dau fiori.

— Pe mine mă deranjează aceia.

— Da, sigur, dacă cineva le dă un picior, nu neapărat din dorinţa de a-i vătăma, înţelegi, ci doar pentru a stârni o trăire, ei simt durerea, întrucât sunt făcuţi din carne şi sânge. Însă nu reacţionează negativ la insulte sau

vătămări, iar asta îi face să fie lipsiţi de umanitate. Cu toate acestea, nu trebuie plătiţi, şi ştim prea bine că nici nu declară grevă.

— Mie nu-mi plac ochii lor, a declarat Burton.

De Marbot a pufnit în râs.

— Nu sunt mai lipsiţi de viaţă decât cei ai husarilor mei, la sfârşitul unei campanii de durată. Vezi în ei o lipsă de viaţă ce nu există. La lipsă mă refer, desigur. Ştii bine că sunt fără de creier ori, ca să fiu mai precis, folosesc doar o mică porţiune din el.

Dar asta se poate afirma şi despre anumiţi oameni pe care îi cunoaştem amândoi.

— Putem vorbi la nesfârşit, a spus Burton. Ne întoarcem la ceilalţi?

De Marbot a aruncat o privire la ceasul de mână.

— Mai avem o oră până la cină. Poate reuşesc să o mai înveselesc pe Aphra. Nimic nu-ţi strică buna dispoziţie la masă ca posomorala partenerei.

— Anunţ-o că va fi inclusă în următoarea fază a proiectului. Aşa, sigur se va însenina. Dar să nu-i povesteşti ce am făcut decât dacă te slujeşti de ăsta.

Şi a făcut semn spre carneţelul de notiţe. De Marbot s-a strâmbat.

— Cel care ne supraveghează sigur se întreabă ce punem la cale. Cum am putea ascunde ceva faţă de el? Nici un pârţ nu vom putea trage fără ca el să ştie.

— Poate-l facem să se scape în pantaloni de frică. La figurat, desigur, a rânjit Burton.

Cei opt s-au pus de acord ca fiecare să îi găzduiască pe ceilalţi cu rândul. În acea seară era rândul lui Alice, care i-a întâmpinat îmbrăcată într-o rochie de seară cu decolteu adânc, de culoare verde Lincoln, la modă în 1890. Burton s-a îndoit că ea purta pe dedesubt şi numeroasele articole de lenjerie în vogă la acea vreme. Se învăţase cu hainele răcoroase şi comode de pe Valea Fluviului, adică un prosop care să slujească drept fustă, şi o fâşie subţire de pânză, care să fie folosită ca sutien. Încălţase pantofi eleganţi cu toc, de culoare verde, dar şi ciorapi de mătase, deşi aceştia

din urmă abia de-i ajungeau până la genunchi. Bijuteriile, puse la dispoziţie de un convertor energie-materie, constau din cercei mici de aur, ca nişte inele, fiecare având câte un smarald, la care se adăuga un şirag de perle.

— Arăţi încântător, i s-a adresat el, după care s-a aplecat şi i-a sărutat mâna. Toate, de la 1890. Anul morţii mele. Încerci să-mi sugerezi, în mod subtil, că sărbătoreşti acel eveniment?

— Dacă aşa s-a întâmplat, a fost fără să-mi dau seama. Să lăsăm glumele macabre, bine?

— Macabru e un cuvânt din 1934, i-a spus Frigate lui Alice. Anul în care ai murit pentru întâia oară.

— Şi atât, slavă Domnului! Chiar trebuie să vorbim despre Doamna cu Coasa?

Frigate s-a înclinat şi i-a sărutat mâna întinsă.

— Eşti de-a dreptul cuceritoare. O vorbă doar, şi al tău sunt. Ba nu, nici nu e nevoie să rosteşti cuvântul acela. Rămân al tău pe veci.

— Eşti foarte galant, l-a asigurat ea. Dar şi foarte insistent.

Burton a pufnit şi a comentat:

— Nici vorbă de aşa ceva. Doar când bea ceva mai mult. Curajul beţivanului.

— *In bourbono veritas*, a spus americanul. Numai că te înşeli. Absolut. Am dreptate, Alice?

— Alice e un castel situat pe un deal abrupt, înconjurat de un şanţ cu apă foarte lat, cu o garnizoană bine organizată, a spus Burton. Nu-l mina! Aruncă-te pe el!

Americanul a roşit. Alice nu şi-a pierdut zâmbetul, dar a a zis:

— Dumnezeule? Cine sunt...?

Doi bărbaţi în livrele de servitori stăteau în apropierea mesei. Dar nu erau bărbaţi, ci androizi. Unul avea faţa lui Gladstone, iar celălalt, a lui Disraeli.

— Nimeni n-a mai avut drept chelneri doi prim-miniştri ai Marii Britanii, a spus Alice.

Roşu de mânie şi strâmbându-se, Burton s-a răsucit spre ea.

— Alice! Doar am vorbit de pericole! Snark i-ar putea programa să ne atace!

Ea i-a înfruntat cu calm ieşirea nervoasă.

— Da, am vorbit. Dar ai mai zis că Snark are la dispoziţie o mie de căi de a ajunge la noi. Încă n-a întreprins nimic, şi dacă ar fi vrut, o făcea deja. Doi androizi sau o mie, totuna.

— De acord! a intervenit Li Po cu glas puternic şi strident. Bravo, Alice, pentru curajul de a face primul pas. Şi eu am nişte planuri cu androizii. Poate o să le pun în aplicare deseară. Da, în seara asta! Li Po, gata cu suferinţa!

Burton s-a văzut silit să recunoască, măcar în sinea lui, că Alice avea dreptate. Cu toate astea, nu ar fi trebuit să acţioneze astfel fără consimţământul celorlalţi. Trebuia să se fi consultat măcar cu el.

Dacă şeful grupului ar fi fost altcineva, poate că aşa ar fi procedat. Burton trăia cu impresia că profita de orice prilej ca să-l sfideze. Dincolo de purtarea ei lipsită de vlagă, în ciuda ochilor mari, întunecaţi şi blânzi, Alice era o femeie încăpăţânată.

De Marbot şi Behn au sosit îmbujoraţi şi uşor transpiraţi, de parcă abia ar fi coborât din pat ori s-ar fi aflat în toiul unei gâlcevi. Dacă era vorba de o ceartă, atunci îşi ascundeau foarte bine starea de spirit. Zâmbind şi glumind, păreau să se simtă în largul lor.

Burton i-a întâmpinat şi i-a condus la o masă laterală, încărcată cu sticle, pahare şi o frapieră uriaşă, plină de gheaţă. Androidul cu faţa lui Gladstone s-a apropiat şi l-a întrebat dacă dorea să-i toarne ceva, dar el i-a făcut semn să se îndepărteze. Alice reuşise o treabă de minune, dacă reconstituise trăsăturile prim-ministrului din memorie. Probabil că aşa procedase, deoarece bărbatul cinase de câteva ori acasă la ea, pe vremea când părinţii ei trăiau. Sau, probabil, îi ceruse Computerului să localizeze fotografia lui Gladstone, după care îi dăduse instrucţiuni, iar el reprodusese acea fiinţă vie, dar lipsită de minte.

— Pe Dumnezeul meu, a murmurat, are până şi vocea lui!

A sorbit din paharul cu whisky de orz, ceva mai plăcut la

gust decât pe Pământ, deşi trebuie să fi fost o imitaţie după vreo marcă terestră, apoi s-a dus să stea de vorbă cu Nur. Micuţul maur iberic avea în mână un pahar cu vin de culoare gălbuie, de care avea să tragă toată seara.

— Profetul a interzis băuturile alcoolice, mai puţin vinul făcut din curmale, îi spusese Nur odată lui Burton, care deja ştia asta. Discipolii lui, din exces de zel, au extins interdicţia la tot ce conţine alcool. Deşi am simţit că nu trebuia să mă supun regulilor instaurate de acei fundamentalişti ignoranţi, nu m-am simţit atras mai niciodată de băuturile tari. Cu toate astea, am prins gust pentru acest vin chinezesc. Pe de altă parte, dacă aş fi mare băutor, ce rău mai mare mi-ar putea face Allah decât acela pe care mi-l fac singur? Cât îl priveşte pe Mahomed, el cine mai e?

Burton şi Nur au vorbit o vreme despre Mecca, iar apoi androidul Disraeli i-a anunţat că se puteau aşeza la masă. Cum fiecare oaspete o anunţase pe Alice de dimineaţă ce ar dori să mănânce, meniurile se aflau în memoria Computerului. După o microsecundă, mâncarea a apărut în interiorul unui convertor energie-materie; chelnerilor le-a trebuit ceva mai mult ca să aşeze aperitivele pe masă. Burton comandase o salată cu un sos numit ploaia diavolului, *urmată de sturion afumat à la muscovite*, iar drept desert două tarte umplute cu rubarbă. La fiecare fel de mâncare i s-a servit vinul corespunzător. Burton, Behn şi Li Po au pufăit din trabucuri din cel mai fin tutun cubanez. Nur şi-a fumat obişnuita ţigaretă de după cină, singura sursă de nicotină pe care şi-o îngăduia.

Burton s-a apropiat de francuz, care s-a retras din calea lui.

— Cruţă-mi preţioşii plămâni de otrava aceea puturoasă! a exclamat el.

— Oricine ar muri fericit inhalând asemenea, fum, a spus Burton. Cu toate astea, după cum spuneai, *non disputandum de gustibus*. Ai înştiinţat-o pe Aphra că, dacă doreşte, ni se poate alătura în următoarea aventură?

— Da, desigur. Din păcate, nu i-am putut spune în ce va consta aventura.

Burton i-a întins un bilet. De Marbot l-a citit şi a ridicat privirea.

— Dar ce...?

S-a apropiat de englez şi, ridicându-se pe vârfuri i-a şoptit la ureche. Cu toate acestea, Burton a trebuit să se aplece spre franţuz.

— Vom fi, sau în orice caz, eu voi fi gata. Dar... nu vrei să-mi sugerezi ce ţi-ai propus să faci?

— E preferabil să nu-ţi spun.

— Oho, ce interesant. Sper ca realizarea să se ridice la nivelul aşteptărilor. Pericole, aventură romantică, înşelătorie, un atac deschis împotriva inamicului sau o furişare în tăcere, teamă, nesiguranţă, o misiune ce solicită tot curajul şi nervi de oţel încordaţi la extrem.

— Toate împreună, a confirmat Burton. Probabil.

8

La câteva minute după ora unu, Burton şi-a oprit scaunul în faţa apartamentului ocupat de Behn şi De Marbot. Cum le ceruse, uşa era deschisă. A intrat în sufrageria spaţioasă, iar iluminarea s-a activat imediat ce a trecut pragul. S-a apropiat de dormitor şi a bătut la uşă. Cu glas adormit, De Marbot a strigat:

— *Quelle?*

— *C'est* moi, *naturellement*, a spus Burton.

O clipă mai târziu, frecându-se la ochi, englezoaica şi franţuzul au apărut clătinându-se în prag.

— Mă lipseşti de şase ore de somn, i-a reproşat franţuzul. Cum poţi plăti o asemenea datorie?

— Cu şase ore pierdute de mine, i-a răspuns Burton. Dar e şi spre binele tău, aşa că nu-ţi sunt dator cu nimic.

De Marbot purta un kilt dintr-un prosop, iar Aphra, un sutien delicat de dantelă şi pantalonaşi scurţi negri.

— Hei, vărzuţa mea, mergi îmbrăcată doar aşa? a întrebat-o De Marbot.

— Atâta port când am vreo misiune nocturnă.

De Marbot a râs, după care a strâns-o în braţe şi a sărutat-o pe obraz.

— Roza mea englezească neînfrânată. Întotdeauna surprinzătoare, încântătoare.

Însă ea glumise. S-a întors în dormitor şi a revenit purtând o bluză subţire, o fustă scurtă şi cizme până la glezne. În acest timp, Burton comandase la convertor trei căni cu cafea braziliană. Cât au sorbit, le-a promis că le va spune ce vor face doar când vor ajunge la destinaţie.

— Ordin în plic sigilat, a spus De Marbot. Însă inamicul ne urmăreşte şi ne ascultă. Suntem ca pisica pornind la vânătoare cu clopoţei la gât.

— Când vom pătrunde, nu va putea să ne vadă ori audă, a precizat Burton.

De Marbot a ridicat din sprâncene şi a zâmbit.

— Aha! Abia aştept, vibrez şi simt un vârtej interior de atâta emoţie.

— Avem mult de muncă. Veţi obosi foarte curând.

— Eu, în nici un caz. Sunt un om de fier, iar Aphra e tare ca platina şi de două ori mai preţioasă decât greutatea ei în acel metal nobil.

— Valoare ce tot creşte, a adăugat ea, bătându-se pe coapsă.

Burton a făcut un gest ce-i trăda nerăbdarea, astfel că au pornit pe coridor. Erau înarmaţi cu două pistoale cu fascicul şi cuţite, deşi nu aveau nici un motiv să creadă că le vor folosi. S-au instalat pe scaune, iar Burton a pornit în frunte. Şi-a dirijat scaunul în josul puţului, până la etajul de la acelaşi nivel cu suprafaţa mării reci şi întunecate ce înconjura Turnul.

Când a oprit, De Marbot l-a întrebat:

— Nu ne aflăm prea departe de încăperea secretă a lui Loga?

Burton a confirmat cu un gest din cap şi a făcut semn că trebuiau să intre în cea mai apropiată cameră, laboratorul pe care îl vizitaseră cu o zi înainte. Aphra s-a uitat în jur şi a spus încet:

— Cred că se întreabă ce punem la cale. E la fel de

nedumerit ca mine.

— Richard este generalul, a explicat De Marbot, şi ne spune nouă, soldaţilor de rând, cât mai puţine. E o tradiţie veche.

Burton a ignorat remarca. S-a apropiat de cel mai mare convertor şi a comandat componente de scări, cinci sute de atomizoare cu vopsea neagră, douăsprezece lămpi puternice şi un mic generator de aer acţionat de energia nucleară.

— *Mon Dieu!* a exclamat De Marbot. Iată-ne devenind zugravi! Ce altceva o să mai facem?

Burton s-a apucat să scoată echipamentele, golind convertorul când a apărut prima comandă, a închis apoi uşa, a aşteptat câteva secunde, până când s-a umplut de cea de-a doua comandă, apoi l-a golit din nou. Când a terminat, le-a spus celor doi să care atomizoarele cu vopsea, până asamblează el scările.

De Marbot a ridicat din sprâncene către Aphra, parcă întrebând: „Ce urmează?” Ea a înălţat din umeri şi, transpirând, s-a apucat de treabă. Asudând şi el de efort, De Marbot a zis:

— Hei, vărzuţica mea, acum trebuie să plătim pentru mâncarea divină şi vinul extraordinar.

— Pentru toate trebuie să plătim, a adăugat ea.

Gâfâind, Aphra s-a îndreptat de spate şi a privit spre zidul din faţa ei.

— Supraveghetorul este ca Dumnezeu. Ştie tot ce facem. Sper doar că, asemeni lui Dumnezeu, rămâne indiferent la strădania noastră.

— Spre deosebire de Dumnezeu, Snark doarme, a precizat Burton. Şi este constrâns de trup, ca toţi muritorii. Până şi inteligenţa lui rămâne limitată, chiar dacă e deosebită.

— Ori poate nu există, la fel ca Dumnezeu, a spus De Marbot.

— Posibil, l-a aprobat Burton. Gata! Am asamblat scările.

— De ce n-am pus androizii să ne ajute? a întrebat De Marbot. Sau să facă toată treaba? Iar noi am fi

supraveghetorii care lenevesc, fără să se agite, în vreme ce sclavii trudesc în locul nostru.

— Nu vreau să risc folosindu-i, a explicat Burton. Şi-acum, la treabă. Fiecare dintre voi începe de la un colţ din capătul celălalt al încăperii.

Solicitase Computerului să estimeze numărul de atomizoare cu vopsea de care ar fi avut nevoie pentru a acoperi toată suprafaţa aceea. Apoi a cerut două roabe, le-a scos din convertor şi a umplut una cu atomizoare. În timp ce De Marbot şi Aphra stăteau în vârful scării şi vopseau colţurile tavanului, el a dus pe coridor dozele de care nu era nevoie în cameră. După patru drumuri, i-a cerut Computerului să îi pună la dispoziţie douăsprezece cutii de ciment cu priză rapidă. Primindu-le, le-a scos şi pe acestea în coridor. Apoi a comandat numărul trebuincios de cărămizi, de asemenea potrivit estimărilor Computerului.

Urmărindu-l, De Marbot a zis:

— Nimic nu-mi place mai mult decât să mă folosesc de slăbiciunile inamicului pentru a lupta contra lui.

Înainte de a continua, Burton trebuia să se asigure de ceva, deşi, indiferent dacă uşa de la camera lui Loga se mai deschide sau nu, el trebuia să încheie prima fază a proiectului. A bătut în perete, zicând ,,Ah Qaaq!” şi a urmărit cum uşa a pătruns în spaţiul gol. Se temuse că Snark interzisese acea operaţiune după precedenta vizită. Apoi a plasat un scaun în deschizătură, să se asigure că uşa nu se putea închide în caz că Snark se va răzgândi şi va hotărî să o blocheze permanent.

Burton făcuse multe lucruri pe Pământ. Cu toate acestea, de zidărie nu se ocupase niciodată, dar observase lucrătorii arabi făcând ziduri din chirpici. În orice caz, nu era prea greu. A aşezat un şir de cărămizi de la un perete la celălalt, situat la vreun metru de uşa ce dădea spre camera lui Loga. A stropit coama şirului şi a aşezat încă un strat de cărămizi. Când a terminat de aşezat ultima cărămidă pe şir, cimentul – de fapt, un adeziv – se întărise.

Oprindu-se doar de două ori, cât să bea apă, a închis acea zonă a coridorului, de la un capăt la celălalt, de la

podea până la tavan.

S-a dus apoi către cealaltă latură a intrării în laborator şi s-a apucat să aşeze şi acolo cărămizi. Aphra a scos capul pe uşă şi a zis:

— Aproape c-am terminat de vopsit pereţii.

Sudoarea îi curgea pe faţă, udându-i şi îmbrăcămintea.

A intrat în cameră şi a privit roată.

— Verific lucrarea făcută de voi. Aveţi grijă să vopsiţi toată suprafaţa. După aceea, treceţi la podea. Iar când terminaţi, să-mi spuneţi.

Mimând oboseala, De Marbot a scos un geamăt şi a mutat scara, după care a urcat pe ea să continue vopsirea. Burton s-a întors la treaba lui. Lucrând cu repeziciune şi eficienţă, a blocat acea parte a coridorului. După ce a terminat, De Marbot a venit la el.

— Gata. Nici un centimetru de zid, tavan sau podea nu a rămas nevopsit. Snark poate porni câte ecrane doreşte. Va rămâne la fel de orb pe cât sunt eu de neştiutor în legătură cu intenţiile tale.

Burton s-a dus în laborator şi a zis:

— Acum vopseşte ferestrele de la uşile convertoarelor. Şi mută toate piesele de mobilier ce se pot mişca, şi vopsiţi şi spaţiile pe care au stat.

De Marbot a făcut semn către cele două convertoare mobile.

— Şi sub ele?

— Da.

— Dar cum să le mutăm? Am trudit ca Samson la Gaza, dar nu suntem la fel de puternici ca el.

— Folosiţi-vă de scaunele zburătoare ca să le urniţi.

De Marbot s-a plesnit cu podul palmei peste frunte.

— Bineînţeles! Ce nătâng! Nu sunt învăţat cu munca fizică. Iar asta parcă m-a stors de inteligenţă.

— Nu te mai frământa. Până la urmă, ai fi găsit şi singur soluţia.

— Asta nu e treabă de militar, a spus franţuzul, ca şi cum astfel se explica totul.

Aphra a ieşit pe coridor împreună cu Burton.

— Şi cum vom ieşi de aici?

— Cărămizile sunt obişnuite, de lut.

Behn a făcut semn către pistolul cu fascicul, apoi s-a uitat spre Burton, care a confirmat cu un gest din cap.

— Şi-atunci cum îl va ţine… departe... pe Snark?

— Nu-l va ţine, a spus consultându-şi ceasul. Mai avem multe de făcut.

Aphra a clătinat din cap.

— Tot nu pricep ce ţi-ai pus în minte.

— Vei vedea. Toate la vremea lor.

A luat o scară, a aşezat-o în colţul zidului de cărămizi şi s-a apucat să vopsească. După ce a ajuns până la uşa laboratorului, vopsind tavanul, pereţii şi podeaua coridorului, s-a uitat înăuntru. Cablurile de alimentare legate de bazele celor două convertoare mobile fuseseră deconectate, iar cabinetele fuseseră împinse pe o porţiune vopsită a podelei. A dat cu vopsea şi pe locurile rămase curate, iar în acest timp, colaboratorii lui au stat rezemaţi de perete şi au băut apă. Aphra Behn îşi aprinsese un trabuc.

— După ce vă odihniţi, veniţi să mă ajutaţi la vopsirea coridorului, i-a rugat Burton.

Când a ieşit din cameră, De Marbot s-a oprit şi a făcut ochi mari de mirare.

— Mamă Doamne! Ai vopsit şi zidul!

— Da. Cărămizile doar *par* a fi din lut. Am spart una ca să o examinez. E însă posibil ca Snark să fi introdus material de transfer în ea. Vreau să fiu sigur că nu ne poate vedea prin zid.

— Nu mi se pare posibil.

— Nu vreau să riscăm nimic.

— Of, ai naibii englezi, la toate vă gândiţi! Nu mă mai mir că am pierdut războiul cu voi.

De Marbot se dovedea nesincer. Susţinea, cu mânie şi foarte convins, având de partea argumentelor lui şi multe fapte, că greşelile comise de mareşalii lui Napoleon – dar şi unele erori ale corsicanului – provocaseră prăbuşirea imperiului. Dacă bravii lui compatrioţi ar fi fost conduşi de

oameni care ar fi luat întotdeauna cele mai bune decizii, ar fi rămas imbatabili.

Până în acel moment, Burton se abţinuse să afirme că acelaşi lucru era valabil pentru orice armată.

Până să termine de vopsit coridorul şi camera lui Loga, s-a făcut ora cinci dimineaţa.

Lumina şi aerul, asigurate de materialul peretelui şi din suflante, fuseseră întrerupte, fiind înlocuite de lămpi şi de generatorul de aer.

— *Voilà! C'est fini!* Aşa cred, a spus De Marbot.

— Crezi greşit, l-a contrazis Burton. Acum o să mutăm convertorul cel mai mare în camera secretă.

Au făcut acest lucru împingându-l cu un scaun zburător; Burton a rămas lângă scaun şi a acţionat comenzile. Treaba le-a răpit zece minute, iar partea superioară şi laturile s-au frecat de intrarea rotunjită. Întrucât cu o zi în urmă luase dimensiunile convertorului şi ale uşii, ştia că va trece mai greu, dar nu le va da prea mult de furcă. După ce l-a văzut aşezat în camera secretă, l-a conectat la o sursă de alimentare.

— Ai acoperit suprafaţa care detectează cuvântul codificat pentru intrare. Cum o să procedezi dacă vrei să mai intri o dată? Ori laşi uşa deschisă?

— Putem şterge cu uşurinţă vopseaua de pe orice suprafaţă dorită, a explicat Burton.

Franţuzul a făcut un semn către pereţi.

— Totul e impenetrabil. Snark nu ne mai poate vedea ori auzi. Poate ne spui şi nouă ce intenţii ai acum?

Lumina lămpilor aşezate pe podea arunca umbre mari pe feţele lor, făcându-le să semene cu nişte măşti. Măştile unor oameni obosiţi şi disperaţi. Ochii albaştri ai lui De Marbot şi Behn păreau totuşi să strălucească, radiind o lumină netemătoare. Voinţa lor nu slăbise câtuşi de puţin.

— Cablul de alimentare al convertorului este conectat la priza principală, a spus Burton. Dar nu este cuprins în fişierele cu diagrame din Computer, astfel că energia care trece prin cablu nu este detectată. Desigur, dacă Snark nu a efectuat nici o modificare. Putem face orice dorim, iar

Snark nu va avea habar de acţiunile noastre. Îşi va da seama că punem ceva la cale, şi va deveni îngrijorat. Dar nu va putea afla despre ce este vorba decât dacă va veni până aici. Va trebui să investigheze personal.

— Ba nu-i adevărat, a intervenit Aphra. Ar putea trimite androizi.

— Dacă e fiinţă înzestrată cu raţiune, adică umană, va fi curios ca o maimuţă. Va ţine să verifice el însuşi.

— Probabil.

— Celorlalţi le-ai destăinuit ceva? a întrebat De Marbot.

— Nu. N-am considerat necesar.

Franţuzul şi-a consultat ceasul de la mână.

— Peste aproximativ două ore şi jumătate, unii dintre colegii noştri se vor întâlni la micul dejun. Tu eşti mereu acolo. Nu te vor căuta?

— Se poate. Şi nu mă vor găsi. În cele din urmă, vor descoperi că şi voi doi aţi dispărut.

— Vor socoti că ne-a răpit Snark! a vorbit Aphra. Îşi vor face griji.

— Asta îi va scoate din letargie, a spus Burton. Măcar vor scăpa de plictiseală.

— E o cruzime, a remarcat Aphra.

— Şi vor porni în căutarea noastră, a adăugat De Marbot.

— Nu prea au şanse să ne găsească, a precizat Burton. Mai ales când sunt de verificat 35.793 de camere.

— Dar pot folosi Computerul, iar el le va scana în locul lor. Şi când va prezenta răspunsul...

S-a oprit şi a zâmbit.

— A, acum înţeleg. Snark face totul să împiedice Computerul de a le spune unde ne aflăm.

— Vor porni în căutare, iar Snark va trebui să îi urmărească, a explicat Burton. Sper ca ei să-i distragă atenţia.

— Da, dar puteau proceda la fel dacă le sugerai, a spus Aphra, şi atunci nu şi-ar fi făcut griji în legătură cu dispariţia noastră.

— Cu cât se ştie mai puţin despre noi, cu atât mai bine. Dacă ei vor crede în mod serios că am dispărut, nu se vor

preface. Nu sunt sigur dacă Snark va reuşi să depisteze nesinceritatea lor. La urma urmelor, le poate detecta emoţiile din glas şi scana *wathanii*. Şi-ar da seama dacă se prefac.

— E ca şi cum te-ai lupta cu Dumnezeu, a remarcat Aphra.

— Asta crezi tu. Dar eu v-am spus că Snark nu este Dumnezeu. Chiar dacă ar fi, îl fac să-şi justifice statutul.

— *Morbleu!* a făcut De Marbot. Dar dacă nu vine? Dacă ne lasă să stăm aici, precum nişte şoareci care şi-au construit singuri capcana? Ce facem atunci?

— Tu vezi lucrurile în mod prăpăstios. Dar el nu ne poate vedea defel.

O vreme, au rămas tăcuţi. Se retrăseseră de bună voie într-un colţ întunecat, dar aveau tot ce le trebuia ca să aştepte acolo oricât ar fi fost în stare să reziste. Aveau o toaletă în camera lui Loga, şi alte câteva în laborator. Puteau folosi convertorul din ascunzătoarea lui Loga pentru a produce hrană sau orice ar fi avut nevoie. Acum, convertorul era legat la un mic computer auxiliar, conectat la cel principal.

S-a făcut ora şapte. Schimburile de cuvinte dintre ei erau sporadice şi stângace. Îi apăsau cumplit aşteptarea, tăcerea şi iluminatul, care li se părea ciudat şi nefiresc, după cel obişnuit, care nu lăsa nici o umbră. La şapte şi jumătate, Burton le-a sugerat să ia dejunul. Puteau dormi pe patul mare, în vreme ce el stătea de gardă.

La ora opt, cei doi au decis să mănânce, iar apoi să se odihnească. Dejunul le-a fost pregătit de convertorul din camera lui Loga. Burton a mâncat ceva uşor, nu voia să-şi simtă stomacul greu, dacă ar fi trebuit să intre în acţiune pe neaşteptate. De Marbot şi Behn s-au culcat, dar franţuzul a zis:

— Nu prea am chef de somn. S-ar putea să ai nevoie de mine.

— Nici o problemă, a spus Burton. Ştiu că te trezeşti uşor. Pe de altă pane, nu cred că Snark va întreprinde ceva chiar imediat.

— Nu ai de unde şti.
— Adevărat.
Burton s-a întors la postul lui, din apropierea intrării în camera secretă. Somnolent, temându-se că va aţipi, s-a apucat să patruleze încoace şi încolo prin dreptul uşii. Nu ştia dacă avea să se întâmple ceva, dar dacă da, lucrurile vor fi în avantajul lui. Indiferent de eveniment, acesta urma să se petreacă pe neaşteptate.
Poate acţiona necugetat, prosteşte. Cu toate acestea, era preferabil să procedeze astfel, decât să nu întreprindă nimic. Dacă ar fi fost în locul necunoscutului, ar fi fost în stare să îi lase pe cei trei să stea nesupravegheaţi îndărătul unor ziduri? Nu s-ar fi întrebat ce puneau la cale acolo? N-ar fi încercat să anticipeze ceea ce ar fi fost în stare să facă? N-ar fi cerut Computerului să îi prezinte o listă a tuturor lucrurilor ce puteau fi făcute?
Nu. Nu va face asta. Computerul nu era fiinţă înzestrată cu simţuri, nu avea imaginaţie. Reacţiile lui depindeau de informaţiile introduse. Prin asta, se deosebea de fiinţele umane, fiindu-le inferior. Măcar unora.
Eşti prea cinic, şi-a zis. Chiar aşa? Nu cumva milioane, ba chiar miliarde de oameni sunt roboţi alcătuiţi din proteine? Aceştia se deosebesc doar prin faptul că simt tristeţea, suferinţa, dezamăgirea, iubirea, ambiţia, deznădejdea, frustrarea, iritarea, amuzamentul, furia, simpatia, empatia... ei bine, nu mulţi sunt în stare de aşa ceva... imaginaţia... asta pentru unii... *Vive la différence!*
Frigate spusese cândva că majoritatea oamenilor erau persoane, şi doar puţini ajungeau la stadiul de fiinţe umane. „Eticii se străduiesc să transforme multe persoane în fiinţe umane. Le doresc să reuşească, dar nu mă aştept la rezultate spectaculoase. Şi aş fi primul gata să admită că încă nu am ajuns o fiinţă cu adevărat umană.”
Frigate vorbea mult despre principii filozofice în sine, dar făcea prea puţine pentru a le pune în practică. Şi lui Nur îi plăcea să filozofeze, însă acţiona în baza propriilor idei filozofice. „Dar tu, Burton? Tu, cum procedezi?”
Explorase continente şi minţi, mai puţin acelea ale

legiunii de diavoli cunoscuţi sub numele de Burtonia.

— Nu există decât o mare aventură, afirmase Frigate, iar aceasta este coborârea în sine. Cita, ori parafraza un scriitor din secolul douăzeci, Henry Miller, pe care America îl admirase, dar căruia el îi dispreţuise unele atitudini adoptate. Africa cea mai întunecată, Everestul cel mai înalt, abisul cel mai adânc al Pacificului se află în mintea ta. Aşadar, de ce aşa de puţini oameni pornesc să le cucerească?

— Cum să-ţi spun, e ca atunci când un peşte încearcă să descopere natura apei, răspunsese Burton.

Vorbe, vorbe... Cuvinte rostite papagaliceşte. Limbajul devenea penajul fiinţelor umane.

Cum putea omul să depăşească barierele create de el însuşi?

În acelaşi moment, ceva a pătruns. S-a auzit o bubuitură şi un muget. Burton a sărit în sus şi s-a răsucit către direcţia din care venea zgomotul, simţindu-şi inima bătând tare, gata să acopere toată hărmălaia aceea.

Când a privit pe după uşă, a văzut că pe coridor domnea întunericul, mai puţin lumina lămpii ce se strecura din camera lui Loga, prin uşa întredeschisă a laboratorului. Ba nu. Se mai vedea o rază de lumină, pătrundea printr-o bortă uriaşă făcută în zidul de cărămizi. Acolo se putea percepe ceva monstruos, un cilindru orizontal ce avea un bot conic, o masă întunecată ce se rostogolea pe roţi către el.

9

Cu un salt, Burton s-a retras înapoia pragului, dar a scos capul suficient de mult ca să vadă obiectul. Acesta se deplasa încet, deşi probabil că se mişcase foarte rapid pentru a face acea breşă în zid, ale cărui cărămizi erau ţinute laolaltă de un ciment mult mai rezistent decât orice altceva cunoscut pe Pământul vremii lui. Lumina de pe pereţii coridorului, de dincolo de gaura mare, arăta că

monstrul se deplasa pe zece roţi.

Burton a îndreptat pistolul cu fascicul spre un punct situat puţin în spatele botului. Capătul razei stacojii, de formă lineară, a lovit, însă chiar dacă putea găuri un blindaj de oţel aliat cu nichel gros de treizeci de centimetri nu a lăsat nici un semn vizibil pe suprafaţa cenuşie, cu aspect metalic. S-a retras brusc din dreptul uşii şi s-a azvârlit înapoi, pe o parte, în momentul când din maşină a izbucnit, trecând peste umărul lui, o rază de culoare violetă. Au urmat şi alte raze. După aceea, capătul conic al monstrului a trecut de el. Făcându-şi curaj să privească din pragul uşii, a văzut că fasciculele mari ale monstrului se îndreptau la unghiuri diferite, pornind din ambele laturi şi din mai multe locuri.

Când a ajuns la vreun metru de celălalt zid ce bloca holul, monstrul s-a oprit şi a pornit înapoi. Fasciculele de raze încă loveau în stânga şi-n dreapta la intervale de câteva secunde. Unghiul de tragere se modifica mereu. Locurile lovite de fascicule rămâneau dezgolite. Vopseaua fusese arsă cu totul.

Burton s-a retras dinapoia zidului. O rază s-a strecurat prin uşă şi a pârjolit vopseaua de pe peretele îndepărtat. O alta, la un unghi ce ţintea sus, a distrus altă porţiune vopsită.

— Dick, eşti bine? a strigat De Marbot.

— N-am păţit nimic! a răcnit Burton. Nu te expune!

— Doar n-oi fi atât de prost! i-a strigat franţuzul.

Însă era prost, măcar din punctul de vedere al lui Burton.

De Marbot a alergat pe lângă el, ajungând în coridor, în apropierea maşinăriei. Burton i-a strigat să se oprească. Franţuzul nu a şovăit nici o clipă, sărind în spinarea fiarei mecanice, prinzându-se de o bară aflată aproape de partea superioară a acesteia. Burton se aşteptase ca De Marbot să fie retezat de o rază, însă fasciculele încetaseră să mai apară imediat ce el ajunsese pe coridor. Ceva mai târziu, Burton s-a întrebat dacă razele lansate spre el avuseseră doar rolul de a-l descuraja să ajungă aproape de maşinărie sau de a o urmări.

În acele momente, maşinăria se deplasa înapoi, trecând prin dreptul deschizăturii ce dădea spre încăperea lui Loga. Ţinându-se cu o mană şi zâmbind, De Marbot a fluturat mâna spre Burton.

— Coboară de pe ea! a răcnit Burton spre el. Nu-i poţi face nimic! Dă-te jos înainte de a te ucide!

— O să merg cu ea, indiferent încotro s-ar îndrepta! a urlat De Marbot.

Imediat după aceea şi-a pierdut din curaj, deoarece, după ce s-a oprit, maşinăria a pornit brusc înainte, cu pneurile scrâşnind, când s-au rotit nebuneşte pe pardoseală. Toate fasciculele se stinseseră, însă acum din bot a ţâşnit doar unul. Cu violenţa unei lănci, acesta a izbit în zidul de cărămidă şi l-a străpuns, după care fasciculul a lărgit gaura, transformându-se într-un con a cărui bază a topit cărămizile din apropiere, creând o deschizătură suficient de mare pentru ca maşinăria să poată trece pe acolo.

Urlând, De Marbot slăbise totuşi strânsoarea înainte de a se lovi de cărămizile de la marginea spărturii. A rămas lat, cu faţa la pământ, fără să scoată o vorbă.

— Ce maşinărie blestemată! a exclamat Burton.

Monstrul tocmai se pierdea după un colţ, demonstrând că nu era atât de rigid, ci poseda articulaţii care îi îngăduiau să cotească pe după ziduri, deşi nu era tocmai lesne. De Marbot se ridicase deja în capul oaselor şi se ţinea de cap.

Burton s-a repezit, ajungând lângă el cu câteva clipe mai devreme decât Aphra.

— Te-ai rănit?

De Marbot s-a strâmbat, după care a surâs.

— Mi-e rănit doar amorul propriu. M-am speriat Am ţipat de frică.

Ajutat de Burton, s-a ridicat în picioare.

— M-am ales cu câteva zgârieturi, vânătăi şi contuzii. Am suferit mult mai rău în urma unor căderi de pe cal în perioada când luptam pentru gloria împăratului meu. Dar niciodată nu mi s-a întâmplat să cad atât de curând după ce încălecasem.

Aphra şi-a petrecut braţele pe după el, lipindu-şi faţa de pieptul lui.

— Mare prostănac mai eşti! M-ai speriat de moarte!

— Eşti prea vie şi gălăgioasă ca să te cred moartă, a spus el, şi a strâns-o în braţe. Of, ce mă dor braţul şi umărul! Nu te pot îmbrăţişa, vărzuţica mea, cu tăria şi iubirea pe care le-am dovedit mereu.

Ea s-a eliberat, apoi şi-a şters lacrimile cu degetele.

— Vărzuţica ta, pe naiba! Doar n-am ajuns o legumă, tot femeie am rămas! Una care e foarte furioasă pe tine şi pe faptele tale de vitejie!

— Un trandafir cu ghimpi, nu-i aşa?

Burton s-a uitat într-o parte şi alta a coridorului. Nu a văzut pe nimeni.

— De ce ai sărit pe maşinărie? Ce aveai de gând?

— Să merg călare până în bârlogul ei, unde aş fi putut să-i descopăr stăpânul, pe Snark, aşteptând-o. L-aş fi luat prin surprindere şi l-aş fi făcut prizonier, ori l-aş fi ucis dacă trebuia. Numai că, în arşiţa bătăliei, am uitat că va face o bortă prin care să treacă doar ea.

— Ai fost norocos că ţi-ai salvat creierul, atât cât e, şi nu ţi s-a făcut terci, a spus Burton, care împărtăşea într-o oarecare măsură mânia exprimată de Aphra. Ţinea foarte mult la franţuz. Totul a fost minunat, dar nicidecum o dovadă de militărie care să merite laude.

— Aha, ai început deja să mă gelozeşti pentru că mi te-ai gândit să faci singur o asemenea treabă.

— Poate că ai dreptate, a răspuns Burton, pufnind în râs.

Apoi a făcut semn către porţiunile unde vopseaua fusese arsă.

— Acum Snark ne vede şi ne aude.

— A naibii treabă! a exclamat Aphra. Tocmai ne-a arătat cât de slabi şi de neajutoraţi suntem. Nici măcar nu ne putem ascunde de el!

— Dar l-am silit să acţioneze, a ripostat Burton. A trebuit să afle ce căutam aici. Nu ne-a dispreţuit suficient ca să ne ignore cu totul.

— Asta înseamnă că am trudit, dând cu vopsea şi

asudând ca un sclav, pentru nimica toată, a spus De Marbot.

— Da, dar te-ai ales cu o plimbare ieşită din comun.

Franţuzul a zâmbit, făcându-şi dinţii să sticlească.

— Adevărat! A meritat!

Burton nu era foarte convins. Nu se descurcaseră prea grozav. Pe de altă parte, maşinăria avusese probabil camere de luat vederi, care îi arătaseră lui Snark uşa deschisă către încăperea secretă a lui Loga.

— Şi acum ce facem? a întrebat Aphra. Ne furişăm înapoi în apartamentele noastre, ca nişte căţeluşi plouaţi?

Burton nu a mai apucat să-i răspundă, fiindcă din dreapta lor s-a auzit un strigăt. Un scaun zburător stătea suspendat în apropiere de intersecţia coridorului, iar vocea venise din locul unde fusese trasă perdeaua a ceva ce semăna cu un coviltir fixat pe scaun. Construcţia avea un cadru peste care se aşezase un clopot de plastic transparent. Omul stătea pe scaun cu genunchii strânşi la gură.

— Cine-i ăla? a întrebat De Marbot.

— Frigate, a zis Aphra, care recunoscuse glasul.

Scaunul a ţâşnit înainte şi s-a aşezat pe podea, după care Frigate a scos clopotul, un soi de cabină minusculă, de pe scaun. A coborât şi a privit în jur.

— Ce s-a întâmplat?

Burton i-a explicat. Apoi americanul a trebuit să le spună lui De Marbot şi Behn de ce se afla acolo şi care era rostul acelui clopot la scaun.

— Eu şi Dick am stabilit să vin aici la opt ore după plecarea voastră. Improvizaţia asta are rostul de împiedica disiparea căldurii trupului meu, care putea fi detectată de Computer.

De Marbot s-a uitat cu reproş la Burton.

— Ai zis că doar noi doi ştiam.

— Nu spun niciodată adevărul, dacă-mi slujeşte. Am socotit că ar fi mai bine dacă ne-ar urma două persoane, dar nu am pomenit despre asta. Nu voiam ca tu şi Aphra să vorbiţi între voi.

— Două persoane? s-a mirat De Marbot. Şi unde este

cealaltă?

— Nur trebuia să vină pe coridoarele din partea opusă, a explicat Burton şi a făcut semn cu degetul în direcţia în care se deplasase maşinăria.

— De ce? a vrut să ştie De Marbot. Crezi cumva că Nur va urmări maşinăria până în bârlogul ei?

— Vom afla ceva mai târziu.

Burton s-a întors către Frigate.

— Dacă n-ai vorbit până acum, înseamnă că nu ai vazut nimic deosebit.

— Exact.

În labirintul de coridoare, maşinăria putea merge oriunde. Să aşteptăm până vine şi Nur.

— Dacă nu cumva l-a prins Snark, a spus Frigate.

— Eşti foarte optimist, a constatat Aphra.

— Prefer să ţin cont de orice posibilitate, a subliniat el, pe un ton destul de aprins. Nu e vina mea că posibilităţile negative predomină întotdeauna.

— Ba nu. E doar pentru că vezi mai degrabă părţile întunecate decât pe cele luminoase.

Burton s-a uitat la ceas. Trecuseră deja cinci minute de când maşinăria trecuse prin zid. Avea intenţia de a aştepta jumătate de oră. Dacă Nur nu apărea în acest răstimp, urmau să plece la apartamentele lor. Acolo probabil vor aştepta o vreme până ce Turpin, Alice şi Li Po se vor întoarce din căutare. Dacă plecaseră după ei. Logica le putea dicta să rămână împreună într-un singur apartament, unde s-ar fi apărat mai uşor.

O voce i-a luat prin surprindere. Era a lui Nur, care apăruse pe neaşteptate de cealaltă parte a zidului de cărămidă.

— Nu trageţi! Sunt eu, Nur! Am veşti bune.

— Să le auzim, l-a invitat Burton.

Bărbatul micuţ a intrat. Şi-a îndepărtat de pe faţă un soi de mască de material plastic, apoi şi-a scos mănuşile şi jacheta.

— M-am încălzit.

Burton s-a dat deoparte din prag. Scaunul lui Nur, echipat

cu un scut de protecţie ca al lui Frigate, era lăsat lângă perete. Burton a intrat, urmat de Nur, care zâmbea, expresie tipică pentru el.

— Am prins-o pe Snark în faţa camerei ei secrete. Am ieşit în viteză din partea întunecată a coridorului şi i-am strigat să se predea. A refuzat, ba chiar a dus mâna spre pistolul cu fascicul, pe care îl avea în toc. De aceea, am împuşcat-o.

— O femeie? a făcut Burton.

— Da. Ştiam că persoana necunoscută putea fi de orice sex, dar am vorbit referindu-ne mereu la un bărbat, astfel că ne obişnuiserăm să socotim că nu putea fi femeie. Cel puţin aşa aţi crezut voi. Eu, nu.

Nur a zis că era preferabil să-i conducă la locul faptei, iar apoi să le povestească întâmplarea. L-au urmat în scaune prin spărtura din zid, au luat-o pe un coridor, au cotit şi s-au oprit la vreo treizeci de metri de colţ. Necunoscuta zăcea pe spate, cu ochii deschişi, gura la fel, având o rană cauterizată de mici dimensiuni pe gât, acolo unde fasciculul armei lui Nur i-l străpunsese până în spate. Era scundă şi zveltă, fiind îmbrăcată cu o fustă stacojie, pantaloni bleu precum cerul şi sandale galbene. Pistolul ei zăcea pe podea, lângă mâna dreaptă.

— Are trăsături mongoloide, a spus Nur.

Faptul că ţinea să evidenţieze ceea ce observase toată lumea arăta că nu era chiar atât de calm precum părea. Nu-mi dau seama dacă e chinezoaică, japoneză ori de altă naţionalitate. Poate ne spune Li Po. Deşi nu mai prezintă importanţă.

În zid se făcuse o gaură mare, de formă circulară, pentru că uşa alunecase în spaţiul liber din perete. Dincolo se afla apartamentul în care se ascunsese cât se informase privind mişcările celor opt. Ecranele-perete arătau toate încăperile din apartamentele lor. Paturile lui Alice, Turpin şi Li Po erau goale; pe un alt ecran apăreau toţi la o masă, jucând cărţi, în apartamentul lui Turpin. Nu se vedea că sunt neliniştiţi. Evident, socoteau că tovarăşii lor dispăruseră, deoarece Burton iniţiase unul dintre planurile lui secrete, aşa că,

pentru mai multă siguranţă, rămăseseră laolaltă. După cum s-a confirmat, ei preferaseră să stea în apartament din ambele motive.

Cu toate acestea, la întoarcere, Burton trebuia să le rabde reproşurile. Putea suporta cu uşurinţă, pentru că repurtase o victorie.

În noaptea dinainte, Peter Frigate şi Nur el-Musafir se întorseseră în dormitoarele lor. Speraseră că Snark va dormi, iar Computerul o va trezi doar dacă detecta pe cineva plecând din apartament. Sperau că singurele detectoare în funcţiune erau cele de căldură corporală. Se rugau ca pe peretele coridorului, chiar în faţa uşii, să nu existe vreun ecran.

Cei doi au comandat de la convertoarele lor o pereche de costume şi căşti, iar pentru scaune, acoperăminte. Pesemne că acest lucru îi fusese comunicat lui Snark, dar ei sperau că, în cazul în care le înregistrase acţiunile, Computerul nu le va prezenta acestuia decât atunci când avea să se trezească.

Îmbrăcaţi în costumele ce împiedicau disiparea căldurii şi vârâţi în acoperământul de plastic pentru scaune, Frigate şi Nur părăsiseră apartamentul. Iar senzorii din perete nu fuseseră activaţi. Necunoscuta, care nu anticipase o asemenea situaţie, continuase să doarmă. Spre deosebire de Computer, ar fi trebuit să prevadă asta, dar nu se întâmplase aşa.

— Am avut mare noroc, a spus Burton. Evenimentele s-au derulat în favoarea noastră, căci s-ar fi putut prea bine ca lucrurile să fi mers rău. De fapt, probabilitatea de reuşită nu era prea mare.

— Socoteşti că am fost norocoşi, a vorbit Nur.

Burton a aşteptat dezvoltarea ideii, dar Nur a zis:

— Primul lucru la care m-am gândit când am ucis-o... am vrut doar să o rănesc... era că probabil îşi aranjase o resuscitare automată şi imediată.

L-au urmat cu toţii pe maur în cameră. Într-un colţ se găsea un convertor, iar la vreun metru de acesta, întins pe podea, cu faţa în jos, era cadavrul altei femei. Consola

Computerului auxiliar fusese distrusă de focul pistolului cu fascicul.

— Am pătruns în această cameră imediat ce am ucis-o, a spus Nur. Corpul ei tocmai se formase, şi alerga spre masă, unde se afla un pistol. I-am spus să se oprească. Nu m-a ascultat, şi astfel am împiedicat cea de-a treia resuscitare. Din păcate, fasciculul a distrus şi amprenta trupului ei.

L-a condus pe Burton la faţa locului şi a arătat cu degetul spre o secţiune ce fusese retezată. Înăuntrul acesteia se vedea un obiect negricios, pe jumătate topit, de mărimea unei afine, conţinând tot ce era necesar pentru duplicarea corpului, până la nivel submolecular.

— M-aş simţi distrus de remuşcare şi durere dacă i-am anulat pentru totdeauna orice şansă de a mai fi resuscitată. Dar sunt convins că trebuie să existe o altă amprentă în fişierele Computerului. Cu toate acestea, mă îndoiesc că pot ajunge la ea. Cred că i-a dat instrucţiuni ca să nu ne permită găsirea amprentei.

— Vom vedea, a spus Burton. Probabil ai dreptate.

— Dar cine naiba era femeia asta? a întrebat Frigate. Ce căuta aici? Loga ne-a spus că Eticii şi Agenţii lor au murit. Dacă avea dreptate, ea nu era nici una, nici alta. Dar cine a fost ea?

— Duşman de-al lui Loga, altfel nu l-ar fi eliminat, a spus Nur. Dar dacă n-a fost nici Etic, nici Agent, ce motiv a avut să îl îndepărteze? Dacă dorea doar putere totală, de ce nu ne-a ucis pe noi?

Aphra îi răspunse alene:

— Pesemne că Monat Operatorul anticipase lucrurile mai clar decât sperase Loga. Poate a aranjat ca un Agent, adică această femeie, să fie resuscitat dacă se petreceau anumite evenimente. La modul general, vreau să zic. Monat nu avea cum să anticipeze toate întâmplările individuale.

Burton i-a cerut Computerului să o identifice pe femeia moartă. Acesta i-a răspuns că nu deţinea informaţia respectivă, şi a refuzat sau nu a putut să precizeze motivul.

Burton a întrebat apoi dacă amprenta corporală a femeii se afla în evidenţele Computerului.

Acesta i-a comunicat că nu deţinea datele.

— Încă un mister, s-a văitat Frigate, şi a scos un geamăt.

Burton i-a cerut Computerului poziţia maşinăriei care străpunsese zidurile. Aşa cum anticipase, i s-a transmis că informaţia nu era disponibilă.

— Am văzut toţi roboţii din Turn, a spus Burton. Am cerut Computerului să mi-i prezinte pe un ecran. Maşinăria aceea nu se afla printre ei.

Probabil că femeia ceruse Computerului să-i realizeze acea maşină doar pentru a doborî zidurile.

Nur şi Frigate au târât trupul din coridor şi l-au aşezat alături de cel din apropierea cabinetului, întinse cu faţa în sus, cele două cadavre arătau ca gemene identice.

— Să le dezintegrăm cu ajutorul convertorului? a întrebat Nur.

— Doar pe unul, a sugerat Burton. Vom pune Computerul să-l examineze pe celălalt.

— Ca să vezi dacă are cumva o bilă neagră în creier?

Burton a făcut o grimasă. Nur mereu lăsa impresia că-i citea gândurile.

— Da.

Cei doi au plasat cadavrul într-un cabinet şi au dat Computerului instrucţiuni să îl distrugă. Interiorul s-a umplut de o lumină albă şi, când s-au uitat prin ferestruica practicată în uşă, era gol. Nu rămăsese nici măcar vreo urmă de cenuşă.

Au aşezat celălalt cadavru pe o masă deasupra căreia se găsea un dispozitiv uriaş, de forma unui dom. Fără nimic să acţioneze vizibil, interiorul cadavrului a apărut pe un ecran într-o serie de imagini. Burton a pus Computerul să deruleze imaginile înapoi, până a ajuns la cea pe care dorea să o examineze. În partea din faţă a creierului *era* o mică sferă de culoare neagră. Aceasta fusese implantată pe cale chirurgicală şi, rostind un cuvânt codificat subvocalizat, putea elibera o otravă în organismul purtătorului, ucigându-l pe dată.

— Aşadar… femeia asta a fost Agent.

— Dar tot nu ştim când a venit aici şi nici care îi erau

intenţiile, a spus Frigate.

— Deocamdată nici nu trebuie să ştim, a subliniat Burton. E suficient că am scăpat de Snark. Acum suntem singuri şi liberi.

Însă îşi căpătaseră libertatea doar în anumite privinţe. Burton a întrebat Computerul dacă o serie de comenzi prioritare date de femeie erau eliminate în acele momente. Acesta a spus că nu.

— Când vor fi eliminate?

Computerul nu ştia.

— Suntem cu totul blocaţi, a spus Frigate.

— Dar nu pentru totdeauna, i-a răspuns Burton.

Cu toate acestea, nu era chiar atât de convins pe cât voia să dea de înţeles.

10

Pe acel Pământ, probabil pierdut pentru totdeauna, aflat atât de departe în timp şi spaţiu, în anul Domnului 1880, în oraşul Londra, Anglia, a apărut o carte tipărită în regim privat. Se intitula *Qasida hagiului Abdû El-Yezdî*, ceea ce înseamnă Fundamentele Legii Supreme. Traducere şi note de Prietenul şi Elevul său, F.B. Iniţialele erau pentru Frank Baker, un pseudonim al Căpitanului Richard Francis Burton. „Frank” reprezenta o variantă a prenumelui său, „Baker” era numele de familie al mamei. Numele lui adevărat avea să fie tipărit abia după moarte.

Se presupunea că poemul, scris în distihuri imitând forma arabă clasică, reprezenta opera unui sufist persan, Hagiul Abdu, din oraşul Yezdî din Persia. Hagiu era titlul purtat de orice musulman care făcea un pelerinaj la Mecca. Burton, care făcuse acel pelerinaj, deghizat ca musulman, se putea socoti un hagiu. În respectivul poem, Burton îşi demonstra înţelepciunea, pesimismul, cunoştinţele vaste, dar şi agnosticismul, prezentând Teoria burtoniană a lumii ca viziune şi ca durere. În postura de Frank Baker, adăugase note la poemul lui „Abdu” şi scrisese o postfaţă care

exprima o părere destul de cinică şi hazlie a propriei persoane. Cu toate acestea, râsul suna trist.

Prefaţa rezuma filozofia sa, formată după cincizeci şi nouă de ani de peregrinări pe singura planetă cunoscută lui – cel puţin aşa socotea pe vremea aceea.

CĂTRE CITITOR

> Traducătorul a avut îndrăzneala de a intitula Fundamentele Legii Supreme următoarea lucrare, ce se doreşte a se situa înaintea vremii ei, şi nu s-a temut de primejdia ciocnirii cu forme neplăcute precum „Cultură supremă”! Principiile care justifică numele sunt următoarele: Autorul afirmă că Fericirea şi Suferinţa sunt împărţite şi distribuite în mod egal pe lume.

(Referitor la această declaraţie, Frigate afirmase că ea era valabilă. Dar dacă Burton voise să spună că *indivizii* beneficiau de o cotă egală de fericire şi suferinţă, se înşela. Unii oameni abia rezistau sub apăsarea suferinţelor şi aveau puţine momente de fericire ca să-şi uşureze povara. Alţii aveau parte de mult mai multă fericire. În orice caz, Burton nu precizase ce înţelegea prin fericire şi suferinţă. Cu toate acestea, nu era nevoie să precizeze ce însemna suferinţa. Toată lumea ştia ce era. În schimb, ce era fericirea? O simplă eliberare de dureri şi necazuri? Ori o calitate? Satisfacţia era totuna cu fericirea? Ori trebuia să te veseleşti pentru a fi considerat fericit?)

> El face din educarea de sine, cu tot respectul pe care îl datorează celorlalţi, scopul unic şi suficient al vieţii umane.

(Dar ce se întâmplă cu copiii tăi? a întrebat Alice. Trebuie să-i educi mai mult decât pe tine însuţi, astfel ca ei să fie mai buni, mai fericiţi şi mai adaptaţi decât tine. Fiecare generaţie trebuie să reprezinte o îmbunătăţire faţă de precedenta. Recunosc, totuşi, că se întâmplă rareori. Poate

ai dreptate spunând că nu-ţi poţi educa bine copii, dacă nu te-ai cultivat pe tine însuţi. Dar tu n-ai avut nici un copil, aşa e?)

(Cultivarea de sine este un principiu major şi vital, spusese Nur. Noi, cei care urmăm credinţa sufismului, punem accent asupra acestui aspect, ţinând seama că el impune disciplină personală, compasiune şi înţelegere. Însă majoritatea oamenilor duc asta la extrem şi fac din cultivarea de sine un egocentrism. Nu e o surpriză. Omenirea a dus mereu lucrurile la extrem. Vreau să spun că majoritatea oamenilor procedează astfel.)

> El sugerează că afecţiunile, simpatiile şi „darul divin al Milosteniei” reprezintă cele mai mari bucurii ale omului.

(O idee de milă dă savoare vieţii, a declarat Nur. Dacă e prea multă, gustul devine neplăcut. Mila poate conduce la sentimentalism şi milostenie.)

(Mila dă naştere unui sentiment de superioritate, aşa afirmase Frigate. În plus, ea conducea la mila de sine. Şi nu s-ar pune problema că deplâng acest lucru. Poţi găsi o bucurie extraordinară în mila de sine, dacă ea se manifestează din când în când, ici şi colo, iar tu te trezeşti râzând de propriile erori.)

(Ai uitat să incluzi sexul, spusese Aphra Behn. Cu toate că, după mine, sexul constituie o parte a afecţiunilor şi simpatiilor.)

(Când creezi un lucru, o pictură, un poem, muzică, o carte, o statuie, o piesă de mobilier, naşti, creşti un copil cum se cuvine, acestea constituie bucuriile cele mai mari ale unui bărbat şi ale unei femei – adăugase Frigate. Cu toate că se pot spune o mulţime de lucruri şi despre crearea unor prostii sclipitoare.)

> El ne recomandă să renunţăm la judecată şi să manifestăm o neîncredere luminată faţă de „Fapte, cele mai comode superstiţii”.

(Vine însă o vreme când trebuie să judeci, comentase Nur. În primul rând, totuşi, trebuie să te asiguri că eşti îndreptăţit să judeci. Cine poate şti asta?)

(Faptele unuia reprezintă superstiţiile altuia, afirmase Frigate. Fiindcă veni vorba, ce înţelegem prin asta?)

(Poţi crede doar în ceea ce eşti, spusese Li Po. Şi nici măcar atunci nu poţi fi sigur. Probabil că poţi crede cu adevărat numai ceea ce nu ai văzut, ceea ce ţi-ai imaginat. Balaurii şi zânele există doar pentru că eu cred în ele. O piatră e un fapt, la fel şi imaginaţia mea.)

> În cele din urmă, deşi distructiv la prima vedere, omul este în esenţă capabil să reconstruiască.

(Omul este singurul animal care se gândeşte mai mult la ce ar trebui să fie decât la ceea ce este, comentase Nur. Din acest motiv, omul este singurul care modifică în mod conştient mediul pentru a se simţi bine. Şi, de obicei, îl deteriorează din cauza prostiei sau a exceselor. Desigur, există şi excepţii de la regulă.)

(O afirmaţie de fineţe, spusese Alice. Dar Dick Burton fusese mereu auto-distructiv. Când va înceta să mai fie aşa?)

> Pentru alte amănunte privind poemul şi poetul, recomandăm cititorului curios să caute la sfârşitul volumului.
>
> Viena, noiembrie 1880
>
> F.B.

(V-aţi gândit cumva că vă apropiaţi de sfârşitul cărţii pe care o numiţi Richard Francis Burton? întrebase Nur. S-a publicat în două volume, Pământul-Burton şi Lumea Fluviului-Burton. Acest Turn ar putea fi Sfârşitul.)

(Înţelept ar fi să trăieşti ca şi cum s-ar putea întâmpla să mori peste o oră, vorbise Frigate. Toată lumea este de acord cu această filozofie, dar singurii care o aplică sunt cei

care ştiu că vor muri curând. Şi nici măcar atunci.)

(De aceea îmi place să fac amor ori de câte ori se poate, spusese Aphra. Marcelin, în ce dispoziţie eşti?)

(Până şi cel mai aprig soldat trebuie să se odihnească din când în când, a precizat De Marbot. Iar în aceste momente mă simt ca un veteran bătrân, ostenit şi parcă bătut de atâta mers călare.)

11

Şi Burton se simţea ca un veteran ostenit şi epuizat de stat în şa. Călărise – asemeni celorlalţi – prea mult şi prea îndârjit. Acum, după ce trecuse de ultimele sute de obstacole ce trebuiseră înfruntate fără întârziere, simţea nevoia de odihnă şi distracţie. Problemele ce trebuiau rezolvate, acelea legate de Computer, puteau fi abordate şi mai târziu.

Totuşi, a gândit el când s-a privit în oglindă, nu arăt ca unul care a trăit şaizeci şi nouă de ani pe Pământ şi şaizeci şi şapte aici. Nu am faţa unuia de o sută treizeci şi şase de ani. E chipul pe care îl aveam la treizeci şi cinci de ani. Mai puţin mustaţa căzută, cu aspect diavolesc, ca o lună în creştere, dar de păr. Eticii stabiliseră ca bărbaţii resuscitaţi să nu prezinte păr facial, o situaţie pe care Burton nu o acceptase cu uşurinţă. Era adevărat că nu trebuiau să se bărbierească, dar de ce fuseseră ignorate sentimentele, dar şi drepturile, celor care doreau să poarte bărbi şi mustăţi?

Acum, după ce am ajuns în Turn, i-a trecut prin minte, ce-ar fi să schimb aceste hotărâri despotice? Trebuie să existe o modalitate de a iniţia creşterea părului pe faţă.

Pe Pământ suferise – poate cuvântul era cam tare, mai degrabă fusese marcat – de un uşor strabism. Avea un ochi „alunecos”. În mai multe sensuri. Computerul corectase acea mică deficienţă când îl ridicase din morţi pe Valea Fluviului.

Aşadar, pierderea bărbii era compensată de corectarea focalizării ochilor. Dar de ce să nu le aibă pe amândouă?

A decis să caute un răspuns la întrebare.

„Frunte de zeu, falcă de diavol”, aşa scrisese un biograf sensibil despre Burton. Era, totuşi, o descriere precisă. Una care desemna cele două tendinţe ale personalităţii lui, una căutând reuşita cu tot dinadinsul, alta dorind înfrângerea.

Asta dacă lucrurile scrise în cărţile despre el erau aprecieri corecte.

Avea pe masă câteva. Ceruse unele dintre titlurile sugerate de Frigate, iar Computerul i le tipărise, legase şi depusese reproduceri într-un convertor.

După părerea lui Frigate, cea mai bună era *Impulsuri diavoleşti*, scrisă de o americancă, Fawn M. Brodie, publicată în 1967.

— Când a apărut cartea asta, am renunţat la intenţia de a scrie o biografie a ta, precizase el. Însă excelenţa şi caracterul ei cuprinzător nu i-au împiedicat pe alţii să abordeze biografia ta. Asta înseamnă că le lipsea dreapta judecată. Cu toate acestea, s-ar putea să nu-ţi placă *Impulsuri diavoleşti*. Brodie nu s-a putut abţine, şi te-a analizat în termeni freudieni. Pe de altă parte, poate îmi spui dacă a avut dreptate. Până la urmă, tu eşti acela care ştie mai bine, nu?

Burton încă nu citise cartea, dar se uitase la reproducerile unor portrete. Exista unul, de la 51 de ani, pictat de renumitul artist Sir Frederick Leighton, şi expusă în National Portrait Gallery din Londra. Acolo apărea fioros, elisabetan, ca un pirat. Leighton îl pusese să pozeze la un unghi care să-i permită să surprindă fruntea înaltă, culmea supraorbitală, sprâncenele groase, expresia hotărâtă şi nesăţioasă a ochilor, bărbia proeminentă, pometii bine conturaţi. Se vedea bine şi cicatricea făcută de o suliţă somaleză; Leighton insistase ca ea să apară clar, iar Burton nu se opusese. O cicatrice, căpătată în mod onorabil, era ca o medalie, iar el, care ar fi trebuit să poarte pieptul încărcat de medalii adevărate, se simţise neluat în seamă.

— În parte, e şi vina ta, îi spusese Frigate. Înţeleg şi te aprob. Şi eu am fost, ori sunt, înclinat să mă apăr singur.

— Motto-ul familiei mele a fost „Onoare, nu onoruri”

Alături de portretul pictat de Leighton se găsea o fotografie a soţiei lui, Isabel, făcută în 1869, când avea treizeci şi opt de ani. Arăta atrăgătoare, regală şi plină de viaţă. Ca o mamă bună, dar dominatoare, a gândit el. Câteva pagini înapoi se afla un portret al ei, pictat de un artist francez, Louis Desanges, în 1861 când se căsătorise cu Burton. Acolo arăta tânără, iubitoare şi optimistă. Dedesubt, era o pictură făcută tot de Desanges, înfăţişându-l pe Burton în aceeaşi perioadă. Ea avea treizeci de ani, el, patruzeci. Mustaţa îi ajungea până aproape de clavicule, arăta întunecat şi fioros. Avea buzele foarte groase. Ceea ce le sugerase anumitor biografi, dar şi altor persoane, o natură senzuală evidentă. Prin contrast, Isabel avea buzele subţiri, fin desenate şi ţinute strâns. Un defect pentru faţa ei, altfel perfectă. Buze subţiri. Buze groase. Iubire, tandreţe şi bună dispoziţie faţă în faţă cu asprime, ambiţie şi pesimism. Isabel, blondă, el, brunet.

A întors paginile, ajungând la o fotografie a lui de la şaizeci şi nouă de ani, în 1890, şi alta, împreună cu Isabel, făcută în acelaşi an, în acelaşi loc, la Triest, făcută de doctorul Baker, medicul lui personal, sub un copac din curte. Burton stătea pe un scaun, care nu apare în fotografie, cu o mână pe măciulia bastonului său de metal, cu cealaltă aşezată peste încheietura dreptei. Degetele arătau scheletice, ca mâna morţii însăşi. Purta o pălărie înaltă, de culoare cenuşie, guler ţeapăn alb şi o haină de dimineaţă, cenuşie. Ochii de pe chipul tras par ai unui deţinut muribund. Căci, într-un anume înţeles, asta era în acea perioadă. Cu greu se putea depista acolo ceva din expresia aprigă din alte fotografii.

Alături, privind în jos spre el, cu o mână albă ridicată, cu un deget întins, de parcă l-ar fi dojenit, stătea Lady Isabel. Grasă, grasă, şi iar grasă. În vreme ce el se stafidea, ea se lăbărţa. Cu toate acestea, potrivit lui Frigate, deşi ea ştia că Burton era pe moarte, ea însăşi purtând în sine sămânţa morţii, un cancer. Nu-i spusese nici o vorbă lui Burton, nu voise să-l tulbure.

Cu rochie neagră şi bonetă, arăta ca o călugăriţă; o

călugăriţă doică. Amabilă, dar fermă. Fără să accepte compromisuri.

A comparat chipul tineresc din oglindă cu cel din fotografie. Ochii bătrâneşti. Scufundaţi în orbite, disperaţi, pierduţi. Ca ai unui deţinut ce nu mai trage speranţă de eliberare condiţionată sau graţiere. Ca nişte luni în eclipsă.

Şi-a adus aminte cum în septembrie, la Triest, în acea ultimă lună de viaţă, cumpărase din piaţă păsări ţinute în colivii, le dusese acasă, unde le eliberase. Şi cum, într-o zi, se oprise dinaintea unei maimuţe aflate într-o cuşcă. „Ce crimă ai comis pe cealaltă lume, Jocko, de te-ai trezit întemniţată şi chinuită, trăind o viaţă de iad?” Clătinând din cap şi îndepărtându-se, mormăise: „Mă-ntreb ce a făcut. Oare ce-o fi făptuit?”

Dacă Eticii spuneau adevărul, Lumea Fluviului era un purgatoriu. Dintre cele trei lumi de după, rai, purgatoriu şi iad, purgatoriul era cea mai aspră. În rai cunoşteai libertatea şi extazul, ştiind că viitorul va rămâne frumos pe vecie. În iad, deşi sufereai, ştiai din capul locul şi pentru totdeauna cum îţi va fi viitorul. Nu trebuia să te zbaţi ca să-ţi găseşti libertatea; ştiai sigur că nu vei reuşi să o capeţi. În purgatoriu fiind însă, ştiai că vei ajunge în rai ori în iad şi că de tine depindea destinaţia viitoare. Având bucuria şi libertatea drept stimulente, te chinuiai să obţii accesul în rai. Dar practica... vai, practica... asta îţi scăpa. Te furai singur.

Pe Pământ existaseră stimulente cu duiumul: fizice, mentale, spirituale, economice, politice. Printre ele, unul dintre cele mai ademenitoare, dacă nu chiar cel mai grozav, era sexul.

Frigate scrisese cândva o povestire în care Dumnezeu făcuse toate animalele, deci şi oamenii, de acelaşi sex. Tuturor speciilor le lipseau masculii, existau doar femele. Se fecundau singure, mâncând fructe dintr-un copac al spermei. Fertilizarea încrucişată presupunea o procedură foarte complicată în povestire; femeile eliminau gene prin excreţie, iar copacii le preluau prin rădăcini. În acest fel, masculii nu erau necesari şi nu fuseseră incluşi în lumea

paralelă imaginată de Frigate.

La fiecare trei ani, femeile erau cuprinse de o frenezie arboricolă şi mâncau fără să vrea fructe până rămâneau însărcinate. În rest, femeile se îndrăgosteau una de alta, convieţuiau amiabil, pătimaş ori supărate, se gelozeau, comiteau adulter şi, desigur, practicau deviaţii erotice. Una dintre acestea era amorezarea de câte un copac şi consumul de fructe în afara sezonului.

Acţiunea principală a povestirii descria gelozia nebunească a unei femei care, socotind că fusese înşelată de copacul iubitei, l-a doborât. Neconsolată, iubita s-a călugărit.

O acţiune secundară a povestirii prezenta o scriitoare de science-fiction care îşi imaginase o lume în care nu existau copaci de spermă. În schimb, femeia avea tovarăşi care îi erau omologi din punct de vedere fizic, doar că nu aveau glande mamare, şi erau dotaţi cu un organ ca un băţ care împroşca seminţe în uterul amantelor.

După părerea scriitoarei de science-fiction din povestirea lui Frigate, această metodă era mult mai bună, şi elimina competiţia pentru găsirea de copaci. Camarazii cu organul-băţ semănau foarte mult cu copacii prin faptul că natura lor vegetală îi făcea supuşi femelelor. Numai că, spre deosebire de copaci, ei mai slujeau şi la altceva decât la reproducere. În timp ce femeile jucau bridge sau participau la activităţi politice ei făceau toate treburile în casă sau pe câmp şi îngrijeau copiii.

În cele din urmă, creaturile cu organul-băţ, fiind mai umane decât legumele şi mai musculoase decât femeile, s-au răzvrătit şi le-au transformat pe femei în servitoare.

Auzind povestirea lui Frigate, Burton sugerase că ar fi fost o idee mai bună să facă oamenii de un singur sex, cel masculin, pentru ca ei să impregneze copacii. Masculii se vor hrăni în principal cu fructele copacilor. Cu toate acestea, fiind umani, masculii vor dori putere şi se vor război între ei pentru stăpânirea copacilor. Victorioşii vor fi răsplătiţi cu haremuri arboricole întinse. Învinşii vor fi ucişi, ori goniţi în păduri pentru a-şi afla satisfacţia cu specii

inferioare de vegetaţie, precum tufişurile, cu care puteau face sex fără să rezulte copii.

— Bună idee, spusese Frigate, dar cine se va mai ocupa de copii? Copacii nu pot. Pe de altă parte, masculul victorios, posesor de harem sau de vâlcea, va avea mult de furcă să-şi apere copacii de alţi masculi, astfel că-şi va neglija copiii. Majoritatea ar muri. Iar dacă ar fi învins de alt mascul, copiii ar fi lăsaţi să moară ori ar fi ucişi de cuceritor, pentru că acesta nu ar voi să poarte de grijă copiilor altuia. S-ar părea că nu există mijloace perfecte de reproducere şi îngrijire a sugarilor, nu-i aşa? Poate că Dumnezeu a ştiut ce face când a lăsat să fie bărbat şi femeie. Pesemne că nu a prea avut de unde să aleagă şi a luat hotărârea cea mai potrivită. Probabil că perfecţiunea nu este posibilă în acest univers. Ori, dacă este, perfecţiunea exclude progresul. Amiba este perfectă, dar nu poate evolua, transformându-se în altceva. Ori, dacă o face, încetează să mai fie amibă şi trebuie să renunţe la perfecţiune pentru anumite avantaje, în balanţă sau nu cu anumite avantaje.

Şi astfel, divizarea lui *Homo sapiens* în două specii în lumea reală şi toanele Sorţii i-au adus laolaltă pe Generalul-locotenent Joseph Netterville Burton şi pe Martha Baker, pe tatăl ipohondru şi pedant şi pe mama seducătoare, indulgentă, dar moralizatoare. Se căsătoriseră după ce-şi făcuseră curte în grabă, probabil pentru că ofiţerul pensionat, cu solda înjumătăţită, se simţise ispitit să o ia de soţie având în vedere averea ei. Avusese şi el bani cândva, dar nu se putea agăţa de ei. Cu toate că îi dispreţuia pe cei împătimiţi de jocurile de noroc, socotea că speculaţiile de piaţă nu erau necreştineşti.

Într-o noapte, probabil pe 19 iunie 1820, generalul-locotenent slobozise milioane de spermatozoizi în pântecul moştenitoarei, iar unul dintre ei, mai vioi, îi depăşise pe ceilalţi şi ajunsese primul la ovulul ce aştepta în bârlog. Combinaţia aleatorie de gene îl procrease pe Richard Francis Burton, cel mai mare dintre cei trei copii, născut pe 19 martie 1821, la Torquay, Devonshire, Anglia. Mama lui

avusese norocul să nu se infecteze şi să facă febră puerperală, care pe vremea aceea ucidea foarte multe femei după naştere. Iar Richard a avut noroc să nu contracteze decât una dintre bolile infantile care pe atunci omorau foarte mulţi copii. Pojarul îl făcuse să sufere, dar supravieţuise nevătămat.

Tatăl mamei s-a arătat atât de încântat când fiica lui i-a dăruit un băiat cu ochi albaştri şi părul roşcat, încât s-a gândit să-şi modifice testamentul pentru a-i lăsa partea cea mare a averii lui Richard, în loc să o dea fratelui vitreg al Marthei. Doamna Burton s-a opus acestei idei, lucru pentru care Richard nu şi-a iertat niciodată mama. În cele din urmă, bunicul a decis să nu ia în seamă argumentele fiicei şi a aranjat ca iubitul lui nepot să-i fie moştenitor. Din nefericire, domnul Baker a murit în urma unui infarct chiar când dădea să urce în trăsura ce urma să-l ducă la avocatul său. Fiul a primit banii, pe care i-a pierdut, deoarece a fost tras pe sfoară de un escroc şi a murit în sărăcie. La scurtă vreme după aceea, părul roşcat al lui Richard s-a făcut negru tăciune, iar ochii albaştri i-au devenit căprui închis. Aceasta fost prima dintre numeroasele lui deghizări, deşi în cazul de faţă nu s-a petrecut în mod deliberat.

Afecţiunea mamei faţă de fratele ei provocase prima dintre nenumăratele nenorociri ce l-au lovit. Cel puţin aşa considerase Burton. Dacă ar fi avut o avere care să-i asigure independenţa, el, un bărbat extrem de indisciplinat şi de certăreţ, nu s-ar fi văzut silit să îndure atâta vreme viaţa de soldat ca să se întreţină. Nu ar fi fost lipsit de banii necesari pentru a reuşi deplin în toate călătoriile de explorare din Africa.

Iar hotărârea tatălui de a se stabili în Europa, unde viaţa era mai ieftină şi unde ar fi putut găsi leac pentru bolile lui mai mult sau mai puţin imaginare, rupsese orice legături cu vechii prieteni şi colegi de şcoală, care l-ar fi putut ajuta pe fiul său să avanseze mai uşor în carieră. Asta îl făcuse pe Burton să devină un rătăcitor, un om dezrădăcinat, care nu se simţea niciodată acasă în Anglia. Deşi era adevărat, aşa cum arătase Frigate, că nu se simţea niciodată în largul lui

undeva.

Nu suporta să rămână într-un loc mai mult de o săptămână. După aceea, neliniştile îl îndemnau să plece altundeva. Iar când circumstanţele îl obligau să rămână, suferea.

Ceea ce însemna că pe Lumea Fluviului suferea mult.

— Te-ai putea muta dintr-un apartament în altul, îi sugerase Nur. Nu prea cred că te-ar mulţumi. Lumea de aici e mică, nu poţi face decât plimbări scurte. Dar, de fapt, de ce să te muţi? Îţi schimbi apartamentul astlel încât să pară altă lume. Iar când te plictiseşti de el, îl modifici iarăşi. În felul ăsta, poţi călători din Africa până în America fără să faci nici un pas.

— Te-ai născut în zodia Peştilor, spusese Frigate. Peşte. Dominat de Neptun şi Jupiter şi asociat cu cea de-a douăsprezecea casă. Principiul lui Neptun este idealismul, iar cel al lui Jupiter, expansiunea. Peştii se armonizează. Calităţile pozitive ale Peştilor te fac să fii intuitiv, înţelegător şi cu înclinaţii artistice. Calităţile lui negative tind să te transforme într-un martir, o persoană nehotărâtă şi melancolică. Activităţile şi caracteristicile celei de-a douăsprezecea case sunt inconştientul, instituţiile, băncile, închisorile, universităţile, bibliotecile, spitalele, duşmanii nedeclaraţi, intuiţia, inspiraţia, căutările solitare, visul şi şabloanele de somn, iar animalele tale de companie sunt mari.

— Astea-s vorbe goale, simple superstiţii, replicase Burton.

— Da. Dar te-ai simţit mereu ca un peşte scos din apă. Idealist, deşi cinic. Expansiv, cu siguranţă. Te-ai străduit să faci de toate. Ai încercat să armonizezi multe domenii, să le sintetizezi. Eşti intuitiv, înţelegător şi cu înclinaţii artistice. Desigur, te-ai martirizat. Deseori te-ai dovedit nehotărât. Şi melancolic! Citeşte-ţi cărţile scrise şi te vei convinge. Cât priveşte inconştientul sau subconştientul, ai fost mai mult decât un explorator al unor tărâmuri necunoscute. Ai cercetat şi cele mai întunecate Africi ale minţii umane. Ai avut mulţi duşmani nedeclaraţi, dar şi mulţi declaraţi. Te-ai

bizuit pe intuiţie, pe simţuri, foarte des. Ţi-au plăcut foarte mult căutările singuratice: studiul şi scrisul. În privinţa instituţiilor, nu ţi-a plăcut să lucrezi în cadrul lor, dar le-ai studiat şi analizat. Iar visul şi somnul te-au fascinat, devenind un hipnotizator priceput. Şi am ajuns la animale mari de companie. S-ar părea că nu e adevărat. Ţi-au plăcut îndeosebi bull terrierii, cocoşii de luptă şi maimuţele. Dar ai iubit caii.

— M-aş fi putut naşte sub orice semn zodiacal sau sub toate, spusese Burton rânjind, şi ţi-aş putea arăta cum fiecare dintre ele s-ar aplica persoanei mele. Sau ţie. Numai că tu nu iubeşti caii.

— Probabil, admisese Frigate. Dar e amuzant să te vâri în astrologie, fie şi numai pentru a demonstra că anumite lucruri nu se verifică. Deşi...

Nur şi Frigate erau convinşi că universul era o plasă de păianjen de dimensiuni cosmice şi că o gâză, aşezându-se pe un fir, transmite vibraţii în întreaga reţea. Cineva care ar strănuta pe o planetă oarecare ar putea face ca un ţăran chinez să-şi julească un deget de la picior lovindu-se de o piatră.

— Mediul este la fel de important ca genele, dar el e cu mult mai vast decât îşi închipuie oamenii.

— Totul este mai mare, întărise Burton.

Se gândise la asta când zidul dinaintea lui începuse să radieze lumină. S-a îndreptat de spate şi s-a rezemat. Acel ecran avea să fie mult mai mare decât de obicei. Când a încetat să crească, avea trei metri lăţime.

— Ei, bine? a făcut el, când chipul aşteptat, unul din şapte, nu a apărut.

În schimb, lumina s-a micşorat până a devenit o pală neagră pe cenuşiul peretelui. Dinspre el răzbăteau zgomote slabe.

A cerut Computerului să le amplifice şi s-a aplecat în faţă. Sunetele au rămas la fel de pierite. A repetat comanda, însă Computerul nu a executat-o.

Brusc, lumina a făcut o bortă cu o formă neregulată în centrul ecranului, iar sunetele au căpătat tărie, deşi au

rămas neinteligibile. Borta s-a mărit, astfel că a ajuns să vadă ceva alb, cu dâre de sânge. Ceva udat cu altceva decât sânge.

— Uite că vine micul diavol, s-a auzit cineva.

Burton a ţâşnit de pe scaun.

— Dumnezeule mare!

Vedea prin ochii altcuiva. Lucrul alb era o pânză apa – cea care porneşte înainte de naştere; dârele roşiatice, sânge. Glasul îi era necunoscut. Nu şi-a dat seama cum de a ştiut, însă ţipătul care a acoperit vocea era al mamei lui.

Brusc, ecranul i-a arătat mai multe, dar imaginea a rămas confuză. Se afla într-o încăpere înconjurat de uriaşi. Ecranul s-a stins când ceva a trecut prin dreptul lui. Iar când încăperea s-a rotit, iar el a întrevăzut braţele gigantice, goale de la coate, cu mânecile suflecate. Şi patul mare se rotea, iar în el stătea mama lui, transpirată, cu părul umed lipit de ţeastă. Mama lui era tânără. O mână uriaşă i-a tras un cearşaf peste stomacul dezgolit şi căminul însângerat şi păros de unde fusese smuls.

Acum stătea răsturnat cu capul în jos. A simţit o plesnitură scurtă. Un ţipăt subţiratic. Prima lovitură primită.

— Nu-i un mic diavol? s-a auzit glasul unui bărbat.

Burton asista la propria naştere.

12

Burton a văzut şi auzit ce i se întâmpla, mai curând nou-născutului, dar nu-i putea simţi reacţiile. Nu simţea nici o durere, decât prin empatie, poate, când i s-a tăiat cordonul ombilical. Nu a văzut operaţiunea în sine, dar, când a fost ridicat în aer, a văzut ombilicul pe un prosop. Nu a ştiut că urma să fie curăţat decât după ce un prosop i-a fost apăsat pe ochii de copil. După aceea, a fost înfăşat într-o păturică şi aşezat în braţele mamei. Din toate acestea a văzut doar asistenta apropiindu-se cu pătura, şorţul alb şi scrobit, partea de sus a trupului mamei, apoi faţa ei.

Brusc, a intrat tatăl lui. Ce tânără părea faţa aceea

romană, măsliniu închisă! Iar tatăl lui zâmbea. Se întâmpla de obicei doar când domnul Burton scotea vreun profit de la bursă, şi nu foarte des.

S-a cutremurat când a văzut mâinile doctorului. Îi erau şterse cu un prosop, nu spălate amănunţit. Fără îndoială că doctorul nu se deranjase să se spele pe mâini înainte de a asista naşterea lui. Era ciudat totuşi că doctorul participase personal. Dacă nu se înşela, pe vremea aceea, majoritatea medicilor dădeau ordine asistentelor sau moaşelor, dar nu atingeau femeia cuprinsă de chinurile facerii. Unii nici măcar nu vedeau partea de jos a trupului mamelor, aceasta fiind acoperită de un cearşaf, şi aflau despre desfăşurarea travaliului de la moaşă, căreia îi dădeau instrucţiuni.

O mână uriaşă, cea a tatălui său, a coborât şi a riscat ceva de pe el. Pătura.

— Draga mea, mi-ai dat un fiu frumos, a spus tatăl lui.

— E frumos, frumos, a rostit un glas răguşit. Cel al mamei.

— Gata, gata, de astă dată o voce gravă, iar faţa doctorului a apărut în câmpul vizual al lui Burton. Să nu o obosim prea mult pe doamna Burton. În plus, s-ar părea că micuţului diavol i s-a făcut deja foame.

În momentul acela probabil că adormise. Următoarele imagini cuprindeau un sân enorm, umflat, un sfârc de un roşu deschis, şi mânuţele lui întinse în faţă. Apoi, cu un ochi, a văzut o suprafaţă rozalie de piele şi partea de jos a feţei doicii. Fiind o femeie de sânge nobil, doamna Burton, nu avea să hrănească la sân copilul.

— Oare cine o fi fost? a mormăit Burton. Vreo irlandeză?

Îşi amintea ca prin vis că mama lui menţionase odată numele doicii. O oarecare doamnă Riley? Sau Kiley?

Era şocat, dar nu într-atât cât să nu poată gândi logic. Computerul îi citise amintirea din înregistrările trupului, derulând-o aşa cum un pescar trage la mal firul în cârligul căruia a prins un păstrăv. După ce stocase totul într-un fişier separat, Computerul îi prezentase filmul pe ecranul-perete. Prezentarea întregului episod, dacă s-ar fi făcut în acelaşi interval în care se petrecuseră evenimentele, ar fi

ţinut o viaţă. Cu toate acestea, memoria nu reţine tot ce vede, aude, gustă, simte şi gândeşte o persoană. Memoria este selectivă, astfel că apar goluri mari când persoana doarme, cu excepţia situaţiei când visează, bineînţeles. În acest fel, nu dura chiar atât de mult pe cât ar fi fost de aşteptat pentru a expune tot ce se găsea în banca de date a memoriei.

Filmul, pentru că într-un fel era vorba de un film, putea fi derulat cu viteză mai mare ori cu încetinitorul, înainte şi înapoi. Computerul probabil că făcea exact acest lucru în acele momente. Pe de altă parte, poate adormise la scurtă vreme după ce se născuse.

Urmărind cum altă servitoare, o menajeră, îi schimbă scutecele, s-a întrebat de ce fusese comandată acea etalare din memorie. Şi cine ceruse?

Până să poată întreba Computerul, câteva ecrane mici au albit diverse zone de pe perete. Pe ele au apărut feţele lui Frigate, Turpin şi De Marbot. Toate arătau şocate.

— Da, a spus el, înainte ca ei să deschidă gura, şi pe mine mă urmăreşte trecutul. De la naşterea plină de sânge încoace.

— Groaznic, a mărturisit Alice. Dar şi minunat. Copleşitor. Îmi vine să plâng.

— O să discut şi cu ceilalţi, să văd dacă asistă la acelaşi lucru, a vorbit Frigate, iar ecranul lui s-a stins, devenind cenuşiu.

Tom Turpin plângea.

— Te asigur, să-mi văd mama şi tatăl, şi căsuţa noastră... Nu cred că rezist.

Burton a aruncat o privire la ecranul mare. Se vedea din nou, ridicat la sânul gigantic. Şi-a auzit ţipătul de sugar înfometat. Scena s-a pierdut, fiind înlocuită de o vedere a unei cupole albastre, iar încăperea s-a cutremurat. Ba nu, o mână uriaşă îi mişca leagănul.

Curând s-au aprins şi ecranele celorlalţi. Pe ele au apărut şapte chipuri, fiecare exprimând o anumită trăire, fiecare privindu-l.

Rânjind, Li Po i-a zis:

— E ceva imposibil de descris, poate doar un poet, desigur, ar reuşi să descrie scena în care sugi la sânul mamei. Dar... cine a cerut asta?

— Aşteaptă o clipă, a cerut Burton, fiindcă vreau să întreb Computerul.

— Am întrebat eu, s-a auzit Nur. Mi-a comunicat că nu sunt informaţii despre solicitant şi motiv. Dar nu a refuzat să-mi spună data cererii. Comanda pentru începerea transmiterii amintirilor în cursul acestei dimineţi a fost făcută acum două zile.

— Înseamnă că e vorba de femeia pe care ai ucis-o, a spus Burton.

— Ea pare persoana cea mai plauzibilă.

— Numai că nu pricep nicicum de ce a comandat expunerea amintirilor.

— Mi se pare evident că s-a procedat astfel pentru a ne accelera progresul etic. Dacă suntem siliţi să ne cunoaştem trecutul, modul în care ne-am comportat, cum s-au purtat alţii, ne vom descoperi propriile slăbiciuni, greşeli şi vicii în modul cel mai amănunţit. De ne place ori nu, primim exact ceea ce am fost, ni se prezintă totul fără menajamente. Ni se imprimă în suflet. Urmărind acea dramă sau comedie de neevitat, am putea fi afectaţi, încât vom întreprinde eforturi pentru a elimina trăsăturile de caracter indezirabile. Iar apoi vom deveni fiinţe umane mai bune.

— Ori am putea înnebuni, a intervenit Frigate.

— Mai degrabă ne va face să găsim metode ingenioase de a opri derularea, a spus Burton. Nur, i-ai cerut Computerului să o blocheze?

— Da. Dar nu mi-a răspuns. Evident, ordinul dat de femeie are prioritate.

— Ia staţi puţin! a exclamat Burton.

A pornit spre coridor. Până la ieşirea lui, ecranul a alunecat de-a lungul peretelui încăperii spaţioase. După ce le-a spus celorlalţi ce se întâmplase, a adăugat:

— S-ar părea că nu vom putea să scăpăm de asta. Este ca albatrosul legat de gâtul bătrânului marinar[4].

---

[4]Aluzie la poezia *Povestea bătrânului marinar,* a poetului romantic

Burton a strâns din gene. S-a auzit ţipând. După ce a deschis ochii, a văzut cupola deasupra capului, apoi a auzit, slab, glasul doicii:

— Să ne apere sfinţii! Ce s-a mai întâmplat?

— Cred că dacă vrem să eliminăm expunerea, a vorbit el rar, va trebui să vopsim pereţii. Nu putem folosi Computerul în apartamentele noastre, deşi cred că ne putem sluji de Computerele auxiliare. Şi, ca să putem dormi, va trebui să ne punem dopuri în urechi. Nu văd nici un mijloc de a evita acest lucru decât în afara apartamentelor.

— O s-o luăm razna! a afirmat Frigate.

— E clar că asta dorea şi femeia aceea, a spus Nur. Poate reuşim să găsim o scăpare în unele perioade ale zilei. La fel şi noaptea.

Burton le-a cerut lui De Marbot şi lui Behn să precizeze poziţia ecranelor din camerele lor.

— Unul este pe un perete, iar celălalt, pe peretele opus, a explicat francuzul. Eu şi micuţa mea nestemată am putea sta cu rândul, ca să urmărim copilăria încântătoare a celuilalt.

— Cum naiba să fac o cercetare serioasă în asemenea condiţii? a bombănit Burton.

După ce s-a înţeles cu ei să se întâlnească la bazinul de înot, şi-a luat rămas-bun de la ceilalţi. Computerul nu a refuzat să îi confecţioneze o pereche de dopuri care să blocheze orice sunet. Singura modalitate de a scăpa de imaginea peretelui era să privească fix la ecranul computerului auxiliar. A descoperit rapid că nu se putea concentra asupra activităţii. Era prea curios. Nu se putea abţine, astfel că privea scene pe care nu şi le amintea. Totuşi, după un minut, s-a plictisit. Nu existau evenimente importante în viaţa unui sugar obişnuit, iar vederea părinţilor pe vremea când erau tineri l-a făcut să-şi piardă interesul foarte curând. Când erau împreună discutau doar despre el, iar mama folosea doar un limbaj dezmierdător.

---

englez Samuel Taylor Coleridge, în care un marinar este pedepsit să poarte agăţat de gât un albatros pe care l-a ucis (n. tr.).

Pe care el nu-l putea înţelege pentru că încă nu se dezvoltase îndeajuns, desigur, cu toate că probabil reacţiona la chipul şi la tonalitatea glasului ei. Acum se săturase de ele. Iar asta nu pentru că ea petrecea multă vreme cu el. Persoanele pe care le vedea mai des erau doicile şi cele două servitoare care făceau cu rândul ca să-i schimbe scutecele şi să-l ducă de colo-colo.

La ora unsprezece dimineaţă s-a dus la bazinul de înot. Ecranul l-a urmărit de-a lungul pereţilor. Trecutul în imagini i-a urmărit şi pe ceilalţi. Ecranele au fost la început pe unul dintre pereţii lungi, apoi au apărut pe toţi pereţii.

— Familiaritatea duce la surzenie şi orbire, aşa cred, a spus Aphra când a ieşit din apă lângă Burton.

— Niciodată nu va rămâne familiară, cu toate că are legătură cu familia, i-a răspuns el. Va naşte doar ruşine, suferinţă şi furie. Dar şi umilinţă. Vrei să te vezi cum erai nevolnică şi umilită?

— Vai, dar n-am fost niciodată nevolnică. Şi nici umilită nu m-am simţit, deşi s-au găsit unii dornici să mă trateze de sus.

Lui Burton nu i s-a părut că era netulburată, aşa cum pretindea. Nimeni nu ar fi fost în stare de o asemenea detaşare.

Îi venea greu să înoate şi, în acelaşi timp, să discute şi să se simtă bine. Nu reuşea să-şi dezlipească ochii de la ecrane.

Frigate a apărut la suprafaţa apei, alături de Burton.

— Ia te uită! Acum mă pot vedea.

Mama lui, o femeie subţirică, având părul negru ca o indiancă, ochi căprui-închis, şi pometi înalţi, îşi ţinea sugarul în faţa unei oglinzi. Peter era gol şi zâmbea, ţinând gura atât de larg deschisă, că arăta ca o broască.

— E un mare şoc să te vezi cum arătai la vârsta aceea. Şi mă pot aştepta la mii şi mii de imagini în oglindă, începând cu sugarul plângăcios şi terminând cu bătrânul de 65 de ani. Iisuse mare!

În seara aceea, Frigate a întrebat Computerul când începeau înregistrările lui de viaţă. Acesta i-a răspuns că

ele începeau din momentul procreării. Însă nu i-a putut spune de ce derularea nu începuse atunci. Frigate şi alţi câţiva au socotit că se datora faptului că nouă luni petrecute în pântec însemnaseră întuneric şi tăcere. Nu aveau să afle multe din acea perioadă, astfel că o puteau ignora.

Cu toate acestea, când Frigate i-a cerul Computerului să deruleze perioada lui de gestaţie şi să-i prezinte doar momentele când spre embrion pătrundeau sunete, a rămas înmărmurit. De multe ori, deşi erau înfundate, auzea sunetele din jurul mamei, precum şi vocea ei. Mai răzbăteau şi altele, uruit de motoare, şuierat de locomotivă şi purjare de aburi, pocnet de focuri de artificii, zgomote de excreţie, bufnetul paharelor sau farfuriilor scăpate pe jos şi spărgându-se, hohote puternice de râs şi, jenant, părinţii lui făcând amor. După două ore, Frigate i-a cerut Computerului să oprească derularea.

— Nu cred că femeia care a declanşat totul a făcut-o din răutate, a spus. Scopul ei a fost să ne vedem, fie că vrem fie că nu, slăbiciunile, vanităţile, micimile, meschinăriile, egoismele, gândirea prostească, prejudecăţile şi câte altele, tot ce este indezirabil la noi.

Având în vedere un anumit scop, aşa presupun. Ca să ne transformăm în bine. Să progresăm etic.

Probabil că e adevărat, a încuviinţat Nur. Dar... de ce a ţinut atât de mult să păstreze secretul? De ce l-a ucis pe Loga?

— Va trebui să aflăm, a spus Burton. Dacă putem.

Femeia care programase nemiloasele înregistrări arătase totuşi o oarecare înţelegere. La ora opt seara, ecranele s-au stins şi nu au pornit decât a doua zi la opt dimineaţa. Beneficiau deci de o perioadă de răgaz.

Seara, Burton s-a retras devreme în apartament. Dar pentru că suferise toată viaţa de insomnie, nu a reuşit să adoarmă. După ce s-a perpelit vreme de două ceasuri, chinuit de imaginile din trecut, derulate mereu în minte, s-a ridicat din pat, s-a îmbrăcat şi a părăsit apartamentul. Timp de trei ore, s-a plimbat cu scaunul pe multe coridoare şi

prin încăperi, dar şi în susul şi-n josul multor puţuri. Hoinăreala a rămas fără vreo ţintă anume până a decis să exploreze în mod organizat. S-a gândit să obţină de la computer un plan, şi să pornească de sus, trecând pe la fiecare etaj şi ajungând la partea de jos. Nu avea nici un scop, socotind că nu avea prea multe şanse de a descoperi ceva nou. Era doar neliniştit, voia să se mişte şi, probabil, se putea întâmpla să găsească ceva nou sau util, ori şi una, şi alta.

În drum spre hangar, punctul de pornire, s-a răzgândit din nou. Cele douăsprezece încăperi uriaşe care constituiseră lumile personale ale Consiliului celor Doisprezece îl atrăgeau. Cu siguranţă puteau să-i ofere diversitate, ceva diferit faţă de monotonia coridoarelor şi încăperilor ce nu se deosebeau între ele. Vizitarea lor i-a luat patru ore. Când a terminase turul, a înţeles că trebuia să le sugereze şi celorlali să exploreze acele lumi fascinante.

A revăzut hangarul şi, din câte şi-a putut da seama, i s-a părut neschimbat. A numărat aparatele de zbor, să se asigure că nu lipsea nici unul. Asta nu însemna că Agentul-femeie nu folosise unul de la ultima lui vizită acolo.

S-a întors în apartament la ora patru dimineaţa şi a dormit de la 4:30 la 7:30. După duş, a decis să meargă pentru a mânca dejunul la Li Po. Întâi l-a apelat pe chinez, să fie sigur că era dispus să-l primească. Faţa lui atrăgătoare, uşor mefistofelică, era zâmbitoare.

— Da, abia aştept să te am ca oaspete. Ţi-am pregătit şi o surpriză.

A întors capul şi a rostit ceva în chineză.

Alături de el a apărut un alt chip. Burton a tresărit. Era faţa unei necunoscute, a unei chinezoaice frumoase.

13

Unii oameni seamănă cu locomotivele cu abur, pufăind constant pe şine, încetinind la deal, dar continuând să

meargă, şi gonind neîngrădit la vale.

Alţii sunt ca nişte motoare cu combustie internă ce urmează drumuri diferite, iar din când în când rămân fără combustibil şi trebuie să se realimenteze.

Li Po aducea cu o rachetă ce avea o rezervă inepuizabilă de combustibil. Părea să explodeze, propulsat încoace şi încolo, zgomotos, uneori supărător, dar convingându-i pe cei din jur că nu trebuia să rămână neluat în seamă. Expresiile ce apăreau pe faţa lui, gesturile lui îi aminteau lui Burton de strofa finală din poemul *Kubla Khan* de Coleridge:

„Ar striga toţi: Înapoi!
– Ochii vâlvoare, păr vâlvoi!
În triplu cerc să fie-nchis!
Şi cum de el să nu te sperii?
Căci a sorbit lamura mierii
Şi Laptele din Paradis[5]."

Li Po, cunoscut şi sub numele de Li Tai-Po, sau Tai-Peng, se născuse în 701, în oraşul Yarkand, aflat într-o oază. La vremea când s-a născut, acel teritoriu deşertic nu ţinea de vreun stăpân chinez. Yarkand se găsea pe drumul negustorilor dintre Persia şi China, iar stră-străbunicul lui Li Po venise acolo din China.

Potrivit tradiţiilor familiei, fusese surghiunit din raţiuni politice. Şi-a adus cu sine soţia şi copiii, şi fiul cel mare s-a însurat cu o femeie dintr-un neam turcic, o uigură. Fiul lor cel mai mare se căsătorise cu o chinezoaică; cel de-al doilea fiu din această căsnicie luase de nevastă o femeie de origine uigur-afgană.

Familia devenise înstărită şi, la cinci ani după ce s-a născut, Li Po a plecat cu părinţii în provincia Seciuan, din sud-vestul Chinei. S-au stabilit într-un oraş ce găzduia mulţi străini, persani zoroaştri, hinduşi, creştini nestorieni şi musulmani din Persia, Afganistan şi zona Mesopotamiei. Li Po ştia limbile tuturor acestor popoare, iar mai târziu a adăugat coreeana şi japoneza la cunoştinţele sale.

---

[5] Traducere de Tudor Dorin, Editura Minerva, Bucureşti 1982 (n. tr.).

Trecea de un metru şi optzeci în înălţime, iar statura înaltă era atribuită de chinezi sângelui venetic ce-i curgea prin vene. A început să compună poeme şi să bea vin încă de la o vârstă fragedă. Deşi ceva mai târziu în viaţă s-a bucurat de reputaţia de mare băutor, nimeni nu l-a condamnat. Beţia era endemică în rândul claselor de sus, se considera că băutura reprezenta un ajutor în deschiderea porţii către inspiraţia divină. Iuţeala cu care putea compune poezie când era beat îi uimise pe contemporani. Lucru de mirare, versurile lui s-au dovedit suficient de frumoase pentru a fi socotit unul dintre poeţii de frunte ai Chinei.

După împlinirea vârstei de douăzeci de ani, a început peregrinările care i-au făcut faimoşi pe mulţi poeţi, oameni de stat şi artişti chinezi. O vreme, a devenit cavaler rătăcitor, un călător care încerca să îndrepte nedreptăţile cu spada. Cu timpul, a ucis câţiva războinici în dueluri, ducându-i-se vestea de diavol în mânuirea armei. La un moment dat, a fost întemniţat pentru că omorâse un bărbat în cursul unei încăierări dintr-o tavernă, dar a evadat înainte de stabilirea sentinţei.

Cu toate acestea, era foarte studios şi învăţase, între altele, toate cunoştinţele de fizică şi chimie ale vremii.

În multe privinţe, nu a fost doar un Byron, ci şi un Burton al epocii sale. La fel ca acesta din urmă, a cutreierat peste tot, devenind savant şi spadasin de clasă, s-a dovedit naiv în politică, se înfuria văzând tot soiul de suferinţe, cunoştea bine multe limbi străine şi nu era din cale-afară de discret ori politicos.

Spre deosebire de majoritatea bărbaţilor chinezi, manifesta înţelegere faţă de starea de sclavie şi de suferinţele îndurate de femei. Ceea ce nu l-a împiedicat să le exploateze. Chiar trecând peste lăudăroşenia lui, se arăta extrem de viril. „Nici trei femei odată nu-mi ajung!”

După perioada în care făcuse pe cavalerul rătăcitor, a trăit o vreme cu un sihastru pe nume Tung Yen-tsu pe Muntele Min din Ţara Shu. Acolo şi-a perfecţionat cunoştinţele de filozofie taoistă, devenind un fel de Sfânt

Francisc. El şi Tung au îmblânzit şi crescut păsări sălbatice, învăţându-le să vină la auzul glasului lor şi să se lase hrănite din mâna lor.

Sihaştrii chinezi nu semănau totuşi cu cei din Occident. De obicei, erau oameni care se retrăseseră din viaţa publică, dar trăiau împreună cu familiile şi suita de slujitori, iar deseori primeau în vizită prieteni şi călători.

Când a împlinit douăzeci şi cinci de ani, Li Po a părăsit Ţara Shu şi a călătorit prin provinciile răsăritene şi nordice. Cel mai mult a zăbovit la Anlu şi Hubei, pentru că se îndrăgostise de o femeie pe nume Hu. Ea i-a fost prima soţie, şi, până să moară, i-a adus pe lume câţiva copii.

Odată, a călătorit cu un prieten până la un lac renumit, dar acesta a murit acolo. Li Po a îngropat cadavrul în apropierea lacului, dar, cum prietenul dorise să fie înmormântat alături de strămoşi, Li Po l-a dezgropat şi, după ce l-a înfăşurat bine în pânză, l-a transportat cale de peste o sută cincizeci de kilometri, până în Wuchang, în provincia Hubei.

— Nu am avut bani să-mi cumpăr cal. Îi dădusem pe toţi săracilor.

Reputaţia de poet a lui Li Po l-a făcut pe împăratul Hsuan Tsung, din dinastia Tang, să-l convoace la curtea sa în anul 742, deşi arogantul poet refuzase să-şi ia examenele pentru a deveni funcţionar. Li Po s-a arătat dezgustat de lenea şi destrăbălarea lui Hsuan, de corupţia înalţilor oficiali de la curte, care aduceau astfel suferinţe şi sărăcie asupra oamenilor simpli. Odată, când i s-a poruncit să vină dinaintea împăratului ca să recite din poemele lui, Li Po a apărut beat la palat şi a insistat ca eunucul-şef, un funcţionar foarte puternic, să îi scoată încălţările. Asta l-a făcut să nu aibă prieteni la curte şi să fie supravegheat îndeaproape de spionii împăratului.

Tot asta l-a silit pe Li Po să călătorească în multe locuri ca să-şi caute protectori. Asta nu-l deranja, pentru că-i plăcea să umble.

Apoi i-a murit şi cea de-a doua soţie, iar cea de-a treia a divorţat prin asentiment comun, după o căsnicie foarte

scurtă. Cea de-a patra soţie avea să-i supravieţuiască.

În 757, Prinţul Lin, cel de-al şaisprezecelea fiu al împăratului, a strâns o armată şi o flotă, cu gând să pornească război împotriva rebelului An Lu-shan. Neştiind că Lin dorea să se răzvrătească împotriva împăratului, Li Po i s-a alăturat.

— Aveam cincizeci şi şapte de ani atunci, dar eram foarte puternic şi agil pentru vârsta mea. Am socotit că nu eram prea bătrân să-mi câştig gloria ca războinic şi că împăratul s-ar putea răzgândi, oferindu-mi vreo funcţie înaltă. Ori să-mi dea măcar o pensie.

Din nefericire, un frate mai mare a dat în vileag trădarea prinţului, iar armata acestuia a fost măcelărită. Pe Li Po l-au condamnat la moarte – vinovat de asociere la trădare –, dar împăratul a decis că era un poet prea mare ca să fie ucis. L-a surghiunit, dar l-a iertat când a împlinit vârsta de şaizeci de ani. În drum spre casă, la cea de-a patra soţie, în timp ce călătorea cu o barcă, s-a îmbătat şi a vrut să-şi prindă propria imagine pe luciul apei. A căzut peste bord, a făcut pneumonie şi a murit la scurtă vreme.

— Chiar erai convins în acele momente că-ţi poţi prinde imaginea pe apă? îl întrebase Frigate.

— Da. Iar dacă aş mai fi băut o cupă de vin, sigur puteam. Nimeni n-ar fi fost în stare, dar eu aş fi reuşit.

— Şi ce-ai fi făcut cu ea? l-a întrebat Nur, sec.

— Aş fi făcut-o împărat! Unul ca Li Po nu poate fi înfrânt nici de cincizeci de oameni! Iar doi de Li Po ar fi cucerit toată China.

Hohotise atât de tare şi mult, încât ceilalţi au rămas convinşi că şi el îşi dăduse seama de lăudăroşenia lui ridicolă. Cu toate acestea, nu erau întru totul siguri.

— Cel mai mare beţiv din lume, spusese Frigate.

Li Po se trezise din morţi pe malul Fluviului. Pornise din nou în peregrinare, dar, aşa cum obişnuia să spună, se învăţase cu o asemenea viaţă. Pe Pământ, călătorise de-a lungul mai tuturor fluviilor mari, dar şi a multora de importanţă mai mică.

Într-o noapte, pe când era în coliba lui, îl trezise un

bărbat mascat, purtând o glugă. Acel necunoscut era cel care îi contactase pe Burton şi pe mulţi alţii ca să îi determine să-i susţină cauza. Dintre numeroşii recruţi ai lui Loga, Eticul renegat, doar Li Po şi alţi câţiva reuşiseră să ajungă în Turn.

— Şi ce ai descoperit în timpul şederii pe Lumea Fluviului? îl întrebase Nur. Te-ai transformat în bine ori în rău?

— Spre deosebire de tine, prietene musulman, chiar dacă eşti eretic, eu nu credeam în viaţa de după moarte. Eram de acord cu Înţeleptul că tărâmul-spirit nu-i treaba noastră. Am crezut că după moarte o să putrezesc, după care voi deveni ţărână şi cu asta, basta. Când m-am trezit pe marginea Fluviului am avut un şoc, cel mai mare din viaţă. Unde erau zeii care mă sculaseră din morţi, zeii în care nu credeam? Aici nu erau nici zei, nici demoni, ci doar fiinţe umane ca şi mine, care, deşi aflate pe altă lume, nu ştiau cu nimic mai mult motivele prezenţei lor acolo, tot astfel cum nu avuseseră habar ce căutaseră pe Pământ. Sărmani nenorociţi! Bieţi ignoranţi care bâjbâiau pe întuneric. Unde erau cei care ne aprinseseră din nou, pentru ca micile noastre flăcări să caute flacăra-mamă?

— Unde-s zăpezile de odinioară[6]? a spus Frigate. Uşor de răspuns. S-au topit şi-au devenit nori, după care au redevenit zăpadă, cea de azi.

La încheierea rătăcirilor lui de pe Pământ şi de pe Lumea Fluviului, Li Po ajunsese la Turn. Nu părea să se fi schimbat, lucru care, după părerea lui Nur, era regretabil. Lumea Fluviului avea menirea de a-i schimba pe oameni. Bărbatul înalt, zvelt, atrăgător, cu faţă ca de diavol, ochi verzi şi păr negru, prins într-un nod în creştet s-a mulţumit să râdă drept răspuns.

— Perfecţiunea se poate schimba doar în rău.

Îşi redecorase apartamentul, astfel că arăta ca palatul Gloriosului Împărat. Din fişierele Computerului reprodusese

---

[6] Aluzie la celebra *Ballade des dames du temps jadis* (*Balada doamnelor de altădată*), a lui François Villon, în care apare versul „Mais où sont les neiges d'antan?” (n. tr.).

numeroase picturi chinezeşti şi acum lucra la câteva picturi proprii. Acestea nu erau re produceri ale creaţiilor lui terestre, ci prezentau scene de pe lumea Fluviului.

— Am tot ce avea împăratul, dar şi ceva pe deasupra. Doar că nu am milioane de supuşi, desigur, şi nici multe soţii şi concubine. De fapt, n-am nici măcar o soaţă şi sunt mai sărac şi năpăstuit decât ultimul ţăran. Dar asta nu va dura multă vreme.

Exista o femeie despre care istoricii nu au ştiut nimic, deşi Li Po scrisese două sute de poeme despre ea. Acestea erau, totuşi, doar câteva între cele nouă mii de poeme pierdute.

În provincia răsăriteană Lu, o parte din cea numită Shantung în secolul douăzeci, aflată în nordul Chinei, Li Po îşi construise o casă lipită de o tavernă ce aparţinea familiei celei de-a patra soţii. Iar în tavernă era o sclavă tânără care îi servea pe muşterii, se numea Hsing Shih. În traducere, însemna Star Spoon.

— Cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o vreodată. Alice şi Aphra, vă rog să mă iertaţi. Şi voi două sunteţi uimitor de frumoase, dar am convingerea că îmi veţi da dreptate, de vreme ce sunteţi cinstite şi drepte, că s-ar putea să nu fiţi cele mai frumoase de pe lume. Star Spoon era discretă şi avea un glas catifelat şi maniere elegante, ce nu se potriveau defel în taverna aceea şi rămâneau neapreciate de muşterii. Nu era ţărancă. Mama ei fusese concubină a Gloriosului Monarh, şi se spunea că ea era fiica lui. Această paternitate era pusă sub semnul îndoielii totuşi, pentru că mama ei fusese prinsă într-o relaţie adulteră cu o gardă de la palat. Mama şi amantul ei fuseseră decapitaţi, iar Star Spoon, pe atunci în vârstă de nouă ani, a fost vândută unui neguţător bogat. A sedus-o la zece ani. După ce s-a săturat de fată, cei şase fii ai lui au profitat de ea cât erau adolescenţi. Când negustorul şi-a pierdut averea şi a murit la scurtă vreme, Star Spoon a fost vândută socrului meu, proprietarul tavernei. A devenit concubina lui şi a fost tratată bine, relativ vorbind, deşi trebuia să muncească în tavernă. După ce m-am căsătorit cu fiica lui, am ajuns să o

cunosc bine pe Star Spoon. M-am îndrăgostit pătimaş de ea. Bineînţeles, eu pun patimă în tot ce fac. A avut un copil cu mine, dar a murit de fierbinţeală la câteva zile după naştere. Deşi nu mă tem de nimic, nu am dorit să provoc necazuri în propria-mi casă. Soţia mea era foarte geloasă şi înclinată spre violenţă. Am avut chiar şi o cicatrice pe umăr de la o lovitură cu cuţitul primită de la ea. De aceea, nici eu, nici Star Spoon nu am spus cuiva cine era adevăratul tată.

Dacă ar fi dorit doar o camaraderie apropiată, Li Po şi-ar fi ales un bărbat. Însă el avea nevoie de o femeie, iar gândurile lui se îndreptaseră spre Hsing Shih. Avea să-şi găsească mai târziu tovarăşii vechi pentru căldură bărbătească, destrăbălare şi stimulare mentală.

Prima problemă care se pusese pentru a o descoperi pe Star Spoon era dacă exista în fişierele Computerului?

Acestea începeau cu anul 97.000 î.e.n., când predecesorii Eticilor ajunseseră pe Pământ. (Loga spusese că ei începuseră în 100.000 î.e.n., dar referirea lui era generală, cu rotunjirea anilor.) Computerul a dat 97.000 î.e.n. ca Anul Unu în cronologia proprie. Astfel, cum Star Spoon se născuse în 721 după calendarul occidental, anul înregistrat de Computer pentru naşterea ei era 97.721.

Li Po ceruse Computerului să caute în anul acela şi în zona în care se născuse. Cum palatul Monarhului Glorios era un loc foarte important din China, probabil că agenţii Eticilor îl fotografiaseră împreună cu locatarii lui.

Cu toate acestea, înregistrarea era departe de a fi integrală. Probabil că se făcuseră foarte puţine filme în acel loc în perioada dinastiei Tang. Li Po reconstituise, totuşi trăsăturile lui Star Spoon, apelând la ajutorul Computerului şi la memoria proprie, care, asemeni celei a lui Burton sau Nur, nu scăpa nimic, de parcă ar fi înhăţat totul cu gheare de vultur.

Apoi Computerul extrapolase chipul femeii, mergând în sens invers, desenându-i trăsăturile aşa cum ar fi fost ele în copilărie.

Având acest model, Computerul scanase fişierele din

zona şi perioada indicate. Şi o descoperise, nu doar o dată, ci de trei ori. Deocamdată, Li Po avusese mare noroc.

Wathanul ei era acum identificat de pe filme, care surprinseseră nu doar trupul. Folosindu-l ca element de referinţă. Computerul a scanat cele optsprezece miliarde de suflete din puţul central al Turnului. Dacă Star Spoon era în viaţă în Vale, *wathanul* ei nu se găsea în puţ, iar Li Po se putea socoti ghinionist. Însă Computerul a găsit-o. Cincisprezece minute mai târziu, a adus-o, prin intermediul convertorului, direct în apartamentul lui Li Po.

Ea s-a arătat derutată şi uimită. Murise în zilele groaznice, când pietrele-potir de pe malul drept nu le oferiseră hrană locuitorilor de acolo. Împreună cu mii de alţi oameni, traversase Fluviul într-o ambarcaţiune, ca să lupte pentru hrană cu locuitorii de pe malul stâng. La vremea aceea nu ştia că resuscitarea morţilor încetase, de aceea se aşteptase să se trezească undeva pe mal.

În schimb, deschisese ochii într-un loc ciudat, care nu se afla nicidecum în Vale. Şi cine era conaţionalul ciudat, care îi rânjea ca un demon?

— Serios, la început a crezut că eram un drac, a spus Li Po. Se înşela doar pe jumătate. Nici măcar nu m-a recunoscut, decât după ce i-am vorbit. Apoi şi-a adus aminte absolut totul, şi de aceea a plâns îndelung.

Îi trebuise mai toată noaptea să îi explice ce se întâmplase cu el şi cu ea. După aceea, o lăsase să doarmă, deşi abia aştepta să o ia în pat lângă el.

— Nu sunt bărbatul care să silească o femeie. Ea trebuie să fie pregătită să mă accepte.

Toată lumea a venit în apartamentul lui, să o cunoască pe proaspăta sosită. Aceasta era cu adevărat frumoasă şi graţioasă, înaltă cam de un metru şi jumătate, cu o constituţie delicată şi zveltă, dar cu rotunjimi ademenitoare şi picioare lungi. Avea ochi uriaşi, căprui închis, şi purta acelaşi tip de îmbrăcăminte pe care îl avusese şi pe Pământ. Nu era chiar atât de sfioasă pe cât o descrisese Li Po. Lumea Fluviului o schimbase. Însă vocea ei s-a dovedit discretă şi mângâioasă, când li s-a adresat în esperanto.

Vorbea cursiv peste douăsprezece limbi, însă printre ele nu se număra şi engleza.

Burton era furios, dar de această dată s-a abţinut. Star Spoon reprezenta un fapt împlinit. Dacă i-ar fi adus reproşuri chinezului pentru încălcarea înţelegerii de a nu resuscita deocamdată pe nimeni, ar fi tulburat-o pe femeie şi l-ar fi făcut pe Li Po să se certe cu el, ori, şi mai grav, să-l provoace la duel. Acum, când situaţia se schimbase, după ce depăşiseră pericolul, nu mai putea rămâne conducătorul acestui grup, în care fiecare membru avea o personalitate puternică. Aceştia vor dori să acţioneze conform propriilor dorinţe.

Burton a reuşit să zâmbească, însă glasul l-a trădat.

— Câte persoane mai ai de gând să resuscitezi? a mârâit el.

— Nu multe. Doar nu sunt maniac.

Burton a pufnit.

— Cei şase leneşi din păduricea de bambuşi[7], tovarăşii mei nemuritori. Or să vă placă. Plus femei pentru ei şi alte câteva pentru mine. Şi onorabilii mei părinţi, surorile şi fraţii mei, dar şi o mătuşă la care am ţinut grozav de mult. A, şi copiii mei. Desigur, întâi va trebui să-i *găsesc*.

— Asta e o adevărată invazie. Iar ne paşte primejdia galbenă, a gemut Frigate.

— Poftim? a făcut Li Po.

— A, nimic. Sunt sigur că ne vom simţi cu toţii fericiţi şi încântaţi.

— Abia aştept să-i cunosc pe cei resuscitaţi de tine, a spus Li Po.

Frigate a rânjit şi l-a bătut pe umăr pe Li Po. Ţinea foarte mult la poet, cu toate că, la fel ca pe mulţi alţi oameni, uneori îl scotea din ţâţâni.

14

[7]Cei şase din păduricea de bambuşi au fost poeţi conduşi de Li Po, care, în vremea dinastiei Tang, s-au retras în munţi, unde au băut şi au scris poeme (n. tr.).

Peter Jairus Frigate s-a născut în 1918, în North Terre Haute, Indiana, aproape de malurile râului Wabash. Deşi s-a considerat raţional, a crezut, ori a susţinut măcar, că fiecare zonă de pe Pământ are proprietăţi şi calităţi psihice. Astfel, solul din Comitatul Vigo absorbise calităţile specifice ale indienilor care trăiseră acolo şi ale pionierilor care îi alungaseră şi se stabiliseră acolo. Propriul lui psihic, îmbibat de efluviile amerindienilor şi ale celor ce trăiseră vreodată în Statul Indiana nu avea să se debaraseze niciodată de acestea, indiferent cât de mult se risipeau ele pe alte meridiane şi vremuri.

— Într-un fel, în mine sălăşluiesc pieile roşii şi pionierii.

Glasul lui le amintea celorlalţi de Gary Cooper, acel actor de film născut în Montana, dar uneori în exprimarea lui apărea acea inflexiune tipică pentru cei născuţi şi crescuţi în Indiana. Uneori pronunţa cuvintele mai ciudat, iar Illinois suna mai curând ca „Ellinois”.

În copilărie, suferise influenţe ale Ştiinţei Creştine, acel amestec de filozofie hinduistă şi budistă, transpusă în religia occidentală de acea Mary Baker Eddy, confuză la minte şi nevrotică. Părinţii lui fuseseră iniţial metodişti episcopali şi baptişti, însă se produsese un „miracol” când mătuşa tatălui său fusese trimisă acasă de la un spital ca suferind de un cancer incurabil. Un prieten o convinsese să lectureze *Cheia Scripturilor* şi, cât a citit din carte, cancerul suferise o remisiune. Mai toţi membrii familiei Frigate din Terre Haute deveniseră discipoli devotaţi ai lui Eddy şi ai lui Iisus Hristos, Om de Ştiinţă.

Copilul Peter Frigate confundase într-un fel figura lui Iisus cu cele ale oamenilor de ştiinţă despre care citise la vârsta de şapte ani: Doctorii Frankenstein, Doolittle şi Van Helsing. Doi dintre aceştia aveau legătură cu morţi ce reveniseră la viaţă, iar Doolittle, care mai târziu devenise una şi aceeaşi persoană cu Sfântul Francisc, ştia să le vorbească animalelor. Tânărul precoce şi înzestrat cu o imaginaţie extrem de bogată şi-l închipuia pe Iisus Hristos cu barbă şi robă lucrând într-un laborator, atunci când nu cutreiera pe la sate ca să predice.

— Iuda, începem operaţia? Cred că piciorul acela se potriveşte acolo, dar nu am habar de unde provine ochiul ăsta ori unde trebuie să-l plasez.

O asemenea conversaţie se desfăşura când Iisus încerca să-l readucă la viaţă pe Lazăr. Problema era complicată de celelalte cadavre ce fuseseră puse în mormânt înainte de înhumarea lui Lazăr. După ce zăcuse trei zile într-o hrubă de piatră într-un climat torid, Lazăr se descompusese foarte mult, de aceea apăruse şi deruta. Asta explica şi măştile de gaze pe care Iisus şi asistenţii lui, Iuda şi Petru, le purtau peste măştile chirurgicale.

În apropierea lor se găseau retorte uriaşe, cu lichide ce bolboroseau, şi un generator electrostatic, între polii căruia străfulgera curentul, precum şi alte echipamente de laborator, foarte impresionante, cu aspect hollywoodian. Acestea nu proveneau dintr-un film cu Frankenstein, deoarece primul a fost făcut abia în 1931, ci dintr-un film serial mut, pe care Frigate îl văzuse la vârsta de şase ani.

Iuda, trezorierul organizaţiei Doctorului Hristos, care depindea exclusiv de contribuţii individuale, se agita din cauza cheltuielilor.

— Operaţia asta o să ne ruineze, i-a spus el cu glas hârâit marelui om de ştiinţă.

— Da, dar gândeşte-te la publicitate. Când milionarul, Iosif din Arimateea, o să audă, o să ne umple de bani. Pe de altă parte, banii o să-i fie scăzuţi din declaraţia de venit.

Spre bătrâneţe, gândindu-se la acea scenă, Frigate era convins că nu ştiuse mai nimic despre lucruri precum publicitatea şi reducerile de impozii la declaraţia de venit. Pesemne că-şi reconstituia şi imaginaţia din copilărie. Însă imaginaţia funcţionează şi în sens invers, nu numai spre viitor, ba chiar proiectează trecutul în mod mai favorabil.

Pesemne că această versiune a lui Iisus ca om de ştiinţă l-a îndemnat pe tânărul Frigate spre lectura de science-fiction. Deşi a citit masiv din Swift, Twain, Doyle, Jack London, Alexandre Dumas, Frank Baum şi Homer, a parcurs şi Biblia, şi o ediţie a scrierilor lui John Bunyan, ilustrată de Doré. Undeva, adânc în profunzimile frământate ale

inconştientului, impulsurile lui religioase se amestecau cu credinţa în ştiinţă ca salvatoare a omenirii. Revistele şi cărţile de la începuturile literaturii science-fiction, pe care le citise, porneau de la premisa că raţiunea, logica şi ştiinţa vor scoate *Homo sapiens* din situaţia fără ieşire în care se vârâse în ultima sută de mii de ani. Pe vremea aceea nu aflase că, deşi trăia într-o civilizaţie înzestrată cu o tehnologie superioară, Epoca de Piatră Timpurie, Epoca de Piatră Medie, Epoca de Piatră Târzie, Epoca Bronzului, Epoca Fierului şi Evul Mediu se regăseau în orice nou-născut. Ca un bagaj ce însoţea orice persoană de-a lungul întregii vieţi. Puţini erau aceia care reuşeau să se debaraseze de acea povară, şi nimeni nu putea să scape de ea definitiv.

În fine, Nur putea constitui o excepţie.

— Există anumite lucruri referitoare la epocile acelea ce sunt de dorit, spusese Nur. Eu nu m-am debarasat de ele.

La vârsta de unsprezece ani, părinţii lui Frigate au alunecat într-un soi de apatie religioasă. O vreme au încetat să mai frecventeze Întâia Biserică a lui Hristos, Om de Ştiinţă de pe Bulevardul Hamilton din Peoria. Deşi nu voiau ca fiul lor cel mare să ocolească biserica, nu doreau să-l ducă în fiecare dimineaţă la biserică. De aceea l-au înscris la Şcoala duminicală a Bisericii prezbiteriene de pe Arcadia Avenue, care se afla la o distanţă convenabilă, ce putea fi parcursă pe jos.

Acolo a nimerit cu capul înainte şi cu viteză teologică maximă în ideea predestinării. Încă nu-şi revenise din comoţia sufletească şi din trauma filozofică ce rezultaseră din acea coliziune.

— După aceea, pentru mine, întreaga lume a devenit o rezervă destinată convalescenţilor, îi spusese cândva Frigate lui Burton. Desigur, cred că exagerez într-o oarecare măsură.

Până atunci, Frigate fusese convins că erai recompensat cu Raiul dacă duceai o viaţă în care făceai o sumedenie de fapte bune, nutreai gânduri frumoase şi manifestai o credinţă nezdruncinată în existenţa lui Dumnezeu şi în

adevărul Bibliei.

— Prezbiterienii susţineau că nu avea nici o importanţă dacă te socoteai plin de milostenie şi erai un creştin model. Dumnezeu decretase cu mii de ani înainte ca tu să te fi născut, înainte de facerea universului, de fapt, ca *o anumită* persoană nenăscută să fie mântuită, şi ca alta să fie blestemată. Credinţa lor semăna cu teoria lui Twain privind predeterminismul. Din momentul în care primul atom se ciocnea cu cel de-al doilea atom creat, se declanşa un lanţ de mişcări, ale căror direcţii erau stabilite de atomul prim ce se lovea de cel de-al doilea la un anumit unghi şi de viteza cu care se deplasa în momentul când se ciocnea de celălalt. Dacă unghiul şi viteza de ciocnire erau diferite, tot ce se petrecea din acel moment era altfel. Aşa se stabilea cursul vieţii oricărui om. Orice ai fi făcut, nimic nu se putea schimba. Tot ce făceai era predeterminat. În limbajul de computer al secolului douăzeci, erai pre-programat.

Şpilul era că nu-ţi puteai pune întrebarea „Ce dracu'?”, iar apoi să duci o viaţă desfrăbălată, lipsită de Dumnezeu. Trebuia să te porţi ca un adevărat creştin. Mai grav era că trebuia să fii creştin. Trebuia să crezi cu adevărat, nu aveai dreptul să te porţi ca un ipocrit.

Dar nu ştiai decât după moarte dacă Dumnezeu te alesese să zbori spre rai sau să te prăbuşeşti în flăcările veşnice ale iadului.

— De fapt, dacă prezbiterienii aveau dreptate, puteai fi un păcătos şi un rău toată viaţa. Dar dacă Dumnezeu te însemna ca unul dintre mântuiţi, te căiai în ultima clipă şi te înălţai, beneficiind de binecuvântarea eternă. Atunci cine era dispus să rişte, sperând că aşa se vor petrece lucrurile? Ar fi trebuit să le spun părinţilor mei despre suferinţele mele spirituale provocate de acest lucru. Ei m-ar fi îndreptat, spunându-mi că, de fapt, nu exista predestinare şi nici iad. Măcar ar fi încercat să-mi uşureze conştiinţa. Numai că eu nu le-am spus nimic – ceea ce vă dă o idee privind comunicarea dintre noi – şi am suferit. Ei nu aveau habar, desigur, despre ce învăţam eu la biserica din apropierea casei. Era un drum scurt până la Disperare,

Îndoială şi Iad.

— Chiar ai suferit atât de mult? îl întrebase Burton.

— Nu tot timpul. Când şi când, rareori. La urma urmelor, eram un băiat sănătos şi activ. Şi am observat că adulţii ce frecventau biserica credeau în predestinare, dar nu se comportau ca şi cum ar fi fost convinşi. Nu se lăsau obsedaţi de îndoieli şi necazuri în legătură cu acea doctrină stranie. Credeau doar din gură, în cadrul bisericii, şi făceau totul uitat imediat ce ieşeau. Poate chiar mai devreme. De altfel, citind despre viaţa lui Mark Twain, am constatat că nici el nu credea în universul lui lipsit de Dumnezeu şi strict mecanic. S-a purtat ca şi cum ar fi acţionat în baza liberului-arbitru, cu toate că a vorbit mereu despre lipsa lui din fiinţa umană.

La vârsta de doisprezece ani, Frigate a devenit ateu.

— Aş putea spune că am devenit mai curând un credincios înfocat în ştiinţă ca mântuitoare a noastră. Ştiinţa folosită de oameni raţionali. Cu toate acestea, uitasem că Swift afirmase, sau sugerase, că majoritatea oamenilor erau Yahoo[8].

Se grăbise să-şi modifice spusele. Majoritatea oamenilor semănau a Yahoo, doar o minoritate erau Yahoo autentici, de necontestat. Însă şi acea minoritate era prea numeroasă.

— Ştiinţa ar putea fi mântuirea noastră într-un sens limitat, şi în cazul în care nu facem abuz de ea. Însă acum totul este folosit abuziv sau anapoda. Nu am descoperit asta decât la vârsta de treizeci şi cinci de ani. Pe la mijlocul vieţii, ca şi Dante, ajunsesem la porţile Iadului.

— I-a trebuit ceva timp să priceapă că oamenii suni iraţionali mai tot timpul, iar de obicei chiar mai des, spusese Nur. Asta zic şi eu revelaţie uimitoare!

— În noi continuă să trăiască nu doar Paleoliticul, ci şi maimuţa bipedă, comentase Burton. Nu ştiu însă dacă nu cumva prin asta le aducem o insultă maimuţelor.

Vreme de mulţi ani, Frigate susţinuse că nu există ceva ce putea fi numit suflet. S-a gândit însă că dacă Dumnezeu

[8] Neciopliţi (n. tr.).

nu-i dăduse suflet lui *Homo sapiens*, atunci trebuia ca el să-şi facă propriul suflet. A scris şi o povestire pornind de la ideea sufletelor artificiale, care le asigurau oamenilor nemurirea pe care Dumnezeu, dacă ar fi existat, uitase să le creeze.

Din câte ştia el, nimeni nu concepuse o asemenea idee, şi constituia o premisă foarte bună pentru un roman science-fiction. L-a făcut conştient că, undeva în sinea lui, mai credea că doar umanitatea se putea salva pe sine. Nu exista vreun mântuitor care să vină din Cer sau de pe altă planetă pentru a mântui umanitatea.

— Greşeam, dar aveam totuşi dreptate, spusese Frigate. Mântuirea noastră a fost sufletul sintetic, dar el a fost creat de o specie extraterestră.

— Sufletul acela, *wathanul*, nu reprezintă mântuirea noastră, subliniase Nur. El este doar un mijloc pentru atingerea unui scop. Mântuirea trebuie să vină din noi înşine.

Ştiinţa şi impulsul religios se combinaseră pentru a construi Lumea Fluviului şi *wathanul*, dar prin acestea nu puteai ajunge prea departe. În acest punct, ştiinţa se stingea ca lumina la apusul soarelui, iar locul ei era preluat de metafizică.

Până una, alta, trebuia să trăieşti clipă de clipă, să mergi înainte, dus de cursul timpului. De voie, de nevoie, trebuia să dormi, să mănânci, să excretezi şi să-ţi cultivi sinele, respectându-i în acelaşi timp şi pe cei din jur. Poate-ţi pui întrebări, dar dacă nu ai primit răspunsuri până acum, poţi spera că se va întâmpla într-o bună zi.

Frigate i-a fost prezentat lui Star Spoon şi a stat de vorbă cu ea o vreme, deşi a întâmpinat unele dificultăţi ca să se înţeleagă. Vorbea esperanto, dar cum trăise într-o zonă ocupată cu precădere de chinezi din secolul al optulea şi de sabine italiene din secolul al cincilea î.e.n., limba vorbită de ea folosea multe cuvinte de împrumut, nefamiliare. După o vreme, s-a scuzat şi s-a retras în apartamentul lui. Ca şi Burton, se simţea tulburat, deoarece Li Po nu-şi consultase camarazii în legătură cu resuscitarea fetei. Grupul avea

nevoie de membri noi, opt nu erau suficienţi pentru a atinge diversitatea şi prospeţimea necesară vieţii. Erau apropiaţi datorită dificultăţilor traversate cât luptaseră să-şi atingă scopul, dar această intimitate îi făcuse să se simtă o familie, iar ca majoritatea familiilor, se mai călcau pe bătături din când în când şi se certau din nimica toată. Nur era singura excepţie.

Frigate considera că era drept, dar şi necesar să îi ridici şi pe alţii. Însă aceste persoane trebuiau analizate atent înainte de a fi primite în familia lor. Nu aveau nevoie de oameni care să dea naştere unor necazuri.

Se putea ca Li Po să fi dezlănţuit o adevărată avalanşă. Cei din grup vor dori acum să-şi resusciteze morţii, şi deocamdată nu exista o limită privind numărul celor ce puteau fi aduşi în Turn şi nici nu se stabilise ce pregătire ar fi trebuit să aibă aceştia.

Burton gândea la fel ca Frigate şi, neîndoielnic, la fel ca ceilalţi din grup. Totuşi, simţea că deocamdată nu avea puterea de a le porunci acelor oameni individualişti. Era curajos, puternic şi cutezător, dar nu se dovedea un bun conducător decât în situaţii care impuneau acţiuni imediate şi violente. Nu era nicidecum un administrator priceput la vreme de pace.

Nur-el-Musafir ar fi trebuit să devină liderul grupului acum, însă el nu se oferise să îndeplinească funcţia şi pesemne că nici nu era dispus. Dintre toţi, el avea viziunea cea mai clară. Ştia că nimeni nu ar putea controla alunecarea inevitabilă spre anarhie.

15

Burton a observat cât de şocată a fost Star Spoon când un ecran i-a afişat data naşterii. Se aşteptase, însă a rămas surprins că ea se emoţionase atât de mult din acest motiv. Ca majoritatea occidentalilor, îi considera pe chinezi drept „orientali de nepătruns”, o naţiune care ştia să-şi controleze trăirile. Li Po era lipsit de inhibiţii, aproape

maniac, dar el reprezenta excepţia care punea la încercare regula. Într-o conversaţie purtată în şoaptă, Burton îi spusese toate acestea lui Li Po. Chinezul hohotise bine dispus:

— Probabil că pe vremea ta chinezii erau inexpresivi, în situaţia în care aveau în jur persoane necunoscute ori se găseau în situaţii de pericol. Însă eu şi Star Spoon aparţinem secolului al şaptelea. Crezi că semănăm cu chinezii vremii tale, pentru că nici englezii din secolul al şaptelea nu ar fi aceiaşi ca pe vremea ta?

— Mă simt dojenit şi pus la punct.

— S-ar putea ca ea să nu fie tulburată atât de mult de ceea ce vede acum, ci de ceea ce ştie că va apuca să vadă.

Le era imposibil să se simtă în largul lor când trecutul era derulat fără nici o oprelişte. Burton le-a propus să aleagă un apartament neocupat, în care să ia masa pe viitor. Urmau să vopsească pereţii, astfel încât să nu se vadă nici un ecran. Au convenit că ideea era excelentă, după care Burton a revenit în apartamentul lui. A comandat computerului doi androizi, roboţi alcătuiţi din proteine, apoi a transmis specificaţiile şi a aşteptat exact treisprezece secunde pentru ca ei să apară în convertoare. Îl amuzase să dea unuia dintre ei faţa colonelului Henry Corsellis, din Batalionul Optsprezece Indian de Infanterie din Bombay, iar celuilalt, faţa lui Sir James Outram, fost erou al Răscoalei Indiene şi reprezentantul Maiestăţii Sale la Aden. Corsellis îi devenise duşman când, în timpul mesei luate în popotă, Burton improvizase versuri care să rimeze cu numele comesenilor. Îl ignorase pe Corsellis, deoarece ştia cât de irascibil şi sensibil era comandantul. Însă când colonelul îi ceruse să facă un cuplet pornind de la numele lui, Burton recitase:

Cadavrul lui Corsellis, ştim cu toţii, zace-ntr-un mormânt
În vreme ce restul, cred că-n Iaduri îşi are-aşezământ.

După cum era de aşteptat, colonelul se înfuriase, şi cei

doi se certaseră. După aceea, Corsellis, atât cât a putut, i-a făcut mereu necazuri.

— Lucruri pe care trebuia să le anticipez.

Burton căzuse în dizgraţia lui Outram, pe atunci general în armata indiană, atunci când Sir Charles Napier, pe care îl admira foarte mult, a intrat într-un conflict dur şi de durată cu Outram. Îl apărase pe Napier cu articole şi scrisori publicate în *Karachee Advertiser*, un ziar privat, dedicat susţinerii acestuia. Outram nu gustase nicidecum acest lucru şi îl făcuse cal de bătaie în orice împrejurare. După ani şi ani, când Burton, pe vremea aceea căpitan în armata indiană, ceruse permisiunea de a explora Somalia, Outram îi refuzase solicitarea. Deşi superiorii îl sfătuiseră să cedeze, îi îngrădise lui Burton toate planurile de explorare.

Acum îi avea în faţă pe cei doi androizi, botezaţi Corsellis şi Outram. Primul purta o uniformă de colonel, cel de-al doilea era în civil. Feţele lor erau lipsite de expresie, zâmbeau doar la cerere şi doar dacă ar fi fost programaţi.

— Voi doi, neisprăviţilor, veţi vopsi încăperile cum vi se va cere, folosind materialele pe care le puteţi găsi în convertorul de acolo, le-a spus, arătând cu degetul.

Androizii nu au întors capetele în direcţia indicată, de aceea Burton le-a repetat:

— Uitaţi-vă încolo. Unde vă arăt cu degetul. Lada aceea este convertorul despre care vorbeam. Vopseaua e în recipiente sub presiune. Ştiţi cum să le folosiţi. Iar scările sunt tot acolo. Ştiţi cum să asamblaţi secţiunile şi cum să vă slujiţi de ele.

Burton se gândise să-i programeze pentru a-l pupa în fund înainte de a porni la treabă, dar respinsese ideea copilărească şi până la urmă lipsită de sens. Lucrurile ar fi stat altfel dacă i-ar fi resuscitat pe adevăraţii Outram şi Corsellis. Însă ei ar fi refuzat să execute un astfel de ordin. Pe de altă parte, cel puţin o vreme nu-i putea resuscita, chiar dacă l-ar fi încântat să-i transforme în slujitori. Erau fiinţe umane, şi nu i-ar fi putut dezintegra după ce şi-ar fi făcut cheful cu ei.

Cu toate acestea, a simţit o oarecare satisfacţie, ba chiar

a chicotit măgulit, când i-a văzut pe cei doi androizi îndreptându-se către convertor. I-a părut rău că nu putea face ca oamenii ce serviseră ca modele să-i vadă măcar pe cei doi androizi. Ar fi fost scandalizaţi, indignaţi şi furioşi.

A suspinat. Acea formă de răzbunare era meschină, ştia bine. Dacă ar vedea aşa ceva, Nur ar zice: „E sub demnitatea ta. Nu eşti cu nimic mai bun decât ei."

„Păi, cum, să întorc şi celălalt obraz? a mormăit Burton, continuând conversaţia imaginară. Nu sunt creştin. În plus, n-am cunoscut încă vreun creştin care să întoarcă şi celălalt obraz după ce a fost pălmuit."

Trebuia aşadar să păstreze pentru sine identitatea simulacrelor, iar asta îl lipsea de plăcerea pe care i-o dădea acel joc. Alice nu primise nici o critică pentru că dăduse androizilor ei chipurile lui Gladstone şi Disraeli, iar asta pentru că nu avea pică pe ei. Pe ea o amuza, pur şi simplu, să fie servită la masă de doi prim-miniştri.

Şi-a părăsit apartamentul pentru o vreme, deşi nu era sigur dacă putea lăsa androizii nesupravegheaţi. Dacă aceştia întâmpinau vreo problemă ce putea fi rezolvată doar de o fiinţă vie, fie ar fi trecut peste ea, fie s-ar fi oprit, aşteptând instrucţiuni. Îl înfuriau evenimentele de pe ecranul ce prezenta trecutul, mai precis evenimentele ce încă nu fuseseră derulate. Înşiruirea nu era în ordine cronologică, sărise la vârsta de trei ani, când fusese biciuit de preceptorul său. „N-am făcut decât să-i spun că respiraţia îi mirosea ca a unui câine bolnav, spusese Burton. Şi că scăpa prea multe vânturi. Asta a fost tot."

La vârsta aceea nu putea citi, însă instructorul se apucase să-l înveţe a vorbi în latineşte. La zece ani, Burton avea să ştie limba mult mai bine decât meditatorul lui, vorbind-o cursiv.

„Dar nu s-a întâmplat datorită lui, ci, dimpotrivă, am procedat în răspăr. Manifestam un dar înnăscut pentru învăţarea limbilor străine, iar un pedant cu purtări brutale nu avea cum să-mi ia această calitate". Din nefericire, mulţi şcolari urau disciplina la fel de mult cum detestau băţul educatorului. În mintea lor, cele două se confundau.

Ecranul cu trecutul lui apăru pe perete lângă uşă, după ce aceasta se închise. S-a aşezat în scaunul zburător parcat la intrare şi l-a răsucit astfel încât să stea cu spatele la perete. Ecranul s-a materializat imediat pe peretele din faţă. Burton şi-a pus peste urechi nişte dispozitive ce amuţeau orice sunet şi şi-a tras peste ochi un cozoroc lung. Dacă îşi ţinea ochii plecaţi, nu avea cum să vadă ecranul. Evident, computerul nu primise instrucţiuni să mute ecranul pe podea. În acest fel, Burton putea citi cartea pe care o ţinea aproape de piept, fără să vadă sau să audă ce se derula pe perete.

Cartea era gramatica limbii etrusce scrisă de împăratul Claudius, pe care Burton o găsise şi îi ceruse computerului să o reproducă. Se pierduse prin Evul Mediu, dar un agent etic fotografiase un exemplar al ei la scurtă vreme după ce Claudius o terminase. În vreme ce lingviştii de pe Pământ deplângeau pierderea ei, ea stătuse o mie de ani în arhivele Eticilor.

În ciuda faptului că era absorbit de carte, îi era imposibil să nu arunce totuşi câte o privire spre ecran. Acum, tot copil, fusese răsucit să stea cu faţa spre chipul roşu de furie al lui McClanahan, meditatorul lui. Deşi nu-l auzea pe bărbat, îi putea citi vorbele pe buze. Şi, brusc, şi-a amintit alte ocazii când McClanahan îi azvârlise invective şi acuzaţii şi profeţia că va ajunge în Iad după moarte – dacă nu cumva chiar mai curând.

Burton nu-şi vedea propriile buze, dar striga: „Ne întâlnim acolo!” apoi imaginea s-a schimbat. Se uita în cealaltă parte, iar dascălul îl bătea din nou. Nu voia să plângă ori să ţipe; îşi ţinea buzele strânse cu îndărătnicie, astfel ca meditatorul să nu aibă satisfacţia de a şti ce dureri îi pricinuia elevului. Asta nu reuşea decât să-l înfurie şi mai rău pe McClanahan, care sporea forţa cu care îi administra loviturile. Se temea totuşi să-l biciuiască pe băiat pe cât de sălbatic ar fi dorit. Deşi aproba metoda de a instala iubirea de carte şi supuşenia cu nuiaua, tatăl lui Burton nu ar fi fost de acord cu biciuirea până la moarte. Preceptorul ştia că băiatul nu ar fi ţipat decât în clipa morţii, poate nici atunci.

A întors capul concentrându-şi privirea cu ascuţimea unei spade, al cărei vârf a măturat rândurile cărţii. A parcurs două pagini, apoi a închis ochii şi a proiectat paginile, de parcă ar fi fost un film, pe ecranul minţii lui. După aceea, a deschis ochii ca să verifice exactitatea memorizării. A surâs. Memoria lui se dovedise perfectă.

Învăţarea unei limbi din cărţi reprezenta un pas înainte spre stăpânirea ei. Însă ar fi trebuit să resusciteze un etrusc ca să deprindă vorbirea vie. Dar – întotdeauna apărea câte o rezervă – la ce i-ar fi slujit limba aceea după ce ar fi învăţat-o?

Abia atunci s-a gândit la posibilitatea de a citi evidenţele morţilor din fişiere. Ce-ar fi să pună computerul să le deruleze amintirile? Poate că morţii aveau să-i vorbească.

Folosind un cuvânt de cod, a cerut computerului să formeze un ecran pe podea. Acesta i-a dat ascultare, iar el i-a adresat întrebări. Computerul i-a răspuns că amintirile puteau fi extrase din evidenţe şi proiectate. Totuşi, unele evidenţe nu erau disponibile din pricina unor comenzi prioritare.

Şi-a consultat ceasul. Androizii îşi terminaseră aproape sigur treaba.

În acele momente, derularea trecutului său ajunsese prin salturi la Napoli, unde familia lui s-a oprit o vreme în cursul peregrinărilor ei neîncetate prin sudul Europei. Era din nou biciuit de un dascăl, de astă dată de Dupre, absolvent de Oxford.

Aşa cum spusese Frigate, viaţa lor era un film, dar, înainte de a rula acţiunea principală, li se ofereau prezentări promoţionale.

Va fi jenant când computerul va ajunge la evenimentele de dinaintea acestui incident. El şi tovarăşul lui de joacă se masturbaseră unul în faţa celuilalt.

Avea să fie neplăcut când vor fi derulate nenumăratele excreţii, iar scenele de sex ar fi de-a dreptul de nesuportat. Tocmai de aceea Burton socotise că nu ajungea ideea de a se vopsi apartamentul în care se vor reuni cu toţii. Şi propriul apartament trebuia vopsit şi, dacă ceilalţi aveau

cât de cât bun-simţ, îi vor urma exemplul.

A intrat pe uşă şi ecranul a rămas ascuns sub stratul de vopsea. Transpirând, androizii tocmai terminau de vopsit dormitorul. Nu le spusese să vopsească toate camerele, pentru că existau unele în care nu avea motiv să calce. Adică ar fi intrat doar dacă ar fi dorit să-şi vadă trecutul, şi era convins că vor exista ocazii când nu va reuşi să reziste tentaţiei. Putea, totuşi, să vizioneze ceva doar dacă avea poftă.

A scăpat o sudalmă şi a pocnit din degete.

Poate că nu.

S-a dus la consola computerului auxiliar, care nu fusese vopsită. Activând-o, s-a uitat la ecran. A zâmbit. Computerul tocmai prezenta imaginile detestate. Evident, primise instrucţiuni să folosească doar pereţii pentru proiectarea amintirilor.

Androidul semănând cu Outram l-a anunţat că terminaseră. Burton le-a spus să depoziteze în dormitor scările şi dozele de vopsea rămase, şi să pună cutiile folosite în convertor. Le-a dezintegrat, apoi le-a ordonat şi celor doi androizi să intre în convertor. Aceştia au pătruns în cutia uriaşă, el a închis uşa, a pornit energia şi din androizi nu a rămas nici măcar un grăunte de cenuşă.

Pesemne că doar imaginaţia l-a făcut să creadă că văzuse ochii lor umezindu-se. Androizii nu aveau nici conştiinţă de sine, nici instinct de autoconservare.

Pereţii, podeaua şi tavanele erau de un alb ca de ou, îngrozitor, dar voia să execute picturi murale peste ele.

Frigate l-a apelat prin intermediul ecranului consolei.

— Am explorat lumile mici de la cel de-al doilea nivel din vârf, l-a anunţat el. Am descoperit că în ele nu se prezintă trecutul nostru. Nu înţeleg de ce, dar cred că Eticii au impus nişte limitări pe care nici măcar Snark nu a putut să le ignore. În orice caz, în afară de asta, mai sunt şi alte motive care să justifice mutarea noastră acolo. Creează iluzia spaţiului natural deschis, mă simt mult mai liber decât într-un apartament. O să le sugerez şi celorlalţi să ne mutăm, iar cine doreşte, să le remodeleze. Eu aşa vreau să

procedez, chiar dacă ceilalţi nu ţin să schimbe ceva, dar ar fi plăcut dacă toată lumea s-ar apuca de transformări. Am fi mai aproape unii de alţii şi am putea folosi zona centrală pentru întruniri sociale şi alte asemenea treburi.

Seara s-au adunat în zona centrală a etajului numit „speranţă deşartă” ca să analizeze propunerea lui Frigate.

— Va trebui să vedeţi cu ochii voştri locurile, a vorbit Frigate. Sunt extraordinare.

Americanul le-a amintit că secţiunea circulară era împărţită în segmente de câte treizeci de grade fiecare. Vârfurile acestor segmente de cerc se întâlneau în uriaşa zonă din centru.

— Mi-am dat seama că, văzut din aer, cercul arată ca o hartă zodiacală. E divizată în douăsprezece careuri, douăsprezece case, Vărsător, Berbec, Taur, Gemeni şi aşa mai departe – dacă vreţi să le priviţi în acest fel. Mă gândeam că fiecare dintre noi ar putea alege zona care corespunde cu data naşterii sale.

— De ce? a întrebat De Marbot.

— E o vanitate de-a mea. Totuşi, cum data naşterii ar putea determina zona precisă în care trăim, nu ar mai fi nevoie de argumente, dacă folosim metoda zodiacului. Desigur, nu avem nici un motiv să ne ciorovăim, pentru că toate careurile vor arăta la fel după ce se elimină elementele existente. E doar o idee.

Ceilalţi au spus că acea metodă de alegere a zonei de locuit era la fel de bună ca oricare alta.

— Doar nu crezi în prostiile acelea astrologice? a întrebat Turpin.

— Nu. Nu prea. Deşi ştiu câte ceva despre subiect. Uite, Po, în baza calendarului occidental, tu te-ai născut pe 19 aprilie 701. Asta te face să fii Berbec, prima casă, al cărei principiu este energia. Doar eşti energie, nu poţi nega asta!

— Şi încă tare de tot! a spus chinezul.

— Exact. Prima casă include căutătorii, iar tu ai fost un pionier în domeniu. Calităţile tale sunt sinceritatea, originalitatea şi dinamismul.

— Întocmai! Trebuie să aflu mai multe despre astrologia

occidentală.

— Defectele, a continuat Frigate, zâmbind, sunt temeritatea nesăbuită, independenţa redusă şi tendinţa de a-i trage pe sfoară pe alţii.

— Cum? Eu? Poate că sunt nechibzuit prin temeritate, deşi eu aş prefera să numim asta drept curaj. Dar cum poţi susţine că nu sunt independent, mă cunoşti chiar atât de bine?

— Eu îţi spun ce susţine astrologia despre semnul sub care te-ai născut. În orice caz, defectele există pentru a fi depăşite, şi, evident, tu ai reuşit să le treci în plan secund.

— S-ar putea spune că în lupta asta a lui s-a depăşit pe sine, a spus Burton pe un ton sec.

— Casa Berbecului îţi convine? l-a întrebat Frigate.

— De ce nu! Doar e *prima!*

Apoi Frigate i s-a adresat lui Alice.

— Tu te-ai născut pe 4 mai 1852. Asta înseamnă că eşti Taur. Dominată de Venus, adică de emoţii.

— Ha-ha, a făcut Burton, iar Alice l-a fulgerat cu privirea.

— Taurul construieşte. Calităţile te fac să fii fidelă, serioasă şi răbdătoare. Dar trebuie să lupţi împotriva mândriei excesive, a mulţumirii de sine şi a lăcomiei.

— Din câte ştiu eu, nu, a spus Alice încet.

— În a doua casă îţi convine?

— Desigur.

Frigate i s-a adresat apoi lui Thomas Million Turpin, care fuma o panatelă şi avea în mână un pahar cu bourbon.

— Te-ai născut pe 21 mai 1873, sub semnul Gemenilor. Eşti dominat de Mercur şi eşti bun la comunicare. Eşti versatil, jovial şi creator.

— Ţine-o tot aşa, domnule!

— Însă trăsăturile tale negative... hm... eşti duplicitar, superficial şi instabil.

— Asta-i o minciună! N-am fost niciodată duplicitar, ci direct şi sincer. De unde-ai scos prostia asta?

— N-a zis nimeni că şi eşti aşa, a subliniat Frigate. Asta arată că a trebuit să domini aceste tendinţe.

— Dar nu-s duplicitar. Sunt doar discret şi politicos. Nu

are rost să jigneşti pe cineva dacă nu este cazul. Nu merită.

— A treia casă îţi convine?

— Toate sunt cam la fel, dacă nu mă-nşel.

— Nu avem pe nimeni născut în zodia Racului, a continuat Frigate. Deocamdată, mai bine zis. Cea de-a cincea casă este a Leului, reprezentând vitalitatea şi fiind sub semnul Soarelui. Leul dramatizează. Aşa eşti tu, Marcelin. Te-ai născut pe 18 august 1782.

— Până aici e bine, a spus De Marbot. Toate mă caracterizează.

— Un leu este regesc...

— Adevărat!

— ...amuzant...

— Foarte adevărat!

— ...şi poruncitor.

— La fel de adevărat!

— Dar, vai, trăsăturile negative sunt îngâmfarea, dorinţa de a-i domina pe alţii şi superioritatea vanitoasă.

Francezul a roşit şi s-a strâmbat, ceilalţi au izbucnit în hohote.

— Te-a lovit unde te doare mai rău! a spus Turpin.

— Leul, cea de-a cincea casă, de acord? a întrebat Frigate.

— Numai dacă se înţelege că doar ne amuzăm cu acest joc de societate de astrologie şi că nu sunt dominator, deşi aş putea să fiu lider, nu sunt vanitos, deşi am multe lucruri cu care să mă laud, dar nu o fac, şi defel îngâmfat!

— Nimeni nu ţine să se certe cu tine, i-a spus Frigate cu dublu înţeles. Şi acum am ajuns la cea de-a şasea casă, Fecioara. Sub semnul lui Mercur, mesagerul. Fecioara analizează. Asta te caracterizează, Aphra, născută pe 22 septembrie 1640. Fecioara este practică, analitică şi intelectuală.

— N-am avut asemenea calităţi, a vorbit Aphra.

— Cei născuţi în zodia Fecioarei sunt de asemenea critici, ipohondri şi preţioşi.

Ea a hohotit zgomotos.

— Eu, cu reputaţia mea şi cu dramele mele licenţioase?

— Îţi surâde casa a şasea?

— De ce nu?

— De ce nu? s-a mirat Marbot. Trăim împreună, vărzuţa mea, iar eu sunt încântat şi mulţumit. Acum... la naiba... n-o să mai împărţim acelaşi pat şi acoperiş. La asta te-ai gândit? Dacă nu, de ce nu? Te-ai săturat de mine?

Ea l-a bătut uşor pe braţ.

— Câtuşi de puţin, cocoşelul meu, câtuşi de puţin. Dar... cum să spun... suntem mereu împreună, nu ne scăpăm o clipă din ochi. La urma urmelor, suntem oameni, iar o astfel de intimitate atât de apropiată şi de continuă ar putea să mai pălească puţintel. Pe de altă parte... îmi surâde ideea de a avea propria mea lume. Ne putem construi o lume după pofta inimii şi sta împreună ori de câte ori vrem. O noapte în lumea ta. Următoarea în lumea mea. Ne putem preface că suntem un rege şi o regină, care îşi fac vizite de stat unul altuia.

— Nu prea înţeleg.

Aphra a ridicat din umeri.

— Ei, dacă nu merge aşa, putem convieţui ca înainte. Ia spune, Marcelin, nu cumva te temi de aventura asta?

— Eu? Să mă tem? Nici gând! Prea bine, Peter, o să mă instalez în casa a cincea, iar Aphra, în a şasea. La o adică, vom fi măcar vecini uşă-n uşă.

— Dar cu un zid gros între voi. Zidurile groase fac vecinătatea bună.

— Dar strică relaţiile amoroase, a intervenit Burton.

— Eşti prea cinic, prietene, a spus De Marbot.

— Balanţa şi Scorpionul, casele a şaptea şi a opta, vor rămâne libere deocamdată, a anunţat Frigate. Cea de-a noua este Săgetătorul, arcaşul, dominat de Jupiter, dispoziţia generală fiind cea de expansiune. Săgetătorul filozofează. Ceea ce se potriveşte, fiindcă tu, Nur, eşti un Săgetător. Potrivit acestei vechi ştiinţe, eşti binedispus, profetic şi logic.

— Şi nu numai, a adăugat Nur.

Caracteristicile negative sunt sinceritatea frustă, fanatismul şi intoleranţa.

— Le-am avut. Dar le-am depăşit spre sfârşitul tinereţii.

— Trebuie să sărim peste Capricorn, Vărsător, semnul meu, a spus Frigate, este a unsprezecea casă. Vărsătorul, aducător de apă, este dominat de Saturn, care simbolizează învăţătura, şi de Uranus, care reprezintă şansele. Vărsătorul umanizează. Vărsătorul este diplomatic, altruist şi inventiv. Din păcate, trăsăturile negative îl fac egoist, excentric şi impulsiv.

— Te recunoşti vinovat de toate? l-a întrebat Burton.

— Mai mult sau mai puţin. Aşa, Dick, am ajuns şi la tine, la Peşti, pentru că te-ai născut pe 19 martie 1821. Peştii aduc armonia, ha-ha! Sub semnul lui Neptun sau idealismul şi al lui Jupiter sau expansiunea. Nimic de reproşat. Trăsături pozitive: intuiţie, compasiune, simţ artistic.

— Mi-ai spus, şi chiar de mai multe ori, că sunt un martir autocreat, a spus Burton.

— Şi uite-aşa, a încheiat Nur, purtându-ne în spate sacul cu trăsături bune sau rele, ne ducem fiecare la casa lui cea nouă. Păcat că nu putem lăsa la uşă sacul cu cele rele.

16

Mutarea în camerele numite „speranţe deşarte” impunea multe pregătiri. Locatarii trebuiau să efectueze un tur al micilor lumi şi să decidă dacă păstrau decorul sau „mediul” existent ori dacă îl transformau. Cu excepţia lui Nur, pe care îl intriga încăperea plină de oglinzi întunecate, fiecare a sfârşit prin a-şi modifica interiorul. Cât grupuri mari de androizi şi roboţi se ocupau de această treabă, locatarii au hotărât ce fel de lume voiau. La urma urmelor, trebuiau să transmită computerului specificaţii foarte detaliate privind modificările dorite.

Nur s-a răzgândit. Voia să rămână în apartamentul deţinut înainte, deşi avea intenţia de a vizita din când în când şi lumea-oglindă, ca să mediteze.

Burton i-a uimit pe toţi, manifestând o rezervă greu de explicat de a-şi schimba domiciliul. Fusese mereu un

rătăcitor, care devenea neliniştit dacă rămânea mai mult de o săptămână într-un anumit loc. Totuşi, acum refuza să se mute până nu transforma lumea respectivă exact aşa cum dorea. Ajuns la jumătatea transformării, s-a oprit din lucru şi a luat-o de la început. După multă vreme, a început cel de-al doilea proiect, dar l-a abandonat şi pe acesta după două săptămâni.

— Pesemne nu vrea să termine, deoarece ar reprezenta ultima casă, a sugerat Nur. După ce se mută acolo, unde s-ar mai putea duce?

În după-amiaza în care cei şase urmau să se mute, toţi opt au organizat în zona centrală o petrecere de despărţire. Nu era pe deplin o ocazie de bucurie, deoarece De Marbot şi Behn se certaseră cu puţin înainte de a-şi ocupa noile lumi. Francezul era extrem de iritat de refuzul Aphrei de a trăi alături de el în lumea lui, şi, după ce băuse ceva mai mult vin decât îi era obiceiul, a acuzat-o că nu-l mai iubea.

— Am dreptul la lumea mea, cea pe are am creat-o, a spus ea cu un aer semeţ.

— Locul femeii este alături de bărbatul pe care-l iubeşte. Se cuvine ca ea să-l însoţească oriunde s-ar duce.

— Am mai discutat subiectul de multe ori. M-am săturat.

— Trebuie să stai sub acoperişul meu. E dreptul meu. Cum pot avea încredere în tine?

— Nu e nevoie să mă ţii sub supraveghere clipă de clipă. Dacă nu poţi avea încredere în mine, dacă-ţi închipui că voi sări în patul altui bărbat imediat ce trec de colţ... E vorba doar de mine ori nu ai încredere în nici o femeie? Când erai militar ai lipsit de lângă nevastă luni în şir. Atunci ai avui încredere în ea? Pesemne că da, altfel...

— Soţia mea era deasupra oricărei bănuieli! a strigat De Marbot.

— Ave, Cezar! a spus Aphra cu dispreţ în glas. Scumpul meu cu pretenţii nemăsurate, până şi soţia adevăratului Cezar i-a pus coarne acestuia! Aşadar, dacă soţia ta a fost la fel de bună ca şi a lui Cezar…

În timp ce el răcnea, Aphra s-a îndepărtat, intrând în cea de-a şasea casă.

Lăcrimând, a lăsat uşa să se închidă în urma ei. Se simţea ca şi cum i-ar fi trântit pentru vecie uşa în faţă iubitului ei, deşi avea suficientă experienţă ca să ştie că în acele momente vorbeau sentimentele, nu raţiunea. De câţi bărbaţi se despărţise, socotind că nu-i va mai vedea niciodată? Acum i se părea că fuseseră o sută, dar în realitate fuseseră cel mult douăzeci. Şi nici nu-şi putea aminti numele unora dintre ei. Cu toate acestea, avea să şi le aducă aminte când îi va apărea din nou în ochi ecranul pe care trecutul ei se derula cu încăpăţânare. Acolo putea măcar să scape de el.

A urcat treptele, iar uşa s-a deschis când a ajuns sus, după care a păşit în lumea ei. Acolo se afla un alt scaun zburător, s-a aşezat pe el, s-a ridicat la o înălţime de peste treizeci de metri şi a pornit spre interior. Dedesubtul ei se găsea jungla tropicală joasă din America de Sud, cu râuri şerpuitoare şi înguste, sticlind în lumina lunii false. Ţipetele păsărilor de noapte răsunau dedesubt, un liliac a ţâşnit pe lângă ea şi a plonjat spre coroanele întunecate ale copacilor, aflate la câţiva metri sub ea. Luna era plină, solicitase ca în fiecare noapte să fie astfel, iar lumina ei era de două ori mai puternică decât pe Pământ. Stelele, aşa cum se puteau vedea de la ecuatorul Americii de Sud, erau de trei ori mai strălucitoare decât cele adevărate. Pe o noapte atât de luminoasă, a văzut o siluetă strecurându-se de-a latul unui luminiş. Un jaguar. A mai auzit şi strigătele aligatorilor.

Vântul a răcorit-o, fluturându-i rochia în timp ce se îndrepta spre lacul mare din mijlocul junglei. Apele lui străluceau în jurul palatului plutitor aşezat în centru. Reconstituise palatul din amintirea pe care avea dintr-o viziune trăită în timpul unei călătorii de la Anvers la Londra. Apăruse brusc în faţa corăbiei, de parcă ar fi fost aşezată acolo prin farmece, iar imaginea îi şocase şi-i speriase pe toţi cei aflaţi la bord. Clădirea misterioasă de formă pătrată avea trei etaje, fiind făcută din marmură de diferite culori şi înconjurată de şiruri de coloane canelate şi răsucite, năpădite de iederă, flori şi ghirlande ce fluturau în briză.

Fiecare coloană avea sute de Cupidoni sculptaţi, care păreau să urce cu ajutorul unor aripi ce băteau mărunt şi des.

Toţi cei de la bordul corăbiei văzuseră palatul. De unde apăruse? Dacă era un miraj, ce clădire reflecta? Nici în Anglia, nici în Europa nu exista un asemenea palat fantastic, în stil rococo.

Viziunea inexplicabilă o bântuise tot restul vieţii de pe Pământ şi persistase şi pe Lumea Fluviului. Îi ceruse computerului să îi explice fenomenul, însă căutările nu descoperiseră decât o referire la acea întâmplare în biografia ei, scrisă de John Gildon. Această operă postumă o intrigase, dar o şi dezgustase pe Aphra, datorită inexactităţilor şi minciunilor pe care le conţinea. Ceruse atunci toată literatura existentă în ce o privea şi citise relatările unor critici sau istorici precum Montague Summers, Bernbaum sau Sackville-West. Aceşti autori fuseseră preocupaţi în principal de încercarea de a separa adevărul de povestiri romanţioase sau speculaţii, şi de obicei dăduseră greş. Nimeni nu-i putea învinui că nu se străduiseră. Mărturiile şi documentele oficiale despre ea erau puţine, iar obţinerea de informaţii despre ea din romane, piese de teatru şi poeme nu ducea nicăieri.

Aphra ştia, ori i se spusese, că era fiica unui bărbier, James Johnson din Canterbury. Mama ei murise la câteva zile după ce o născuse, iar ea, sora şi fratele ei fuseseră adoptaţi de rude, John şi Amy Amis. Nici ea, nici familia Amis nu putuseră anticipa, desigur, că fetiţa va deveni într-o bună zi prima femeie din Anglia care reuşise să se întreţină doar din scris. Şi nici faptul că poemele ei vor fi incluse în antologii vreme de secole după aceea, iar un roman de-al ei va rămâne clasic, chiar dacă de importanţă minoră.

Pătrunderea ei în domeniul literar, dominat până în acele momente de bărbaţi, îi şocase pe mulţi, care simţiseră că li se adusese un afront. Şocul cel mai mare fusese resimţit de scriitori şi critici, mai toţi bărbaţi. Remarcile lor părtinitoare şi răzbunătoare, precum şi politizarea vorbelor acestora o

înfuriaseră pe Aphra, care le răspunsese pe acelaşi ton, şi pe drept cuvânt. A suferit toate necazurile, săgeţile şi remarcile răutăcioase pe care le primea orice deschizător de drumuri, dar a făcut astfel loc multor femei talentate care şi-au câştigat existenţa cu pana.

În copilărie, fusese agitată şi plină de imaginaţie, dar şi bolnăvicioasă. Totuşi, a supravieţuit călătoriei aspre şi primejdioase, lungi de zece mii de kilometri, tocmai până în Surinam, o posesiune britanică din Oceanul Atlantic, situată în nordul Americii de Sud. Tatăl ei adoptiv, John Amis, nu a fost la fel de norocos. A pierit pe drum, căzând victimă unei „fierbinţeli” Fusese numit guvernator general al Surinamului, datorită intervenţiei unei rubedenii, Lordul Willoughby de Parham. În ciuda faptului că-şi pierduse tatăl, Aphra s-a bucurat de viaţă şi a profitat din plin de ţinutul exotic. A cunoscut un sclav negru care fusese răpit din mijlocul tribului său din Africa şi dus tocmai în Surinam. Adevărate ori nu, poveştile lui despre ţara de baştină şi rangul important pe care el îl deţinea acolo, au constituit sursa acelui roman romantic pe care ea avea să îl scrie mulţi ani mai târziu: *Oroonoko, sau Sclavul de viţă regală*.

— Aceia au fost anii cei mai fericiţi ai vieţii mele. Atunci am simţit că era mereu primăvară, întotdeauna aprilie, mai şi iunie. Copacii aveau deopotrivă frunze şi fructe în diverse stadii de dezvoltare. Existau dumbrăvi de portocali, lămâi, alţi copaci de citrice, smochini, nucşoare şi arbori aromatici, care degajau parfumuri în permanenţă. Papagali macao şi de alte feluri, dar şi canari săgetau pe deasupra nuferilor din lagune şi şanţurilor cu apă. Pasărea *twa-twa* avea un ţipăt aducând cu un gong lovit. O pasăre părea să ţipe: *Qu'est que tu dit? Qu'est que tu dit?* Am început să pricep limba ciudată a negrilor, pe jumătate africani, pe jumătate britanici, şi am aflat de Gran Gado, Marele Zeu, de soţia lui Maria, şi de fiul lor Jesi Kist. Indienii coborau din munţi aducând saci cu praf de aur.

— Nu chiar totul era încântător şi paradisiac, desigur, pentru că m-am îmbolnăvit de malarie şi era cât pe ce să mor.

În 1658, la vârsta de optsprezece ani, Aphra a revenit la Londra. La nouăsprezece ani, s-a căsătorit cu un bărbat mult mai în vârstă, un negustor olandez pe nume Jans Behn. Deşi fără bani, trăsăturile ei atrăgătoare, spiritul şi educaţia l-au făcut pe domnul Behn să o iubească. Prin legăturile sale, el şi-a prezentat soţia la curtea regelui Carol al II-lea.

— Este adevărat că ai fost amanta regelui? a întrebat Frigate.

— Majestatea-Sa mi-a propus să mă culc cu el, a spus Aphra, dar eram căsătorită. Pe vremea aceea aveam concepţia, pe care ulterior am abandonat-o, că adulterul reprezenta un păcat. Mai mult, mi-am iubit soţul, şi nu era doar ceva de faţadă, şi ştiam că i-aş fi adus o jignire îngrozitoare dacă l-aş fi înşelat.

În 1665, soţul ei a pierdut o avere imensă din cauza scufundării, în urma unor furtuni, sau capturării de către piraţi, a câtorva corăbii pe care erau transportate mărfurile lui. A murit în urma unei crize de inimă la începutul anului 1666, lăsându-şi văduva cu doar cincizeci de lire. Până să reuşească să obţină o slujbă, îi mai rămăseseră doar patruzeci. Cu ajutorul unor prieteni de la curte, a devenit spioană şi a plecat la Anvers. I s-a spus că orice informaţie privitoare la flota olandeză va fi bine primită. Însă misiunea ei principală a fost să îl spioneze pe un englez renegat care trăia în Olanda. Acolo se aflau mulţi oameni care fugiseră din Anglia şi conspirau să răstoarne monarhia existentă atunci.

— Un James Bond femeie? spusese Frigate.

— Poftim?

— A, nimic.

— Mi s-a dat sarcina specială de a mă împrieteni de un exilat, William Scott, ca să-l îndemn să revină în Anglia. El nu voia să se întoarcă, decât dacă i se oferea graţierea, dar spre sfârşit a convenit să colaboreze cu mine. Eram falită, aşa că i-am scris lui James Halsall, paharnicul regelui, care era superiorul meu nemijlocit. I-am cerut să-mi trimită bani pentru a continua să desfăşor activitatea de spion. Nu am

primit răspuns, de aceea i-am trimis o doua scrisoare, spunându-i cât de scumpă era viaţa la Anvers şi că reuşisem să mă întreţin şi să-mi asigur o locuinţă doar amanetând un inel. Nici atunci n-am primit răspuns. I-am scris încă o dată lui Halsall şi, în acelaşi timp, lui Thomas Killigrew, care făcea parte din serviciul secret. I-am anunţat că aveam nevoie de cincizeci de lire ca să-mi achit datoriile. Le-am trimis de asemenea ştiri despre numărul şi dispunerea corăbiilor olandeze, despre armata olandeză şi despre progresele obţinute în relaţia cu Scott. Cum nu am primit răspuns nici de data asta, total deznădăjduită, i-am scris secretarului de stat, Lordul Arlington. I-am povestit tot ce făcusem, cât de săracă eram şi că voi sfârşi curând într-o închisoare a datornicilor din Olanda. Dar nici el nu mi-a răspuns.

— Şi nu te-ai gândit atunci să treci de partea olandezilor? o întrebase Burton.

— Eu? Niciodată!

— Guvernul britanic îi trata cu dispreţ şi-i neglija pe soldaţii săi şi pe spioni până şi pe vremea aceea, spusese Burton.

— I-am scris din nou Lordului Arlington şi l-am implorat să-mi trimită o sută de lire ca să-mi plătesc datoriile şi să revin în Anglia. Din nou, tăcere. Aşa s-a întâmplat să rămân fără nici un bănuţ ca să mă scap de datorii şi fără nici o vorbă de la şefii mei. Ce mai căutam eu acolo? Săracă lipită-pământului, ajunsesem de râsul tuturor. În cele din urmă, am reuşit să obţin un împrumut de o sută cincizeci de lire de la un prieten din Anglia, Edward Butler, şi am plecat înapoi spre casă în ianuarie, anul Domnului 1667.

La capătul puterilor, bolnavă şi îndatorată până peste cap, Aphra a traversat Canalul Mânecii de la Anvers la Londra. Ajunsă acolo, a apucat să vadă ruinele oraşului devastat de Marele Incendiu. Însă îngrozitoarea pălălaie adusese şi ceva bun. Ucisese şi sutele de mii de şobolani şi milioanele de păduchi care răspândiseră Marea Ciumă. Cu toate acestea, Aphra nu prea avea timp să se gândească la incendiu sau la ciumă. Domnul Butler insista ca ea să-i

înapoieze banii, iar Lord Arlington şi regele ignorau rugămințile ei de a i se plăti serviciile aduse. Curând s-a produs inevitabilul: s-a trezit azvârlită în închisoarea datornicilor.

— Acolo, spusese Aphra, dacă nu aveai bani să-ţi cumperi mâncare, piereai de foame. Asta, dacă nu te răpunea mai întâi vreuna dintre bolile ce bântuiau prin închisoare ca nişte piei roşii ieşite la atac. Molimele erau democratice, totuşi. Te ucideau indiferent de erai de sânge nobil ori ba, de aveai bani în pungă ori ba, de erai tânăr ori bătrân.

Toate temniţele din oraş fuseseră mistuite ori afectate grav de Marele Incendiu. Autorităţile au reparat degrabă Newgate, dar Aphra s-a trezit trimisă la Caronne House din South Lambeth. Mizeria şi supra-aglomerarea caracterizaseră temniţa şi înainte de incendiu. Acum condiţiile de acolo erau de zece ori mai rele din cauza lipsei de închisori şi a marelui număr de oameni care îşi pierduseră casele şi bunurile. Neputând să-şi plătească datoriile, şi aceştia ajunseseră în închisoarea datornicilor.

— Am supravieţuit, deşi apăreau momente când îmi doream să mor. Duhoarea trupurilor şi hainelor nespălate, putoarea răspândită de cei bolnavi de dizenterie, mirosul pestilenţial al canalelor de scurgere neacoperite, plânsetele copiilor bolnavi şi speriaţi, furturile, răcnetele celor nebuni şi furioşi, horcăielile şi hârâielile, bătăile, brutalitatea, lipsa totală de orice intimitate... dacă voiai să te uşurezi ori să faci treaba mare, erai nevoit să stai în faţa a zeci de oameni care te urmăreau sau râdeau de tine... dacă mama mea nu s-ar fi îndatorat ca să-mi trimită de mâncare, din care jumătate era confiscată de gardieni pentru burţile lor... m-aş fi topit din picioare, şi aş fi devenit prea plăpândă ca să mai rezist molimelor ce pluteau prin aerul acela de iad. Indiferent ce păcate aş fi făptuit până să ajung în temniţă, dar şi după, le-am plătit cu vârf şi îndesat. Am trecut printr-un purgatoriu fără de flăcări, pentru că am fi binecuvântat flăcările care ne-ar fi ţinut de cald.

Doi gardieni s-au oferit să îi dea o masă cu carne şi

legume, plus vin, în fiecare zi, dacă accepta să aibă relaţii sexuale cu amândoi în acelaşi timp.

— Dacă mama nu mi-ar fi trimis suficient, ca să nu mor de foame, cred că, mai devreme ori mai târziu, aş fi consimţit să le satisfac poftele. Vântul îmi bătea prin burtă, şi atunci mi-am zis, cu toate că nu credeam asta pe deplin, că era preferabil să-i suport pe cei doi gardieni decât să mor. Însă, pe lângă faptul că era neobişnuit de mizer, chior de un ochi, cocoşat şi cu dinţii stricaţi, unul dintre gardieni avea şi boala franţuzească. Nu ştiu dacă...

— Sifilis ori gonoree? întrebase Frigate.

— Amândouă, cred. Dar ce importanţă mai avea? În orice caz, graţie mamei, nu a lui Dumnezeu, am scăpat de ei. Şi, în cele din urmă, Killigrew mi-a dat destui bani ca să scap de datorii şi să pot trăi o vreme. Dar nu foarte mult.

Făcuse o pauză, apoi spusese cu un zâmbet (şi devenea frumoasă când zâmbea):

— Am minţit când am spus că voiam să mor în temniţă. A, poate am analizat în treacăt avantajele sinuciderii. Dar, nu, am socotit întotdeauna că viaţa merită trăită, şi nu mi-a plăcut niciodată să ridic steagul alb al capitulării după orice înfrângere suferită. Şi nici nu am recunoscut vreodată că am fost înfrântă. Moartea nu mă învinsese, tot astfel cum nici viaţa nu reuşise asta. M-a făcut doar să mă trag deoparte. Şi uite aşa, ieşită din închisoare, pipernicită şi fără de vlagă, cu datoriile achitate, rămânând îndatorată doar mamei, şi nu mai aveam să-i plătesc nici un sfanţ decât dacă rămâneam fără hrană, adăpost, cosmetice, haine şi cărţi.

Se apropia de treizeci de ani într-o perioadă când o femeie de această vârstă arăta – de obicei – mult mai vârstnică decât o femeie de la sfârşitul secolului al nouăsprezecelea. Majoritatea rămâneau fără dinţi, iar respiraţia le duhnea. O femeie fără soţ, tată, frate, unchi sau văr, care să îi ofere protecţie, era considerată o pradă uşoară. Dacă era nedreptăţită, putea apela la legea care era de partea celor înstăriţi şi privilegiaţi. Judecătorii, avocaţii, juraţii, erau dispuşi să accepte mită – cu foarte

puţine excepţii – şi se lăsau lesne convinşi de cei bogaţi şi nobili. Se mai auzise de femei-scriitor, dar acestea nu făcuseră din scris o profesiune. Erau fiice ale unor preoţi de ţară, care scriau în timpul liber, ori femei nobile care doreau să-şi facă un „nume”. Nici o femeie din Anglia nu încercase până atunci să-şi câştige existenţa din scris.

Aphra ştia că putea scrie cursiv, spiritual şi fermecător, şi că avea imaginaţie. Citise foarte mult şi considera că se putea descurca la fel de bine ca un bărbat dacă era vorba de a născoci romane, poeme şi piese de teatru. Dar, pentru că era femeie, pornea cu un handicap în acea cursă literară.

Cu toate acestea, poate ca o compensaţie pentru acel handicap, arăta mai bine decât majoritatea femeilor epocii ei. Nu-şi pierduse nici un dinte, poate pentru că-şi petrecuse prima parte a vieţii în Surinam, iar mineralele din alimentele de acolo o ajutaseră să-i păstreze întregi. Deşi scundă, avea picioare lungi, dar fustele ce se purtau pe vremea aceea nu lăsau să se vadă acest lucru. Avea sâni mari şi atrăgători, pe care îmbrăcămintea ce se purta pe vremea aceea nu îi ascundea defel. Avea părul blond şi frumos, ochi mari şi albaştri, cu sprâncene groase care-i scoteau în evidenţă chipul atrăgător, în ciuda nasului mare şi a maxilarului inferior, ceva mai scurt decât ar fi trebuit. Avea un farmec deosebit, dovedea o voinţă a cărei forţă era ca a unei caleşti trase de şase cai ce galopează la vale.

În plus, hotărâse să nu se căsătorească. De fapt, scrisese cândva: „Căsnicia este o piedică în cale iubirii, aşa cum şi împrumutul strică prietenia; nici nu voi cere ceva cu împrumut, nici nu voi face vreun jurământ în faţa altarului.”

Tot ea a scris şi versurile:

„Dac-ascultăm de-ale onoarei legi de fier,
S-ar cuveni iubirea să fie frumuseţii recompensă,
Iar nu meschina neguţare a cine ştie cărei averi,
Ori minciuna ieftină a ceremoniei bisericeşti.
Infamă e aceea care în patul ei va lua, din propriu interes,

Vreun prostănac greţos pe care-n sine îl detestă;
Iar dacă preţu-ar fi o pensie pe viaţă, ori vreun jurământ
Asta ar face-o să fie doar o târfă scumpă...
Ia-ţi înapoi cel aur şi dă-mi doară iubire,
Comorile-ţi din suflet, nu-acele-n pungi ţinute.”

În ciuda acestor versuri, şi-a dăruit inima omului nepotrivit, un avocat pe nume John Hoyle, care s-a slujit de ea în mod meschin, i-a răpit iubirea şi banii, oferindu-i în schimb necredinţă şi dispreţ, şi ajungând până acolo încât era cât pe ce să-i frângă inima. (În 1692, după moartea ei, Hoyle a pierit ca urmare a unei încăierări petrecute într-o tavernă, Frigate îi povestise ce s-a întâmplat.)

— Nu mai ţin minte cine, dar cineva a spus despre Hoyle că era ateu, un sodomit recunoscut, corupător de tineri şi unul care îl hulea pe Iisus.

— Şi Socrate a fost acuzat de toate acestea, mai puţin de ultima vină, replicase Aphra. Nu mă supăra că avea atâtea păcate, plus cine ştie câte altele. Dar... nu mă iubea precum îl iubeam eu... nu mă iubise deloc, decât la începuturi.

— Şi ce-ai face dacă l-ai întâlni acum? o întrebase Frigate.

— Nu ştiu. Nu-l urăsc. Cu toate acestea... poate că i-aş trage un şut în boaşe, după care l-aş săruta. Cine ştie? Sper să nu-l revăd.

Aphra a devenit faimoasă, sau infamă, fiind botezată *Astraea*, după numele fecioarei din mitologia grecească, fiica lui Zeus şi Themis, sau probabil a titanului Astraeus şi a lui Eos. În epoca de aur, Astraea le oferea tuturor binecuvântarea ei. Însă la începutul epocii de fier, a părăsit pământul plină de dezgust, iar zeii au aşezat-o printre stele drept constelaţia Fecioarei.

La curtea ei se strânseseră mari figuri literare şi suitele acestora, precum şi tineri poeţi şi dramaturgi. Unii dintre ei au avut norocul de a-i deveni amanţi.

— Cu toate acestea, aşa cum am spus, mulţi bărbaţi m-au urât pentru reuşite, iar numeroşi critici mi-au condamnat

piesele pentru că erau scrise de o femeie. Să-i ia naiba cu creierele lor îmbibate de rom şi cu ochi înroşiţi de poşirca băută şi cu sculele bolnave de sifilis, toţi bărbaţii spuneau că piesele erau licenţioase şi obscene. Aşa şi erau, dar dacă le-ar fi scris un bărbat, cei care-mi găseau pricină nici n-ar fi deschis pliscul. De ce ar fi obscenitatea şi limbajul slobod domeniul strict al bărbaţilor? Sunt cumva femeile îngeri sau Eve neştiutoare?

Cu toate acestea, a făcut o avere, i care s-a topit, pentru că îi plăcea să trăiască pe picior mare şi să se arate generoasă, având mulţi amanţi, deşi, după cum spunea, nu se alegea cu multă iubire din partea lor. La patruzeci şi şase de ani a suferit o serie de crize dureroase de artrită, care erau cât pe ce să o ucidă.

— Cred însă că efectele sifilisului erau la fel de ucigătoare, doar că lucrau ceva mai insidios.

Cu toate că mâna cu care trebuia să scrie o durea şi existau momente când pana îi scăpa dintre degetele slăbite, ea scria furibund, astfel că romanul care avea să-i asigure un loc respectabil în literatura engleză, *Oronooko*, a fost publicat înainte de moartea ei. Bătălia cu prejudecăţile, pizma, bârfa şi ura puritanilor şi ipocriţilor s-a încheiat la 16 aprilie 1689.

William de Orania, prinţul olandez care devenise monarh al Angliei nu a plăcut-o pe doamna Behn. Totuşi, deşi a fost socotită o femeie răutăcioasă şi scandaloasă, a fost înmormântată în Westminster Abbey.

— Cum s-a întâmplat? Să fiu înmormântată între cei mai mari dintre cei mari? Eu?

— Pe vremea mea, nimeni n-a ştiut de ce, a spus Frigate.

— Nici pe vremea mea, a adăgat Burton. Ar trebui să resuscităm vreun contemporan de-al tău ca să aflăm motivele.

— Lui Byron i s-a refuzat dreptul de a fi înmormântat în Westminster Abbey, a spus Frigate. L-au socotit prea blasfemator şi imoral ca să i se acorde o asemenea cinste. Totuşi, tu ai reuşit.

— Şi mie, a spus Burton. Şi mie mi s-a refuzat onoarea. O

meritam mai mult decât mulţi dintre cei înhumaţi acolo, dar Negrul Dick nu trebuia primit între zidurile sfinte.

Aphra avusese parte de multe perioade nenorocite şi înspăimântătoare pe Valea Fluviului, dar viaţa aproape că merita trăită. Nu era nici o plăcere în a fi mort. Aşadar, acum se afla în Turn şi tocmai se despărţise de un alt amant. Poate avea să convieţuiască din nou cu De Marbot, deşi, în acele momente, nu i se părea plauzibil. Va vedea. Pentru că nu avea de gând să rămână singură multă vreme.

17

Peter Jairus Frigate nu a lenevit cât a aşteptat construirea micii sale lumi. A constatat că nu dorea să întrerupă cu desăvârşire „filmul memoriei”. Era prea curios în legătură cu propriul lui trecut, avea de lămurit multe întrebări la care nu credea că ar fi putut găsi vreodată răspuns. Cu toate că va suferi văzându-şi trecutul, era hotărât să rabde orice durere. Acum, ca şi atunci. De aceea, a îndepărtat vopseaua de pe un perete din apartamentul lui şi a început să-şi petreacă o oră acolo în fiecare zi. În momentul când apărea în faţa ecranului, trecutul se trezea la viaţă, pe care o vedea şi auzea.

Experimentând, a descoperit ceva: computerul nu insista să-i prezinte totul potrivit programului. Dacă cerea o anumită perioadă, asta primea.

De asemenea, computerul sincronizase un ceas cu ora din amintirea subiectului. Dacă Frigate ştia la ce dată se petrecuse un eveniment, pentru că se uitase în calendar ori cineva menţionase data, computerul alegea exact acel eveniment. În caz contrar, trebuia să estimeze data aproximativă şi efectua o scanare, întâi pentru zonă, iar apoi pentru dată.

După cum a putut constata curând, în „film” existau numeroase goluri. A cerut o dată la întâmplare, 27 octombrie 1923. Pe atunci, îşi făcea de lucru încercând să-şi analizeze viaţa. Ziua aceea rămăsese albă, în memorie nu-i

rămăsese nici o amintire.

Computerul i-a explicat şi motivul.

În celulele lui de memorie nu exista suficient spaţiu pentru a înmagazina întreaga viaţă. Un mecanism din complexul mnemotehnic ştergea ce i se părea lui nesemnificativ, lăsând astfel mai mult spaţiu pentru lucruri importante. Deseori însă, inconştientul considera demn de a fi memorat ceea ce conştientul socotea lipsit de importanţă.

Wathanul trebuia să fi reţinut toate experienţele de viaţă ale individului. Nimic nu era lăsat neînregistrat. Această teorie nu a putut fi confirmată deoarece, deocamdată, nu s-a reuşit examinarea vreunui *wathan*. Exteriorul său strălucitor şi multicolor a rămas invulnerabil la studiere. Ca şi Sfinxul, era frumos şi inspira teamă şi respect, dar a rămas mut.

Computerul a calculat că până în acel moment trăise 55.188.000 minute. Dintre acestea, 22.075.200 de minute erau disponibile pentru vizionare. Cifra era totalul, dar nu însemna că fiecare minut putea fi derulat integral. Existau multe fragmente ţinute la păstrare. Dacă Frigate ar fi ţinut să ştie câte fragmente şi cât de lung era fiecare dintre ele, putea primi informaţia de la computer. Dar nu dorea să afle.

— Şaizeci şi cinci la sută din filmul vieţii mele a ajuns pe masa de montaj, a mormăit. Iisuse! Dacă mă aşez să urmăresc tot filmul, de la un capăt la celălalt, mi-ar trebui 15.330 de zile de câte 24 de ore. Ar însemna patruzeci şi doi de ani.

Cum reuşea creierul uman, cantitatea aceea mică de materie cenuşie, să conţină atâtea amintiri, atâtea informaţii, atâtea milioane, probabil chiar miliarde de kilometri de film?

Frigate a rugat computerul să-i arate unitatea de stocare în care se găsea „filmul”. Îndatoritor, acesta i-a făcut pe plac, iar Frigate a văzut pe ecran o sferă gălbuie de mărimea unei afine. Care era plină doar pe jumătate.

Ţinea cel mai mult să vadă o perioadă foarte timpurie din

viaţa lui – dar ar fi vrut în acelaşi timp să evite asta. Avea în jur de un an şi trăia într-o casă din North Terre Haute, Indiana. Bunica din partea mamei se afla atunci în vizită la ei, venind tocmai din Kansas City, Missouri, să-şi ajute fiica la creşterea sugarului. Frigate avea impresia că bunica îl maltratase cât îi purtase de grijă. Credea că femeia nu făcuse asta pentru că ar fi fost crudă ori sadică, ci pentru că-şi ieşea din pepeni cu multă uşurinţă. Îşi baza speculaţia pe viziunile pe care le avea despre ea în cursul unor şedinţe de tratament cu un psihanalist din Beverly Hills. În timp ce încerca să-şi sondeze amintirile din copilărie, se convinsese că bunica îl tratase într-un anumit fel pentru a-l face să devină ascultător, supus şi temător. Ori că ea pusese bazele acestor atitudini care se vădiseră în mod pregnant în adolescenţă.

Evident, psihanalistul nu dăduse prea multă crezare afirmaţiilor, dar îi îngăduise să facă efortul de a-şi aminti. Probabil că analistul studia posibilitatea de a încerca să arunce vina pe bunică.

Şovăitor, Frigate a derulat filmul cu mare viteză, până a localizat perioada exactă în care bunica îl avusese în grijă.

A avut nevoie de o săptămână să ajungă la convingerea că se înşelase. Desigur, nimic din purtarea bunicii nu justifica nici pe departe închipuirea lui.

Pentru că era vorba de o închipuire. Bunica nu-l zdruncinase, nici nu răcnise la el, nici nu-l plesnise ca să nu mai plângă şi nici nu-l maltratase în vreun fel. Se văicărise doar către sine din cauza plânsetelor, dar Frigate nu înţelegea decât vreun sfert din spusele ei, deoarece, de obicei, ea vorbea singură în germană. Ar fi putut cere computerului să îi traducă, dar nu s-a mai deranjat. La vârsta aceea, nu ar fi fost afectat de ce se vorbea în preajma lui, ci de felul în care se rosteau cuvintele. Tonul nemulţumirii nu ar fi însemnat mare lucru pentru el, deoarece femeia nu îi spunea copilului că era nemulţumită de el. Şi îi cântase cântece de leagăn în germană, deşi nu-l ţinuse mult în braţe.

„Ei, la naiba! şi-a zis Frigate. Altă teorie infirmată.

Pesemne voi descoperi că deficienţele de caracter se datorează mai curând predispoziţiilor genetice, decât mediului familial.”

I-a povestit lui Nur despre căutările lui. Micuţul maur a râs.

— Nu trecutul contează, ci prezentul. Nu poţi acuza trecutul pentru eşecurile şi slăbiciunile tale din prezent. Momentul prezent există pentru ca tu să schimbi ce ai fost şi ce eşti.

— Da, dar filmul memoriei reprezintă un instrument psihanalitic extraordinar, a spus Frigate. Mare păcat că el nu a existat pe Pământ. Pacientul şi medicul ar fi reuşit să exploreze orice zone care dădeau naştere unor îndoieli, limpezind astfel toate problemele. Pacientul ar fi putut vedea ce s-a întâmplat în realitate, reuşind să separe adevărul de închipuire, nesemnificativul de semnificativ.

— Se poate. Dar nu neapărat. Acum ştii ce eşti. Măcar aşa s-ar cuveni, dacă nu cumva te autoamăgeşti, fiindcă se poate întâmpla. Partea bună a acelui film al memoriei este că îţi spulberă imaginea pe care ţi-ai făcut-o despre tine, demonstrându-ţi că te-ai înşelat când socoteai că ai perfectă dreptate. Ori te poate convinge că ceilalţi nu erau chiar monştri sau egoişti când te-au tratat într-un anumit fel. Ori ţi-ar arăta situaţiile când s-au purtat monstruos sau egoist. Cu toate acestea, pe lângă satisfacerea curiozităţii, iar acest lucru poate fi foarte dureros şi umilitor, ori pe lângă satisfacerea dorinţei de a vedea chipurile pe care le-ai iubit sau urât cândva, filmele nu reprezintă decât o pierdere de vreme. Prezentul e cel care contează, el este piatra de hotar de pe care faci saltul spre viitor. Ce ai fost şi eşti nu reprezintă ce trebuie să devii. Eviţi să întreprinzi ceva în privinţa prezentului prin scufundarea în trecut. Trecutul trebuie să fie doar o lumină proiectată spre viitor. Ori un etalon al progresului făcut. Doar atât.

— Tu nu te uiţi la filmul memoriei tale? l-a întrebat Frigate.

— Nu. Nu mă interesează.

— Nu vrei să-ţi vezi părinţii, pe vremea tinereţii lor,

prietenii de joacă.

Nur s-a lovit uşor cu palma peste frunte.

— Sunt cu toţii aici. Îi pot face să reînvie oricând doresc.

— Păi, dacă filmul este o pierdere de vreme, atunci de ce s-a îngrijit necunoscuta să îl vedem în fiecare clipă cât suntem treji?

— Nu necunoscuta a hotărât. Ea a aranjat ca noi să putem vedea filmul memoriei doar dacă dorim. Şi-a dat seama că există posibilitatea ca noi să vopsim pereţii, ca să blocăm imaginile. Poate că vopsind pereţii am picat un test.

— Şi care ar putea fi pedeapsa pentru ratarea testului?

Nur a ridicat din umeri.

— Cred că pedeapsa şi-o stabileşte fiecare. Este neputinţa de a progresa.

— Dar ai afirmat că nu ai nevoie să-ţi vezi trecutul.

— Întocmai. Dar eu nu semăn cu tine sau cu ceilalţi.

— Asta nu e cumva aroganţă?

— Aroganţa unuia este realismul altuia.

— Voi, cei de credinţă sufistă vă croiţi drum prin viaţă cu ajutorul proverbelor, a spus Frigate.

Nur s-a mulţumit să zâmbească. Asta l-a făcut pe american să se simtă ca şi cum ar fi ratat examenul. O vreme, suferise crezând că îl trădase pe Nur – dar şi pe sine – pentru că renunţase să-i mai fie discipol. Îşi pierduse credinţa în propria capacitate de a atinge statutul superior al lui Nur ca stăpân pe sine, eliberat de nevroze şi slăbiciune, întotdeauna logic, însă înţelegător. Pur şi simplu nu reuşise. De aceea, decât să dea greş şi să se simtă umilit când Nur l-ar fi descărcat de obligaţii, respingându-l, Frigate preferase să renunţe a mai fi discipolul lui.

— Un sufist nu se teme de eşec, spusese Nur.

— Dar dacă mă răzgândesc şi te rog să mă iei din nou ca discipol?

— Vom vedea.

— Am abandonat o mulţime de lucruri, ori am fost silit să renunţ la ele. Dar am revenit mereu şi am încercat să repar situaţia.

— Cred că ar fi vremea să renunţi la obiceiul ăsta de a

abandona şi relua. Trebuie să-ţi creezi un elan psihic pentru a nu mai da bir cu fugiţii chiar atât de uşor.

— Cei mari, poate.

— Ce vrei să spui?

Frigate nu şi-a dat seama, iar asta l-a iritat.

— Încă nu ai învăţat, nici după o sută treizeci şi doi de ani să-ţi combini tendinţele contrarii pentru a deveni un tot care să funcţioneze fără probleme, îi spusese Nur. Ai avut mereu în străfundurile fiinţei o latură conservatoare, lucru care nu este nicidecum rău în sine, şi o latură liberală, ceea ce nu e deloc rău. Mai sălăşluieşte în tine o tendinţă spre laşitate şi alta spre curaj. Urăşti şi te temi de violenţă, însă ai în tine unele elemente de violenţă, ceea ce reprezintă persoana pe care ai încercat să o reprimi. Nu ştii să-ţi faci violenţa să devină creatoare, cum să o controlezi astfel încât ea să te conducă pe calea cea bună. Tu…

— Spune-mi şi ceva ce nu ştiu, îl îndemnase Frigate, apoi se îndepărtase.

Se alegea câteodată cu predici filozofice asemănătoare din partea lui Li Po. Chinezului îi plăcea să-i vorbească despre procesul de „rotunjire”, adică transformarea persoanei într-un om „deplin”. În care ying şi yang, caracteristicile pozitive şi cele negative să coexiste în echilibru. Numai că, după părerea lui Frigate, Li Po nu era câtuşi de puţin echilibrat. Îi admira energia şi creativitatea poetică, precum şi înţelegerea şi încrederea în sine, stăpânirea mai multor limbi străine şi curajul lipsit de orice umbră de teamă. Pe de altă parte – fiecare om era ambidextru în mai multe sensuri –, Li Po manifesta o tendinţă excesivă de a domina, era prea mult preocupat de sine şi nu reuşea nicidecum să priceapă că respectivele calităţi îl făceau să devină deseori obositor şi supărător. Pe de altă parte, bea prea mult, deşi Frigate nu mai cunoscuse unul asemenea lui.

Considera că, în ciuda superiorităţii, Li Po nu avea şanse mai mari decât el să Continue. Adevărat, dintre cei opt, doar Nur, probabil Aphra Behn şi Alice erau în acele momente candidaţi promiţători la şansa de a Continua.

Ceea ce putea fi sau nu de dorit. Teoria spunea că o asemenea stare reprezenta ţelul final şi deplinătatea, deoarece putea fi atinsă doar de cel ce era perfect sau aproape perfect din punct de vedere etic. *Wathanul* unei asemenea persoane dispărea din toate detectoarele şi astfel, cel puţin aşa suna raţionamentul, era absorbit în Capul-lui-Dumnezeu sau Dumnezeu sau Allah sau cum doreai să-i spui.

Teoria mai susţinea că *wathanul* devenea atunci o parte a Creatorului, pierzându-şi individualitatea şi trăind din acel moment înainte o eternitate a exazului. Un extaz de nedescris, imposibil de cunoscut în stare fizică.

„De unde să ştiu eu, s-a gândit Frigate, dacă nu cumva *wathanul* dispare pur şi simplu? Se evaporă ca o capsulă celulară? E un lucru pe care să ţi-l doreşti cu fervoare? Prin ce se deosebeşte starea asta de aceea de mort? Eu cred că există şi lucruri bune ce se pot spune despre moarte. Scapi de cunoaştere, de griji, de suferinţe fizice şi mentale, nu te mai sinchiseşti de frustrări şi înfrângeri, de singurătate. Unde îţi este, moarte, boldul tău?[9]„

Dar moartea nu are nici un bold. Pe de altă parte, ea nu are nici o energie.

Câştigi ceva, pierzi ceva. Aceasta era legea imuabilă, economia neschimbată a universului.

„Să fi devenit paranoic? Trăiesc un mare joc al înşelătoriei? În ce scop? Un înşelător se aşteaptă să câştige ceva. Cine ar scoate vreun profit dintr-o asemenea situaţie? Şi ce-ar fi de câştigat?”

Uneori, gândurile lui învolburate îi umflau creierul, ori asta era senzaţia, până când avea impresia că ţeasta lui, ca un balon supus unei presiuni insuportabile, avea să plesnească. Poate pentru că şi gândurile îi erau prea încinse.

„După o sută treizeci şi doi de ani, s-ar cuveni să fi devenit mai înţelept, şi să nu mă las antrenat într-o asemenea stare. Oare o să trec de clasa întâi?”

Începător în viaţă, cel înţelept-ridicol, nu a fost în stare să

[9] Epistola către corinteni a Sfântului Apostol Pavel, 15:55 (n. tr.).

urmeze sfatul lui Nur de a se debarasa de asemenea gânduri, de a le lepăda ca şi cum ar fi fost balastul care, odată aruncat, face un balon să se ridice. În loc să procedeze astfel, el le dădea deoparte, trimiţându-le pe vreo linie secundară a Marilor Căi Ferate P.J. Frigate, devenind pentru o vreme mecanic al trenului expres Pietrele-Potir-de-pe-Fluviu.

Descoperise ceva ce Loga, Eticul, nu menţionase, deşi sigur ar fi făcut-o dacă ar fi trăit ceva mai mult. Mai precis, faptul că pietrele potir de pe malurile Fluviului nu erau doar dispozitive care, prin descărcări electrice, asigurau energia ce se convertea în hrană şi băuturi, precum şi în diverse bunuri pentru locuitorii Văii. Ele erau şi echipamente de observare, maşinării de spionat fapte şi vorbe. Orice persoană din Turn putea să îi vadă şi audă pe oamenii din raza de acoperire a fiecărei pietre-potir.

După ce descoperise acest lucru, Frigate şi-a satisfăcut curiozitatea până a ameţit, devenind confuz. A scanat Valea de pe malul drept cu o frecvenţă de o piatră-potir la fiecare două secunde, începând cu prima din zona polară. După o vreme, dându-şi seama că în acest ritm îi vor trebui două sute treizeci şi două de zile ca să ajungă de la un capăt la celălalt, a început să sară din douăzeci în douăzeci de pietre-potir, urmărind cu pornire de la cea de-a douăzeci şi una timp de zece secunde. În acest fel, imaginile trupurilor umane şi ale Fluviului, câmpiei şi munţilor au început să se vadă mai clar, nu doar ca un vârtej. Chiar şi aşa, tot a ameţit uşor după o oră. Trebuia să-şi abandoneze planul de a vedea defilând întreaga umanitate, şi să observe totul din doar două treceri. Ba nu, aici se înşela. În Vale nu se mai aflau peste optsprezece miliarde de oameni; mulţi fuseseră retraşi, deocamdată, în evidenţele computerului şi în puţul unde se aflau *wathanii*. Însă şi aşa numărul celor prin dreptul cărora trebuia să treacă era ameţitor.

„Mereu prea impresionant, Frigate, şi-a zis el. Numai că tu nu eşti suficient de mare. Ambiţia ta o ia cu un an-lumină înaintea capacităţilor. Imaginaţia ta e ca Sleipnir, bidiviul cu opt picioare al lui Odin, numai că tu, ca şi Odin, ai căzut de

pe el cu o mie de leghe mai înainte.

Îi era greu să stabilească naţionalitatea oamenilor pe care îi vedea. În afara celor goi-puşcă, şi din aceştia erau extrem de mulţi, toţi îşi purtau prosoapele drept kilturi sau feşe de picioare, iar femeile foloseau bucăţi de pânză mai mici şi mai subţiri drept sutiene. De obicei rasa era identificabilă, deşi în unele cazuri nu era sigur. Unele chipuri erau clar mediteraneene, spanioleşti, italieneşti, greceşti, arăbeşti şi aşa mai departe. Cu toate acestea, era posibil să se şi înşele.

Limba reprezenta o cheie, dar existau mii de limbi pe care nu le putea identifica nici măcar dacă le-ar fi ascultat vorbite. Pe de altă parte, mai toţi oamenii vorbeau esperanto sau diverse dialecte ale acesteia.

După două ore de observare, a obosit.

„La naiba! Să trecem de la colectiv la personal.”

Cum în apropierea pietrei unde s-a oprit nu a văzut pe nimeni care să-i atragă atenţia, a mutat punctul de observaţie cu câte o piatră spre sud, făcând câte o pauză de douăzeci de secunde la fiecare. Se făcuse deja după-amiază, iar oamenii de pe malul drept mâncaseră de prânz şi acum îşi omorau timpul. Unii stăteau în picioare, alţii jos, şi discutau. Unii practicau diverse jocuri. Mulţi înotau sau pescuiau. O parte dintre ei se retrăseseră în colibe, astfel rămânând ascunşi privirii. Cei aflaţi pe o rază de o sută de metri puteau fi văzuţi de aproape, dar şi auziţi. Piatra, la fel ca o cameră de televiziune, avea putinţa de a mări anumite detalii şi era dotată cu amplificatoare direcţionale de sunet.

Computerul putea de asemenea arăta ceea ce oamenii nu reuşeau să vadă. Pe ecranul lui Frigate au apărut, în deplina lor splendoare multicoloră, *wathanii* anexaţi de capetele oamenilor, rotindu-se deasupra creştetelor. Avea deja suficientă experienţă ca să-şi dea seama dintr-o privire când un *wathan* prezenta culori „rele” sau o structură nefericită, deşi acest lucru nu însemna neapărat „rău”. Benzile late de negru şi roşu puteau indica slăbiciuni ale caracterului, dar şi trăsături „rele”. Variaţiile în intensitate, precum şi răsucirea lor reflectau tensiunile emoţional-

mentale, dar şi modificările ce se petreceau în conştiinţă şi în subconştient. O persoană bolnavă putea avea mult negru în *wathan*. Acea entitate nu putea fi interpretată cu uşurinţă; doar o persoană foarte instruită sau computerul putea analiza în mod corect un *wathan*, dar chiar şi atunci evaluarea putea fi eronată.

18

În acel moment, privirea i-a fost atrasă de un bărbat al cărui *wathan* era aproape complet negru cu roşu, având pe ici, pe colo, câte o licărire violetă. Era alb, de aproape un metru optzeci înălţime, bine clădit, blond, cu ochi albaştri şi, dacă faţa lui nu ar fi fost îmbujorată şi distorsionată, ar fi arătat destul de atrăgător. Striga în engleză la o femeie mult mai scundă, care părea speriată. Cu ochii holbaţi de teamă, se tot trăgea îndărăt, în vreme ce, ameninţând-o cu pumnii, bărbatul se îndrepta spre ea. Cu toate că vorbea foarte rapid şi înghiţind silabele, astfel încât nu a reuşit să înţeleagă prea bine ce spunea, Frigate şi-a dat seama că o acuza de infidelitate. Oamenii din jur îi urmăreau temători, dar nimeni nu făcea vreo încercare de a interveni.

Pe neaşteptate, *wathanul* bărbatului s-a înnegrit complet, iar el a reuşit să o prindă pe femeie de părul lung, şi s-a apucat să o lovească cu pumnul drept. Ea s-a lăsat moale în genunchi şi a încercat să-şi ducă palmele la faţă drept apărare. Smucind-o cu sălbăticie de păr, a izbit-o cu pumnul în creştet, după care a lovit-o peste nas şi gură. Ea a tăcut şi s-a înmuiat, ţinută fiind doar de păr. Din gura cu buzele sparte, sângera; iar câţiva dinţi i-au căzut în băltoaca de sânge formată pe iarbă.

Câţiva bărbaţi au sărit asupra lui şi l-au tras deoparte, deşi el încă nu-şi vărsase toată furia. Femeia a rămas nemişcată la pământ.

Dintr-o colibă a venit în goană un bărbat, care s-a oprit când a ajuns lângă femeie, a îngenuncheat şi, gemând, a ridicat-o în braţe. A legănat-o vreme de câteva momente,

apoi a lăsat-o cu blândeţe înapoi pe pământ, s-a ridicat şi a pornit înapoi spre colibă. Ceilalţi l-au eliberat pe bărbatul care o lovise pe femeie, iar acum acesta îşi cerea iertare pentru violenţa lui. Era o stricată, o târfă, o destrăbălată, dar rămânea femeia lui, şi el nu-i îngăduia să se culce cu altul. Merita corecţia pe care i-o administrase. Ba mai mult. În ce-l privea pe Tracy, bărbatul care o avusese pe femeia lui, el, Bill Standish, avea să îl ucidă la vremea cuvenită.

— Dacă o să faci asta, i-a spus unul dintre bărbaţii care îl ţinuse, o să termini în ştreang. Dar o să fii spânzurat oricum.

Bărbatul care se retrăsese în colibă a apărut cu o suliţă cu vârf de piatră şi a pornit la atac. Standish l-a văzut şi a rupt-o la goană către Fluviu. Cel care îl ameninţase cu spânzurătoarea a răcnit la Tracy să lase jos suliţa, dar acesta nu l-a luat în seamă. A ocolit grupul în fugă şi a azvârlit suliţa, al cărui vârf i-a pătruns lui Standish în spate, în apropiere de omoplat. S-a prăbuşit pe burtă în apa mică, dar s-a zbătut să se ridice, a întins mâinile spre spate şi a reuşit să prindă între ele capătul suliţei. Tracy s-a aruncat asupra lui şi l-a doborât. Câţiva dintre bărbaţi au alergat către cei doi, prinzându-l de braţe pe Tracy, care răcnea, şi îndepărtându-l. Deja livid, Standish, cu gura căscată de efort, şi-a smuls vârful de cremene din spinare. Până să apuce restul bărbaţilor să-l oprească, a înfipt vârful de piatră în pântecul lui Tracy.

Frigate a trăit o senzaţie de vomă, dar a reuşit să urmărească drama până la capăt. Avea anumite planuri în ce-l privea pe Standish.

Unul dintre bărbaţii care fugiseră după Standish avea în mână o bâtă mare de lemn de stejar. L-a izbit cu ea în cap. Standish a părut că se topeşte din picioare şi s-a prăbuşit în apă. Câţiva l-au târât afară, aducându-l la mal, dar capul i se bălăbănea fără viaţă. Unul dintre bărbaţi l-a examinat şi, ridicând ochii spre cer, a zis:

— Ben, nu trebuia să-l loveşti atât de puternic. A murit.

— Şi-a căutat-o cu lumânarea. Oricum îl înălţam în ştreang.

— Nu puteai şti sigur dinainte.

— Standish merita din plin să moară, a spus un altul, iar cei din grup l-au aprobat.

Frigate îşi dăduse seama înaintea tuturor celorlalţi că Standish murise. Văzuse *wathanul* dispărând, smuls de acolo de neîntrecuta prestidigitatoare care este moartea.

A oprit filmul cu scena aceea şi a cerut computerului să fixeze imaginea pe *wathanul* lui Standish.

Acest lucru nu era tocmai uşor deoarece acesta murise de foarte scurtă vreme. În decurs de două minute alţi şaptesprezece *wathani* ajunseseră în puţ.

Frigate a rugat computerul să îi spună dacă Standish mai fusese ucis înainte. Computerul i-a răspuns că mai murise de trei ori pe Lumea Fluviului.

Oare computerul scanase şi înregistrase vreo amintire de-a lui Standish din aceste perioade de viaţă?

După ce i-a explicat ce este violenţa, Frigate i-a cerut computerului să verifice sumar toate perioadele de violenţă din viaţa lui Standish.

— Începând cu vârsta de cincisprezece ani, a precizat el.

Asta însemna că întâi trebuia stabilit momentul când Standish avusese acea vârstă. Computerul a făcut o analiză, însă i-a luat o oră să localizeze perioada care să ofere dovada clară. Din fericire, în 1965 familia sărbătorise ziua de naştere a lui Standish. (Asta însemna că se născuse în 1950, a concluzionat Frigate.) A cerut să i se deruleze filmul petrecerii. Mama lui Standish era o femeie şleampătă, foarte grasă şi scundă, tatăl era un bărbat burtos cu faţa congestionată. Amândoi abia se ţineau pe picioare de beţi ce erau. În aceeaşi stare ajunseseră şi oaspeţii, dintre care mulţi erau colegi de şcoală cu Standish. În casă domnea mizeria, iar mobilierul sărăcăcios arăta jalnic. Potrivit unor remarci făcute de un invitat, tatăl era un dulgher care nu se prea omora cu munca. Spre seară, Standish a vărsat de-a valma tot ce vârâse în el: bere, crochete şi sendvişuri bolognese, iar petrecerea s-a isprăvit când părinţii au început să-şi arunce insulte şi obscenităţi. Se părea că mai aveau puţin şi se luau la

păruială, dar Frigate a oprit derularea filmului.

I-a explicat computerului că era un exemplu de violenţă verbală. El voia să vadă violenţă fizică. După aceea, Frigate s-a dus la întrunirea de seară, ţinută în apartamentul lui Li Po. Computerul a continuat căutarea, care se limita deocamdată la o perioadă de zece ani, cuprinsă între 1965 şi 1975.

La petrecere, Frigate a aflat că şi alţii desfăşurau căutări. De pildă, Alice încerca să-şi descopere cei trei fii, părinţii, dar şi fraţii şi surorile.

— Ai de gând să-i resuscitezi? a întrebat-o Frigate.

Ea l-a privit cu ochi întunecaţi, în care el a descoperit tulburarea.

— Sinceră să fiu, nu ştiu. Cred că doar aş vrea să mă asigur că sunt bine. Adică, fericiţi. Sigur, s-ar putea ca unii dintre ei să fie morţi. Şi atunci...

Prin asta dădea de înţeles că cei înscrişi în evidenţe, având *wathanii* în puţul central, nu puteau trăi din nou decât dacă îi resuscita ea. Însă nu ştia precis ce efect ar avea prezenţa lor asupra ei, modul cum o vor privi. Sau care va fi reacţia lor faţă de ceea ce devenise ea. Şi ce vor crede dacă ar afla că ea convieţuise cu acel om mârşav, Dick Burton?

Pe de altă parte, revederea dintre părinţi şi copii putea crea momente de nefericire. Părinţii aveau obiceiul de a-şi domina copiii, asta fiind o regulă pe vremea când trăise Alice. Acolo însă nu se evidenţiau semne ale vârstei, părinţii arătau la fel de tineri ca odraslele. În plus, după o separare atât de îndelungată, atât părinţii, cât şi copiii erau schimbaţi în mod considerabil. Practic, între ei se căsca o prăpastie uriaşă cât lumea, pe care puţini o puteau traversa.

Cu toate acestea, Alice îşi iubise mama, tatăl, fiii, fraţii şi surorile.

Frigate a observat că nu a adus deloc vorba de fostul soţ, Reginald Gervis Hargreaves. A păstrat şi el tăcerea.

— Şi n-ai reuşit până acum? a întrebat.

Alice a sorbit o gură de vin din cupa de cristal gravat şi i-

a răspuns:

— Nu. Am comunicat computerului numele, data deceselor, mai puţin data morţii fiului meu Caryl. N-o ştiam, dar sunt convinsă că aş putea găsi în evidenţe o carte sau vreun ziar care să mă lămurească, şi mă uit şi la fotografiile pe care computerul le compară cu fişierele lui. Toate astea durează, înţelegi? Dacă vreunul dintre ei figurează în evidenţe, vor fi găsiţi. Dar dacă trăiesc, există prea puţine şanse de a fi localizaţi. Computerul poate efectua o scanare la pietrele-potir. Cu toate astea, dacă ai mei nu sunt în apropierea pietrei în timpul scanării, nu vor fi găsiţi. Şi poate nici dacă sunt prin preajmă.

„Dacă nu-i găseşti, a gândit Frigate, o să fii scutită de răspunderea pentru resuscitarea lor.”

— Dar pe Lewis Carroll, adică pe domnul Dodgson, l-ai căutat? a întrebat.

— Nu, i-a răspuns ea sec, şi nu a mai comentat, iar Frigate şi-a dat seama că ar fi fost ofensată dacă i-ar fi cerut o explicaţie.

Frigate a plecat de la „bairam” şi s-a dus în apartamentul lui. În loc să se culce, a derulat alte câteva scene din trecutul lui Standish. Acestea l-au tulburat în asemenea măsură încât după aceea nu a putut adormi. Standish era un bărbat josnic, brutal, murdar, ticălos şi lipsit de inteligenţă. Cu toate acestea, două zile după aceea, Frigate s-a îngrozit atât de mult, încât a renunţat o vreme să mai urmărească acel film al amintirilor.

Standish era de obicei şomer, şi trăia împreună cu sora lui şi fiica acesteia într-un apartament dintr-un oraş situat în Vestul Mijlociu al Americii. Sora lui avea douăzeci şi unu de ani, şi ar fi fost atrăgătoare dacă s-ar fi spălat mai des şi ar fi dat vreun semn de inteligenţă. Fiica ei de trei ani era blondă, cu ochi albaştri, şi ar fi fost frumoasă dacă nu s-ar fi îngrăşat din cauză că se îndopa cu mâncare proastă şi bea enorm de mult Cola. În acea amintire, Frigate urmărea interiorul sărăcăcios al sufrageriei prin ochii lui Standish. Maizie, sora lui, stătea pe o canapea deşelată şi bea bere. Pe jumătate ascunsă de un scaun dintr-un colţ, fetiţa se

juca cu o păpuşă zdrenţuită. Din când în când, Frigate vedea cutia de bere pe care Standish o ţinea în mână. Judecând după ceea ce discutau, cei doi adulţi păreau să bea bere de dimineaţă.

— Unde-i Linda? a întrebat Standish, uitându-se în jur cu ochi lăcrimoşi.

— Uite-o colo, a spus Maizie şi a făcut un semn cu mâna spre scaun.

— Mda. Vino aici, Linda! a strigat Standish.

Reticentă, fetiţa a ieşit de după scaun ţinând păpuşa la piept. Standish şi-a desfăcut şliţul, scoţându-şi penisul din pantaloni.

— Linda, ai mai văzut aşa ceva?

Fetiţa s-a tras înapoi. Bărbatul a răcnit la ea să stea pe loc. Nesigură pe picioare, Maizie s-a ridicat de pe scaun.

— Ce mama dracu' faci?

— O să i-o pun Lindei.

Frigate a simţit că i se face rău, dar a continuat să privească, în timp ce greaţa îi urca din stomac. Maizie a continuat să se certe cu fratele ei, dar în cele din urmă a zis:

— Ei, ce dracu', la o adică tot trebuie să o facă într-o bună zi. Ce mi-e acum sau mai târziu.

— Da, vezi că ştii? Şi tu ai fost înţepată când aveai şapte ani, nu?

Maizie nu i-a răspuns, iar Standish a zis:

— Linda, vino aici.

Văzând că fetiţa clatină din cap, el a urlat la ea:

— Vino la mine, ce dracu'! Vrei ca unchiul Bill să-ţi mai tragă o bătaie ca seara trecută? Vino odată!

Frigate nu a mai suportat să privească. A oprit filmul. Tremurând de furie neputincioasă, a cerul computerului să ruleze filmul cu trei zile mai târziu. Şi aşa a văzut, prin ochii lui Standish, celula în care fusese închis. Era cu alţi doi deţinuţi şi se lăuda cum se distrase cu fetiţa surorii lui.

— Micuţa ticăloasă voia, aşa că i-am dat ce a cerut. E ceva rău în asta?

— Sărmana fetiţă, a murmurat Frigate. Dumnezeule!

Computerul rămăsese blocat pe înregistrarea lui Standish. Frigate trebuia doar să dea instrucţiuni computerului să o distrugă. Standish va rămâne mort pe veci, mai puţin *wathanul* lui, iar acela va rătăci orbeşte, fără ţintă, prin univers.

Muşcându-şi buzele, tremurând, simţind că arde pe dinăuntru, Frigate s-a ridicat de la consolă şi a început să umble furios de colo, colo, bolborosind:

— La dracu'! La dracu'! Merită aruncat în fundul Iadului! În Iad cu el!

În cele din urmă, s-a repezit la consolă şi a urlat:

— După ce-ţi dau codul, să-l distrugi pe Standish!

Însă asta presupunea şi alte lucruri. Trebuia să identifice evidenţele individului potrivit codului computerului, să confirme de trei ori că dorea să distrugă datele şi să stabilească un cod.

— Dar pe moment vreau ca Standish să rămână *suspendat*, a cerut Frigate.

Câteva ore mai târziu, fără nici un motiv raţional, a trăit un sentiment de ruşine. Cine era el să-i judece pe alţii? Cu toate astea... cel care violează un copil... merita să fie trecut în uitare.

În ziua următoare, şovăitor, i-a povestit lui Nur ce făcuse.

Maurul a ridicat din sprâncene şi a zis:

— Îţi înţeleg furia. Nu am văzut scenele, dar şi eu sunt îngreţoşat şi scârbit. Individul pare să o fi apucat pe o cale fără întoarcere şi a dovedit că nici aici nu e cu nimic mai bun decât pe Pământ. Dar are timp să devină un om mai bun. Îmi dau seama că nu crezi posibil aşa ceva, şi probabil că ai dreptate. Totuşi, Eticii au oferit tuturor suficient timp ca să se mântuiască, iar Loga a prelungit perioada. Indiferent ce sentimente nutreşti, nu trebuie să intervii.

— Nu merită să mai apară între oameni.

— Nu merită, probabil, nici să rămână cu el însuşi. Dar va apărea. Pe tine te mână acum doar dorinţa de răzbunare. Lucru de înţeles. Însă nu avem voie, există şi un motiv.

— Ce motiv?

— Îl ştii şi tu. Unii dintre oamenii cei mai ticăloşi, ce par a

fi imposibil de salvat, s-au mântuit ca fiinţe umane, devenind oameni autentici. Uită-te la Göring. Şi sunt convins că vei găsi şi alţii dacă vei căuta bine.

— Standish a murit la vârsta de treizeci şi trei de ani, a spus Frigate. Beat fiind, a trecut pe roşu şi a lovit în plin altă maşină. Nu ştiu dacă a rănit ori ucis pe cineva din celălalt vehicul, dar aş putea afla. Cred însă că nu are importanţă. Ceea ce contează e că n-a tras nici o învăţătură, nu s-a căit niciodată, nu şi-a găsit vreo vină şi nici prin cap nu i-a trecut să se schimbe. Şi nici nu se va întâmpla.

— Te cunosc. Dacă faci asta, vei trăi un sentiment de vinovăţie.

— Eticii nu au suferit de aşa ceva. Au ştiut că va veni vremea ca oameni precum Standish se vor condamna singuri la uitare.

— Chiar de-ar fi justificate, indignarea şi mânia îţi întunecă mintea. Tocmai ai menţionat motivul pentru care nu ar trebui să te amesteci.

— Da, dar... Eticii ne-au pus la dispoziţie doar o anumită perioadă de timp. Cine ne poate spune că, dacă am avea mai mult timp la dispoziţie decât ne-au îngăduit ei, unii nu ar reuşi să atingă ţinta? Poate încă un an, o lună, o zi, ar fi suficient.

— Aşa a gândit Loga, iar el s-a amestecat în planurile celorlalţi Etici, şi de aceea evenimentele au luat o întorsătură neplăcută. Poate că am greşit trecând de partea lui Loga.

— Acum te contrazici.

Nur a zâmbit şi i-a răspuns:

— Mi se întâmplă foarte des.

— Nu ştiu ce să spun. Deocamdată, Standish este blocat. Nu mai poate face rău nimănui. Dar când... dacă... dacă va sosi ziua în care cele optsprezece miliarde de oameni vor fi resuscitaţi în Vale, eu îl voi dizolva.

— Fetiţa ar trebui să facă asta. Întreab-o pe ea dacă doreşte acest lucru.

— Nu pot. A murit de o boală de ficat când avea aproape

cinci ani.

— Înseamnă că a fost crescută pe Lumea Grădină. Ar putea fi Agent blocat în evidenţe şi, deci, de negăsit.

De ce fac eu toate astea? s-a întrebat Frigate. Din alt motiv decât cel evident. Trăiesc un sentiment de putere pentru că am în mână soarta acelei brute? Îmi face plăcere acest sentiment de putere? Nu, niciodată nu am ţinut la putere. Sunt prea conştient de răspunderea pe care o presupune. Ori ar trebui să o presupună. Iar eu m-am străduit mereu să scap de răspunderi. În limite rezonabile, desigur.

19

Poate că alţii nu ştiau sigur pe cine ar fi vrut să resusciteze pentru a-şi popula lumile personale, dar Thomas Million Turpin nu se număra printre aceştia. El îi dorea pe Scott Joplin, Louis Chauvin, James Scott, Sam Patterson, Otis Saunders, Artie Mathews, Eubie Blake, Joe Jordan. Şi pe mulţi alţii, cei cunoscuţi şi iubiţi de pe vremea muzicii ragtime, cu toţii mari muzicieni, deşi cei mai grozavi erau Joplin şi Chauvin. Tom cânta îngereşte la pian, dar ceilalţi doi se găseau cu trei cercuri mai sus în Rai, şi ţinea la ei.

Dar femeile? Mai toate cele cunoscute pe Pământ erau târfe, însă cu unele se înţelesese foarte bine şi arătau grozav. Când ajunsese în Valea Fluviului, se îndrăgostise de o femeie pe care nu reuşise să o uite: o egipteancă din antichitate, pe nume Menti. Poate că se găsea în fişierele computerului; dacă era adevărat, atunci o putea resuscita. Au trecut treisprezece ani de când n-o mai văzuse, dar nici ea nu-l uitase. Avea trăsături de albă, dar cu un ten mai închis decât al lui, şi nu avea prejudecăţi în ce privea negrii. Era fiica unui negustor din Memphis, din Egipt, nu din Tennessee. Va pune computerul să o caute în mod prioritar.

Compusese până şi o piesă pentru ea, *Frumoasa mea egipteancă*, pe care i-l va cânta după ce se va adapta la

viaţa de acolo.

Noul lui local, Rosebud, va fi aşezat exact în mijlocul lumii, pe nume Turpinville. Nu va semăna cu originalul, acea clădire de formă rectangulară de cărămidă, de pe Market Street 2220, din cartierul negru, rău famat, din St. Louis. Va fi un bloc de zece etaje, rotund, cu ziduri din aliaj de aur, doldora de diamante şi smaralde. Iar acoperişul va fi dintr-un aliaj de aur cu iniţiala T. De la Turpin.

Străzile din jur vor fi pavate cu dale de aur, iar în apropierea clădirii vor fi parcate doar automobile Rolls Royce, Cadillac, Studebaker, Mercedes, Stutz Bearcat, Cord.

Micuţul oraş va avea şi alte clădiri, înalte de trei etaje, de asemenea făcute din aliaj de aur şi încrustate cu pietre scumpe. Va face o adevărată risipă de pietre. Va avea şi o fântână arteziană în faţa cafenelei, din care va curge whisky zi şi noapte, stropind o statuie de aur închinată pianului. Va face şi alte arteziene, care să împrăştie şampanie şi gin, dar şi lichioruri pe statuile reprezentându-i pe Joplin, Chauvin şi Turpin. Decoraţiile şi mobilierul din clădiri îl vor face pe J.P. Morgan să moară de invidie. Cu toate că bătrânul pirat nu va apuca să le vadă.

În Turpinville vor exista o mie de piane, dar şi viori, trompete, tobe, toate instrumentele trebuincioase. Servitorii vor fi androizi, toţi albi, iar ei li se vor adresa oaspeţilor cu Stăpâne, indiferent de sexul lor. Dar Tom va fi singurul căruia aceştia i se vor adresa cu Şefu'.

În afara oraşului cu patruzeci de clădiri, lumea va cuprinde o pădure, un fluviu, râuri, câteva mlaştini uriaşe şi dealuri cu pante abrupte, pe ici, pe colo. Prin pădure va şerpui o şosea betonată, astfel ca Tom şi amicii lui, împreună cu femei ispititoare să se poată plimba cu maşinile lor scumpe pe acolo ori de câte ori le-ar veni cheful. Pădurea, mlaştinile şi râurile vor geme de iepuri, mistreţi, vulpi, raţe, gâşte, fazani, potârnichi, curcani şi peşti, ţestoase şi aligatori. Tom se dădea în vânt după vânătoare, abia aştepta să se întoarcă acasă cu tolba încărcată de iepuri şi raţe.

— Ţi-ai pus în minte să te distrezi etern? l-a întrebat Nur.

— Nu pe vecie, i-a răspuns Tom. Cât mai mult posibil.

Expresia de pe faţa lui Nur l-a făcut să se neliniştească, deşi nu şi-a dat seama de ce.

— Are să fie o lume ţopăitoare, i-a explicat lui Nur, iar după aceea, de fiecare dată când se referea la universul său personal, l-a numit „Planeta ţopăielnică”.

— Ai făcut un drum lung, băiete, şi-a vorbit lui însuşi.

— Poftim? s-a mirat Nur.

— Am bătut cale lungă. M-am născut într-o colibă dărăpănată din Savannah, Georgia, dar tatăl meu a fost un om mare, mare în multe feluri. A câştigat bani cu nemiluita, aşa că ne-am mutat într-o casă imensă şi elegantă, nu mă refer la o casă de târfe, ci o casă frumoasă, ca acelea în care locuiau albii. Dar apoi cei de la Ku-Klux-Klan au început să ne facă necazuri, de aceea, tatăl meu a hotărât să plecăm în Mississippi. În Savannah chiar a existat o stradă numită Turpin Hill, după tata şi fraţii lui. Asta te poate lămuri ce om mare a fost el.

În Mississippi au avut necazuri şi mai mari cu albii, de aceea şi-au continuat drumul spre St. Louis. Ajunşi acolo, s-au stabilit în cartierul bordelurilor cu negrese, iar „John cel Cinstit” Turpin s-a îmbogăţit ţinând Silver Dollar Saloon şi o herghelie de iepşoare.

— Tăticu' meu zicea că după ce s-au eliberat sclavii, el nu a muncit nici o clipă pentru altul, şi că nu s-a bătut niciodată cu pumnii. Cu toate astea, îi plăceau încăierările. Obişnuia să-şi prindă adversarul de încheieturile mâinilor şi-l izbea cu capul în frunte. Tăticu' avea cea mai dură ţeastă din ţinutul de la vest de Mississippi, ba chiar şi de la est. Întotdeauna îl dobora pe cel lovit. Omul se bălăbănea de colo, colo, ca orbetele şi vedea stele verzi vreme de-o săptămână. Nimeni nu avea vreo şansă în faţa lui taică-meu.

La fel ca mulţi alţi muzicieni de culoare, Tom fusese autodidact, dar, spre deosebire de majoritatea, ştia să cânte după note.

— Când aveam optsprezece ani, eu şi fratele meu Charlie am plecat spre vest ca să vedem ţara, pur şi simplu. Am

căutat şi aur, că pe vremea aceea se găsea mai peste tot, deşi nu era uşor să-l scoţi din miezul pământului. Am petrecut un an în Nevada, numai că tot aurul acela stătea ascuns, al naibii, când eram noi pe-acolo. Am murit pe 13 august 1922. Bătrâna moarte avea capul mai tare decât taică-meu, şi n-am reuşit s-o păcălesc. Bătrâna moarte, rămăsese singura persoană cinstită din St. Louis. N-a mers s-o mituiesc, n-a primit nimic pe furiş. Asta e, are şi ea o treabă de făcut, şi n-o lasă nefăcută. Iar eu nu aveam copii, deşi cei din St. Louis m-au numit părintele ragtime-ului.

— Ştiu că soţia ta a fost mai mult decât înstărită, iar fratele tău, Charlie, a trăit bine, a spus Frigate. Era poliţist, primul negru care a ocupat această funcţie în Missouri. Când a murit, cred că asta s-a întâmplat de Crăciun, în 1935, a lăsat o sută cinci mii de dolari într-un fond pentru familie. Pe vremea aceea, ăştia erau bani, nu glumă.

— Pentru un negru, ăştia erau bani, desigur, a întărit Tom. În 1935, ziceai?

— O să întreb computerul dacă are o carte intitulată *Au cântat cu toţii ragtime,* a promis Frigate. O să-ţi facă plăcere lectura ei. Se vorbeşte mult despre tine. O să te simţi tare mândru.

— N-am nevoie de vreo carte pentru asta, dar o să mă uit prin ea.

În ziua când computerul l-a anunţat că Lumea Ţopăielnică era gata, Tom Turpin a şi pătruns în ea. Se făcuse ora zece dimineaţa; cu excepţia câtorva norişori subţiri, de un alb ca bumbacul, aflaţi la mare înălţime, cerul era albastru. Tom a coborât treptele ce duceau spre ea şi i-a descoperit, aşa cum dăduse ordin, pe şoferul său şi automobilul Mercedes-Benz decapotabil de culoare roz din 1920, care îl aşteptau. Şoferul android avea un metru şi nouăzeci, pielea albă, ochi albaştri şi părul blond. Era şi cel mai urât alb pe care îl văzuse vreodată, asta pentru că faţa lui fusese desenată chiar de Tom. Purta o uniformă obişnuită de şofer, doar că era roz.

— Ca să se asorteze cu maşina, le-a spus Tom celorlalţi.

S-a aşezat pe bancheta din spate, şi a zis:

— Acasă, James.

Frumuseţea aceea de maşină a pornit cum nu se poate mai bine, cu motorul torcând, după care au parcurs drumul întortocheat prin tunelul alcătuit de coroanele copacilor ale căror ramuri se împleteau.

— Nu trebuia să fac drumul atât de îngust, a bombănit Tom. Dar, ce naiba, n-o să întâlnim niciodată vreo maşină apărând din sens opus.

După o vreme, pădurea s-a mai rărit, şi au mers de-a lungul malului unui lac. Luciul acestuia era presărat cu raţe, gâşte, stârci şi berze, care stăteau în apa puţin adâncă să prindă peşte. Locul era zgomotos cu atâtea cârâieli, ţipete şi strigăte ciudate.

Drumul s-a îndepărtat de Turpinville, ducându-i spre marginea uriaşei încăperi.

— Dacă n-aş fi ştiut dinainte nu mi-aş fi dat seama, a spus Tom. S-ar părea că acolo se află alte păduri şi dealuri. N-am de gând să ating peretele. Vreau să rămân cu iluzia.

De la intrare, drumul drept către Turpinville ar fi fost sub patru kilometri şi jumătate. Însă drumul gândit de Tom până în oraş avea aproape şaisprezece kilometri, şi ar fi putut alege o bifurcaţie care îl făcea să devină de treizeci şi cinci. Din când în când surprindea câte o imagine a acoperişurilor din oraş, iar atunci inima îi tresălta de mândrie.

— Al meu, totul e-al meu.

După ce au ieşit din întunecimea pădurii în Turpinville, a regretat că nu aranjase să fie întâmpinat de o orchestră mare, gen big band, şi o mulţime numeroasă. Locul era prea pustiu, prea tăcut.

— Un oraş-fantomă prematur. În fine, curând va vibra de muzică ritmată şi de lume.

Automobilul a tras în faţa localului Rosebud, iar Tom a coborât. A traversat piaţa către arteziana din centrul ei, a luat o cupă de argint atârnată într-un cui lângă fântână, a afundat-o în lichidul puternic mirositor şi a băut.

— Dom'le, mai bun nici că se poate! Numai că am nevoie de lume ca înainte, de muzică, ţigări, hohote… ce mai, de

prieteni. N-are nici un haz să bei de unul singur şi să vorbeşti la pereţi.

A intrat în Rosebud, a luat liftul împodobit care l-a dus până la etajul trei, a pătruns în apartamentul lui, unde se găsea o consolă mare şi s-a apucat de căutare.

Trei săptămâni mai târziu, avea în jur nu doar patruzeci de oameni, aşa cum intenţionase iniţial, ci două mii.

— E raiul negrilor, le-a spus foştilor camarazi, în timpul uneia dintre rarele ocazii când a participat la seratele lor. Parcă am fi la circul puricilor. Toată lumea ţopăie.

Tom s-a amuzat când Frigate s-a crispat auzind de „Raiul tuciuriilor”. Frigate era liberal şi socotea respingători asemenea termeni. Nici Tom nu ar fi tolerat asemenea cuvinte din partea altora, decât dacă ar fi fost negri, însă el nu ezita defel să le folosească. Când Frigate l-a întrebat de ce proceda astfel, Tom i-a zis că aşa îi era felul. Nu reuşise să se dezbare de acel obicei.

— Dar ai trăit suficient de mult pe Lumea Fluviului ca să te dezveţi, i-a spus Nur.

— Asta mă ajută să uit de durere.

— Autoflagelarea reprezintă o metodă curioasă de a scăpa de răni, a observat Frigate.

Se părea că la această replică nu exista răspuns.

— Când o să-ţi vedem lumea? a intervenit Aphra.

— Vă propun vinerea viitoare, le-a sugerat Tom. O să vă simţiţi bine. Şi o să vă distraţi. Le-am povestit prietenilor mei despre voi, iar pe ei nu-i deranjează sosirea voastră. Apoi a pufnit în râs. Atâta vreme cât vă cunoaşteţi lungul nasului.

După plecarea lui Turpin, Frigate a remarcat:

— După şaizeci şi şapte de ani petrecuţi aici, vechile rele de pe Pământ continuă să prospere.

— Nu va reuşi Continuarea atâta timp cât răul mai persistă în el, a spus Nur. Mai bine zis, efectele răului.

Ceea ce se născuse pe Pământ nu pierea în mod necesar pe Lumea Fluviului. Cu toate că, aşa cum afirmase Nur, umanitatea în general înregistrase progrese etice şi psihice.

— Ca să ne exprimăm mai limpede, a spus Burton, vrei

să sugerezi că mulţi au devenit fiinţe umane mai bune.

— Întocmai. Lumea Fluviului este un reformator cam aspru, dar schimbarea apare rareori fără durere.

Nur a rămas tăcut o vreme, apoi a intervenit:

— Tom are multe calităţi. De obicei, este binedispus, curajos, te înţelegi uşor cu el, dacă nu-l calci pe bătătură, ceea ce mi se pare firesc. Numai că nu a afirmat niciodată că regretă faptul că a fost proxenet. Un om care se slujeşte de prostituate este el însuşi o târfă, şi se ocupă de treburi violente şi necurate. Trebuie să fie dur şi nemilos, să-şi mânjească uneori mâinile de sânge. Îi lipseşte capacitatea de înţelegere.

S-a lăsat altă tăcere, întreruptă de Frigate, care a întrebat:

— Chiar aşa?

— Nu mă gândesc numai la Tom. V-aţi izolat fiecare în lumile voastre mărunte. Poate cineva să crească în vid?

— Sigur că putem, a afirmat Frigate.

— Vom vedea, a spus Nur.

Doar el se răzgândise în legătură cu mutarea. Hotărâse să rămână în apartament.

— Care pentru mine este o lume suficient de cuprinzătoare.

— Iar asta înseamnă necazuri, a subliniat Burton. Unii dintre cei proaspăt resuscitaţi vor dori aceste lumi pentru ei şi vor fi în stare de vărsare de sânge ca să le obţină.

20

Burton, Frigate şi Behn discutau despre standardele necesare pentru resuscitarea oamenilor în Turn.

— Să nu alegeţi actori de teatru, de film ori televiziune, i-a prevenit Frigate. Sunt toţi plini de sine, nişte egoişti, oportunişti, oameni care nu ne merită încrederea. S-ar putea ca o vreme să fie camarazi amuzanţi, dar vor rămâne centraţi pe propria persoană.

— Toţi? a întrebat Burton.

— Toţi, a întărit Behn. Eu ştiu cel mai bine. Doar am scris piese de teatru, am avut mult de-a face cu ei.

— Trebuie să existe şi excepţii, a spus Frigate. Cu toate acestea, nu există excepţii în rândul producătorilor, iar ei sunt şi mai nemiloşi şi reci decât actorii. Să nu resuscitaţi producători, mai ales dintre cei hollywoodieni. Nu-s deloc umani.

— Eu i-aş încadra în aceeaşi tagmă cu politicienii, a adăugat Burton.

— A, sigur. Fără politicieni şi oameni de stat. Sunt cu toţii nişte mincinoşi şi oportunişti.

— Toţi? s-a mirat Behn.

— S-ar cuveni să ştii şi asta, a spus Burton.

— Nu i-am cunoscut pe toţi, aşa că nu i-aş putea judeca în mod drept.

— Crede-mă pe cuvânt, a sfătuit-o Burton. Să nu văd picior de politician aici. Ce facem cu preoţii?

— Oamenii în sutană, preoţi, vicari, rabini, mulahi, vraci, trântori din ăştia, totuna, sunt cu toţii fraţi prin uniformă. Adevărat, nu seamănă între ei. Există şi unele fiinţe umane în rândul lor, când şi când, pe ici şi colo, a precizat Frigate. Dar trebuie să fim bănuitori faţă de oricine se socoteşte destul de bun pentru a deveni lider spiritual. Care-i este adevăratul scop?

— Papii sunt excluşi, a întărit Burton. Ei sunt politicieni, mincinoşi, manipulează lumea cu sânge rece, pervertesc creştinismul pentru binele Bisericii. Aşadar, fără papi aici.

— Nici rabini-şefi, mulahi-şefi ori arhiepiscopi de Canterbury şi neamul lor, a continuat Frigate. Ce-am stabilit despre papi e valabil şi pentru ei.

— Şi stareţe?

— Fără! a strigat Burton, împungând cu un deget spre tavan.

— Dar nu există şi excepţii?

— Nu sunt destule pentru a merita să ne pierdem vremea cu ele, a insistat Burton.

— Dar vânzători de maşini la mâna a doua? Sau femei care au avut aceeaşi meserie? a întrebat Frigate. Burton şi

Behn s-au privit nedumeriţi.

— Asta a fost un fenomen din secolul douăzeci, le-a explicat Frigate. Să trecem peste. Dacă va fi nevoie, o să stau cu ochii pe ei şi vă avertizez. Dar nu cred că va fi.

— Doctori?

— Nu putem aplica o regulă unică în situaţia lor. Dar majoritatea sunt nişte suflete pierdute în lumea asta, unde nu e nevoie de ei, şi nu se bucură de nici o autoritate. Să fiţi totuşi precauţi.

— Avocaţi?

— Unii dintre ei sunt cei mai buni oameni din lume, unii, nişte ticăloşi. Să fiţi atenţi. A, apropo, l-am localizat pe Buddha, a anunţat Frigate. Siddhartha, Buddha cel istoric.

— Şi ce legătură are asta cu avocaţii? a întrebat Burton.

— Nici una. Dar Buddha... eh... e trecut în evidenţe, există multe scene filmate cu el, dacă vreţi să-l vedeţi pe Buddha cel viu, Gautama, cereţi-i computerului să vă arate. El a trăit doar pe Pământ. Nu a fost resuscitat pe Lumea Fluviului. Când a murit pe Pământ, a beneficiat de Continuare.

— Aha! a făcut Burton, de parcă ar fi înţeles dintr-odată multe lucruri ce-i rămăseseră ascunse până atunci. În urmă cu câteva zile, l-am localizai pe Iisus Hristos cel istoric.

— Şi eu! a spus Frigate.

— Atunci ştii că a fost resuscitat pe Fluviu, a murit de câteva ori, ultima oară acum douăzeci de ani. Iar acum, şi el se bucură de Continuare. S-ar părea că Buddha a fost mai avansat decât el din punct de vedere etic.

— Buddha a trăit pe Pământ mai mult decât Iisus.

— Dar nu am atacat pe nimeni, ci doar am evidenţiat un anumit element.

— L-am găsit şi pe Sfântul Francisc din Assisi. A fost resuscitat pe Fluviu, însă acum zece ani, când a murit, a Continuat.

— Câţi papi şi cardinali, câte feţe bisericeşti de toate confesiunile au beneficiat de Continuare? a întrebat Aphra Behn.

— Nici una, a spus Frigate. Cel puţin aşa am stabilit eu,

înţelegi? Nu i-am localizat pe toţi. Mai precis, computerul nu a reuşit să-i găsească. I-am dat instrucţiuni să mai caute. Şi a descoperit doar vreo doisprezece dintre papi...

— Inclusiv pe primul, Sfântul Petru? a întrebat Burton.

— Nu a fost primul papă, ci doar primul episcop al Romei. Ca să fim precişi din punct de vedere tehnic.

— A, înseamnă că a fost chiar la Roma?

— Da, a fost executat de romani acolo. Dar... e încă pe Fluviu. A murit de trei ori şi tot nu a Continuat.

— Înseamnă că-l putem resuscita ca să aflăm adevărul despre Iisus şi creştinism, nu? a spus Burton. Adică adevărul aşa cum îl cunoaşte el, ceea ce prolubil nu reprezintă adevărul obiectiv.

— Mărturiile privindu-l pe Iisus sunt încă acolo, a spus Frigate. *Wathanul* lui a dispărut, dar viaţa lui a rămas acolo, pentru a fi derulată.

— Şi Sfântul Pavel?

— A, Sfântul Pavel! a exclamat Frigate şi a zâmbit. Întâi a fost un iudaic fanatic, apoi un creştin fanatic, reuşind probabil mai mult decât oricine să pervertească învăţăturile întemeietorului, iar acum a devenit un membru fanatic al Bisericii Celei de-A Doua Şanse. Ori, mai curând, a fost. Biserica doreşte oameni fideli, dar nu fanatici, de aceea, recent, a fost alungat. Acum manifestă interes faţă de învăţăturile Dowiştilor.

— Cine mai sunt şi ăştia?

— O să-ţi spun cu altă ocazie. Pavel trăieşte undeva pe Fluviu. L-am descoperit şi l-am urmărit o vreme. E un individ mic şi urât, dar un orator convingător. Nu mai e celibatar, a socotit că *arde*, şi doreşte o femeie să-i stingă flacăra.

Frigate le-a arătat trei bărbaţi pe care îi localizase datorită răutăţii lor de necontestat şi a notorietăţii de care se bucuraseră pe vremea lui. Burton auzise de ei cât umblase prin Vale, dar nu ştiuse mai nimic despre ei. Adolf Hitler se născuse cu un an înainte de moartea lui Burton, Iosif Djugaşvili, cunoscut mai bine sub numele de Stalin, se născuse cu unsprezece ani înainte de moartea lui Burton,

iar Mao Zedong, la trei ani după 1890.

— Acum sunt închişi în fişiere, a spus Frigate. Nu am avut prea mult timp să mă uit la viaţa lor post-pământească, dar am văzut suficient ca să fiu sigur că ei nu s-au schimbat în bine. Natura lor este ca a lui Ivan cel Groaznic. Pe care l-am localizat, că tot veni vorba de el.

Crezi că nu există nici o speranţă în ce-i priveşte, că nu se vor schimba nicicând în bine? a întrebat Nur.

— Da. Aşa se pare. Au fost şi au rămas răi, sadici şi ucigaşi cu sânge rece, criminali nemiloşi, lipsiţi de iubire. Psihopaţi.

— Dar Loga a zis că pe Lumea Fluviului nu există psihopaţi adevăraţi. A zis că adevăraţii psihopaţi au existat doar din cauza dezechilibrelor chimice din organismul lor. Aceste dezechilibre, aceste deficienţe, au fost eliminate când trupurile le-au fost resuscitate.

Frigate a ridicat din umeri.

— Da, ştiu. Bine, dar... acum ce scuze mai au? Nici una. Au ales să se poarte astfel din proprie voinţă. Doar ei şi numai ei răspund de propriile fapte.

— Tot ce se poate, l-a aprobat Nur, dar nu tu eşti acela care trebuie să-i distrugă, să le scurteze timpul acordat. Cine ştie? S-ar putea ca la un moment dat să sufere o schimbare radicală de caracter. Să vadă lumina, cum s-ar zice. Amintiţi-vă de Göring.

— Göring a început să aibă remuşcări şi să se simtă vinovat cu ani în urmă. Aceste creaturi... Stalin, Hitler, Mao, Ivan cel Groaznic... sunt încă pregătiţi... chiar dornici... să ucidă pe oricine le stă în cale. Cale sau marş permanent către puterea de a-i domina şi controla pe alţii şi de a-i strivi pe toţi cei care li se opun. Ori care li se pare lor că sunt opozanţi. Aceştia sunt cu adevărat paranoici, înţelegeţi? Deşi fac efortul de a modela realitatea, şi de multe ori reuşesc, ei nu au nici o legătură cu ea. Vreau să spun că oamenii ăştia nu percep lucrurile aşa cum sunt. Sunt mânaţi de dorinţa bolnavă de a modela realitatea aşa cum socotesc ei că ar trebui să arate.

— Mai toţi oamenii sunt animaţi de aceeaşi dorinţă.

— Există rele mari şi mici.

— Poate vrei să spui răufăcători mari şi răufăcători mici. Nu există rău abstract. Răul constă întotdeauna din acte concrete şi făptaşi concreţi.

Burton, care până acum se mulţumise să asculte discuţia, şi-a pierdut răbdarea:

— Adevărata filozofie nu constă în discuţii, pe care majoritatea filozofilor le socotesc filozofie, ci în acţiune. Pete, vorbeşti mult despre ceea ce vrei să faci. De ce? Pentru că ţi-e teamă să acţionezi, iar teama provine din senzaţia că nu găseşti justificarea interioară?

— Gândul mi-e mereu la zicerea *Nu judecaţi ca să nu fiţi judecaţi*[10].

— Crezi vreo clipă că nu vei fi judecat dacă te fereşti să-i judeci pe alţii? l-a întrebat Burton pe un ton dispreţuitor. Mai mult, e imposibil să nu judeci pe cineva. Nici măcar sfinţii nu pot evita judecarea altora, indiferent cât de mult s-ar strădui. E un reflex şi apare atât în mod conştient, cât şi inconştient. De aceea, eu zic să judecăm în dreapta şi-n stânga, pe toţi şi pe oricine!

— Dar să nu dai sentinţe, a spus Nur, râzând.

— De ce nu? a întrebat Burton, rânjind sălbatic. De ce nu?

— Am localizat un judecător adevărat, adică unul în adevăratul sens al cuvântului, a spus Frigate. Un om care a fost judecător itinerant la tribunalul din Peoria, oraşul meu natal, în timpul Prohibiţiei. Ţin minte că am citit despre el când eram mic; şi-mi amintesc şi ce spuneau tata şi amicii lui despre el. Făcea parte din sistemul municipal foarte corupt de pe vremea aceea şi a condamnat la închisoare mulţi traficanţi de alcool, sau i-a amendat pe cei găsiţi cu băutură în casă sau în localuri. Cu toate astea, el ţinea o pivniţă plină de whisky şi gin, marfă cumpărată de la traficanţi. Pe unii îi făcuse scăpaţi deoarece îi erau furnizori direcţi.

— Dar văd c-ai fost foarte ocupat, a constatat Nur.

— N-am putut rezista.

---

[10] Evanghelia după Matei, 7:1 (n. tr.).

Burton înţelegea fascinaţia lui Frigate, ori, măcar îşi închipuia că o pricepe. Oamenii răi exercită un anumit magnetism care atrage pe toată lumea, răi, buni sau aşa şi aşa. Întâi atracţia, apoi repulsia. De fapt, în mod paradoxal, repulsia este aceea care provoca atracţia.

— Partea curioasă este că nici unul dintre aceştia, Hitler, Stalin, Mao, Ţarul Ivan, judecătorul din Peoria şi violatorul de copii despre care v-am povestit, nici unul dintre aceştia nu se socoteşte pe sine rău, a spus Frigate brusc, de parcă s-ar fi gândit la asta demult, dar până atunci respinsese o asemenea idee.

— Göring se socotea vinovat, iar acesta a fost primul pas făcut în a se îndepărta de rău, a spus Nur. Oamenii aceştia... Hitler, Stalin şi alţii... ce intenţii ai privinţa lor?

— I-am pus pe *Aşteptare*, a spus Frigate.

— Încă nu ai hotărât ce să faci cu ei?

— Nu. Dar când computerul va începe să plaseze cele optsprezece miliarde de oameni în Vale, pe oamenii aceştia îi va ocoli. Ascultă! Am văzut ce au făcut. Am văzut prin ochii lor, şi prin ai celor ce au suferit din cauza lor.

Frigate se îmbujorase la faţă şi ochii mari îi străluceau sălbatic.

— Nu vreau ca ei să repete faptele rele! De ce să scape de justiţie tocmai acum? Au făcut rău pe Pământ, dar aici lucrurile stau la fel. Există motive pentru a-i ţine blocaţi în fişiere şi pentru ca noi să avem dreptul de a-i judeca. Şi de a-i condamna, ba chiar executa, dacă va fi nevoie!

— Nu intervenţia, şi nici intenţia divină nu a provocat blocarea, a spus Nur. A avut loc un accident.

— Serios? s-a mirat Frigate.

Nur a zâmbit şi a ridicat din umeri.

— Poate că nu. Cu atât mai mult se cuvine să acţionăm cu discreţie, raţiune şi precauţie.

— De ce, mă rog? a bubuit Burton. Cui îi pasă?

— Aha, a făcut maurul, ridicând degetul arătător şi uitându-se la vârful lui, de parcă acolo s-ar fi aflat răspunsul. Cine ştie? Nu mai trăieşti senzaţia, din când în când, că suntem supravegheaţi? Nu mă refer la computer,

ci la cineva care foloseşte computerul.

— Dar cine ar putea fi acela?

— Habar n-am. Dar n-ai avut sentimentul ăsta?

— Nu.

— Eu, da, a răspuns Frigate. Dar asta nu înseamnă nimic. Mereu am trăit senzaţia asta... toată viaţa, de fapt... că cineva stă cu ochii pe mine.

— Şi cine îl veghează pe veghetor? Cine-l judecă pe judecător?

— Voi, sufiştii ăştia... a spus Burton cu dezgust.

— Problema este că oamenii aceştia, a continuat Frigate, Hitler, Stalin, Mao, Ivan cel Groaznic şi alţii, au deţinut o putere imensă în viaţa dusă pe Pământ. Au fost figuri istorice extrem de importante. Iar acum...

— Acum tu, neînsemnatul, îi ai în puterea ta, a spus Nur.

— Îmi pare rău că nu au fost ei în puterea mea atunci când erau la începuturile carierelor de criminali, a subliniat Frigate.

— Ai fi apăsat pe butonul *Distruge* atunci?

— Iisuse! Nu ştiu. Aşa s-ar fi cuvenit să fac! Numai că...

— Dar dacă cineva ar fi avut puterea de a apăsa butonul acela pentru tine? l-a întrebat Nur.

— Păcatele mele nu au fost chiar atât de mari.

— Mărimea lor ar depinde de atitudinea celui care apasă pe buton, a spus Nur. Ori în mintea celor loviţi de păcatele tale.

Burton i-a părăsit în acest punct al discuţiei, dar s-a oprit o clipă să îi ureze noapte bună lui Li Po şi femeii lui, Star Spoon, şi amicilor acestora. Li Po descoperise şi resuscitase şapte poeţi şi pictori care îi fuseseră prieteni la cataramă.

Când Burton s-a întors spre uşă, Star Spoon i-a zis, încet:

— Trebuie să ne mai vedem. Chiar curând.

— Desigur! Bineînţeles!

— Dar singuri, a spus ea şi a plecat înainte ca ceilalţi să observe că ea i se adresase.

Lui Burton nu i-a venit să creadă că ea dorea doar să *stea de vorbă* cu el. În alte circumstanţe, s-ar fi arătat încântat. Numai că Li Po îi era prieten şi înclinat spre

gelozie, chiar dacă nu avea nici un drept să fie atât de posesiv. Nu ar fi fost onorabil să o întâlnească singur.

Însă ea este o fiinţă liberă, şi-a zis Burton. Li Po a readus-o la viaţă, dar prin asta nu a devenit stăpânul ei. Decât dacă ea socoteşte că aşa stau lucrurile. Dacă ea doreşte să mă întâlnească, şi o va face cu siguranţă, iar Li Po ar afla...

Chinezului foarte plin de sine nu-i va veni să creadă că ea ar prefera un alt bărbat. Va urma probabil o scenă, cu multe ţipete şi vorbe mari, şi pesemne că Li Po îl va provoca la duel. Acea provocare şi eventuala acceptare din partea lui ar fi ambele nişte prostii copilăreşti. Li Po se născuse în 701, iar Burton în 1821, dar nici unul nu mai era legat de codurile onoarei din acele vremuri şi, de fapt, ei nu fuseseră niciodată oameni ai epocilor în care trăiseră. Ar fi fost ridicol să se bată pentru o femeie. Li Po îşi va da seama. Evident. Dar nu-i va mai rămâne prieten. Iar Burton ţinea la prietenia lui.

Pe de altă parte, Star Spoon nu era un robot, iar când a resuscitat-o, Li Po trebuia să-şi dea seama că nu o va putea stăpâni. Nu mai era o sclavă.

Mişcarea coapselor ei era ca dangătul unui clopot carnal. Bing, bang! Bang, bang! Burton a suspinat şi a încercat să se gândească la altceva decât la fiorul simţit de carnea lui. Inutil. Trecuse prea multă vreme.

Dar dacă ajungea să o cunoască bine, şi nu în înţeles biblic, o va plăcea? Pesemne că nu merita întreaga tevatură pe care o va provoca relaţia dintre ei, iar Burton era convins că ea va crea necazuri.

Un bătrân în trup tânăr poate da naştere unor conflicte, a gândit el. Hormonii urlă în mine, în ciuda experienţei mele îndelungate. E adevărat că sexul nu ştie ce e aceea conştiinţă. La fel de adevărat e că nu are nici minte.

Cu toate acestea, Star Spoon nu rămăsese singura femeie de pe acea lume. Teoretic vorbind, avea la dispoziţie în jur de nouă miliarde şi jumătate de femei. Din nefericire, în acel moment, Star Spoon rămăsese femeia pe care o dorea. Nu era „îndrăgostit” de ea, nici nu credea că se va mai „îndrăgosti” vreodată, pentru că un bărbat care

trăise o sută treizeci şi şase de ani şi avea cât de cât minte nu s-ar fi lăsat dat gata de o iubire romantică. În orice caz, aşa ar trebui să se întâmple.

Dintre cei opt miliarde şi jumătate de bărbaţi cuprinşi în fişiere, probabil că o şaisprezecime aveau aceeaşi vârsta ca el. Dintre aceştia, despre o şaisprezecime se putea afirma că erau suficient de inteligenţi ca să lase deoparte amăgirile iubirii romantice. El unul, nu se bucura prea mult de compania cuiva.

Pe moment, singura lui companie rămăsese ecranul de vizionat amintiri, plasat pe perete, alături de scaunul său zburător. Computerul sărise cu amintirile la vârsta de treizeci şi nouă de ani şi alesese o scenă foarte dureroasă. La vremea respectivă se găsea la Londra, pregătindu-se pentru călătoria secretă până la Mecca. Cum aveau să existe destul de multe ocazii când penisul avea să-i fie expus în faţa musulmanilor alături de care trebuia să facă pelerinajul, era nevoie să fie circumcis. În caz contrar, o simplă privire la prepuţul lui l-ar fi dat de gol drept un câine necredincios, şi ar fi fost ucis, poate chiar sfârtecat în bucăţi, iar asta pe loc. Deşi bărbaţii musulmani se lasă de obicei pe vine pentru a urina, iar roba le acoperă părţile ruşinoase, puteau apărea momente când nu ar fi scăpat nevăzut. De aceea, a fost circumcis, iar singurul anestezic de care a avut parte a fost aproape jumătate de litru de whisky.

Burton şi-a oprit scaunul. Scena a încremenit odată cu el. Fără să-şi dea seama de ce proceda astfel, i-a cerut computerului să proiecteze câmpul nervos-emoţional.

Pe dată a simţit o durere usturătoare când medicul i-a tăiat prepuţul.

A strâns din dinţi ca să nu urle de durere, aşa cum strânsese între dinţi trabucul în timpul operaţiei reale.

În acelaşi timp, a trăit o senzaţie de ameţeală şi lentoare. Câmpul îl învăluia cu senzaţii trăite la vremea respectivă, iar el fusese beat. Dar nu atât de beat pe cât ar fi trebuit.

— Ajunge! a răcnit el. Îndepărtează câmpul.

Durerea a dispărut imediat. Sau i se părea? Nu cumva

era vorba de stafia ori umbra cuiva care dispărea treptat?

Burton nu era masochist. Îşi produsese o durere doar pentru ca dorinţa lui faţă de Star Spoon, pentru orice femeie, de fapt, să dispară. Reuşise. Dar efectul nu putea fi de durată.

21

Cu multă vreme în urmă, Frigate îi spusese lui Burton că pe Pământ nu se reuşise identificarea lui Jack Spintecătorul. Însă cum acesta trebuia să se afle în Vale, putea fi găsit. Cu toate acestea, şansele de a da de el erau extrem de reduse. Pe de altă parte, bărbatul care ar fi recunoscut crimele putea să mintă. În realitate, soluţionarea enigmei era mai probabilă aici decât pe Pământ.

Frigate afirmase asta cu mult timp înainte ca el şi Burton să fi ajuns la Turn. Acum se găseau într-un loc unde probabilitatea de a-l descoperi pe bărbatul poreclit Jack Spintecătorul era mare. Frigate ştia care erau candidaţii, deşi se putea ca Spintecătorul să nu se găsească printre ei, şi probabil computerul putea să îi localizeze pe toţi în fişierele lui.

Frigate nu mai apucase să-şi înceapă proiectul pe care şi-l propusese, deoarece era prea ocupat cu alte cercetări, inclusiv cu trasarea genealogiei familiei sale. Turnul acela, spusese el, reprezenta paradisul oricărui specialist în genealogii. El nu trebuia să recurgă la evidenţe dificil de găsit şi deseori rătăcite ori pierdute: testamente, declaraţii de venit şi de terenuri, evidenţe şi dovezi de la tribunale pentru orfani, recensăminte, istorii ale satelor, ziare, pietre de mormânt, evidenţe militare şi de pensionare, şi toate celelalte urme înşelătoare care ar putea sau nu să fie strămoşii tăi. Aici însă, puteai pune computerul la treabă, începând cu tine, iar el lucra înapoi în timp, găsindu-ţi părinţii şi restul rudelor. Aveai posibilitatea de a vedea pe ecran cum arăta un părinte sau altul, unde se afla, de a le viziona viaţa prin ochii lor şi felul în care arătau în ochii

altora. Câteodată, trebuia să aştepte cât computerul folosea *wathanul* vreunui strămoş pentru a-l căuta prin fişiere pe cel pereche şi apoi identifica *wathanul* părinţilor acelei persoane. Dacă apăreau dubii privitoare la paternitatea unui copil, computerul compara trăsăturile genetice ale copilului şi părintelui îndoielnic, stabilind relaţia adevărată. Dacă se dovedea că un copil putea fi vlăstarul unui anumit adult, computerul examina genele celor bănuiţi a fi posibilii taţi. Aceştia puteau fi identificaţi cu uşurinţă, deoarece computerul avea posibilitatea de a examina trecutul mamei şi stabili cu exactitate când şi cu cine avusese o relaţie sexuală. După aceea, evidenţele suspectului sau suspecţilor erau examinate pentru a se stabili identitatea genetică.

Lui Burton aceste lucruri i se păreau interesante, însă pentru moment el nu ţinea să-şi stabilească arborele genealogic. Se lăsase însă mereu fascinat de poveşti privind crime, mutilări şi torturi şi citise relatările din ziare referitoare la crimele din Whitechapel. După ce a decis să lanseze Operaţiunea Spintecătorul, după cum voia să o boteze, a cerut computerului o bibliografie a tuturor cărţilor în engleză din memoria sa, care făceau referiri la Spintecător. Agentul sau agenţii Etici care primiseră sarcina de a obţine literatură privitoare la Spintecător se dovediseră foarte minuţioşi. Frigate a renunţat pentru câteva minute la propria activitate ca să le verifice şi le-a indicat pe acelea despre care a socotit că Burton le-ar găsi mai interesante ca puncte de plecare.

— În primul rând, aş citi o carte de Stephen Knight, *Jack Spintecătorul, Soluţia finală*, publicată în 1976. Asta m-a impresionat nu doar prin cercetare foarte amănunţită şi prin raţionamente sclipitoare şi convingătoare – o asemenea lucrare l-ar fi făcut mândru până şi pe Sherlock Holmes –, dar prin faptul că părea singura carte care putea da răspunsuri adevărate. Cu toate acestea, unii critici au descoperit punctele slabe ale cărţii. Dacă e rău sau bine sau doar aşa şi aşa, ea este destul de bună să o foloseşti drept trambulină pentru a plonja în oceanul roşu-sângeriu

al misterelor.
Era ciudat să ţină între degete o carte care fusese copiată după un exemplar publicat optzeci şi şapte de ani după moartea lui. Nu s-a minunat multă vreme, pentru că minunile erau atât de multe, încât trebuiau să reţină atenţia doar scurtă vreme. A citit mai bine de 270 de pagini în trei ore. Când a lăsat-o deoparte, ar fi fost în stare să repete pasaje lungi fără multe scăpări, iar acestea ar fi însumat cel puţin un sfert din text.
Dacă ar fi fost publicată în cursul vieţii lui de pe Pământ, Burton ar fi fost scandalizat de absurdităţile cuprinse în acea carte. Ori poate nu. Dacă s-ar fi gândit mai bine, ştiind ceea ce ştia despre manevrele secrete ale celor de la vârf pentru a ajunge la putere, cunoscând faptele inumane şi total injuste comise de guvern şi de indivizii din clasele conducătoare în lupta pentru a se menţine la putere, nu ar fi socotit concluziile trase în urma evenimentelor descrise în carte drept adevărate?
După o documentare profundă şi extinsă şi după deducţii iluminate şi lămuritoare, domnul Knight ajunsese la următoarele concluzii:
În 1888, masele, oamenii săraci din Anglia, Scoţia, Ţara Galilor şi Irlanda erau, ori păreau să fi ajuns în pragul unei revoluţii. Radicalii de stânga, socialiştii şi anarhiştii, exprimau răspicat nemulţumirea, suferinţele şi oprimările la care era supusă clasa muncitoare. Guvernul nu era doar alarmat, ba chiar era speriat de-a binelea, iar mulţi oameni din clasa conducătoare socoteau că până şi monarhia va fi ameninţată. Aceşti oameni au reacţionat în mod disproporţionat; necunoaşterea psihologiei maselor i-a făcut să nu-şi dea seama de profundul conservatorism al poporului. Oamenii nu voiau o schimbare în structura monarhiei, ci să aibă de lucru permanent, să fie bine plătiţi, să aibă de mâncare, să beneficieze de condiţii decente de locuit şi să se bucure de o oarecare securitate economică. Voiau să ducă un trai uman, nu să se simtă nişte şobolani.
Clasa conducătoare a socotit că Regina Victoria nu avea să fie detronată, însă în acea perioadă ea era bătrână şi nu

se bucura de popularitate. Când a murit, fiul ei Edward („Bertie”) avea să devină rege. Iar el era un bărbat desfrânat, încăpăţânat şi total imoral, ale cărui activităţi nu puteau fi ascunse de ochii publicului.

În eşaloanele superioare ale guvernului britanic erau pe atunci mulţi masoni, între aceştia numărându-se marchizul de Salisbury, prim-ministrul. Knight susţinea că aceşti masoni erau de fapt puterea ce susţinea tronul, iar ei se temeau că dacă monarhia va cădea, ei şi societatea lor secretă aveau să dispară.

Cel mai mare fiu supravieţuitor al prinţului Edward, ducele de Clarence şi Avondale, Albert Victor Christian Edward, „Eddy”, pentru prietenii lui intimi, avea să urce pe tron dacă tatăl său ar fi murit. Era o creatură demnă de toată mila (din punctul de vedere al epocii victoriene), întrucât îi plăcea să se amestece, sub un nume de împrumut, prin mediile artistice şi boeme, era bisexual şi frecventase o dată un bordel unde erau doar bărbaţi. Ba chiar mai rău, după ce se îndrăgostise de o vânzătoare, Annie Elizabeth Crook, care îi fusese prezentată de pictorul Walter Sickert, ducele se căsătorise cu aceasta în cadrul unei ceremonii secrete. În anumite privinţe, era o căsătorie ilegală, dar partea cea mai ofensatoare dintre toate era că Eddy luase de soţie o femeie de credinţă romano-catolică. Potrivit legii, nici un monarh englez nu se poate căsători cu o catolică. Eddy nu era rege, dar putea deveni lesne, şi destul de curând. Existaseră mai multe tentative de asasinat la adresa reginei; era bătrână, iar tatăl lui Eddy, Prinţul Edward, putea muri din cauza exceselor alimentare şi a băuturii, a unei boli venerice, a vreunui glonţ tras de un soţ gelos, de mâna unui revoluţionar sau maniac, ori din pricina oricărei boli împotriva căreia pe atunci nu existau măsuri preventive şi pentru care nu exista tratament în afara rezistenţei naturale a suferindului.

În aprilie 1888, Annie Crook a dat naştere fiicei lui Eddy, ceea ce venea ca picătura ce umplea paharul faptelor rele ale prinţului. Copila era stră-strănepoata Reginei Victoria şi vară primară cu bărbaţii ce aveau să domnească sub

numele de Edward al VIII-lea şi George al VI-lea.

Era prea mult pentru regină, care i-a transmis o notă furioasă prim-ministrului, lordul Salisbury, cerându-i ca ziarele şi publicul să nu afle faptele scandaloase.

La rândul său, Salisbury, l-a însărcinat pe medicul reginei, Sir William Gull, mason şi el, să muşamalizeze toată afacerea. Potrivit standardelor victoriene, Gull era un om sclipitor şi un mare medic, dar se remarcase şi printr-un simţ grotesc şi pervers al umorului şi printr-o schizofrenie evidentă (care va fi remarcată abia de generaţia următoare). Se arăta foarte amabil şi înţelegător, dar alteori era rece, crud şi bădăran. Acest din urmă comportament era însă evident doar când se ocupa de pacienţi şi familii din clasele umile. Se dovedea un stăpân foarte blând cu animalele sale de companie, însă se străduise să justifice faptul că apela la vivisecţii, ba chiar băgase, în mod experimental, câini în cuptoare ce se încălzeau încet până când animalele mureau.

Respectând ordinele secrete ale lui Gull, transmise prin comisarul şef al poliţiei, şi el mason, agenţi speciali de poliţie au organizat un raid la apartamentele lui Walter Sickert, vechi prieten de-al lui Eddy şi Annie Crook. Aceştia l-au transportat în grabă pe Eddy de la apartamentul lui Sickert până la palat şi au dus-o pe Crook la un azil. Gull a confirmat că Annie era nebună, deşi pe vremea aceea încă nu era, iar ea şi-a petrecut restul vieţii în ospicii şi case de corecţie. Eddy nu a mai văzut-o după aceea.

Poliţia intenţionase să o ridice şi pe Mary Kelly, o tânără irlandeză, care fusese martoră la căsătoria celor doi. Probabil Gull ar fi emis şi pentru ea un certificat de nebunie. Indiferent ce i-ar fi pregătit femeii, a rămas cu buzele umflate. Ea a reuşit să scape din năvodul aruncat de poliţie, pierzându-se în labirintul de străduţe din East End. Ulterior, ea s-a ocupat o vreme de Alice Margaret, copilul lui Eddy şi Annie. Ambele l-au însoţit pe Sickert în călătorii lungi până la Dieppe. Cât a stat în Franţa, Mary Jane Kelly şi-a schimbat numele în Marie Jeanette Kelly.

În cele din urmă, Kelly a trebuit să se ascundă din nou în

mulţimea de oameni din East End. Acolo a început să se scufunde treptat, devenind una dintre miile de prostituate alcoolice şi bolnave care duceau o viaţă mizerabilă şi lipsită de orice speranţă. Ca şi surorile ei întru profesiune, se putea socoti norocoasă dacă reuşea să câştige suficienţi bani cât să-şi cumpere gin pentru a obţine o stare de amorţeală de câteva ore, sau suficientă mâncare cât să nu moară de foame, şi să aibă un acoperiş deasupra capului.

Kelly nu era chiar lipsită de prieteni, cei mai apropiaţi fiind Mary Ann Nichols, Anne Siffey, alias Chapman, şi Elizabeth „Long Liz” Stride, toate beţive, bolnave, malnutrite şi sortite să moară curând, chiar dacă „Jack Spintecătorul” nu ar fi existat. Când Kelly le-a cunoscut pe acestea în taverne ori în locuinţele lor insalubre, iar ginul făcea să dispară orice discreţie sau precauţie în valurile aurii ale ameţelii, ea le-a dezvăluit acestora despre legătura dintre Prinţul Eddy şi Annie Crook şi despre urmările îngrozitoare ale acesteia. Astfel, în timpul uneia dintre aceste discuţii înfocate, s-a născut ideea de a-l şantaja pe Prinţul Eddy.

Knight sugerase că cele patru femei încercaseră să apeleze la acel plan de extorcare deoarece fuseseră silite de un grup de răufăcători periculoşi, asociaţi în Banda Old Nichol.

Indiferent de motivaţie, ideea era foarte primejdioasă şi prostească. Salisbury lăsase vânătoarea după Kelly să se stingă, deoarece nu mai auzise nimic de ea, iar spionii poliţiei nu constataseră vreo dezvăluire a ei în legătură cu toată afacerea. Atâta vreme cât îşi ţinea gura, ea nu reprezenta un pericol pentru orânduirea pe care o reprezenta Salisbury. Acum, însă, după ce primise un mesaj prin care se cereau bani pentru păstrarea tăcerii, Salisbury a pus în mişcare maşinăria represivă.

Îndemnat de Salisbury, Gull nu a mai şovăit nici o clipă şi a acţionat. Prim-ministrul îi dăduse ordin să muşamalizeze situaţia, însă el nu avea deloc habar de modul în care avea să procedeze Gull. Desigur, chiar dacă era disperat să-i reducă la tăcere pe şantajişti, tot ar fi fost îngrozit dacă ar fi

ştiut ce intenţii avea Gull. Una era să întemniţezi o femeie de condiţie modestă în ospicii şi case de corecţie pentru toată viaţa, un lucru regretabil, dar necesar, din punctul de vedere al lui Salisbury. După ce a început seria de crime, Salisbury nu a mai avut încotro, şi a lăsat lucrurile să continue, făcând tot posibilul să îl protejeze pe „Jack Spintecătorul.”

John Netley era vizitiul care îl dusese pe Prinţul Edward la domiciliul lui Sickert şi în alte locuri unde Eddy făcea lucruri pe care un prinţ al regatului nu s-ar fi cuvenit să le comită. Gull îşi asigurase tăcerea lui prin ameninţări şi mită după răpirea lui Eddy şi a lui Alice Crook. Cunoscând caracterul lui Netley, Gull i-a prezentat, în termeni generali, ce planuri făcuse în privinţa şantajiştilor. Netley s-a arătat dispus să-l slujească. Şi cum Sickert le cunoştea pe personajele principale ale întregii afaceri, şi ştia bine West End-ul şi acceptase bani ca să păstreze tăcerea în legătură cu Eddy şi Crook, Sickert a fost recrutat de Gull. Cu toate rezervele referitoare la participarea sa la crimă, şi-a dat seama că dacă refuza avea să fie ucis şi el.

Trăsura, condusă de Netley, avându-i ca pasageri pe Sickert şi Gull, a pătruns în zona Whitechapel. După o serie de incursiuni de recunoaştere, solicitându-i serviciile, Gull şi Sickert au ademenit-o pe Mary Anne Nichols în trăsură. Flatată că doi gentlemeni atât de eleganţi catadicsiseră să se uite la ea, dar şi întrebându-se ce perversiuni aveau aceştia în gând, Nichols a urcat. Gull i-a oferit un pahar de vin conţinând un drog (Knight sugerase că se folosiseră struguri otrăviţi) şi, după ce ea şi-a pierdut cunoştinţa, i-a tăiat beregata de la stânga spre dreapta, i-a scos intestinele şi a înjunghiat-o. Sickert s-a aplecat din trăsură şi a vărsat.

După aceea, trăsura a ajuns pe strada Bucks Row, în acele momente întunecoasă şi pustie, unde Netley şi Sickert au scos cadavrul şi l-au aşezat pe trotuar. Cunoşteau programul poliţistului ce făcea de patrulă prin zonă, dar chiar şi aşa au reuşit să părăsească acel loc doar cu câteva minute înainte de trecerea acestuia.

Cei trei au lovit din nou opt zile mai târziu. Anne Siffey, cunoscută şi sub numele de Chapman, a fost găsită moartă în curtea de pe Hanbury Street, numărul 29. Avea beregata tăiată tot de la stânga la dreapta. Intestinul subţire şi o parte din carnea de pe abdomen zăceau în dreapta ei, în apropierea umărului, încă legate printr-o şuviţă de restul intestinelor. Două porţiuni de carne, provenite din regiunea abdominală inferioară, stăteau pline de sânge, azvârlite peste umărul stâng.

De astă dată, Gull dusese femeia în stare de inconştienţă în curte, unde realizase acea mutilare rituală în lumina slabă a lunii.

Pe 29 septembrie, Gull a ucis două prostituate. Prima crimă a fost comisă în grabă, deoarece Long Liz Stride refuzase să urce în trăsură. Netley şi Sickert coborâseră, o prinseseră, ţinând-o cât Gull i-a tăiat beregata. Însă medicul nu a mai apucat să procedeze aşa cum ar fi voit. A auzit glasuri în apropiere şi nu voia să rişte prin transportarea cadavrului în trăsură. Cei trei au plecat grăbiţi de la locul crimei.

În aceeaşi seară, ceva mai târziu. Au comis cea de-a doua crimă, având acum timp suficient pentru a o executa. Catherine Eddowes a fost descoperită în Mitre Square (care nu făcea parte din cartierul Whitechapel), cu o parte a nasului tăiată complet, lobul urechii drepte aproape detaşat şi cu beregata sfârtecată cu un obiect ascuţit, cu măruntaiele scoase şi fără uter şi rinichiul stâng.

Din nefericire, din punctul de vedere al lui Gull – şi al lui Eddowes –, Sickert o confundase pe această femeie cu Marie Kelly. Aceasta nu fusese confidenta lui Kelly, nu avea absolut nici o legătură cu afacerea Eddy-Crook şi a murit doar pentru că pictorul, în lumina scăzută, avusese impresia că era Marie Jeanette Kelly. Deşi eroarea fusese descoperită imediat după ce doctorul îi tăiase gâtul, acesta din urmă a insistat să realizeze ritualul cunoscut. De ce să-şi mai piardă vremea? Pe de altă parte, femeia era doar o târfă, şi dacă, din întâmplare, vreun poliţist ar fi avut unele bănuieli privind planul general, moartea ei ar fi constituit o

pistă falsă.
În noaptea de 9 noiembrie, ultima, şi cea mai importantă ţintă, a fost supusă celei mai sălbatice măcelăriri dintre toate. Ritualul a durat două ore. După aceea, seria de crime comise de Jack Spintecătorul a încetat.
Burton localizase matricile lui Gull, Netley, Kelly, Crook, Sickert, Salisbury, Prinţului Eddy şi Stride. Din anumite motive, pe care computerul nu le-a dezvăluit, matricele lui Chapman şi Nichols nu erau disponibile. Cu toate acestea, computerul continua să le caute.
Burton a vizionat evenimentele, de la întâlnirea dintre Eddy şi Annie Crook, până la uciderea lui Kelly, prin ochii şi urechile înregistrărilor. A reluat unele dintre ele de câteva ori, deşi a vomitat în două rânduri în timp ce a asistat la disecarea lui Kelly. Crezuse că poate suporta orice, dar supraestimase toleranţa stomacului său.
Apoi a pus computerul să deruleze câteva dintre episoadele din viaţa de pe Lumea Fluviului a fiecăruia dintre participanţii la afacerea Spintecătorul. Annie Elizabeth Crook fusese resuscitată pe Fluviu în perfectă stare mentală, dar fără amintiri între anii 1888 şi 1920.
Schizofrenia lui Sir William Gull părea să fi fost eliminată. La douăzeci de ani după prima resuscitare, fusese convertit la o sectă religioasă, cea a Dowiştilor, înfiinţată de Lorenzo Dow.
John Netley, vizitiul, fusese profund afectat de şocul înecării în Tamisa, pentru ca apoi să se trezească pe malul Fluviului. Vreme de şase luni, purtarea lui ar fi putut fi descrisă drept creştinească (potrivit idealului, nu practicii majorităţii creştinilor). Imediat după ce depăşise starea de şoc, a rămas convins că nu avea să fie pedepsit pentru păcatele lui, revenind la purtarea de pe Pământ, devenind oportunist, vicios, interesat doar de propria persoană şi un criminal cu sânge rece.
Pictorul Walter Sickert s-a convertit încă de la început la credinţa promovată de Biserica Celei de-A Doua Şanse şi a ajuns treptat până la demnitatea de episcop.
Long Liz Stride şi Marie Kelly au fost resuscitate în Vale la

câţiva metri una de cealaltă. Vreme de cinci ani, au fost bune prietene şi vecine apropiate. Nici una nu şi-a continuat viaţa ca prostituată, deşi au avut o serie de amanţi şi beau cât de mult se putea. Apoi Stride a devenit credincioasă şi s-a alăturat unei secte budiste foarte cunoscute, nichireniţii. Kelly o părăsise, plecând în susul Fluviului şi, după numeroase aventuri, s-a stabilit într-o zonă paşnică. Amândouă muriseră în cursul îngrozitoarelor momente de după nefuncţionarea pietrelor-potir de pe malul drept al Fluviului.

Deocamdată, lunga călătorie a tuturor se încheiase. Ajunseseră blocaţi în evidenţele fizice şi în *wathanii* care se învârtejeau în puţul central.

22

Îşi încheiase investigaţia în afacerea Spintecătorul, misterul se rezolvase. Acum se putea instala fără grijă în lumea sa privată, dar, dintr-un motiv de neînţeles, deocamdată se ferea să se retragă acolo. Totuşi, nu mai putea amâna multă vreme mutarea. Îl irita că se opunea acestui lucru în mod inconştient, nu tolera aşa ceva.

Înainte de a pleca, a analizat, detaşându-se complet, situaţiile prin care trecuse în ultimele două săptămâni. Rămăsese cutremurat şi îngrozit, îndeosebi de lumea pe care o văzuse prin ochii prostituatelor. Asistase la multe acte de sălbăticie şi josnicie şi la multă nedreptate şi oprimare, dar nici una nu se compara cu inumanitatea şi grozăvia celor ce se petrecuseră în East End, în Londra anului 1880.

În acea zonă relativ mică locuiau claie peste grămadă opt sute de mii de oameni, toţi flămânzi mai tot timpul, mâncând lături şi fiind fericiţi dacă le aveau şi pe acelea, beţi, dacă-şi puteau permite băutură, şi deseori nu puteau, locuind în cămăruţe murdare şi cu pereţi igrasioşi, pline de tot soiul de insecte, purtându-se cu cruzime unii faţă de alţii, ignoranţi, superstiţioşi şi, suferinţa cea mai mare

dintre toate, lipsiţi de orice speranţă.

Burton ştia că viaţa celor din East End era cumplită, dar numai după ce a trăit acolo, fie şi într-un mod mijlocit, s-a simţit îngreţoşat şi vinovat de simpla existenţă a acelui iad pe pământ. Vinovat pentru că înţelesese că el ca şi alţii care ignoraseră o asemenea situaţie se făceau răspunzători de ea.

Dintr-un anumit punct de vedere, pervertit, însă valabil, Spintecătorul făcuse un act de milostenie când le scutise pe acele prostituate flămânde, slăbite, bolnave şi deznădăjduite de suferinţele lor.

De asemenea, fără să vrea, el silise Anglia din afara cartierului East End să vadă infernul pe care publicul dorea să-l ocolească. Rezultatul fusese o cerere imperioasă de schimbare, iar multe dintre clădirile de acolo fuseseră demolate pentru a se face loc unor locuinţe decente. Însă cu timpul, sărăcia şi durerea reveniseră la nivelul dinainte – pentru că acesta nu se ridicase prea mult – iar East End a fost uitat de cei care nu erau obligaţi să trăiască acolo.

După ce Burton i-a vorbit despre rezultatele investigaţiei sale, Frigate a fost intrigat.

— Ar trebui să îi depistezi pe acei proprietari nepăsători care au făcut bani pe seama celor săraci lipiţi pământului şi să îi faci uitaţi la o nouă resuscitare.

— Bine, dar ăsta ar fi marxism.

— Am dispreţuit comunismul ca practică, dar el era animat de câteva idealuri măreţe. Dar am dispreţuit şi capitalismul ca practică sau, oricum, multe aspecte ale lui.

— Dar şi el avea idealuri, a remarcat Burton.

Îl privise pe Frigate şi apoi izbucnise în râs.

— S-a apropiat vreodată un sistem socio-politico-economic de idealurile pe care şi le-a propus? Nu au fost toate corupte?

— Bineînţeles. Aşadar... corupătorii ar merita pedepsiţi.

Nur-el-Musafir precizase ceea ce ştiau, dar nu dăduseră prea mare importanţă.

— Nu contează ce au făcut ei... adică noi... pe Pământ, ci ceea ce facem acum. În situaţia când corupătorii şi corupţii

s-au schimbat în bine, atunci ei ar merita recompensaţi la fel de mult ca mereu virtuoşii. Acum, daţi-mi voie să definesc virtutea şi persoana virtuoasă...

Şi a surâs.

— Nu, cred că nu. Te-ai săturat de înţeleptul din Turn, după cum mă numeşti uneori. Adevărurile rostite de mine te fac să devii neliniştit, chiar dacă eşti de acord cu mine.

— Apropo de chestiunea asta de a stabili pe cine să resuscităm pentru a ne fi companioni, a spus Frigate. Să ne referim la Cleopatra, de pildă. Amândoi am dori să o vedem în carne şi oase ca să-i ascultăm povestea, să descoperim adevărul celor petrecute pe vremea aceea. Însă ei îi făcea plăcere să înfigă ace ascuţite în sânii sclavelor, ca să se bucure de ţipetele şi zvârcolirile lor. Shakespeare a ignorat asta când a scris Antoniu şi Cleopatra. La fel şi George Bernard Shaw în piesa Cezar şi Cleopatra. Din punct de vedere literar, ei au fost îndreptăţiţi. Putea cineva crede în geniul şi măreţia Cleopatrei şi a lui Cezar, ori ar fi suferit în faţa tragediei lor dacă ar fi asistat la sadismul lor barbar sau la tendinţele lor ucigaşe? Noi trăim, totuşi, în lumea reală, nu în cea a ficţiunii.

Aşadar, ţi i-ai dori pe Cleopatra, Cezar sau Antoniu drept vecini?

— Nur ar spune că depinde de felul în care se poartă ei acum.

— Are dreptate, bineînţeles. Are mereu dreptate. Cu toate astea...

Apoi i s-a adresat lui Nur.

— Tu eşti un elitist. Tu crezi. Şi probabil ai dreptate, dar prea puţini au capacitatea înnăscută de a deveni sufişti sau echivalentul etico-filozofic al unuia. Susţii că foarte puţini se vor bucura de Continuare. Majoritatea oamenilor nu posedă calităţile intrinseci pentru a atinge nivelul etic necesar ca să Continue. Mare păcat, dar asta este situaţia. Natura se arată risipitoare cu trupurile noastre, dar face aceeaşi risipă şi cu sufletele. Ea a aranjat ca mai toate muştele să devină hrană pentru păsări şi broaşte, şi tot ea a făcut în aşa fel încât mai toate sufletele să nu atingă mântuirea şi, chiar

dacă nu vor pieri ca muştele, nu vor reuşi să atingă nivelul dorit pentru a trece mai departe. Puţini obţin Continuarea, astfel că majoritatea seamănă cu muştele, devenind hrana cuiva.

— Diferenţa este că muştele nu au creier sau suflet, a spus Nur, iar fiinţele umane sunt înzestrate cu suflet şi conştiente de ceea ce trebuie să facă. Ori aşa s-ar cuveni.

— Cum de poate Natura, sau Dumnezeu, dacă vrei, să facă o asemenea risipă, să dovedească atâta cruzime?

— Dumnezeu a oferit omenirii liberul arbitru. Nu Dumnezeu se face vinovat de o asemenea risipă.

— Da, dar chiar tu ai spus că defectele genetice, dezechilibrele chimice, accidentele cerebrale şi mediul social pot influenţa comportamentul unei persoane.

— Da, îl pot influenţa. Dar nu determina. Trebuie să limpezim lucrurile. Există anumite situaţii şi condiţii în care o persoană nu poate apela la liberul arbitru. Însă... acest lucru nu este valabil aici, în Lumea Fluviului.

— Dar dacă Eticii nu ne-ar fi acordat o a doua şansă?

Nur a zâmbit şi a ridicat palmele spre interlocutori.

— Vai, dar El a *aranjat* ca Eticii să *ne acorde* încă o şansă.

— Pe care, după tine, mai toţi oamenii o ratează.

— Sunteţi siguri?

Burton şi Frigate au trăit un sentiment de jenă. Aşa se simţeau mereu când discutau cu Nur pe teme serioase.

Aceasta era ultima conversaţie pe care o purtase în apartament. Imediat ce ecranele se stinseseră, Burton a ieşit pe coridor. Vreme de o clipă, s-a gândit să anuleze codul, astfel încât acele camere să poată fi folosite şi de altcineva. Cu toate acestea, se putea întâmpla să aibă nevoie de un loc de refugiu, un loc unde să nu-l găsească nimeni.

Neavând asupra lui alte obiecte în afara pistolului cu fascicul, purtând doar un prosop drept kilt şi sandale, a trecut pe uşă. Imediat după aceea, pe peretele de pe cealaltă parte a coridorului a apărut un ecran. Fără să ia în seamă imaginea – prezentându-l pe tatăl lui, ce se apropia

ameninţător, deşi Burton nu-şi amintea motivul –, a dat să se aşeze pe scaunul zburător, parcat lângă perete. Apoi şi-a întors ochii de la el, privind de-a lungul holului. Din acea direcţie răzbătea un muget. A dus mâna spre pistol, dar s-a oprit, pentru că a recunoscut sunetul.

Brusc, o motocicletă uriaşă, de culoare neagră, a trecut cu viteză ameţitoare colţul holului la câteva sute de metri depărtare. Pilotul ei aplecase vehiculul foarte mult pe o parte pentru a putea lua virajul cu viteză mare. Apoi „motorul” s-a îndreptat şi, însoţit de un ecran-perete prezentând un eveniment din trecutul motociclistului, s-a îndreptat spre Burton. Cel din şa, un negru masiv, purtând o cască având vizor şi un costum negru, i-a zâmbit, arătându-şi dinţii orbitor de albi.

Burton a rămas în picioare lângă scaun, refuzând să se mişte, deşi capătul ghidonului a trecut pe lângă el la mai puţin de un deget.

— Fii atent, ticălosule! a răcnit bărbatul, iar hohotele lui de râs au reverberat înapoi spre Burton.

Acesta a slobozit o înjurătură şi a pus computerul să formeze un ecran pentru a putea să îi transmită ceva lui Tom Turpin. A trebuit să aştepte câteva momente până când a apărut faţa lui zâmbitoare. Era înconjurat de anturajul său, bărbaţi şi femei purtând îmbrăcăminte elegantă, în culori vii, vorbind tare şi strident şi hohotind pe un ton supărător. Tom era îmbrăcat cu un costum la modă la începutul secolului douăzeci, cu un model pepit ţipător şi strălucitor, plus o pălărie stacojie în banda căreia se afla o pană albă. În gură ţinea un trabuc uriaş. Se îngrăşase cu cel puţin cinci kilograme faţă de ultima oară când îl văzuse.

— Cum îţi merge, puiule?

— Nu mă distrez la fel de bine ca tine, i-a răspuns Burton cu glas acru. Tom, am o nemulţumire, perfect justificată.

— E clar că nici unul nu dorim să avem clinciuri nelegitime, corect? a spus Tom, şi a pufăit din trabuc, scoţând un fum verzui.

— Amicii tăi gonesc pe holurile astea călare pe motociclete, la volanul unor automobile şi Dumnezeu ştie în

ce mai aleargă. Nu numai că era să fiu izbit de două ori, dar putoarea de fum şi de balegă a devenit insuportabilă. Spune-le să se potolească. Au devenit periculoşi şi supărători.

— Ei, drace, nu te pot ajuta, i-a răspuns Tom, încă zâmbindu-i. Sunt oamenii mei, sigur, şi eu le sunt rege. Dar nu am la dispoziţie forţe poliţieneşti, înţelegi? Pe de altă parte, roboţii curăţă balega de cal, iar ventilatoarele elimină fumul. În plus, îi poţi auzi venind, nu? Dă-te şi tu la o parte. În orice caz, cred că vă plictisiţi al dracu' de rău acolo jos. Oamenii ăştia nu vă transmit nici un fior, nu vă fac să vă simţiţi că nu aţi rămas singuri? Uite care-i treaba, Dick, ai trăit prea multă vreme singur. Asta te-a făcut să fii acru. De ce nu-ţi cauţi o femeie? Ba, la naiba, ia-ţi patru. Poate-atunci n-o să mai fii atât de cârtitor.

— Deci, n-ai de gând să intervii?

— Nu pot. Şi nici nu vreau. Negrişorii ăştia sunt tare aroganţi, a spus el şi a rânjit. S-a terminat cu bunele relaţii de vecinătate, da? Să-ţi spun ceva, Dick. Data viitoare când te supără, împuşcă-i, pur ţi simplu. Nimeni n-o să-ţi poarte pică. O să-i resuscitez şi o să ne distrăm pe cinste cu toţii. Sigur, data viitoare s-ar putea ca ei să te împuşte pe tine. Pe curând, Dick. Îţi doresc o zi bună.

Şi imaginea de pe ecran s-a stins.

Burton a simţit că dă în clocot. Nu putea să facă mai nimic pentru a îndrepta situaţia decât dacă dorea să declanşeze un mic război. Şi voia să evite acest lucru. Cu toate astea... s-a suit pe scaun şi a pornit spre lumea lui privată. Acolo nu-l putea deranja nimeni şi, după ce o va popula, se va asigura că tovarăşii lui vor fi nu doar suportabili, ci vor da dovadă de bun-simţ. Îi plăceau totuşi discuţiile în contradictoriu şi considera certurile violente extrem de satisfăcătoare.

Luând colţul de după care apăruse motociclistul negru, Burton aproape că a dat cap în cap cu cinci oameni. Luat prin surprindere, a acţionat comenzile de pe braţul scaunului, iar acesta s-a înălţat deasupra lor. Şi ei se aplecaseră, dar dacă scaunul ar fi zburat o idee mai jos, i-ar

fi lovit pe toţi.

Cu inima bătându-i tare din cauza apariţiei neaşteptate a acelor oameni în faţa lui, a oprit scaunul, l-a făcut să se răsucească şi l-a aşezat pe podea. Nu-i cunoştea pe cei doi bărbaţi şi pe cele trei femei, însă nu se simţea ameninţat. Toţi erau goi puşcă, astfel că nu aveau unde să ascundă arme. În plus, toţi membrii acelui grup se speriaseră şi nu ştiau cum să reacţioneze. Nu s-au apropiat de el, deşi i s-au adresat în engleză. Engleză britanică, unul având accent de persoană cultivată, altul cu un accent cockney, unul cu o pronunţie scoţiană, altul cu o intonaţie irlandeză, iar altul cu o pronunţie de străin, probabil fiind de origine scandinavă.

Burton făcuse deja doi paşi spre ei, dar s-a oprit brusc.

— Dumnezeule!

Recunoscuse persoanele. Erau Gull, Netley, Crook, Kelly şi Stride.

23

De obicei, Burton reacţiona cu repeziciune la orice situaţie şi rareori îşi simţea picioarele făcându-se ca piftia când era copleşit de uimire sau spaimă. Însă vederea celor cinci acolo se petrecuse atât de neaşteptat şi i se păruse atât de imposibilă, încât, vreme de câteva secunde, a rămas cu ochii holbaţi la ei. Dacă nu i-ar fi cunoscut, ar fi fost doar surprins, dar faptul că îi ştia atât de bine, şi îi socotea pe toţi blocaţi în evidenţele computerului, l-a făcut să rămână ca îngheţat, incapabil să mai gândească.

Cei cinci erau într-o stare mai proastă decât el, desigur. Nu aveau habar unde se aflau şi nici de ce fuseseră resuscitaţi. Judecând după expresiile de pe feţele lor, nu li se spusese nimic. Cel care îi resuscitase îi abandonase. Pesemne, a gândit Burton, moment în care mintea i s-a dezgheţat, ba chiar a început să pâlpâie uşor, pesemne că nu e o coincidenţă că ei au ajuns în apropierea mea. Dar cine?... Cine putea face aşa ceva? Şi de ce?

Gull căzuse acum în genunchi şi se uita în sus, ţinând palmele împreunate ca într-o rugă, iar buzele i se mişcau uşor. Netley părea un animal încolţit, arătându-şi colţii, ghemuit, gata să sară la atac în cazul în care ar fi simţit vreun pericol. Cele trei femei căscau ochii la el. A descifrat teamă şi speranţă pe feţele lor, teama că şi el ar putea fi cine ştie ce creatură oribilă, speranţa că ar putea deveni mântuitorul lor.

Zâmbind, a coborât de pe scaun şi s-a apropiat încet de ei. Când a ajuns la vreun metru şi jumătate, s-a oprit. A ridicat mâna şi a vorbit:

— Nu aveţi de ce să vă temeţi. Dimpotrivă. V-aş ruga să nu vorbiţi fără noimă şi să mă urmaţi, o să vă spun ce vi s-a întâmplat. Vă voi ajuta să vă simţiţi în largul vostru. Apropo, numele meu este Richard Francis Burton. Nu-i nevoie să vă prezentaţi. Ştiu cine sunteţi.

S-a îndreptat spre o uşă deschisă, pesemne cea pe care ei tocmai ieşiseră. Ei l-au urmat, moment în care s-a auzit un urlet slab şi îndepărtat. Burton a recunoscut zgomotul motorului de motocicletă. În loc să îi roage să se aşeze, aşa cum îşi propusese, a rămas în cadrul uşii. Ceilalţi s-au ghemuit în spatele lui. Brusc, coridorul a vibrat de hărmălaie, motocicleta s-a aplecat pentru a da colţul, apoi s-a îndreptat şi a trecut ca vântul pe lângă ei. Negrul aflat în şa a fluturat mâna înmănuşată.

— Ţi-a plăcut figura, măi, bulache?

Burton s-a răsucit şi a observat că protejaţii lui erau nedumeriţi şi extrem de speriaţi. Nici nu era de mirare. Nici unul dintre ei nu mai văzuse o motocicletă până atunci şi, de fapt, nici vreun motor cu ardere internă. Nici el nu văzuse aşa ceva până la data morţii, dar se învăţase cu ele văzând filme şi citind cărţi după ce ajunsese în Turn.

— O să vă explic mai târziu.

Apoi i-a invitat să se aşeze, iar ei i-au dat ascultare, dar încercând să i se adreseze cu toţii în acelaşi timp.

— Ştiu că aveţi multe întrebări de pus, dar vă rog să mai aşteptaţi. O să găsim şi răspunsurile, la vremea potrivită. Întâi de toate, cred că vreţi să beţi ceva.

Ba nu, întâi trebuia să le procure kilturi, sutiene şi pături de la un convertor. Pentru moment, ei erau prea şocaţi ca să-şi facă griji în privinţa nudităţii. În orice caz, după ce văzuse nenumărate persoane în pielea goală pe malurile Fluviului, aproape sigur că nou-sosiţii nu erau chiar îngrijoraţi de goliciunea lor. S-au bucurat să primească haine şi pături şi au mulţumit în şoaptă, după care s-au îmbrăcat. Deşi expresia dementă îi dispăruse de pe faţă, Netley a continuat să-l măsoare cu ochi bănuitori pe Burton.

— Cred că şi tu vrei ceva de băut. Ce anume?

Nici unul nu părea să fi jurat abstinenţă. Netley, Stride şi Kelly au cerut gin simplu. Gull a comandat whisky cu apă, iar Annie Crook, vin. După ce le-a dat ce şi-au dorit, Burton a zis:

— Aveţi burta goală, dar îmi închipui că nu vă mai este foame. Dacă vreţi de mâncare, puteţi căpăta orice, şi oricât de mult. Spre deosebire de situaţia voastră de pe Fluviu, nu mai sunteţi obligaţi să acceptaţi ce vă oferă potirul.

Au dat de duşcă băuturile atât de repede, încât Burton le-a mai oferit un rând. Acum paloarea le dispăruse de pe feţe şi nici nu mai erau speriaţi, astfel că păreau dispuşi să-l asculte.

Gull i s-a adresat cu un glas de bariton plin:

— Nu eşti cumva Sir Richard Burton, renumitul explorator al Africii şi lingvist?

— La dispoziţia dumneavoastră.

— Pe Dumnezeul meu, eram aproape sigur. Arăţi exact ca el, dar mai tânăr, desigur. Am asistat la câteva dintre prelegerile tale de la Societatea Antropologică.

— Ţin minte, a confirmat Burton.

Gull a făcut un gest larg cu mâna în care ţinea cupa de cristal faţetat, vărsând câteva picături de whisky.

— Bine, dar... toate acestea... ce rost au?

— Toate la vremea lor.

Gull şi Netley se cunoşteau, bineînţeles, chiar dacă trecuseră mai bine de patruzeci de ani de când nu se mai văzuseră. Burton se îndoia însă că cei doi le recunoşteau pe

cele trei femei. Gull o văzuse pe Crook doar câteva clipe, cât îi confirmase boala mentală, atunci ea purta îmbrăcăminte victoriană, iar acum îşi scurtase mult părul negru. (Semăna întrucâtva cu Prinţesa Alexandra, mama lui Eddy, motiv pentru care Eddy, care manifestase înclinaţii oedipiene, se îndrăgostise de ea.) John Netley o văzuse de multe ori pe Annie Elizabeth Crook, amanta Prinţului Eddy, şi dacă o recunoscuse în acele momente, purtarea lui nu dădea de înţeles acest lucru. Poate nu voia să confirme. Iar dacă ea nu-l recunoştea, cu atât mai bine. Pe de altă parte, de ce nu-l recunoscuse Crook? Nu mai avea mustaţă, dar chiar şi aşa... Poate că şocul şi lipsa ţinutei victoriene, precum şi timpul trecut de la ultima lor întâlnire explicau incapacitatea ei de a-şi aminti.

În ce o privea pe Kelly, ea fusese agăţată de Sickert şi Gull pe o stradă întunecoasă, vârâtă într-o trăsură fără lumină şi i se dăduse să bea otravă. Şi Stride îi văzuse pe Netley şi Gull pe semiîntuneric, şi doar pentru scurtă vreme.

Lui Burton i-a venit greu să decidă dacă întâi ar trebui să le explice despre Turn şi despre modul în care îi găsise, ori dacă s-ar fi cuvenit ca mai întâi să facă prezentările. A gustat din plin reacţiile lor când şi-au dat seama în compania cui se aflau. Se temea însă că entuziasmul de moment ar fi amânat mult orice explicaţie. Pe de altă parte, explicaţiile aveau să dureze, iar în acest timp ei ar fi ajuns să se recunoască.

Hotărându-se, a zis:

— În primul rând, trebuie să vă cunoaşteţi unul cu altul.

— Nu e nevoie, drăguţule, cel puţin pentru mine şi Annie! a vorbit Kelly. Suntem prietene de multă vreme. Şi mă cunosc şi cu Liz de ceva timp.

— Chiar şi aşa, a spus Burton, cu un zâmbet, e vorba doar de politeţe, iar bărbaţii ar trebui să vă fie prezentaţi.

A făcut o pauză – vai, ce încântare! – şi a continuat:

— Elizabeth Stride, Mary Jane Kelly şi Annie Elizabeth Crook, vi-i prezint pe Sir William Gull şi pe John Netley!

Ceea ce a urmat i-a confirmat aşteptările. Gull a pălit şi,

deşi se afla aproape de buze, buza cupei cu whisky a rămas înclinată spre gura lui. Nu a mai apucat să soarbă. Şi Netley s-a albit la faţă şi, după o clipă de încremenire, a făcut un salt înapoi, a mai bătut un pas în retragere şi a rămas cu ochii aţintiţi la femei.

Annie s-a ridicat precipitată de pe scaun şi a exclamat:

— Acum te recunosc! Tu erai! Şi a împuns cu degetul spre Gull. Tu eşti ticălosul de doctor care tot spunea că aş fi nebună! Iar tu, şi a arătat cu degetul spre Netley, tu l-ai luat pe Eddy al meu când a venit poliţia.

— Tot el a încercat de două ori să-ţi ucidă fiica, a adăugat Burton. Şi, doamnelor Stride şi Kelly, acest om, şi a făcut un semn către Gull, e cel care v-a ucis. Cu ajutorul acestui om.

— Doamne, iartă-mă! a exclamat Gull, şi a căzut în genunchi. Dumnezeu să mă ajute şi să mă ierte, aşa cum sper că o să mă iertaţi şi voi.

— Asta s-a întâmplat demult, a spus Netley, rânjind. Ce importanţă mai are? Acum sunteţi toate vii şi întregi, nu? Aşadar, aţi păţit ceva rău?

— Din păcate, a continuat Burton, Stride şi Kelly ştiu că voi le-aţi ucis, dar vreme de ani, cât au trăit pe malurile Fluviului, nu au întâlnit pe nimeni care să vorbească despre crimele săvârşite de Jack Spintecătorul. De aceea, ele...

— El e? s-a mirat Kelly, arătând cu degetul spre Gull. El e Jack Spintecătorul?

— Nu există o asemenea persoană, cu alte cuvinte, Jack nu a fost unul singur, ci trei bărbaţi care au conlucrat. Cu toate astea, el, Gull, a redactat scrisorile care au făcut ca numele să capete notorietate, şi el a conceput întregul plan. Kelly, nici nu ai habar ce ţi-a făcut după ce te-a ucis. Îţi mai aduci aminte cum a fost mutilată Catherine Eddowes? Nici nu se compară cu modul în care Gull te-a măcelărit pe tine. Vrei să-ţi descriu?

Gull s-a ridicat în picioare şi a răcnit:

— Nu! Nu! Nici acum, după ce mi-am găsit pacea cu Dumnezeu, nu pot uita ce-am făptuit!

— Şi eu? a întrebat Stride. Mie ce mi s-a întâmplat?

— Ţi s-a tăiat beregata, atâta tot. Gull n-a avut vreme să-

şi desfăşoare tot ritualul în ce te privea.

— *Atâta tot!* a strigat Stride cu glas sfredelitor. Atâta tot! Şi asta nu-i de ajuns?

Urlând, s-a repezit cu mâinile întinse spre faţa lui Gull, ţinându-şi degetele ca pe nişte gheare. El nici nu a încercat să fugă, deşi s-a crispat când ea şi-a înfipt unghiile în faţa lui. Netley făcuse un pas în faţă, ca şi cum ar fi vrut să-l ajute pe Gull, apoi, după o uşoară şovăire, s-a tras deoparte.

Burton a smuls-o pe femeia care răcnea de lângă doctor. Acesta şi-a pipăit obrajii însângeraţi, dar nu a scos o vorbă.

— Tare-aş vrea să-i smulg maţele şi să i le ţin dinaintea ochilor cât mai trăieşte, a strigat Kelly.

Apoi s-a apropiat de Stride, care suspinând a prins-o pe după umeri şi a condus-o deoparte.

— Ajunge cu dramele, pedepsele şi reproşurile. E treaba voastră ce faceţi când rămâneţi singuri, doar dacă nu cumva îi amestecaţi şi pe cei care nu au nici o legătură cu voi. Deocamdată, vă rog să vă purtaţi cumsecade şi să mă ascultaţi cu atenţie. Aveţi nevoie de instruire şi, cu toate că nu-mi surâde, se pare că trebuie. Mi-e peste putinţă să vă las să descoperiţi singuri adevărul.

În primul rând, i-a pus să descrie felul în care apăruseră în convertor. Se petrecuse în cubul uriaş dintr-un colţ al acelei camere. Se treziseră din morţi în acel convertor şi, după câteva momente de derută, deschiseseră uşa şi ieşiseră, ajungând în altă încăpere. Exploraseră şi alte camere, după care ajunseseră pe coridor. Iar Burton apăruse de după colţ în scaunul lui zburător.

— Să înţeleg că nu aţi văzut pe altcineva?

I-au răspuns că nu.

Burton l-a dus pe Gull în baia apartamentului alăturat şi, aşa cum se aşteptase, a găsit o sticluţă cu un lichid pe care să-l aplice pe zgârieturile de pe faţă. A oprit sângerarea şi, în decurs de douăzeci şi patru de ore, avea să vindece complet.

I-a întrebat apoi dacă le era foame. Netley şi femeile au spus că voiau să mănânce, însă Gull a clătinat din cap.

Burton a luat comenzile şi le-a transmis către convertor. După ce s-au aşezat să mănânce la măsuţele aflate în încăpere, Burton a trecut la o prezentare amănunţită a Lumii Fluviului, a eforturilor făcute de el şi de alţii ca să ajungă la Turn şi ce se petrecuse ulterior. Până să termine prezentarea, a băut două cupe mari de whisky, iar ei erau deja bine afumaţi.

— Vedeţi, aşadar, cum se prezintă situaţia. Ştiu că aveţi de pus nenumărate întrebări şi că vă va trebui ceva timp până să învăţaţi a folosi computerul. Până atunci însă, vă sugerez să vă găsiţi un loc pentru înnoptat – vă pot găsi pastile de dormit, dacă doriţi – şi ne vedem mâine. Tot atunci o să vă prezint celor opt camarazi ai mei. Poate nu chiar personal, ci prin intermediul ecranelor-perete.

Abia îngăimând, Mary Kelly i-a zis:

— De unde ştii că ticăloşii ăia doi n-or să încerce să ne ucidă din nou cât dormim?

— Nici măcar prin vis nu mi-ar veni ideea de a făptui aşa ceva! a declarat Gull. M-am schimbat, nu mai sunt cel dinainte! Credeţi-mă, doamnelor, regret profund crimele făptuite şi am încercat – şi încă încerc – să duc o viaţă creştinească. Nu numai că nu vă voi face nici un rău, dar vă voi apăra contra oricui ar încerca să vă atingă.

— Frumoase vorbe, a vorbit cu dispreţ Liz Stride.

— Am vorbit foarte serios, doamnă, zău!

— Eu cred în sinceritatea lui, a spus Burton. În orice caz, vă sfătuiesc pe voi, cele trei femei, să dormiţi într-un apartament separat de cel al bărbaţilor. O să vă dau un cod care va împiedica pe oricine din afară să intre pe uşă, în afara mea şi a voastră.

După ce i-a învăţat pe toţi cum să-şi procure hrană şi băutură de la convertoarele avute la dispoziţie, precum şi modul în care puteau să-l apeleze, Burton a revenit la apartamentul lui. A doua zi trebuia să le arate cum să se mişte prin lumea aceea, aşa că trebuia să rămână apropiat de ei.

La întoarcere, a analizat problema cea mai importantă: cine îi resuscitase pe cei cinci? Cel care o făcuse avea un

simţ ciudat al ironiei. Dar cine era acea persoană? Doar Frigate şi Nur erau la curent cu investigaţia pe care o desfăşura în cazul Spintecătorului, şi nici unul dintre ei nu i-ar fi adus acolo pe cei cinci. Şi atunci? Loga şi Agentul mongol muriseră. Să mai fi existat... nici măcar nu îndrăznea să se gândească... vreun alt Snark?

Burton tocmai se retrăsese în pat, când pe perete a apărut un ecran. Pe el a apărut faţa deznădăjduită a lui Star Spoon.

Vorbind rapid în esperanto şi cu lacrimi curgându-i pe obraji, l-a întrebat pe Burton dacă putea să vină până în apartamentul lui.

— Bine, dar de ce?

— M-am săturat să stau alături de Po împreună cu alte cinci femei, deşi el ne acordă fiecăreia foarte puţin timp. E prea ocupat ca să bea cu amicii lui sau să studieze. Pe de altă parte... nu doresc să-i simt îmbrăţişările.

Burton nu trebuia să o întrebe ale cui îmbrăţişări le prefera.

— Po ştie că pleci la mine?

— Da. I-am spus acum o oră. A făcut scandal şi a răcnit, iar apoi...

— Nu te-a bătut?

— Nu, nu bate femei, trebuie să-i recunosc atâta merit. Adică nu le pedepseşte fizic, vreau să spun.

— Şi atunci?

— Atunci? A! Da, mi-a zâmbit şi a zis că speră să fiu fericită cu tine. A stricat însă totul afirmând că se îndoia că voi alege această cale.

Burton a coborât din pat şi a îmbrăcat un kilt dintr-un prosop.

— Aş vrea să stau de vorbă cu el.

Brusc, ea l-a privit cu ochii ei mari şi negri.

— De ce? Crezi te mint?

— Nu, sigur că nu. Numai că n-aş vrea să-şi închipuie că mă tem să dau ochii cu el. Şi mai vreau să mă asigur că nu a avut impresia că l-am atacat pe la spate.

— Vai, dar nu crede aşa ceva. I-am zis că nici măcar nu

ţi-ai dat seama că te doream.

— Asta e o minciună, a spus Burton, dar nu ca un reproş direct.

Existau minciuni şi minciuni, iar aceasta făcea parte din categoria celor nevinovate. În plus, cine era el ca să critice pe cineva pentru minciună?

— Dacă e treaz, o să stau de vorbă cu el.

— A, e treaz, dar nu vrea să fie tulburat. E cu o femeie. Una pe care a resuscitat-o. Sărmana de ea.

— Tot ce se poate. Deocamdată însă ea i se va arăta foarte recunoscătoare pentru că a salvat-o din morţi.

Nu se îndrăgostise de chinezoaică. Cu toate acestea, nu socotea iubirea drept o condiţie prealabilă pentru o legătură strânsă între un bărbat şi o femeie. Sigur, fusese îndrăgostit de Alice, şi iată ce li se întâmplase amândurora.

— Vino aici. O să dau instrucţiuni computerului să-ţi îngăduie intrarea.

Star Spoon a încetat să mai verse lacrimi şi să se smiorcăie, şi a zâmbit ca un soare în zori.

— Imediat ce-mi refac machiajul şi-mi strâng obiectele personale. Mă doreşti, adevărat?

— Dacă n-ar fi aşa, ţi-aş spune-o?

Nu a apucat să adoarmă decât la ora cinci dimineaţa.

24

Burton a stabilit legătura cu cele trei femei, în camera lor, şi cu cei doi bărbaţi, care dormiseră în încăperi separate. După ce le-a urat bună dimineaţa, le-a spus că transmisese instrucţiuni computerului să îi înveţe cum să lucreze cu el. De asemenea, i-a invitat la întrunirea săptămânală a celor opt – care se înmulţiseră – din acea seară.

— După aceea, faceţi ce doriţi. Cu toate acestea, o să vă caut ori, dacă sunt bine-venit, o să vă vizitez din când în când. Iar voi mă puteţi căuta dacă aveţi vreo problemă.

Nu le-au plăcut vorbele lui. Aveau impresia că trebuia să

le dedice tot timpul, să se asigure că ei se adaptau la situaţie. Dar nu puteau face nimic.

El şi Star Spoon au luat micul dejun, mâncând ouă prăjite în unt, brioşe cu afine şi curmale cu frişcă. Apoi au zburat spre mica lui lume, Theleme, denumită astfel după statul mitic din Gargantua şi Pantagruel de Rabelais. În opera bătrânului franţuz, motto-ul său era, *Faceţi ce doriţi*. Iar motoul lui Burton suna: Faceţi ce vrea Burton. Acea lume putea fi numită însă şi Bagdadul-din-Turn. Burton ridicase în mijlocul ei un mic oraş şi un castel, care arătau de parcă ar fi reprezentat un loc din *O mie şi una de nopţi* în concepţia unui suflet romantic sau a unui producător de la Hollywood. Prin încăpere, de la apus spre răsărit, curgea un fluviu care dădea ocol oraşului şi apoi şerpuia spre răsărit, dispărând în nisipurile deşertului, nu departe de intrare. În afara oraşului cutreierau câţiva lei, leoparzi şi multe gazele, antilope, struţi şi alte creaturi ale deşertului. În fluviu înotau hipopotami şi crocodili, iar porţiunile de junglă gemeau de maimuţe, zibete şi păsări.

Pentru moment, în Theleme trăiau doar el şi Star Spoon. Plănuia să aducă mai târziu şi alţi oameni, însă nu se grăbea.

La ora opt seara, el şi Star Spoon s-au dus la petrecere, dar nu fără să fie afectaţi de un incident. Motociclistul de culoare, de astă dată având pe şa, în spatele lui, o femeie de culoare, a trecut în urlet de motor pe lângă ei. Bărbatul i-a făcut un semn cu mâna lui Burton, dar l-a salutat mai curtenitor.

— Hei, Burton, ce mai zici?

Câteva clipe mai târziu, au trecut peste un porc mare care se plimba pe acolo, tropăind din copite.

— Dumnezeule! a făcut Burton. Oare la ce ne mai putem aştepta?

— Nu ştiu, i-a răspuns Star Spoon. Am vorbit cu Aphra în după-amiaza asta, iar ea mi-a zis că dă nas în nas cu oameni pe care nu i-a văzut nicicând. Majoritatea sunt din lumea lui Tom Turpin. Cel puţin aşa crede, pentru că sunt cu toţii negri. Dar a zburat şi pe lângă vreo doisprezece

oameni care arătau a ţigani.

— Ţigani? Cine i-a resuscitat?

Au intrat în apartamentul lui Nur, unde era gălăgie, pentru că toată lumea vorbea şi râdea. Era prezentă şi Alice, care purta haine la modă în anii '20, la care ţinea extrem de mult. I-a zâmbit uşor, dar nu a făcut nici un efort, nici atunci, nici mai târziu, să stea de vorbă cu el. Burton se aşteptase să uimească pe toată lumea, apărând cu chinezoaica. Se vedea treaba, totuşi, că Li Po le povestise tuturor. Iar dacă era gelos, Li Po nu s-a trădat defel. Era îndeajuns de realist să-şi dea seama că o scenă de gelozie ar fi fost inutilă, dar l-ar fi făcut să scadă în ochii celorlalţi. Pe de altă parte, nu suferea de lipsa companiei sau a sexului. Resuscitase deja patruzeci de bărbaţi şi patruzeci şi şapte de femei, toate fiind cunoştinţe de-ale lui de pe Pământ. Şapte dintre femei erau ale lui, câte una pentru fiecare zi a săptămânii. În acea seară venise însă însoţit doar de una.

— Stau la rând să mă însoţească la astfel de întruniri, i-a spus el lui Burton.

— Până la urmă, se vor sătura să facă de serviciu aşa, şi vor resuscita bărbaţi numai pentru ele, i-a replicat Burton. Atunci ce vei face?

— Nimic, i-a răspuns Li Po cu un zâmbet. Nu sunt un tiran. Când se va întâmpla, o să resuscitez altele care să le înlocuiască. E bine că se întâmplă aşa, pentru că, mai devreme ori mai târziu, o să mă satur de ele sau, ceea ce e mai greu de conceput, s-ar putea ca ele să se sature de mine.

Burton şi-a imaginat suprapopularea lumii lui Li Po. Când se va atinge punctul de saturaţie, persoanele de prisos vor trebui să locuiască în apartamente. Acelaşi lucru se întâmpla şi în lumea lui Turpin.

— Nu ştiu, dom'le, a spus Turpin, clătinând din cap. Totul a început cu oamenii pe care i-am adus eu, după care lucrurile au scăpat de sub control. Aceştia au resuscitat alţi oameni care, la rândul lor, i-au înviat pe alţii, iar acum şi ăştia resuscitează la rândul lor, de parcă altfel nu se poate.

Burton i-a pomenit de motociclistul de culoare. Turpin a rânjit.

— Acela e Bill Williams. Nu ştiu cine dracu' l-a adus. Aş putea afla, dar ce importanţă mai are? Nu e un negru american, înţelegi? E rus.

— Rus?

— Da. Are o poveste foarte interesantă. N-ar fi rău să-ţi faci timp pentru a sta de vorbă cu el.

Burton îi observase pe Gull, Netley, Crook, Stride şi Kelly de cum intrase. Stăteau aşezaţi în două colţuri ale încăperii, bărbaţii într-unul, femeile în altul, şi se vedea că nici unii, nici alţii, nu reuşeau să se apropie de alţi invitaţi. Burton i-a plimbat prin încăpere şi i-a prezentat. Se părea că Frigate răspândise deja vestea. Se stârnise curiozitatea faţă de nou-sosiţi, dar mulţi se simţeau stânjeniţi în prezenţa lui Netley şi Gull. Oricine s-ar fi simţit la fel în compania a două treimi din tripleta care contribuise la propagarea mitului „Jack Spintecătorul”. Netley era atât de afectat de notorietatea de care se bucura, încât a plecat devreme de la petrecere. Burton a intrat în holul din apropierea sălii mari, unde a rămas neobservat, şi a dat ordin computerului să îl urmărească pe Netley.

Remarcând sfiiciunea celor trei, Stride, Crook şi Kelly, Nur s-a apropiat de ele şi curând le-a înveselit. El se simţea în largul lui alături de cei de obârşie înaltă sau umilă, de cei educaţi ori neşcoliţi, de cei bogaţi ori săraci, şi se adapta imediat în orice mediu, deşi îşi păstra întotdeauna aerul demn. După o vreme, i s-au alăturat Aphra Behn şi Frigate, şi Nur s-a îndepărtat, ajungând să discute cu Gull. Curios, Burton s-a invitat singur pentru a participa la conversaţie.

Gull tocmai îi povestea maurului despre Lorenzo Dow, bărbatul care îl convertise. Dow se născuse în Coventry, în comitatul Tolland din Connecticut, în 1777. Un tânăr extrem de plin de imaginaţie şi impresionabil, el devenise un credincios înfocat după ce văzuse un înger. Ori cel puţin aşa susţinuse. Imediat ce a devenit adult, s-a făcut predicator itinerant, având oarecare legătură cu Biserica Metodistă. Între toţi preoţii rătăcitori de la începuturile

istoriei americane, el călătorise cel mai mult, ajungând să fie cel mai cunoscut. Se bucura de un bun renume din Maine, până în Carolina de Sud şi de la New York până în zonele sălbatice din preajma Fluviului Mississippi. Dacă auzea de existenţa câtorva oameni undeva, se ducea până la ei cu pluta, călare sau pe jos, şi le ţinea predici, mai întotdeauna excentrice.

Când fusese renăscut din morţi în Lumea Fluviului, rămăsese uimit, dar nu şocat.

— M-am înşelat în unele privinţe, le-a spus el celor pe care îi convertise. Dar am avut şi dreptate în majoritatea privinţelor.

Era convins că îngerul pe care îl văzuse în copilărie era unul dintre cei care făcuseră din această Lume a Fluviului un stadiu prin care cei demni trebuiau să treacă pentru a ajunge într-o lume mai bună. La fel ca membrii Bisericii Celei de-A Doua Şanse, credea că toţi trebuie să facă efortul de a deveni mai buni din punct de vedere moral şi spiritual. Spre deosebire de primii, el nu credea că scopul suprem era absorbţia în Dumnezeu. Nu, acea lume era un soi de purgatoriu în care Dumnezeu şi îngerii Săi le oferiseră tuturor o nouă şansă. Dar cei care reuşeau marea schimbare spirituală cerută aveau să ajungă în altă lume, unde vor fi resuscitaţi din nou fizic. Cu toate acestea, cei care nu reuşeau, vor muri aici, devenind ţărână pe vecie.

— I-am întâlnit pe aceşti îngeri de care vorbeşti, a spus Burton, şi am văzut că sunt simpli bărbaţi şi femei. De fapt, cu excepţia unuia, toţi s-au născut pe Pământ şi au murit acolo când erau copii. Excepţia era Monat, un extraterestru, care răspundea de acest proiect. Arată Turnul ăsta ca şi cum ar fi fost construit de îngeri?

— Desigur, i-a răspuns Gull. Acest Loga de care vorbeşti, el... cred că e un înger căzut.

— Eşti smintit, domnule, i-a trântit-o Burton şi s-a îndepărtat.

— Omul acela, a spus Star Spoon, va resuscita pe alţii care îi împărtăşesc credinţa, şi nici nu vom mai reuşi să ieşim în holuri fără să ne ciocnim de ei. Cei care-i seamănă

n-o să-ţi mai dea pace.

— O să rămânem în Theleme. Acolo nu vor pătrunde.

— Nimeni şi nimic nu va rămâne inviolabil.

Star Spoon se adaptase la modul de viaţă al lui Burton de parcă ar fi fost un pantof nou ce se modelează pe picior. Analogia nu era doar de dragul comparaţiilor. Când se descălţa, Burton nu trebuia să mai acorde atenţie pantofilor decât când dorea să îi poarte din nou. Femeia arăta mulţumită şi când era ignorată, când el studia ori lucra la computer. Uneori, ea stătea la consolă alături de el. Era un companion excelent, o persoană dispusă oricând să converseze, dovedindu-se de multe ori amuzantă, şi nu insista niciodată peste măsură şi nici nu-l întrerupea. Era inteligentă, cunoştea poezia chineză, picta bine şi cânta minunat la alăută. Era pătimaşă, cunoscătoare a tuturor lucrurilor legate de sex, lipsită de inhibiţii şi, totuşi, când Burton nu făcea dragoste cu ea vreme de o săptămână, pentru că era adâncit în studiile lui, ea nu părea să fie deranjată.

Star Spoon se plângea de un singur lucru, acela că nu putea să-şi aducă şi părinţii în acel loc. Îşi găsise mama, care trăia în Vale. Nu reuşise totuşi să-şi găsească tatăl.

— Sper că nu te superi dacă i-aş aduce aici, a spus ea. Poate că într-o bună zi voi reuşi. Ar avea apartamentul lor, şi nu ţi-ar pricinui nici o neplăcere. I-aş vizita doar cu consimţământul tău.

— Cum să mă supăr? Adu-ţi şi surorile şi fraţii. Mătuşi, unchi şi veri.

Nu ar fi reuşit să o împiedice nici dacă ar fi vrut, dar nu avea de gând să-i spună. De ce să-i strice bucuria doar ca să-şi facă el ambiţia. Star Spoon era o pereche perfectă pentru el.

Când i-a povestit lui Frigate, americanul a zis:

— După ce a trăit atâta vreme în Vale, mă surprinde că nu s-a învăţat să fie mai independentă. A fost educată conform culturii chineze a secolului al optu-lea, dar cred că a fost influenţată şi de alte culturi din Vale. De obicei, viaţa acolo le face pe femei să se emancipeze.

— Nu întotdeauna şi nu în mod necesar, a susţinut Burton. A avut o viaţă grea, iar acesta e doar jumătate de adevăr. Doar ştii povestea ei pe Pământ. În Valea Fluviului a fost violată în câteva rânduri, dar nu pare să fi suferit traume.

— Nu pare, dar ştie să se controleze foarte bine.

— A, da, orientalii în sufletul cărora nu poţi pătrunde.

— E foarte frumoasă.

— Minunată. Şi, recunosc, mă simt flatat că m-a dorit cu atâta înfocare. Cu toate astea... Aş prefera o blondă, nu prea deşteaptă, care să-mi fie credincioasă.

— Dacă descoperi vreuna şi o resuscitezi, să te fereşti de Star Spoon. E mai focoasă decât lasă impresia.

La câteva zile după petrecere, Burton şi Star Spoon, folosind scaune proiectate special de el, au mers să viziteze lumea lui Frigate. Mai încăpătoare, scaunele erau înconjurate de o emisferă de plastic, groasă de peste şapte centimetri. Ţevile armelor cu fascicul ieşeau de sub acea carapace, cu posibilitatea de tragere în faţă şi în spate, dar şi în sus sau jos.

Când le-a văzut, Star Spoon murmurase:

— De cine ţi-e teamă?

— Nu mi-e teamă de nimeni, dar am încredere în foarte puţini oameni. Văd prea mulţi necunoscuţi, oameni de nimic, bântuind pe coridoare. Pe de altă parte, încă nu avem certitudinea că nu mai există vreun Etic ascuns pe aici.

S-au ridicat cu scaunele pe deasupra minaretelor şi domurilor construite din aliaj de aur şi sclipind de pietre preţioase uriaşe, după care au gonit pe deasupra fluviului şi a junglei, către ieşire. Burton a apăsat un buton aflat pe consola scaunului, care a transmis o comandă codificată prin radio pentru deschiderea uşii. Vehiculului lui Star Spoon îi lipsea acel buton deoarece refuzase să îi dea drept de acces la cod. Cu un aer nesigur, ea voise să ştie motivul, iar el îi spusese că nu dorea să rişte, în caz că ar fi fost răpită şi silită să divulge codul.

— Dar cine să facă aşa ceva? a întrebat ea cu un aer

calm.

— Poate că nimeni. Dar există posibilitatea.

— Dar dacă te-ar prinde pe tine şi te-ar sili să dai codul în vileag?

— Am anticipat şi situaţia asta.

Ea nu l-a mai întrebat ce măsuri de precauţie luase. Evident, dacă ar fi ştiut, putea fi silită să divulge şi acea informaţie.

Cu excepţia câtorva roboţi care făceau curăţenie, zona circulară era pustie. Oprind scaunul în faţa intrării în lumea lui Frigate, Burton l-a strigat pe nume. După câteva clipe, faţa americanului a apărut pe un ecran. Uşa s-a deschis spre exterior, iar ei au intrat unul după altul. În acea lume, soarele trecuse cu zece grade dincolo de zenit, temperatura era de aproape treizeci de grade Celsius, iar aerul era umed. Au zburat rapid peste o junglă foarte deasă şi luxuriantă, un fluviu şi câteva pâraie, precum şi pe deasupra câtorva luminişuri mari. Creaturile din apă, dintre care unele se soreau, erau cu precădere crocodili, toţi mari şi cu colţi înspăimântători. Din când în când, au zărit şi câte-o reptilă cu cap uriaş şi gât foarte lung şi, la un moment dat, un saurian cu platoşă a traversat greoi un luminiş. Prin preajma lor zburau reptile înaripate: pterodactili. Acestea nu fuseseră create conform informaţiilor deţinute de computer, deoarece Eticii sosiseră pe Pământ la şaptezeci de milioane de ani după dispariţia dinozaurilor. Însă Frigate pusese computerul să producă replici vii ale acelor fiare puternice, iar acestea domneau acum în jungla bogată. În mijlocul încăperii uriaşe se înălţa un monolit de piatră, înalt de şaizeci de metri, cu laturi alunecoase, ceea ce îl făcea imposibil de escaladat. În vârful acestuia se afla fortăreaţa lui Frigate, având suprafaţa de patru hectare, cu un conac construit în stil sudist dinainte de războiul de secesiune, plasat în centrul unei insule înconjurate de un şanţ lat cu apă, în care înotau raţe, gâşte şi lebede. Burton şi Star Spoon au aterizat pe peluza verde din faţa conacului. Peter Frigate stătea pe verandă într-un balansoar şi asculta *Muzica apelor*, a lui

Händel, bând un julep şi înconjurat de trei câini. Ţinea în poală o pisică siameză. Câinii, animale adevărate, nu teroizi, au sărit şi au pornit lătrând spre Burton. Au început să ţopăie şi să-şi mişte cozile şi fundurile, scheunând când el i-a mângâiat. Unul era un rottweiler uriaş, altul, un ciobănesc german, şi ultimul, un sheltie. Frigate s-a ridicat, pisica sărindu-i din braţe, pentru că nu mai avea unde să se cuibărească, şi i-a întâmpinat. Purta o vestă albă de pânză, brodată cu hieroglife egiptene, şi un kilt tot de pânză albă, care îi venea până la genunchi.

— Bun venit în Ţara lui Frigate! le-a urat el zâmbind. Luaţi loc, şi a făcut semn către două balansoare. Ce vreţi să beţi?

A bătut din palme o dată şi pe uşa principală a conacului au apărut doi androizi. Purtau uniforme de majordomi.

— Nu cred că-i recunoaşteţi, a spus. Arată exact ca doi preşedinţi pe care nu i-am iubit deloc. I-am numit Tricky Dicky şi Ronnie[11]. Cel care pare să se furişeze neobservat e Dicky.

A făcut o pauză, apoi a adăugat:

— Doamna casei va coborî peste câteva clipe.

Burton a ridicat din sprâncene.

— Aha, aşadar te-ai hotărât să-ţi alegi o parteneră de viaţă.

— Da. Câinii şi pisicile sunt nişte tovarăşi splendizi, pentru că nu-ţi răspund obraznic. Dar am simţit nevoia să conversez cu cineva şi nu numai.

Servitorii au adus băuturile, scotch pentru Burton şi vin pentru Star Spoon. Burton a scos din buzunar o havană fină, iar Dicky s-a grăbit să scoată o brichetă, ţinând flacăra în dreptul havanei fără să-i tremure mâna. Ronnie a procedat la fel pentru ca Star Spoon să-şi poată aprinde ţigareta.

— Asta zic şi eu viaţă, a spus Frigate. Zbor prin lumea asta şi-mi studiez dinozaurii, ba chiar îmi face plăcere să-i văd. Îi împiedic pe tiranozauri să mănânce toţi brontozaurii

[11] Este vorba de preşedinţii americani Richard Nixon (1913-1994) şi Ronald Reagan (1911-2004) (n. tr.)

dându-le carne la un loc de hrănire de la baza monolitului. Chiar şi aşa, e greu de menţinut echilibrul între prădători şi pradă. Într-o bună zi o să mă plictisesc. Iar când se va întâmpla, o să şterg cu buretele perioada Jurasică şi o voi înlocui cu cea Cretacică. Am în plan să trec prin toate erele istorice în diferitele lor faze, până voi ajunge la Pleistocen. Când o voi face şi pe asta, mă opresc. Am ţinut mereu la mamuţi şi tigri cu colţi-sabie.

25

Cu un gest, Burton a alungat o muscă.

— Trebuia să mergi atât de departe cu realismul?

— A, există şi ţânţari. La apusul soarelui, din cauza lor trebuie să mă retrag în conac. Nu vreau ca viaţa de aici să fie un paradis cu aer condiţionat şi lipsit de insecte mărunte. A fost o vreme când şi eu blestemam muştele, ţânţarii şi furnicile şi mă-ntrebam de ce ni le-a pus Dumnezeu pe Pământ să ne chinuiască? Acum ştiu. Ele sunt o sursă de plăcere. După ce te sâcâie de-ţi vine să bâzâi şi tu – gluma a fost involuntară – şi scapi de ele, ajungând undeva unde nu te mai pot atinge, descoperi că prezenţa lor zero este o plăcere extraordinară. Eu le tolerez ca să mă pot bucura de absenţa lor.

Star Spoon s-a uitat la el, găsind straniu acel raţionament. Cu toate acestea, Burton l-a înţeles. Pentru a cunoaşte plăcerea deplină, trebuia să cunoşti lipsa plăcerii. Existenţa răului putea fi justificată. Fără ea, cum ai putea şti că binele e bine? Probabil, totuşi, că acest lucru nu era necesar. Dacă ar fi fost, de ce s-ar fi străduit Eticii atât de mult să elimine răul?

În acea clipă, din casă a ieşit o femeie. Era impresionant de frumoasă, cu păr roşcat, ochii verzi, pielea albă, cu picioare lungi, sâni plini, talia delicată. Faţa ei avea o formă uşor neregulată, nasul părea o idee prea lung, buza de sus un pic prea scurtă, iar ochii prea adânciţi în orbite. Cu toate acestea, felul în care se integrau trăsăturile o făceau să

aibă un chip frumos şi pregnant, care nu se uita cu una, cu două. Avea cam un metru şaptezeci şi purta o rochie albă dintr-un material sclipitor, cu decolteu adânc şi crăpată până la coapsă pe partea stângă.

Pantofii albi cu tocuri înalte erau decupaţi. Nu purta bijuterii şi nici perle, doar o brăţară argintie în jurul încheieturii mâinii stângi.

Zâmbind, Frigate a prezentat-o.

— Sophie Lefkowitz. Am cunoscut-o la o convenţie a scriitorilor SF din 1955. Am corespondat şi ne-am întâlnit ocazional la alte convenţii. A murit de cancer în 1979. Bunicii ei au venit din Rusia şi s-au stabilit la Cleveland în 1900, iar tatăl ei s-a căsătorit cu descendenta unei familii de evrei sefarzi care venise în New Amsterdam în 1652. Partea amuzantă este că l-am întâlnit cândva pe imigrantul iniţial, Abraham Lopez. Nu ne-am plăcut deloc, era un bigot înrăit. Ea era casnică, dar activa într-o mulţime de organizaţii, inclusiv în Organizaţia Naţională a Femeilor. A câştigat o groază de bani scriind literatură pentru copii cu pseudonimul Begonia West.

— Sunt uimit, a spus Burton, şi nu minţea defel. Numai că m-ai avertizat în legătură cu resuscitarea scriitorilor, sau ai uitat?

— Nu sunt toţi nişte jigodii.

Sophie era vioaie şi inteligentă, numai că-i plăceau prea mult jocurile de cuvinte. Pe de altă parte, părea să-i fie foarte recunoscătoare lui Frigate că o trezise din morţi, iar el părea încântat de ea.

— Bineînţeles, o să mai resuscităm şi alte persoane. Ne-am călca unul pe celălalt pe bătături, dacă nu am avea şi alţi oameni în jur. Numai că ne va lua mult timp să judecăm candidaţii.

— El caută perfecţiunea, şi n-o va descoperi, a vorbit Sophie. Cei perfecţi au Continuat. După părerea mea, trebuie aleşi cei care par suficient de compatibili, iar dacă dezamăgesc, pot să plece.

— După cum se desfăşoară lucrurile, a intervenit Star Spoon, Turnul va începe curând să geamă de lume. Toţi cei

care sunt resuscitaţi se apucă să-i readucă la viaţă pe alţii.

— Aici pot locui confortabil peste două milioane de oameni, a spus Sophie.

— Dar dacă fiecare resuscitat mai aduce patru persoane, în ritmul ăsta exponenţial nu va trece multă vreme şi Turnul se va umple, a adăugat Burton.

— Nu doar atât, a intervenit Frigate, dar situaţia se poate înrăutăţi. Mai zilele trecute am vorbit cu Turpin. El a zis că două perechi din lumea lui încearcă să aibă copii. Au cerut computerului să elimine din dieta lor substanţele chimice contraceptive care îi fac să fie sterili. Tom s-a înfuriat. Le-a zis că dacă femeile rămân însărcinate, vor trebui să părăsească Ţara lui Turpin. Dar ele au zis că nu le pasă.

Înmărmuriţi de o asemenea veste, au rămas tăcuţi o vreme. Eticii avuseseră grijă ca pe Valea Fluviului să nu se nască nici un copil, deoarece nu exista spaţiu suficient pentru o populaţie în creştere. Pe de altă parte, trebuia golită scena, ca să spunem aşa, pentru ca şi cei născuţi pe Pământ după anul 1983 să poată fi resuscitaţi.

— Tot proiectul se duce de râpă, a spus Frigate.

— Ba se duce dracului şi se alege praful de el, a plusat Burton. Dacă nu cumva s-a şi întâmplat.

Sophie a zâmbit.

— Ceea ce văd în jur nu seamănă a iad.

Şi a făcut semn către lumea lor privată. Din apropiere se auzea cânt de păsărele, un element anacronic, deoarece în mezozoic nu existau păsări, iar sforăitul celor câţiva ratoni era nelalocul său. De dincolo de marginea monolitului s-au auzit răgetele adânci şi gâlgâite ale brontozaurilor şi vuietul ca de tren expres scos de un tiranosaur, amintind de o avalanşă de zăpadă. Pteradonii, cu aripile a căror anvergură avea peste nouă metri scoteau sunete ce aminteau de cârâielile unor ciori bolnave de astm.

— Doar pentru moment, a spus Burton.

Androizii Ronnie şi Dicky au adus alte băuturi. Probabil inspiraţi de prezenţa lor, Frigate şi Burton s-au apucat să discute despre determinism şi liber-arbitru, un subiect drag lor. Frigate a insistat că liberul-arbitru juca un rol mai mare

în viaţa oamenilor decât elementele mecanice, chimice ori nervoase. Burton susţinea la fel de insistent că alegerile făcute de majoritatea oamenilor erau determinate de condiţionările din copilărie şi de chimismul persoanelor.

Însă unii oameni îşi schimbă caracterul în bine, a subliniat Frigate. Ei realizează asta în mod conştient şi cu eforturi. Voinţa lor reuşeşte să învingă condiţionarea la care au fost supuşi, ba chiar şi temperamentul de bază.

— Accept că liberul-arbitru joacă uneori un rol important în cazul unor oameni, a spus Burton. Cu toate astea, doar câţiva se slujesc de el în mod eficient, şi de multe ori nu reuşesc. Chiar şi aşa, într-un anumit sens, majoritatea oamenilor sunt roboţi. Ne-roboţii, puţinii fericiţi, ar putea reuşi să-şi exercite liberul-arbitru doar pentru că genele lor le permit. Astfel, chiar şi liberul-arbitru depinde de determinismul genetic.

— N-ar fi rău să vă spun acum, deşi ar fi trebuit să vă anunţ mai de mult, dar am întrebat computerul dacă Eticii au făcut unele lucrări în domeniul liberului-arbitru şi al determinismului. Nu în înţeles filozofic, ci ştiinţific. Iar el mi-a zis că deţinea un volum enorm de date, deoarece primii Etici, adică oamenii care l-au precedat pe Monat, lucraseră pe această temă, la fel ca oamenii lui Monat şi succesorii acestora, Copiii Pământeni crescuţi pe Lumea Grădină. Nu am avut timp să verific toate informaţiile, nici măcar o parte, şi chiar dacă mi-aş fi găsit timp, pesemne că nu aş fi înţeles. Am cerut un rezumat al concluziilor. Computerul mi-a comunicat că proiectul era încă în desfăşurare, dar că mi-ar putea pune la dispoziţie rezultatele obţinute până în prezent. Cu multă vreme în urmă, Eticii au cartografiat toţi cromozomii, au stabilit funcţia lor exactă şi au analizat inter-relaţiile dintre gene. Au cartografiat domeniile lor individuale şi de interacţiune. Din acest motiv, când ne-au resuscitat, genele care funcţionaseră prost până atunci au fost înlocuite cu unele sănătoase. Am fost renăscuţi în stare fizică, psihică şi chimică perfectă. Desigur, condiţionările noastre psihice şi sociale nu au fost eliminate. Depindea strict de individ dacă aveau să fie eliminate şi acestea.

Dacă voia, individul putea să se slujească de liberul său arbitru.

— Şi de ce nu mi-ai spus şi mie? l-a întrebat Burton.

— Nu te supăra. Doream să-ţi ascult părerea, şi abia după aceea să-ţi arăt adevărul.

— Voiai să risc o părere, pentru ca apoi să mă contrazici, nu?

— De ce nu? a spus Frigate zâmbind. Eşti un vorbitor atât de copleşitor, cu păreri atât de rigide, atât de dogmatic şi plin de sine, încât... în fine, m-am gândit că măcar o dată te-aş putea face să asculţi, în loc să încerci să domini conversaţia.

— Dacă asta te ajută să te debarasezi de resentimente, a spus Burton, zâmbind la rândul lui. A existat o vreme când m-aş fi supărat pe tine. Dar m-am schimbat şi eu.

— Da, dar o să mă faci să plătesc într-o bună zi.

— Ba nu, a protestat Burton. Mă voi sluji de liberul-arbitru ca să deprind această lecţie. Voi ţine minte şi voi preţui totul.

— Vom vedea. În orice caz...

— Concluziile!

— O să încerc să mă exprim cât mai simplu şi limpede. Nu suntem nişte roboţi, aşa cum susţineau Sam Clemens şi celălalt scriitor despre care ţi-am povestit. După ei, gândurile şi comportamentul nostru erau influenţate complet de trecut şi de substanţele şi reacţiile chimice ce se petrec în organismul nostru. Teoria lui Clemens spunea că tot ce s-a petrecut în trecut, dar totul, influenţează ceea ce se petrece în prezent. Viteza şi unghiul la care primul atom de la începutul universului s-a ciocnit de cel de-al doilea atom au declanşat un lanţ de evenimente într-o anumită direcţie. Noi am rezultat în urma acelei prime ciocniri. Dacă primul atom s-ar fi ciocnit de al doilea la altă viteză şi unghi, atunci am fi fost altfel. Vonnegut nu a spus nimic despre asta, dar a afirmat că acţionăm şi gândim aşa cum o facem din cauza a ceea ce el a denumit „chimicale rele” Clemens şi Vonnegut au vociferat împotriva răului, dar au ignorat faptul că propriile lor filozofii eliminau vinovăţia

pentru răul comis de răufăcători. După părerea lor, nimeni nu se poate sustrage felului în care acţionează. Aşadar, de ce scriu ei atât de mult despre răufăcători şi îi condamnă, când ei nu sunt de fapt răspunzători? Pot fi consideraţi răspunzători criminalii, se pot abţine bogaţii de la exploatarea săracilor, se pot abţine săracii de la a se lăsa exploataţi, poate fi învinuit de brutalitate cel care bate copii, poate fi învinuit puritanul pentru intoleranţa lui şi pentru moralitatea lui mărginită şi rigidă, pot fi învinuiţi libertinii pentru excese, judecătorul pentru că se lasă corupt, membrul Klu-Klux-Klan-ului pentru prejudecăţile lui rasiale, liberalul pentru orbirea lui faţă de scopurile declarate în mod deschis şi faţă de metodele sângeroase ale comuniştilor, fascistul şi capitalistul pentru folosirea unor mijloace perfide ca să-şi atingă scopurile aşa-zis generoase, conservatorul pentru dispreţul manifestat faţă de oamenii de rând şi pentru justificările că-i exploatează? Ar putea Ivan cel Groaznic şi Gilles de Rais, Stalin şi Hitler, Chiang Kai-Shek şi Mao Zedong şi Menahem Begin şi Yasser Arafat şi Gingis Han şi Simon Bolivar şi teroristul IRA care pune o bombă în cutia poştală şi lasă un copilaş fără picioare, poate fi învinuit vreunul dintre aceştia? Nu, dacă accepţi filozofia de bază a lui Clemens şi Vonnegut. Ucigaşul şi cel care molestează copii, violatorul şi rasistul nu pot fi învinuiţi pentru acţiunile lor nici cât cei care fac numai bine şi trebuie lăudaţi. Toţi se comportă aşa cum o fac datorită genelor sau chimismului sau condiţionării psiho-sociale. Aşadar, de ce-şi mai bat capul să scrie despre rău, când ei înşişi nu pot să-i învinovăţească pe răufăcători? Potrivit filozofiei lor, răufăcătorii au procedat aşa pentru că fuseseră determinaţi să acţioneze în acel sens. În acest fel, ei nu au nici un credit moral.

Burton aşteptase răbdător rezultatele.

— Cei doi au spus, aşadar, că suntem doar nişte mingi de biliard ce aşteaptă să fie lovite de alte mingi, ca să fie trimise în buzunarul ce le este determinat?

— Exact.

— Cunosc filozofia asta. După cum ştii, am scris un poem

pe această temă. Totuşi, chiar şi cei ce nu cred în liberul-arbitru acţionează întotdeauna ca şi cum ar crede în el. S-ar părea că acest lucru stă în firea animalului. Poate că genele noastre determină asta. Şi acum, ce-ar fi să treci la subiect?

— Ar fi mai multe aspecte, nu doar unul, a spus Frigate. În primul rând, studiile Eticilor dovedesc că potenţialul mental este egal la toate rasele. Toate deţin aceleaşi rezerve de indivizi geniali, de oameni foarte inteligenţi, inteligenţi, destul de inteligenţi şi proşti. În 1983, când am murit eu, existau o mulţime de controverse. Testele de inteligenţă păreau să demonstreze că, în medie, inteligenţa negrilor era cu câteva puncte mai mică decât cea a albilor. Aceleaşi teste au indicat, de asemenea, că inteligenţa mongolilor era cu câteva puncte deasupra celei a albilor. O mulţime de oameni susţineau că testele nu erau precise şi că ignorau condiţionarea socială, oportunităţile economice, părtinirea faţă de o rasă sau alta şi aşa mai departe. Cei ce ridicau asemenea obiecţiuni aveau dreptate. Analizele efectuate de Etici demonstrează că toate rasele au un potenţial intelectual egal. Asta contrazice observaţiile tale de pe Pământ, Dick. Tu ai afirmat că negrii sunt mai puţin inteligenţi decât albii. A, ai recunoscut că probabil negrii americani ar putea să devină mai civilizaţi şi mai deştepţi decât cei din Africa. Dar prin asta dădeai de înţeles că negrii din America aveau şi sânge de alb, adică gene de alb din amestecurile rasiale.

— Pe Pământ am afirmat multe lucruri despre care acum recunosc că erau greşite, a spus Burton cu un aer înfierbântat. După şaizeci şi şapte de ani de socializare intimă, deşi uneori forţată, cu toate rasele, naţiunile şi neamurile pe care ţi le poţi închipui, plus câteva pe care nu aveai cum să ţi le imaginezi, m-am răzgândit în multe privinţe. Sunt foarte dispus să-l numesc frate pe negrul Sambo.

— Eu n-aş folosi numele ăsta. Dovedeşte urme de gândire rasistă.

— Dar ai înţeles prea bine ce-am vrut să spun.

— Da. Ţin minte un vers din poemul tău,

Conversaţie cu o stâncă, în care criticai albii americani pentru că nu vor să-l socotească pe Sambo… drept frate al lor. Nu aveai dreptul să dai primul cu piatra.

— Nu mai sunt acelaşi om. După ce mi-am frecat coatele cu atâţia oameni, m-am mai schimbat. Şi invers.

— Ţi-ai frecat coatele de mulţi şi pe Pământ. Foarte puţini au călătorit atât de mult ca tine, şi puţini au venit în contact atât de mult cu oameni din toate clasele, atât bogaţi, cât şi săraci.

— Nu a fost de ajuns. Nu numai că diferă condiţiile, dar aici nu a fost vorba doar de *frecuşuri* cu alţii. Am fost cutremurat şi şocat. Asta modifică într-un fel maşinăria, înţelegi?

— Să nu mai folosim termeni mecanicişti, a propus Frigate.

— Maşinăria psihică este termenul cel mai potrivit.

— Psihicul nu este un motor, ci un câmp complex şi subtil de unde. Multe câmpuri, de fapt, un supercâmp. Ca şi lumina, poate fi descris ca fiind atât câmp, cât şi particulă, o unduliţă psihică, o undă ce formează un supercomplex.

— Rezultatele.

— În regulă. Orice persoană este un semirobot. Mai precis, fiecare depinde de cerinţele maşinăriei biologice, organismul. Dacă ţi-e foame, mănânci sau încerci să găseşti hrană. Nimeni nu se poate ridica deasupra propriei condiţii atât de mult, încât să renunţe la mâncare fără să moară de foame. Vătămările provocate sistemului nervos central, cancerul, dezechilibrele chimice, toate pot aduce modificări ale mentalităţii, produce nebunia, provoca modificări ale motivaţiilor şi atitudinilor. Voinţa nu poate elimina efectele sifilisului, otrăvurilor, lezările creierului şi aşa mai departe. În plus, fiecare se naşte cu un set de gene, care determină direcţia anume în care se îndreaptă interesele sale. Chiar şi gusturile la mâncare. Nu tuturor le plac fripturile de vacă sau roşiile sau scotchul. De asemenea, unii se nasc cu structuri cromozomiale care îi fac să fie mai rigizi din punct de vedere emoţional decât alţii. Ei nu se pot adapta la situaţii noi sau la schimbări la fel de bine ca alţii. Manifestă

tendinţa de a se agăţa de vechi şi de elemente culturale care i-au afectat când erau tineri. Alţii sunt mai adaptabili, mai puţin rigizi. Însă uneori raţiunea, logica pot afecta voinţa, iar persoana îşi poate depăşi rigiditatea, se poate defosiliza, ca să spun aşa. Să luăm exemplul unei persoane care a crescut în credinţa creştină fundamentalistă. Cu alte cuvinte, o sectă care crede fiece cuvânt al Bibliei şi o interpretează literal. Astfel, lumea a fost creată în şase zile, a existat un potop universal, un Noe şi o arcă, Dumnezeu a oprit Pământul din rotaţie pentru ca Iosua Navi să beneficieze de lumina zilei ca să-i ucidă pe amoriţii setoşi de sânge. Eva a fost sedusă de un şarpe şi, la rândul ei, l-a ispitit pe Adam să mănânce din fructul pomului cunoaşterii binelui şi răului. Iisus a mers pe apă. Şi aşa mai departe. Ca şi alţii din acea sectă, ea ignoră acumularea de informaţii ce stabilesc etapele evoluţiei. Citeşte Biblia, dar nu înţelege că, deşi ea nu afirmă nicăieri că pământul este plat, dă de înţeles că ar fi. Şi nici nu ia literal interdicţia lui Iisus de a-ţi urî mama şi tatăl. Le ignoră. Le plasează într-un colţişor separat al creierului. Ori le şterge de parcă ar fi înscrise pe o bandă. Dar unii fundamentalişti întâlnesc dovezi pe care ar dori să le ignore. Fierul izbeşte în cremene, iar scânteile cad pe material inflamabil. Incendiul cuprinde toate rasele, ca să zic aşa. El mai citeşte şi alte dovezi, şi probabil se detestă pentru curiozitatea „păcătoasă.” Dar învaţă tot mai multe. În cele din urmă, raţiunea îl convinge că s-a înşelat. Şi atunci devine un creştin liberal sau ateu sau agnostic. Ceva anume din sistemele lui de apărare genetică a produs o fisură ori aceasta exista deja, aşteptând doar apa care să pătrundă pe acolo. În orice caz, a putut să-şi folosească raţiunea doar pentru că structura lui genetică i-a permis asta.

— Mi s-a părut că l-ai considerat pe *Homo sapiens* robot, a spus Burton. Tu descrii roboţi sută la sută.

— Ba nu. Roboţii nu sunt înzestraţi cu raţiune. Ei pot apela la logică, dacă sunt programaţi. Dar dacă li se prezintă noi dovezi, care susţin că programarea lor este greşită, ei nu pot respinge programul deja instalat. Oamenii

pot. *Câteodată*. Roboţii nu pot nici să-şi justifice raţional modul în care se comportă. Ei acţionează pur şi simplu, dar oamenii trebuie să explice de ce fac una sau alta. Ei îşi construiesc un sistem logic pentru a-şi motiva comportamentul. Sistemul se poate baza pe premise false, dar de obicei el este logic în propriul său cadru de referinţă. Deşi acest lucru nu este întotdeauna valabil. Eticii susţin, şi pot dovedi, că până şi cea mai rigidă persoană din punct de vedere genetic, până şi cel mai strict condiţionat om, posedă capacitatea de a se elibera – măcar parţial – de aceste constrângeri, de aceste matrice. Faptul că puţini reuşesc, în vreme ce mulţi nu... Eticii afirmă că este o demonstraţie de liber-arbitru. Cel restricţionat, cel ţinut în cămaşă de forţă, nu vrea să se schimbe. Este fericit în nenorocirea lui.

— Pot să dovedească?

— Da. Recunosc, nu sunt suficient de educat ca să le confirm constatările. Nu înţeleg matematica superioară şi nici problemele de biologie, extrem de încurcate. Le accept totuşi probele.

— Nu există ceva absolut sigur sau evident cert? Dacă nu poţi vedea limpede, ca prin cristal, dovada pe care o prezintă, nu vei şti că au găsit adevărul, aşa-i?

— Exprimat în felul acesta, nu. Unele lucruri trebuie acceptate pe cuvânt.

Burton a izbucnit într-un hohot zgomotos de râs. Americanul a roşit.

— Exceptând situaţiile în care poţi reface experimentele, de unde ştii că tot ce ai citit în cărţile de chimie, astronomie sau biologie era adevărat? Chiar şi atunci poţi greşi sau te poţi agăţa de punctul de vedere contrar, deoarece...

— Deoarece manifestăm o tendinţă genetică spre aşa ceva? a întrebat Burton cu dispreţ în glas. Pentru că suntem predeterminaţi să credem într-un anumit lucru şi nu în altul?

— O atitudine ca a ta îi face pe oameni să nu mai creadă în nimic.

— Corect, a mormăit Burton.

— Când erai pe Pământ, sigur ai exprimat destule păreri bazate pe observaţii ale altora. Deseori aceste păreri erau foarte greşite.

— Asta s-a întâmplat pe Pământ.

Au rămas tăcuţi o vreme. Femeile discutau despre mamele lor. Frigate şi-a dat totuşi seama că Sophie îi asculta în acelaşi timp şi pe ei. I-a făcut un semn ştrengăresc din ochi şi un gest pe care el nu l-a înţeles.

Frigate a reluat subiectul de parcă ar fi fost o minge şi tocmai se pregătea să facă o cursă de nouăzeci de metri. Cu încăpăţânare, a spus:

— Prin 1978, cred că atunci s-a întâmplat, am citit într-o carte de psihologie că unul din zece oameni este un lider înnăscut. Se sugera astfel că trăsătura era predeterminată din punct de vedere genetic. Studiul Eticilor a confirmat afirmaţia şi, ceea ce este mai important, a identificat complexul genetic răspunzător. Studiul a mai arătat că zece la sută din *Homo sapiens* manifestă o anumită înclinaţie către homosexualitate. Nu toţi cei zece la sută practicau homosexualitatea, dar dispoziţia exista. Aşa era încă de când Eticii au început să ţină evidenţe ale umanităţii. Şi s-a presupus că acest lucru era valabil încă de la apariţia lui *Homo sapiens*. Tendinţa este determinată genetic. Pe mine mă interesa faptul că în 1983 homosexualii militanţi susţinuseră că ei făcuseră liberi şi în mod conştient alegerea de a fi homosexuali. Cu alte cuvinte, ei nu se născuseră cu acea tendinţă, ci aleseseră în mod deliberat să fie astfel, deoarece preferau acel mod de viaţă sexuală. Vorbeau de parcă, atunci când ajungi la vârsta gândirii raţionale, hotărăşti asupra căii de acţiune. Ignorau, ori nu ţineau seama de faptul că, dacă era adevărat, atunci heterosexualii luau decizia de a fi heterosexuali în mod liber şi conştient. Dar nu este adevărat. Heterosexualul este astfel pentru că aşa s-a născut.

— Dar cum ex...? a dat să întrebe Burton.

— Voiai să întrebi cum explicăm purtarea celor care manifestă tendinţe homosexuale, dar se comportă în mod heterosexual? Ori a celor care sunt bisexuali? Ori cei care

se căsătoresc cu femei, dar au relaţii homosexuale în afara căsniciei? Există diferite grade de homosexualitate... şi de heterosexualitate... desigur. Şi în orice societate în care este primejdios să fii homosexual declarat, acesta trebuia să-şi ascundă înclinaţia. În orice caz, homosexualitatea ori hetero-sexualitatea nu este o chestiune ce ţine de alegere. E vorba de ceva înnăscut. Asta nu contează. Homo-sexualitatea nu mai reprezintă o chestiune de moralitate. Nu este vorba de o decizie a persoanei. Contează ce faci cu homosexualitatea sau heterosexualitatea ta, aici intervine latura morală. Violul, sadismul, violenţa sunt rele, chiar de eşti ori nu homosexual.

— Mi-a fost imposibil să nu vă aud, a spus Sophie, mai ales că aţi vorbit atât de tare. Ce înseamnă toată discuţia asta despre liberul-arbitru, determinism, gene şi alegere? Şi pe mine m-au atras subiectele acestea când am intrat la universitate. Mă interesau foarte serios. Mă pasionau, şi mă amuza să-i întărât pe cei care nu erau de acord cu părerile mele, socotindu-i nişte proşti! Dar după ce am absolvit, ba nu, chiar cu câtva timp înainte, mi-am dat seama că era... hm... ridicol să-ţi închipui că poţi rezolva ceva discutând filozofie sau alte concepte. În felul acesta nu mai termini niciodată şi nici nu ajungi la o concluzie de nezdruncinat. O fi distractiv, pesemne, dar fără nici un rezultat. O treabă de boboci. Serios. De aceea, am renunţat să mai discut pe tema asta. Dacă voia cineva să stea de vorbă despre asemenea lucruri, încercam să schimb subiectul ori plecam, dar străduindu-mă să nu mă port nepoliticos.

— Sigur, aşa este! a încuviinţat Frigate. Aveai dreptate! Problema este că Eticii au plasat aceste subiecte dincolo de domeniul discuţiei sau al opiniilor. Le-au dovedit. Nu mai suntem neştiutori!

— Probabil. Trebuie să-i dau dreptate lui Dick în privinţa asta. *Probabil*. Dar nu are importanţă. Cum spunea Buddha? „Să-ţi obţii mântuirea cu răbdare.” Oricine ar fi acest domn Răbdare. Îl caut de multă vreme. Am împrumutat şi lampa lui Diogene ca să mă descurc. Lampă de care, apropo, bătrânul grec nu avea nevoie. Era cinstit,

şi atunci de ce să mai caute altă persoană cinstită? În orice caz, aşa cum spunea Dick, ne vom comporta ca şi cum am beneficia de liberul-arbitru. Dar cui îi pasă dacă există aşa ceva? Ştiu doar că eu, doar eu, răspund de purtarea mea morală. Ereditatea şi mediul sunt simple scuze. Scuze, alibiuri: lucruri de dispreţuit. Rasa, naţionalitatea, neamul, părinţii, religia, societatea: scuze. Eu hotărăsc ce sunt. Şi cu asta, basta!

— De aceea ai ars sufleul ieri? a întrebat-o Frigate. Înseamnă că nu ai uitat să-l supraveghezi. Ai decis să-l incinerezi?

Frigate şi Lefkowitz au izbucnit în râs.

— Gătiţi? a întrebat Burton.

— Da, sigur, i-a răspuns Sophie. Îmi place să gătesc. Când nu mi se cere, mai precis. Seara trecută pregăteam cina şi am uitat sufleul pe foc. Citeam o carte şi...

S-au apucat să discute despre mâncare, aşa au ajuns la alte subiecte şi, în cele din urmă, la cină. Luarea mesei împreună era un obicei mai vechi decât conversaţia.

26

În ziua de Crăciun, mulţi oaspeţi stăteau în faţa uşii pe unde se pătrundea în lumea lui Turpin. Burton nu era singurul surprins de numărul mare de prieteni ai lui Gull. Erau cel puţin patruzeci, toţi Dowişti pe care Gull îi cunoscuse în Valea Fluviului. Cu togi lungi şi albe şi purtând sandale, arătau ca nişte romani, dar era puţin probabil ca nişte romani adevăraţi să poarte banderole cu un mare D de aluminiu pe cap.

— D, a spus Gull. De la Dow şi de la Dezrobire. Şi de la Dumnezeu.

— Şi decesul, şi damnarea încep cu aceeaşi literă, a bombănit cineva.

Gull nu s-a simţit ofensat ori, în orice caz, nu a lăsat impresia.

— Adevărat, prietene, oricine ai fi, a vorbit el cu un aer

demn. Deces şi damnare pentru cei ce nu urmează adevărata cale.

— Dezgustător, s-a auzit acelaşi bărbat.

— Dondăneală, a intervenit altul.

— Dubios de-a dreptul, a spus un al treilea.

— Devastator de dobitoceşte!

— Ne-am obişnuit cu insultele şi cu criticile prosteşti din partea oamenilor neîmpliniţi. Dar Bunăvoinţa din belşug îi este oferită doar celui mai mare dintre păcătoşi.

— Ce vrea să spună cu oameni neîmpliniţi? a întrebat o femeie cu glas slab.

— Nu ştiu, i-a răspuns Burton. Dar nu înseamnă care nu e plin, dacă aşa crezi. Gull şi credincioşii lui refuză o explicaţie. Ei susţin că atunci când înţelegi, Bunăvoinţa a venit la tine şi devii unul dintre ei.

— Era o expresie peiorativă folosită de Lorenzo Dow pentru a-şi descrie duşmanii, a precizat Frigate. Nu-i descria prea bine, dar suna ameninţător, pentru că duşmanii nu reuşeau să o priceapă.

— Am făcut o greşeală să-i invităm, a bombănit De Marbot. Nu se poate purta o discuţie cumsecade cu ei. Vor doar să te convertească. Tom trebuia să-şi dea seama.

— Cine l-a resuscitat pe Gull? a întrebat Sophie. Cineva în toate minţile n-ar fi făcut aşa ceva.

— Nu se ştie, a spus Burton. Am cerut computerului să-mi precizeze identitatea persoanei care i-a readus din morţi pe Gull, Netley, Crook, Stride şi Kelly, iar el mi-a zis că informaţia era disponibilă doar unei persoane. N-a precizat cui.

În cercul de lumină de pe uşă a apărut faţa cuiva.

— Moş Crăciun! a exclamat Frigate.

Omul purta o căciuliţă mare şi roşie, tivită cu blană albă, avea o barbă uriaşă şi stufoasă. Tenul era cam negricios ca să semene cu moşul obişnuit.

— Da, eu sunt Moş Crăciun, a recunoscut Turpin. Tom Ho-ho-ho. Turpin în persoană, mai precis.

— Crăciun fericit! au strigat câţiva.

— Crăciun fericit şi vouă! le-a urat Turpin. Avem multă

zăpadă, oameni buni, dar nu e aşa cum o ştiaţi voi. Eu aşa cred. Ce băieţi buni sunteţi, ha-ha-ha!

Uşa s-a dat în lături şi imediat s-a creat un blocaj, deoarece oamenii din faţă au încercat să intre călare pe scaunele zburătoare, toţi deodată. Erau Li Po şi trupa lui, dintre care majoritatea erau doborâţi deja de băuturi de toate felurile. Până să-i invite Turpin, nu auziseră de Crăciun, dar abia aşteptau să afle mai multe despre o asemenea sărbătoare. După ce s-au înghiontit şi s-au blestemat în mod amical, Li Po a reuşit să facă ordine, şi cei din faţă au intrat câte unul. Burton şi oamenii lui au intrat următorii. I-au urmat Dowiştii; ei aşteptaseră politicoşi intrarea primelor două grupuri şi apoi comanda lui Dow. Burton a observat că schimbau priviri încărcate de dispreţ şi întristare între ei. Evident, nu le plăcea purtarea zgomotoasă a chinezilor.

După Dowişti, au urmat Stride, Kelly şi Crook, îmbrăcate cu rochii elegante, chiar dacă prea bătătoare la ochi, şi purtând cercei cu diamante, smaralde şi safire. Nu a rămas surprins să vadă alături de ele feţele unor bărbaţi necunoscuţi. Annie Crook era însoţită de unul singur, celelalte avea câte unul agăţat de fiecare braţ.

La aproape şase metri în urma lor se afla Netley, îmbrăcat ca un bişniţar la raliuri, sclipind de bijuterii, încadrat de două femei.

În spatele lor era un grup care l-a făcut să tresară. Aşadar, era adevărat că ţiganii fuseseră resuscitaţi. Purtau straie exotice, cunoscute lui, pentru că se amestecase printre ei în Europa şi Anglia. Dorea să-i întrebe dacă ştiau cine le era binefăcătorul, dar n-a mai apucat. Până să-şi aducă aminte, era prea târziu.

Petrecăreţii au intrat într-un şir lung şi dezlânat sub soarele de început de după-amiază, mergând prin pădure, mlaştini, drumuri, şine de cale ferată. Turpin îşi făcuse cale ferată! Au ajuns în zona pregătită pentru petrecere, pe strada Louis Chauvin, având un capăt blocat cu frânghii de-a curmezişul, ca loc de aterizare. Micul St. Louis sau Turpinville strălucea de lumini şi podoabe de Crăciun şi

gemea de petrecăreţi gălăgioşi. Burton a avut impresia că populaţia de două mii de oameni despre care auzise în urmă cu câteva săptămâni ajunsese deja la patru mii de suflete. Străzile erau înţesate de dansatori şi participanţi la diverse parade, îmbrăcaţi în costume care mai de care mai fistichii. Sărbătoarea semăna mai mult a Joie Dulce decât a Crăciun. Cinci orchestre cântau cinci feluri diferite de muzică: ragtime, dixieland, hot jaz, cool jaz şi spiritual. În jurul lor alergau zeci de câini ce lătrau tot timpul.

Grupul şi-a croit loc prin mulţime, în vreme ce sticlele de băutură, ţigarete şi ţigări cu marijuana circulau din mână în mână. Mirosul de băutură şi droguri era ameţitor, şi toţi participanţii aveau ochii înroşiţi.

Încă îmbrăcat în costumul de Moş Crăciun, Turpin stătea pe veranda din faţă a conacului său uriaş de cărămidă şi îi saluta pe oaspeţi.

— Localul tresaltă, băieţii sunt veseli, muzica e tare! a strigat Turpin. Să văd puţină acţiune, fraţilor şi surorilor!

Frigate a fost probabil singurul care ştia la ce se făcuse referire. A ridicat mâna cu palma deschisă şi Turpin a plesnit-o.

— Aşa, frate!

În vreme ce ceilalţi îi urmau exemplu, Frigate i-a explicat lui Burton că acolo fuseseră resuscitaţi negri care trăiseră la sfârşitul secolului douăzeci. Salutul ciudat cu plesnirea palmelor îşi avea originea în acea eră.

— De aceea spunea că vom avea destulă zăpadă pentru Crăciun.

A făcut semn către doi negri care stăteau pe trepte şi priveau înainte fără să vadă nimic.

— Au consumat heroină, căreia i se mai zice şi zăpadă, în limbajul străzii.

Turpin era ambalat la maximum, însă dispoziţia lui de zile mari nu părea să fi fost produsă de alcool. Avea ochii limpezi şi vorbea fără să se împleticească. Toţi ceilalţi erau pulbere într-un fel sau altul şi, prin urmare, vulnerabili, dar nu şi vicleanul Tom.

Au intrat în localul Rosebud şi în vestibulul acestuia, care

era aproape la fel de spaţios ca gara Grand Central. Acolo se afla o mulţime uriaşă, iar la douăzeci de baruri lungi de mahon lustruit sau de aur stăteau să servească băuturi douăzeci de barmani-androizi cu piele albă, îmbrăcaţi în frac. Ca să-l poată urma pe Turpin, Burton s-a văzut silit să păşească peste câţiva bărbaţi şi câteva femei, care se prăbuşiseră la podea şi păreau să-şi fi pierdut cunoştinţa după atâta băutură. Au luat liftul mare şi au ajuns la etajul trei. Au intrat într-un birou, despre care Alice a zis că semăna cu salonul de recepţii de la Palatul Buckingham.

Tom i-a invitat să ia loc. A rămas în picioare, în faţa biroului lung de şase metri şi i-a măsurat pe oaspeţi înainte de a vorbi.

— Eu sunt şeful aici, şi conduc totul ca pe un tren în plină viteză, fiind şi mecanic. Aşa trebuie. Dar să-i lăsăm pe oameni să se distreze. Majoritatea sunt băieţi de treabă, se poartă cum se cuvine, nu depăşesc limitele pe care le-am decretat. Din păcate, ştiu că unora le-ar plăcea să fie şefi, aşa că stau cu ochii pe ei, aşa cum puricii nu-l slăbesc din ochi pe câine. La treaba asta mă ajută computerul. Problema e că nu eu i-am ales pe toţi cei care au ajuns aici. Am studiat trecutul tuturor celor pe care i-am resuscitat personal. Dar nu puteam şti ce oameni vor resuscita cei aleşi de mine. În afara celor care ar dori să se aşeze pe tronul meu, mai sunt două feluri de oameni aici. Cei mai mulţi se dovedesc băieţi de viaţă, şi pe Pământ au fost târfe ori peşti. Dar unii sunt propovăduitori penticostali, membri ai Bisericii Celei de-A Doua Şanse ori Creştini Noi. Ei fac scandal în privinţa scandalagiilor, iar scandalagiii se revoltă împotriva lor, socotindu-i băgăreţi.

— De ce nu te debarasezi de toţi, ca să o iei de la început? I-a întrebat Star Spoon.

Burton a rămas surprins. Dacă nu era întrebată direct sau dacă nu i se cerea părerea, ea vorbea rareori din proprie iniţiativă. Pe de altă parte, pusese o întrebare ciudată, care nu se potrivea cu ceea ce ştia despre caracterul ei.

Turpin a ridicat mâinile cu palmele în faţă.

— Şi cum să fac?

— Trebuie să existe soluţii. Computerul...

— Eu nu-s ucigaş în masă. Chiar dacă pe vremea mea am avut ieşiri urâte, n-o să măcelăresc oamenii doar ca să-mi găsesc puţină linişte şi tihnă. În plus, ţinerea lor în frâu îmi oferă ceva de făcut.

Apoi a rânjit şi a continuat:

— E vremea să-i adunăm de pe stradă şi să-i băgăm în local. O să dăm petrecerea aici, şi n-o să fie uşor să-i mân încoace.

S-a apropiat de peretele din spatele biroului şi a rostit câteva cuvinte, după care pe zid a apărut un punct rotund şi luminos. Apoi a mai rostit câteva cuvinte ale unui cod.

S-a întors, rânjind şi mai larg.

— Dom'le, ce putere am! Sunt în acelaşi timp Merlin Magicianul şi Vrăjitorul din Oz şi scot fum ca o havană de zece dolari. Sunt marele Zeu Turpinus, Zeus de culoare, Puternicul Thor Tunătorul, Omul care aduce ploaia, Marele vânzător de Ulei de şarpe, şi domnul Oase Păpuşarul.

După trei minute, stratul de nori, tot mai groşi şi întunecaţi, a acoperit soarele cu totul. Vântul a început să şuiere printre barele de metal de la ferestrele deschise, ridicând togi, kilturi şi fuste.

— Vor veni înăuntru mai repede decât apuci să-i spui zât unei pisici. Vor mârâi că se udă puţin, dar nu contează.

— Am văzut câţiva care şi-au pierdut cunoştinţa, a spus Alice. Cu ei ce faci?

— Trebuie să rişte puţin. Pe de altă parte, le va prinde bine. Unii au nevoie de un duş rece. Oricum, aici nimeni nu face pneumonie.

Le-a dat apoi câteva sfaturi pentru a evita scandalurile, dacă s-ar fi întâmplat să aibă necazuri din cauza celor beţi.

N-ar trebui să se întâmple nimic neplăcut. Le-am dat ordin să vă trateze frumos, chiar dacă sunteţi albi.

— Dar cu noi ce se întâmplă? a întrebat Li Po. Noi nu suntem albi.

— Pentru ei, da. Cine nu e negru, e alb. E o chestiune de deosebire semantică, de fineţe, dar nu chiar atât de subtilă.

Această ultimă afirmaţie l-a amuzat, dar l-a şi iritat pe

Burton. Turpin pendula mereu între engleza vorbită de oameni educaţi şi limbajul de ghetou, de parcă şi-ar fi propus să-şi enerveze ascultătorii. Ori poate pentru a face pe clovnul. Ori din ambele motive. Turpin manifesta un soi de dispreţ de sine ce-şi avea originea în sistemul dominat de albi pe vremea lui. Pesemne că nu era conştient de acest lucru, dar el exista. După părerea lui Frigate, negrii americani de la sfârşitul secolului al douăzecilea depăşiseră această situaţie, ori încercaseră măcar să o depăşească, şi susţineau că se simt mândri de culoarea pielii lor. Însă Turpin continua să facă un joc deloc de actualitate.

Însă, aşa cum afirmase Nur, nu trebuie să te mândreşti că eşti negru sau alb. Merită să te mândreşti cu calitatea de fiinţă umană bună, iar această mândrie trebuie să vegheze împotriva oricăror poticneli.

Turpin răspunsese:

— Da, dar trebuie să parcurgi câteva etape ca să ajungi acolo, iar una e mândria de a fi negru.

— Bună remarcă, răspunsese Nur. Totuşi, nu trebuie să rămânem închistaţi într-o anumită etapă. Să urcăm spre următoarea.

Au coborât spre vestibul, după cum numea Turpin sala uriaşă. Cu mult înainte de a ajunge, i-a izbit parcă în piept muzica asurzitoare, vacarmul discuţiilor, hohotele sfredelitoare de râs şi valurile de alcool, droguri ce se fumau şi fumul de tutun. Toată lumea se strânsese acolo, inclusiv cei care se aflaseră la pământ mai devreme. Aceştia fuseseră aduşi înăuntru de androizi şi stivuiţi de-a lungul unui perete.

— Amestecaţi-vă, oameni buni! a strigat Turpin şi a fluturat o mână spre mulţime.

N-a simţit nevoia de a-şi prezenta oaspeţii: le arătase feţele şi numele pe ecrane de computer. Cu toate acestea, oaspeţii săi au şovăit. Nu era uşor să te apropii de un grup şi să porneşti o conversaţie cu membrii lui. Dowiştii erau oripilaţi şi scandalizaţi şi, evident, regretau că veniseră acolo. Văzând situaţia, Turpin a făcut un gest către un grup mic de oameni ce stătuseră până atunci la capătul

îndepărtat al barului. Aceştia şi-au croit drum prin aglomeraţie, apropiindu-se de oaspeţi şi au început să stea de vorbă cu ei. Gazda îi alesese pentru a sparge gheaţa, şi procedase bine. Cel puţin aşa a părut la început. Unii dintre ei erau membri ai Bisericii Celei de-A Doua Şanse sau Creştini Noi; aceştia s-au apropiat de Dowişti. Deşi între ei existau deosebiri în privinţa unor principii fundamentale, toate cele trei religii erau pacifiste şi, în teorie, tolerante faţă de alte credinţe. De asemenea, mai aveau un element comun, prin faptul că respingeau consumul excesiv de alcool, dar şi tutunul sau alte droguri.

Bărbatul care primise misiunea de a-i ţine companie lui Burton avea aproape un metru nouăzeci, umeri largi, piept lat, braţe şi picioare masive. Purta o bandă în jurul capului, o centură cu o cataramă mare de argint pe care, în altorelief, se vedea un cap de lup, o vestă, pantaloni şi cizme care îi ajungeau până sub genunchi. Toate piesele de îmbrăcăminte erau albe şi din piele de căprioară. Avea faţa lată, cu pomeţi înalţi, şi nasul mare, lung, acvilin. Arăta mai curând ca Sitting Bull[12] decât ca un negru, cu excepţia buzelor lăsate în jos şi a părului creţ. Când zâmbea, era foarte atrăgător.

Omul s-a prezentat cu o strângere de mână obişnuită, anunţând cu o voce profundă de bas că îl chema Bill Williams şi era încântat să-l cunoască pe Căpitanul Sir Richard Francis Burton. Acesta din urmă nu a reuşit să-şi dea seama dacă folosirea titlului său onorific nu era cumva menită să-l măgulească.

— Tom Turpin nu m-a ales ca să-ţi slujesc de călăuză indiană şi de pază de corp, a spus el, zâmbind. Eu m-am oferit.

— Serios? a făcut Burton, ridicând mirat din sprâncene. Aş putea întreba de ce?

— Poţi. Am citit despre tine şi mi-ai stârnit interesul. Pe de altă parte, Turpin mi-a povestit multe lucruri despre felul cum i-ai condus peste munţi, până aţi ajuns în Turn.

---

[12] Indian sioux, ucis de poliţie în 1890, în timpul încercării de a-l aresta (n. tr.).

— Sunt măgulit. Există, totuşi, o chestiune pe care vreau să o lămuresc cu tine. De ce ai vrut să dai cu motocicleta peste mine?

Williams a pufnit în râs şi i-a răspuns:

— Dacă aş fi vrut, sigur aş fi reuşit.

— Şi cu peiorativele ce-a fost?

— Aşa mi-a venit. Există uneori câte ceva care stârneşte ce-i mai rău în mine. Pe de altă parte, am vrut să văd ce-ţi poate pielea. Nu a fost ceva personal.

— Îţi face plăcere să-i sâcâi pe albi?

— Câteodată. Dacă eşti perfect obiectiv, nu-mi vei găsi motiv de vină.

— Cei şaizeci şi şapte de ani petrecuţi pe Fluviu nu ţi-au schimbat deloc atitudinea?

— Există unele lucruri de care nu te dezbari niciodată. Dar nu mă las copleşit de asemenea nimicuri. E ca o durere surdă de dinţi cu care te înveţi. Vrei ceva de băut?

— Vin alb. De orice fel.

Burton hotărâse să rămână treaz.

— Să bem un păhărel într-o încăpere de sus. Acolo e mai linişte şi nu va trebui să răcnim ca să ne facem auziţi.

— Foarte bine, a aprobat Burton, întrebându-se ce plănuia Williams.

Au nimerit în lift cu câţiva indivizi care râdeau, strigau şi chicoteau. În timp ce urcau, s-au auzit câteva ţipete de protest când călătorii s-au apucat să se pipăie. Cineva a scăpat un vânt înainte de a ajunge la etajul doi, şi ceilalţi au strigat la vinovat cu glasuri revoltate şi amuzate. Când s-au deschis uşile, bărbatul vinovat a fost azvârlit cât colo pe podea.

— Toată lumea se simte bine, chiar foarte bine, a murmurat Williams. Ceva mai târziu însă, lucrurile n-o să mai fie la fel. Eşti înarmat?

Burton s-a lovit peste buzunarul hainei.

— Am un pistol cu fascicul.

Cu excepţia uneia, toate încăperile prin care au trecut gemeau de lume şi hărmălaie. Acolo, vreo doisprezece bărbaţi şi femei stăteau jos şi urmăreau un film proiectat pe

un perete-ecran. Curios, Burton s-a oprit să arunce o privire înăuntru. Era un film cu Stan şi Bran vânzând pomi de Crăciun în Los Angeles, în luna iunie, pe care Frigate insistase să-l vizioneze. Spectatorii hohoteau să se prăpădească.

— Ăştia sunt Noi Creştini, a spus Williams. Oameni liniştiţi, inofensivi. Sunt atât de politicoşi, că n-au putut refuza invitaţia lui Turpin. Dar nu aprobă multe din lucrurile care se petrec aici.

Au găsit o încăpere pustie ceva mai departe, undeva după colţ. în drum spre ea, Burton a admirat reproduceri ale unor picturi în ulei. Rembrandt, Rubens, *Moartea lui Marat* de David, multe pânze de artişti ruşi: Kiprenski, Surikov, Ivanov, Repin, Levitan şi alţii.

— De ce atât de mulţi artişti slavi? s-a mirat Burton.

— Din anumite motive.

Au primit paharele cu băutură de la un convertor. Burton s-a aşezat şi şi-a aprins un trabuc. După câteva momente de tăcere, Williams a spus:

— Ştii, eu nu sunt american.

Burton a pufăit din trabuc.

— M-ai fi păcălit, dacă Turpin nu mi-ar fi spus că eşti rus.

— Numele meu este Rodion Ivanovici Kazna şi m-am născut în ghetoul negru din Kiev, în 1949.

— Uimitor, a recunoscut Burton. Nu ştiam că trăiau şi negri... ba nu, retrag. Au existat câţiva sclavi negri în Rusia. Puşkin este descendentul unuia.

— Un lucru ştiut de foarte puţini oameni, pe care guvernul rus s-a îngrijit să-l ascundă bine, a fost că în diferite zone segregate din oraşele ruseşti au trăit în jur de douăsprezece milioane de negri. Erau descendenţii sclavilor negri. Rusul de rând nu voia să aibă de-a face cu ei, tot astfel cum nici albii din america nu ţineau să se amestece cu negrii lor, iar guvernul, în secret, aproba şi aplica această politică. Totuşi, ca întotdeauna, au avut loc relaţii sexuale între rase. Imposibil să păstrezi sângele pur, indiferent cât de mult te străduieşti. O sculă ţeapănă rămâne nepărtinitoare, ştii bine. Unul dintre străbunicii mei

a fost un rus alb, iar un bunic, uzbek. A rămas mongol, vorbea o limbă turcică, aşa că n-a învăţat nici o boabă de rusă. Mi s-a inculcat doctrina marxistă. Am devenit un susţinător credincios al principiilor lui Marx. Aşa cum le-a stabilit el, nu cum s-au practicat şi aplicat ele în Rusia. Am devenit membru de partid, dar nu mi-a trebuit multă vreme să aflu că nu aveam să ajung prea sus în ierarhie. Trebuia să mă mulţumesc de fiecare dată cu un loc secund şi să fac treburile cele mai neplăcute, ca să zic aşa. Aş fi putut să încerc o carieră în armată, numai că negrii erau întotdeauna trimişi în Siberia, să apere frontiera cu China. Cei din Biroul Politic nu voiau ca vreunul dintre noi să apară pe frontul de vest. Am fi atras atenţia, iar orice investigaţie ar fi evidenţiat că eram ţinuţi în umbră. Nu le-ar fi creat o imagine favorabilă sovieticilor, pentru că ei ţineau mereu să accentueze asupra inegalităţii în drepturi a negrilor din America. De aceea, păstrau tăcere asupra acestui aspect. Am avut rezultate foarte bune în şcoală, cu toate că şcolile noastre erau inferioare celor frecventate de albi. Mă mâna ambiţia de a mă ridica până sus pe scara socială, dar nu era singura mea motivaţie. Voiam să învăţ, să ştiu totul. Citeam mai mult decât mi se cerea, am avut rezultate deosebit de bune la limbi străine. Acesta a fost unul dintre lucrurile care m-au făcut să mă simt atras de tine, înţelegi? Faptul că stăpâneai atâtea limbi străine. Şefii cei mari au auzit de mine, deoarece căutau negri pe care îi puteau trimite ca agitatori şi iscoade în Statele Unite. Mi-au cerut să-mi ofer serviciile, iar eu am acceptat. În aparenţă însă nu m-am arătat prea dornic să plec. Nu doream să-şi închipuie că ţineam să plec şi să-mi pierd urma prin Harlem. În realitate, nici nu aveam intenţia să-i trădez. Îi cunoşteam, ştiam cum mă desconsiderau, dar eu eram un marxist rus şi detestam capitalismul. Mi-am dat seama pe deplin de un lucru, anume că visul lui Marx referitor la diminuarea rolului statului după ce proletariatul va deţine controlul asupra lumii nu era realizabil. Mai curând aş fi crezut în revenirea pe Pământ a lui Iisus; asta, cel puţin, s-ar putea întâmpla, deşi probabilitatea este foarte redusă. În momentul când o

clasă ajunge să deţină puterea, nu-i mai dă drumul din mână. Asta se întâmplă doar dacă revoluţionarii îi smulg puterea, dar apoi noii conducători fac tot posibilul pentru a rămâne la putere. Diminuarea firească a rolului statului, dispariţia legilor, a forţelor poliţieneşti, ori a birocraţiei, guvernarea tuturor prin iubire, bunătatea inimii şi altruism total, toate sunt nişte vorbe goale. Nimeni nu credea cu adevărat în ele, deşi membrii de partid se prefăceau că le au la suflet. Nimeni nu ducea dogma chiar atât de departe. Dacă te arătai prea entuziasmat în aplicarea ei, erai imediat luat drept neghiob ori contrarevoluţionar.

Williams coborâse pe furiş de pe un cargou polonez şi ajunsese în sălbăticia din Harlem. Acolo şi-a desfăşurat activitatea de propagandă şi agitaţie în rândul unor grupuri liberale ale albilor şi negrilor. Însă la trei săptămâni după sosire se alesese cu o gonoree.

— A fost prima doză cu care m-am pricopsit, dar nu şi ultima. Soarta îmi era potrivnică. Nici nu m-am lecuit bine de mizeria aceea de boală, că am luat-o din nou. Mă aflam în Statele Unite ale Gonococului, şi nu mai aveam scăpare. După ce m-am însănătoşit şi a doua oară, am ales abstinenţa sexuală. Nu mi-a mers. Mă excitam una, două. Şi atunci mi-am zis că am păţit-o de două ori, aşa că, gata, sunt imun. Este o improbabilitate statistică să contractez din nou infecţia. Dar am luat-o.

Legătura lui din KGB a aflat despre îmbolnăvire, a raportat superiorilor şi i-a transmis un mesaj: „Bolile tale sociale îţi afectează siguranţa şi eficienţa. Nu te mai apropia de femei şi toalete murdare, altfel o păţeşti!”

După aceea, de fiecare dată când se întâlnea să prezinte raportul şi să primească instrucţiuni, legătura lui îl întreba dacă are gonoree. Williams, care evita femeile, căpătând astfel treptat reputaţie de homosexual, îi putea spune cu mâna pe inimă că nu suferea de sculament. Din fericire, legătura nu l-a întrebat dacă luase sifilis. Pentru că, la vremea aceea, Williams suferea de atacul ucigaş al temutei *Spirochaeta pallida*.

— Jur că nu ştiu de unde m-am pricopsit. Fusesem la fel

de cast ca Robinson Crusoe – până când l-a întâlnit pe Vineri. Habar n-am. Unii oameni sunt predispuşi accidentelor. Puteam fi una dintre acele puţine şi nefericite persoane, blestemate de Soartă sau de Materialismul Dialectic, care să fie infectate de bacterii aduse de vânt şi strecurate pe gaura cheii? Eram predispus la boli sexuale? Grănicerul sexual solitar ce era sortit să dea peste bandiţi, un Jesse James al germenilor? Ştiu un singur lucru. Sigur nu am reuşit să fac prea mult spionaj, agitaţie şi propagandă. Îmi pierdeam prea multă vreme în cabinetele medicale.

Când a aflat că tipii de la FBI, probabil şi CIA, discutaseră cu doctorul lui despre el, Williams i-a raportat legăturii. În mai puţin de o oră, a primit ordin să plece la Los Angeles şi să se infiltreze în rândul Musulmanilor Negri. Omul de legătură i-a dat lui Williams un bilet de autobuz cu o explicaţie simplă: KGB-ul nu-şi putea permite să-i ofere un bilet de avion.

Cât a durat călătoria spre vest, ca orice tânăr care se respectă, Williams a contractat gonoree pe o banchetă din spatele unui autobuz Greyhound.

— Da, iarăşi ai pufnit în râs, Burton! Acum pare amuzant. Dar, crede-mă, pentru mine nu era deloc o distracţie.

Prin nenumăratele ei detalii, prin meandrele complicate şi prin comentariile paralele şi lungi, povestea lui Williams a durat o oră. Pe Burton îl interesa viaţa omului, dar simţea că stătuse prea multă vreme departe de ceilalţi.

Bill Williams reuşise să devină membru al organizaţiei Musulmanii Negri. însă când aceştia au aflat că suferea de gonoree – contractată în Los Angeles, după ce doza căpătată în Greyhound îi trecuse –, l-au dat afară. Apoi, descoperind că era spion – iniţial, îl luaseră din greşeală drept agent FBI –, au pus un asasin pe urmele lui.

Din acest moment, povestea lui a devenit oarecum confuză. Lui Burton i-ar fi prins bine să facă o schemă a întâmplărilor, ca să păstreze claritatea, mai ales că era vorba de fugi, reveniri, confruntări cu arme şi alte întâmplări prin care trecuse Williams. Fugise întâi la Chicago, apoi la San Francisco, unde nimerise într-o

încăierare la un bar de homosexuali, fusese bătut şi violat. Suferind de gonoree şi din prova, şi din pupa, după cum s-a exprimat el, ajunsese într-un oraş din Oregon. Asta abia după ce-şi finanţase călătoria până acolo atacându-şi legătura din KGB, care refuzase cu desăvârşire să-i dea bani.

Star Spoon a apărut în uşă.

— Te-am căutat peste tot, a spus ea.

— Vino înăuntru. L-ai cunoscut pe Bill Williams, nu?

Ea s-a înclinat.

— Încântată să vă revăd, domnule Williams. Dick, pari foarte cufundat în această conversaţie. Scuze pentru întrerupere. O să mă întorc la petrecere, dacă nu vă supăraţi.

Burton a întrebat-o unde o va găsi, iar ea i-a răspuns că Turpin, împreună cu un grup de amici apropiaţi, se găsea în apartamentul său. El o rugase să-l găsească şi să-l invite acolo.

— O să vin curând, a asigurat-o Burton.

Ea s-a înclinat din nou, şi-a luat rămas-bun de la Williams, şi a ieşit.

— Frumoasă femeie, a spusi Williams, apoi a suspinat.

— Şi se pricepe să facă un bărbat fericit.

— Dar tu te pricepi să o faci fericită?

— Desigur! i-a răspuns Burton.

— Nu te aprinde fără motiv, te rog, nu e vorba de ceva personal. Am impresia că e o fiinţă profundă. Mă pricep bine să analizez caracterul oamenilor fără mare efort. A trebuit să învăţ asta. Chestiune de supravieţuire.

— A dus o viaţă foarte grea, a precizat Burton. E de mirare că a rămas cu mintea întreagă.

— Încerci cumva să fii subtil şi să-mi dai de înţeles că nu sunt singurul care a dus-o greu?

— Ai devenit excesiv de sensibil, amice.

Lui William i-a trebuit încă un sfert de ceas ca să-şi încheie povestea. Se căsătorise cu o negresă profund religioasă, care, din nefericire, nu reuşea să spună nu preotului ei, extrem de pătimaş. Urmarea: Williams a luat

din nou gonoree. Depăşindu-şi dorinţa de a o găsi şi ucide, hotărâse să meargă la vânătoare ca să-şi sublimeze dorinţa de violenţă, împuşcând păsări şi iepuri. Cât se afla în pădure, a fost rănit mortal de împuşcătura cuiva aflat înapoia unui tufiş. În timp ce murea, s-a întrebat care dintre numeroşii candidaţi îl doborâse. Un agent KGB, de la CIA, Musulmanii Negri, albanezii ori Armata Salvării? În realitate, nu aceasta din urmă avea ceva cu el, ci un soldat din rândurile ei. Pe vremea cât stătuse în Los Angeles, se lăsase chipurile convertit la creştinism în cursul unei slujbe oficiate de un anume maior Barbara. Apoi intrase în Armata Salvării, dar o femeie caporal, Rachel Goggin, se îndrăgostise de el, şi el de ea. În perioada aceea se socotea curat, lecuit de gonoree, dar după ce el şi Rachel făcuseră amor, a descoperit că soarta potrivnică îl lovise din nou. Lucru şi mai grav, Rachel luase boala de la el.

Williams promisese că o ia de soţie, însă duşmanii îi erau pe urme, astfel că o părăsise ca să-şi salveze pielea. Caporalul Goggin înnebunise din cauza dispariţiei lui inexplicabile şi a fricii de infecţia care pentru el devenise deja ceva obişnuit. Ulterior, pe când se afla în Portland, auzise că o femeie ce semăna cu Rachel se interesa de el şi că avea mereu la ea un pistol.

— Cu excepţia celor de la Goodwill Industries[13], deşi nu eram sigur nici în privinţa lor, toţi porniseră pe urmele mele.

— Şi ce ai învăţat din aceste experienţe demne de un Candid[14]?

— Acum vorbeşti ca Nur.

— Ai discutat şi cu el?

— Sigur, a spus Williams. Cunosc pe toată lumea de aici. Chiar foarte bine.

— Bine, dar care a fost lecţia? l-a întrebat Burton.

— Că fusesem mereu o jucărie a vieţii, dar nu mai voiam

---

[13] Reţea de organizaţii locale care asigură servicii de instruire şi de găsire de locuri de muncă pentru persoane dezavantajate (n. tr.).

[14] Aluzie la personajul nuvelei filozofice *Candid sau optimismul* (1759), de Voltaire (n. tr.).

să mă las purtat de valuri. Am avut grijă pe Fluviu, unde am luptat pentru putere şi am obţinut-o. După ce fusesem mereu în situaţii umilitoare, am învăţat foarte curând să fiu stăpân pe situaţie. Mă săturasem să tot fiu dat la o parte, să o încasez mereu. Aşadar...

— Aici nimeni nu te-a victimizat, corect? a spus Burton, ridicându-se de pe scaun.

— Şi nici n-o va face nimeni.

Williams a zâmbit, expresia de pe faţa lui fiind un amestec curios de amuzament şi maliţiozitate.

— Mai stai o clipă. După aceea, poţi pleca. Nu te-a mirat nimic în ultimele două săptămâni? Ceva ce nu-ţi poţi explica?

Burton s-a încruntat.

— Nu-mi amintesc. Apoi fruntea i s-a descreţit. Doar dacă... da... m-am mirat... dar imposibil să ai vreun amestec... m-am întrebat cine i-a resuscitat pe Netley, Gull, Crook, Stride şi Kelly.

— Te referi la cei amestecaţi în cazul celebrului Jack Spintecătorul?

Burton a tresărit, dar s-a străduit să n-o arate.

— De unde ştii cine sunt aceste persoane?

— A, te-am urmărit când le verificai fişierele de memorie.

Cu faţa schimonosită de furie şi îmbujorată, Burton s-a ridicat brusc de pe scaun.

— Lua-te-ar naiba! M-ai spionat! De ce-ţi închipui că ai dreptul să...?

Încă zâmbind, deşi ţinea ochii cu pleoapele apropiate, Williams s-a ridicat de pe scaun.

— Ia stai puţin! Dacă socoteşti că tu ai dreptul să-i spionezi pe alţii, de ce nu te-ar spiona şi alţii pe tine? Nu arunca cu pietre, dacă te ştii vinovat, amice.

Vreme de un moment, Burton a rămas fără grai, apoi a spus:

— E o diferenţă uriaşă. Eu îi studiam pe morţi. Iar tu îi spionezi pe cei vii, pe vecinii tăi!

— Şi tu nu i-ai observat pe cei vii, de la pietrele-potir aflate de-a lungul Fluviului?

— Mi-ai pângărit intimitatea!

— Nu poţi pângări pe cel deja pângărit.

Încă zâmbea, dar atitudinea lui arăta că era pregătit să respingă orice atac.

— Prea bine. Încă nu mi-ai spus de ce ţi-ai îngăduit să îi scoli din morţi pe acei ucigaşi patologici.

— Au fost aşa, dar nu mai este cazul. I-am resuscitat deoarece... sunt colecţionar şi studiez tipurile de oameni religioşi. Am manifestat interes şi pe Pământ, doar aveam o experienţă bogată în privinţa unor astfel de oameni, înţelegi? Marxiştii... şi ei sunt religioşi, deşi neagă, Musulmanii Negri, Armata Salvării, budiştii, metodiştii sudişti, doar ştii cu câţi am avut de-a face. Şi eu sunt religios, dar nu în înţelesul obişnuit. Eu i-am resuscitat pe Noii Creştini, şi pe Nichireni, şi pe cei din Biserica Celei de-A Doua Şanse care locuiesc în Turpinville, şi tot eu l-am sculat din morţi şi pe Gull Dowistul. L-am lăsat pe el să-l resusciteze pe tovarăşul lui, iar el a făcut-o. Şi plănuiesc să-i mai aduc la viaţă şi pe alţii.

Burton nu ştia dacă era cazul să-i dea crezare. A pufnit şi a păşit hotărât afară din încăpere.

— Nu pleca atât de înfuriat, Sir Richard! a strigat Williams după el şi a râs în hohote.

27

În drum spre lift, Burton a aruncat o privire înapoi, de-a lungul holului. Williams cobora scările, probabil să se alăture mulţimii de petrecăreţi din vestibul. Omul a ridicat ochii şi i-a făcut un semn cu mâna printre stâlpii balustradei. Zâmbea ca şi cum s-ar fi simţit extrem de bine. Îi spusese adevărul, ori fantazase? Lumea Fluviului era un loc în care bărbaţii şi femeile n-ar fi trebuit să mai găsească motive pentru a minţi. Fuseseră eliberaţi de societăţile şi instituţiile care îi siliseră, ori îi făcuseră să creadă că erau forţaţi, să îşi creeze imagini publice şi alter ego-uri protectoare. Însă mai nici unul nu părea să fie conştient de

asta, ori li se părea greu să renunţe la obiceiuri vechi şi inutile.

Dar urcarea scării era o idee bună. Avea nevoie de mişcare. A trecut de colţ, pe lângă lift, şi a mers pe holul lung, către scară. Muzica şi vocile pe care le auzise slab pe celălalt hol s-au stins. Singurul sunet rămânea cel al propriilor paşi. Însă când a trecut prin dreptul uşii de lângă scară, i s-a părut că aude un ţipăt. S-a oprit. Nu fusese prea puternic. Se auzise atât de slab, încât poate şi-l închipuise. Ba nu! Ţipătul a răsunat din nou, şi părea să vină de dincolo de uşă.

Încăperile erau izolate fonic, însă nu perfect, la fel ca zidurile Turnului. Şi-a lipit urechea de uşa sculptată cu fineţe. Acum nu mai auzea ţipete, ci un bărbat care răcnea. Cuvintele nu răsunau clar, dar tonul era limpede. Ameninţător şi furios.

A încercat clanţa. S-a răsucit, dar uşa nu s-a deschis. A şovăit. Poate că cele două persoane dinăuntru, dacă erau doar două, nu doreau să fie tulburate. Dacă se supărau pe el, pentru că se amestecase într-o chestiune care îi privea pe ei ca amanţi, ar crea o situaţie jenantă. Pe de altă parte, el nu se jena cu una, cu două, şi simţea că ar fi fost o nepăsare condamnabilă din partea lui dacă ar fi stat deoparte când, de fapt, ar fi putut împiedica o crimă.

A bătut cu putere în uşa de lemn, după care a dat de două ori cu piciorul în ea. A auzit o femeie ţipând, brusc redusă la tăcere.

— Deschide! a strigat Burton, şi a lovit din nou în uşă.

A urmat strigătul unui bărbat. A sunat ca un „Du-te dracului, jigodie!”, dar Burton nu avea cum să fie sigur.

Şi-a scos pistolul cu fascicul şi a tăiat un cerc în jurul încuietorii. După ce a detaşat clanţa şi încuietoarea, împingându-le înăuntru, s-a dat deoparte. A făcut mişcarea cea mai înţeleaptă. S-au auzit imediat trei împuşcături, iar gloanţele au străpuns lemnul gros. Bărbatul – bănuia că doar un bărbat putea trage – avea un pistol mare, probabil unul automat, de calibrul 45.

— Ieşi fără armă! Cu mâinile pe cap! Am un pistol cu

fascicul!

Bărbatul a slobozit o serie de înjurături şi a ameninţat că ucide pe oricine ar încerca să pătrundă în cameră.

— Nu are nici un rost! Eşti prins! a strigat Burton. Ieşi cu mâinile pe cap!

— Poţi să te...

Vorbele bărbatului au fost întrerupte brusc de o bufnitură şi un zdrăngănit. După aceea, s-a auzit glasul ascuţit şi tremurător al lui Star Spoon:

— L-am doborât, Dick!

Burton a împins uşa şi a năvălit în încăpere, având pistolul gata de tragere. Un negru masiv, în pielea goală, zăcea cu faţa în jos pe covorul persan de lână, cu sângele şiroindu-i pe ceafă. Alături de el zăcea o statuetă de aur, mânjită de sânge.

A scăpat o înjurătură. Şi Star Spoon era goală, având vânătăi pe faţă şi braţe. Un ochi începuse să i se umfle. Hainele îi zăceau în zdrenţe pe podea, împrăştiate prin toată camera. Plângând, suspinând şi tremurând, a venit în fugă spre Burton, care a strâns-o la piept. Văzând însă că bărbatul dădea să se ridice de la podea, a împins-o deoparte. A ridicat pistolul automat de jos, l-a luat de ţeavă, şi l-a izbit pe bărbat cu patul în ceafă. Fără să scoată un sunet, acesta s-a lăsat moale ca o cârpă pe podea.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Burton.

Ei îi venea greu să vorbească. A condus-o până la masă şi i-a turnat un pahar de vin. A băut, deşi mare parte din vin i s-a scurs pe bărbie şi gât. Încă scâncind, i-a povestit printre lacrimi ceva ce deja bănuia. Se îndrepta către scară, când un bărbat ieşise în calea ei, pe uşa unei camere. Zâmbind, o întrebase cum o chema. Ea îi răspunsese, apoi încercase să-şi continue drumul, dar omul o prinsese de braţ. Voia să petreacă, îi zisese. Nu mai avusese vreodată o chinezoaică, iar ea arăta ca o păpuşă pentru el. Şi aşa mai departe.

Star Spoon se zbătuse, când el o trăsese în cameră. Răsuflarea lui, duhnind a whisky, o îngreţoşase când voise să o sărute. După ce încercase să ţipe după ajutor, i-a

astupat gura, a trântit uşa şi a împins-o atât de tare încât a căzut pe podea. Apoi a încuiat uşa şi i-a smuls hainele de pe ea.

Până la sosirea lui Burton, bărbatul o violase de trei ori.

Burton s-a asigurat că bărbatul era legat fedeleş, a obţinut un tranchilizant de la convertor şi i l-a dat lui Star Spoon cu un pahar cu apă. A dus-o la duş şi i-a ţinut irigatorul vaginal cât, tremurând şi plângând, s-a spălat.

După ce a şters-o cu un prosop, a comandat nişte haine convertorului, a ajutat-o să se îmbrace şi a aşezat-o pe canapea. A folosit consola Computerului să-l apeleze pe Turpin. Auzind despre cele petrecute, acesta s-a strâmbat.

— Îl învăţ eu minte pe ticălos!

S-a uitat spre bărbatul ce zăcea pe podea.

— Acela e Crockett Dunaway. Un scandalagiu şi jumătate. Sunt cu ochii pe el de câtva timp. Stai până ajung eu acolo.

Câteva minute mai târziu, urmat de alţi participanţi la petrecere, Turpin a intrat. Alice, Sophie şi Aphra au luat-o de îndată pe Star Spoon în grija lor şi au dus-o în camera alăturată. Turpin a luat o seringă cu adrenalină şi a înfipt acul într-o fesă a lui Dunaway. După o clipă, acesta a scos un geamăt şi s-a ridicat pe palme şi genunchi. Când i-a văzut pe ceilalţi, a căscat ochii cât cepele.

— Ce căutaţi aici? a cârâit.

Turpin nu i-a răspuns. Dunaway s-a ridicat şi, bălăbănindu-se, a ajuns la un scaun pe care s-a aşezat, apoi s-a aplecat în faţă, ţinându-se cu mâinile de cap.

— Dom'le, am o durere de cap care mă ucide!

— Nu doar asta o să te ucidă, i-a spus Turpin cu glas aspru.

Dunaway a ridicat capul. Cu ochi injectaţi, uşor încrucişaţi, s-a uitat spre Turpin.

— Ce tot spui acolo? Târfa aia a venit la mine, s-a apucat să răcnească după ajutor. Nu mă puteţi învinui pe mine pentru ce-a făcut târfa asta cu ochi oblici. Pesemne că l-a auzit pe omul ei venind, şi atunci s-a prefăcut că nu voia să aibă de-a face cu mine.

— Nu avea cum să mă audă, a precizat Burton. Nu am făcut nici un fel de zgomot pe hol. Dacă nu i-aş fi auzit ţipetele, aş fi trecut prin dreptul uşii fără să bănuiesc nimic. Eşti cât se poate de vinovat, omule.

— Jur dinaintea lui Dumnezeu că nu-s, a spus Dunaway. Târfa mi-a zis că vrea să se distreze cu mine.

— N-are nici un rost să mai discutăm pe tema asta, a vorbit Turpin. O să-ţi derulăm memoria şi vom obţine adevărul.

Dunaway a gemut şi a ţâşnit din scaun. Pornise ca săgeata spre uşă, dar picioarele i-au cedat şi s-a năruit la podea.

— Aha! a făcut Turpin. Mi-am închipuit eu. Nimeni n-o să scape aşa de uşor dacă-i vinovat de viol. Ai încurcat-o, omule!

Dunaway a ridicat capul. Din gura căscată i se prelingea salivă.

— Nu, jur pe Dumnezeu…

Turpin le-a cerut celor două gărzi de corp ale sale să îl lege de scaunul aflat în faţa consolei Computerului.

— O să aflăm în două minute ce şi cum!

A încercat să se zbată, dar cele două lovituri primite în cap îl lăsaseră fără vlagă. A fost aşezat pe scaun, iar una dintre gărzi a cerut Computerului să extragă amintirile lui din ultima oră şi să le deruleze. Dunaway a stat tremurând şi bâiguind fără sens cât vinovăţia i-a fost expusă.

— Nu numai că o să te omor, a spus Turpin, dar o să distrug şi evidenţa privind trupul tău. N-o să mai apuci să-i faci aşa ceva vreunei femei. Ţi-ai găsit naşul, Dunaway!

Răcnetele omului au fost întrerupte de fasciculul pornit din pistolul lui Turpin. Vinovatul s-a prăbuşit în faţă, având o gaură mică şi cauterizată la margini, de fiecare parte a capului.

Aruncaţi-l în convertor şi incineraţi-l, le-a cerut Turpin celor două gărzi.

— Chiar ai de gând să-i dizolvi matricea? a întrebat Nur.

— De ce nu? Oricum ar rămâne la fel în caz de resuscitare.

— Dar nu eşti Dumnezeu.

Turpin a făcut o strâmbătură, apoi a râs.

— Eşti tare insidios, Nur. Mi-ai împuiat urechile atâta vreme cu gogoriţele tale filozofice şi religioase, că m-ai ameţit. Bine. Deci, să nu-l distrug? Şi atunci, când se întoarce în Vale, va viola şi chinui şi alte femei. Vrei să ai asta pe conştiinţă?

— În înţelepciunea lor, Eticii au stabilit că oricine, indiferent cât de ticălos ar fi fost, va trăi până se va încheia acest proiect. Fără excepţie. Am încredere în judecata lor. Sigur ştiau ce fac.

— Zău? a făcut Turpin. Dacă sunt aşa de isteţi, de ce nu s-au prins de Loga? Cum de n-au anticipat existenţa unuia ca el? Le-a stricat programul.

— Nu sunt convins că nu au luat în calcul aşa ceva, a spus Nur cu glas calm.

— Ce-ar fi să explici? l-a invitat Turpin.

— Acum nu pot găsi o explicaţie.

Tacticos, Tom Turpin şi-a aprins un trabuc.

— Bine. O să-ţi accept sfatul. Până la un punct. În momentul ăsta nimeni nu mai este trimis în Vale, astfel că Dunaway nu are să facă nimănui vreun rău. Dar când... în cazul în care... Computerul va începe să-i trimită înapoi, pe el o să-l trimită doar când o să zic eu. Adică niciodată, pesemne. Nu ştiu cum voi proceda când va sosi momentul.

— Există milioane de oameni ca el, nişte hiene prefăcute, care aşteaptă să fie eliberaţi, a spus Burton. La ce slujeşte să judeci doar unul?

— Dar femeia ta a fost răpită.

— Nu e proprietatea mea, şi nu vorbesc în numele ei. Şi... cum ea este victima, ce-ar fi să o laşi pe ea să judece?

Alice, care tocmai se întorcea din dormitor, i-a auzit vorbele.

— Bravo, Dick! Deci nu e proprietatea ta şi să vorbească în nume propriu! Vi-l imaginaţi pe Richard Burton vorbind astfel! Chiar că te-ai schimbat!

— Cred că da.

— Mare păcat că nu s-a întâmplat înainte, şi nu după ce

ne-am despărţit. Nu mă face să mă simt prea bine. Trăieşti cu chinezoaica de foarte puţină vreme, dar uite că a reuşit să te schimbe.

— Nu are nici o legătură.

— Atunci, cine? Dumnezeu? Uf, eşti imposibil.

— Cum se simte? a întrebat Nur.

— Cât se poate de bine după... aşa ceva. Eu, Aphra şi Sophie o vom îngriji câteva zile. Dacă nu te deranjează, Dick?

— Sigur că nu mă deranjează, a răspuns el, destul de ţepos. Sunteţi foarte generoase... şi înţelegătoare.

Star Spoon adormise după ce i se administrase un medicament recomandat de Computer. Burton şi Frigate au cărat-o cu o brancardă pe intrarea laterală şi au aşezat-o pe bancheta din spate a unui imens automobil Dobler, acţionat de puterea aburului. Turpin i-a dus pe drumul întortocheat până la intrare. Acolo, Burton a transferat-o pe Star Spoon pe scaunul lui şi, ţinând-o în braţe, a parcurs în zbor distanţa scurtă până la intrarea în lumea lui şi apoi distanţa mai mare până la castelul din *O mie şi una de nopţi*. Ceilalţi l-au urmat. După ce femeile au dezbrăcat-o pe Star Spoon şi au aşezat-o în pat, Alice şi Sophie au ieşit din camera ei.

— Când se va trezi are să se simtă bine, a spus Sophie. Din punct de vedere fizic, mai bine zis. Mental şi emoţional... nu ştiu.

Femeile aveau să se ocupe de Star Spoon cu schimbul. Imediat după ce se va trezi, aveau să-l cheme pe Burton. El a susţinut că nu era nevoie. Va sta lângă ea până se va trezi şi va face tot posibilul ca să o liniştească.

— Lasă-ne şi pe noi să facem ceva, a cerut Sophie.

Burton a spus că le va face pe plac; înţelegea de ce insistau atât de mult. Se simţeau apropiate de Star Spoon, deoarece şi ele fuseseră violate, şi nu doar o dată. Simţeau nevoia să o îngrijească; dorinţa obsesivă, dacă se putea vorbi astfel, făcea parte din firea lor.

— Asistente medicale înnăscute, i-a spus Burton lui Frigate.

— Nici nu se putea să fii mai norocos.

Americanul nu glumea deloc. Îi invidia pe oamenii care doreau să se pună la dispoziţia altora.

Star Spoon s-a trezit cam la ora dejunului. Deşi a băut doar puţin ceai şi a mâncat numai o bucată de pâine prăjită, se simţea destul de bine ca să participe la discuţie. Părea încântată să le aibă alături pe cele trei femei, care au şi reuşit să o facă să râdă în câteva rânduri. Cu toate acestea, nu l-a lăsat pe Burton să o ţină de mână, iar la încercările lui de a întreţine o conversaţie a răspuns prin propoziţii incomplete sau cu gesturi din cap.

După trei zile, cele trei femei au plecat. Star Spoon a încetat aproape imediat să privească în gol şi a început să-şi umple timpul cu diferite proiecte la care avea nevoie de Computer.

— Se retrage, le-a spus Burton lui Nur şi Frigate. N-aş putea spune că se retrage în sine. Pare să-şi găsească refugiul în muncă. Uneori se opreşte din treabă – nu vorbeşte prea mult despre ceea ce face – şi ascultă ce îi spun. Dar mi-am petrecut ore şi zile încercând să o fac să semene cu cea dinainte, însă nu am reuşit.

— Bine, dar a mai fost violată în trecut, a subliniat Frigate.

— S-ar putea ca asta să fie trauma definitivă. Ultima rană, cea de neîndurat.

Nu le-a spus că îşi recăpătase vioiciunea şi manifestase un interes sincer când o întrebase ce dorea să-i facă lui Dunaway. Spusese că nu voia ca matricea lui să fie distrusă. Merita să treacă pentru totdeauna în uitare, dar nu se îndura să facă mai mult. Dunaway trebuia pedepsit, cu condiţia să înveţe ceva din asta. Se îndoia însă că se va întâmpla aşa. În cele din urmă, a spus că va uita de orice pedeapsă sau orice fel de răzbunare. Îşi dorea să uite de el, însă nu putea.

Apoi pe faţa ei a apărut o expresie de durere surdă, vocea i s-a stins, şi a redevenit tăcută.

Nur a discutat cu ea, dar a anunţat că nu putea descoperi nici o breşă prin care să aducă puţină lumină şi veselie în viaţa ei. Sufletul ei se întunecase. Spera să nu rămână

astfel.

— Dar nu ştii dacă... dacă va rămâne la fel, nu? a întrebat Burton.

Nur a ridicat din umeri.

— Nimeni nu ştie. Poate doar Star Spoon.

Burton s-a simţit frustrat, şi de aceea s-a enervat. Nu-şi putea vărsa furia pe ea, astfel că şi-a revărsat-o pe Frigate şi Nur. Înţelegând ce-l rodea, o vreme, cei doi i-au răbdat insultele. Apoi Nur a zis că îl va revedea pe Burton când îşi va veni din nou în fire. Frigate a simţit că trebuia să îndure mai multe decât Nur, asta de dragul vremurilor trecute ori poate pentru că, într-un fel, îi plăcea să fie muştruluit. La o oră după plecarea lui Nur, Frigate s-a ridicat de pe scaun, şi-a azvârlit paharul pe jumătate plin de perete şi a zis:

— Gata, eu plec de aici.

Şi aşa a făcut.

Star Spoon a intrat în cameră câteva clipe mai târziu. S-a uitat la peretele ud de whisky şi la faţa lui melancolică. Apoi, în mod surprinzător, s-a apropiat de el şi l-a sărutat pe buze.

— Mă simt mult mai bine. Cred că pot redeveni femeia veselă pe care o vrei, pentru că şi eu doresc. De azi înainte nu mai ai motive să-ţi faci griji din pricina mea. Doar că...

— Mă bucur foarte mult. Aşa cred. Te frământă ceva?

— Nu... încă nu sunt pregătită să mă culc cu tine. Aş vrea, dar nu pot. Cred, totuşi, că va veni şi vremea când voi putea, Dick, şi voi fi foarte dornică. Te rog să ai răbdare cu mine. Va veni şi vremea aceea.

— Păi, ţi-am spus, sunt foarte fericit. Pot aştepta. Doar că totul vine prea brusc. Ce anume a produs metamorfoza?

— Nu ştiu. Aşa s-a întâmplat.

— Foarte curios. Poate vom afla într-o bună zi. Până atunci însă, sper că nu te superi dacă ne mai sărutăm puţin, da? Îţi promit să nu mă las pradă simţurilor.

— Sigur că nu mă supăr.

Pentru Burton viaţa revenise la rutina dinainte de violul comis de Dunaway. Star Spoon devenise mai vorbăreaţă, uneori chiar agresivă în timpul petrecerilor. Agresivă din

punct de vedere verbal, în sensul că era dornică să discute în contradictoriu, să-şi prezinte părerile. Cu toate acestea, stătea mult timp în faţa Computerului, aşa cum se întâmplase când fusese profund tulburată. Pe Burton nu-l deranja. Şi el avea propriile proiecte.

28

Toate fiinţele umane aveau impresia că timpul se scursese mult mai încet în copilărie, s-a gândit Nur. Timpul începuse să treacă ceva mai repede când deveniseră pre-adolescenţi, căpătase ceva viteză când intraseră în perioada adolescenţei şi mărise şi mai mult pasul când deveniseră adulţi. Odată trecuţi de şaizeci de ani, ceea ce fusese până atunci o apă liniştită, un curent uşor şi un fluviu lat era perceput ca un râu îngust şi tumultuos, încorsetat de maluri. După şaptezeci de ani, se transforma într-o cascadă nu tocmai înaltă, iar timpul se scurgea cu repeziciune.

La optzeci de ani, era o cataractă adâncă de munte, iar apa, chiar timpul însuşi, trecea ameţitor de repede, dispărând dincolo de marginea vieţii, aflată chiar la picioarele omului, o prăpastie peste care timpul se năpustea de parcă ar fi voit să se autodistrugă. Şi distrugându-l şi pe om.

Când erai trecut de nouăzeci de ani şi priveai retrospectiv, copilăria îţi apărea o autostradă lungă, lungă de tot, mergând spre un orizont aflat la o depărtare inimaginabilă. Însă ultimii patruzeci de ani de viaţă... ce scurţi se dovediseră, ce repede trecuseră...

Apoi omul murea şi se trezea pe malul Fluviului, iar trupul lui era cel avut la douăzeci şi cinci de ani, doar că defectele fizice îi erau remediate. Atunci se părea că, fiind din nou tânăr, el va trăi timpul ca pe un fluviu ce curge încet. Copilăria nu i se părea atât de îndepărtată în amintire, şi nici nu îi apărea atât de lungă precum fusese înainte de împlinirea vârstei de douăzeci şi cinci de ani.

Nu era adevărat. Organismul tânăr avea un creier tânăr ca ţesuturi, însă bătrân prin amintiri şi experienţă. Dacă pe Pământ aveai optzeci de ani la data morţii şi trăiseşi patruzeci de ani în Lumea Fluviului, având astfel o sută douăzeci de ani, timpul consta, în realitate, dintr-o serie de praguri pe un râu iute, care vâjâia pe lângă tine, te trăgea cu el şi te împingea.

Mergi înainte, tot înainte. Fără nici o clipă de odihnă. Nu ai timp. Şi nici clipe de tihnă.

Corpul viu al lui Nur exista de o sută şaizeci de ani. Astfel, când îşi amintea copilăria, o vedea ca pe o întindere ce nu se mai termina. Cu cât îmbătrânea, cu atât mai lungă i se părea copilăria. Dacă avea să trăiască până la o mie de ani, se va gândi că avusese parte de şapte sute de ani de copilărie, perioada de tânăr adult ţinuse două sute de ani, vârsta de mijloc, cincizeci şi nouă, iar perioada scursă de atunci, cel mult un an.

Când şi când, tovarăşii lui vorbiseră de acest fenomen, dar nu insistaseră. Din câte ştia, doar el îl analizase. Rămăsese şocat când Frigate spusese că se aflau acolo doar de câteva luni. În realitate, trecuseră aproape şapte luni. Vreme de câteva săptămâni, Burton renunţase să se mai ducă în lumea lui personală. Cel puţin aşa afirmase. De fapt, situaţia durase două luni.

Ceea ce îi ajuta pe ei – dar şi pe el – să nu-şi dea seama de scurgerea timpului era faptul că nu se mai uitau la calendar. I-ar fi putut cere Computerului să afişeze luna şi ziua pe perete în fiecare dimineaţă, însă acolo, unde timpul avea aceeaşi semnificaţie ca şi pentru mâncătorii de lotus din Odiseea lui Homer, ei neglijaseră să facă asta. Ar fi trebuit să se cutremure când Turpin anunţase că sărbătorea Crăciunul, însă ei nu aveau nici un punct de referinţă ca să măsoare trecerea timpului.

Această neputinţă de a observa scurgerea timpului, această impresie de îngheţare a timpului, îi făcuse pe toţi să amâne ceva ce doriseră cu ardoare să facă la scurtă vreme după ce ajunseseră în Turn. Era vorba de resuscitarea acelor camarazi care muriseră în timpul

încercării de a ajunge acolo. Titantropul Joe Miller, Loghu, Kazz – omul de Neanderthal, Tom Mix, Umslopogaas, John Johnston şi mulţi alţii. Aceştia îşi câştigaseră dreptul de a fi aduşi în Turn, iar cei opt care reuşiseră avuseseră acea intenţie. Ei vorbeau despre asta din când în când, deşi nu foarte des. Într-un fel, din anumite motive, amânau în continuare.

Nur nu-şi ierta faptul că se lăsase antrenat alături de ceilalţi în cursa măcinătoare a timpului. Şi el neglijase acel lucru foarte important. Era adevărat că se lăsase absorbit mai mult decât ei de diferite proiecte de cercetare, însă Computerului nu i-ar fi trebuit mai mult de două ore ca să-i localizeze – dacă puteau fi găsiţi – şi câteva minute ca să facă toate aranjamentele legate de resuscitarea lor.

Pentru cel care ar fi trăit un milion de ani, copilăria i s-ar fi părut aşadar să fi durat şapte sute cincizeci de mii de ani? Iar ultimii două sute cincizeci de mii de ani i s-ar fi părut lungi cât un secol? Putea mintea să-şi joace o asemenea festă gigantică?

Văzut în mod obiectiv, timpul se scurgea mereu cu aceeaşi viteză. O maşinărie care ar fi urmărit activităţile de zi cu zi ale oamenilor din Valea Fluviului i-ar fi văzut având la dispoziţie acelaşi volum de timp în fiecare zi ca să facă orice ar fi dorit. Dar, înlăuntrul acestor oameni timpul nu şi-ar fi sporit viteza trecerii? Şi ei n-ar fi făcut tot mai puţine lucruri în fiecare zi?

Poate că nu, în acţiuni fizice exterioare, precum luarea mesei, îmbăierea, mişcarea fizică şi aşa mai departe. Dar ce se întâmpla cu procesele mentale şi emoţionale? Ar fi fost acestea încetinite? Nu avea să fie încetinit şi procesul de a se schimba în bine, scopul evident stabilit de Etici? Dacă aşa stăteau lucrurile, Eticii ar fi trebuit să le pună la dispoziţie mai bine de o sută de ani pentru a atinge perfecţiunea morală şi spirituală necesare pentru a Continua.

Exista, totuşi, un motiv realist de necontestat pentru care o sută de ani reprezentau limita acordată acestui grup de oameni. Energia necesară pentru umplerea potirelor,

funcţionarea Turnului, resuscitarea morţilor, se obţinea din căldura emanată de miezul de nichel şi fier al acelei planete. Energia existentă era în cantităţi enorme, dar consumul era pe măsură. Poate că Eticii stabiliseră că într-o sută de ani pentru acest grup, oameni ce trăiseră între anul 100.000 î.e.n. şi 1983, şi încă o sută de ani pentru următorul grup, cei care trăiseră după 1983, se va consuma aproape toată energia existentă pe planetă. Având în vedere ce cantitate de căldură extrăgeau convertoarele termice, după două sute de ani de consum, se putea ajunge la răcirea miezului până acolo încât acesta nu va mai putea asigura energia necesară.

Loga, Eticul, nu adusese niciodată vorba despre această limitare impusă de considerente energetice. Pesemne că ştia de problemă, şi îi provocase sentimente de tristeţe şi vinovăţie. După ce se gândise la acest aspect, Nur ceruse Computerului să-i calculeze cantitatea de energie necesară pentru cele două proiecte. Iar răspunsul fusese cel anticipat de Nur. Da, până şi miezul planetei, ceva mai mare decât acela al Pământului, îşi va pierde strălucirea albă şi orbitoare, devenind roşu şi căpătând o culoare închisă după două sute de ani.

Părinţii, copiii şi verii lui Loga se aflau încă în Valea Fluviului. Fiecare dintre aceştia fusese ucis cel puţin o dată, şi nici unul nu Continuase. Loga intervenise în proiect şi se descotorosise de colegii săi Etici şi de Agenţii Eticilor, astfel ca familia sa să poată trăi mai mult decât perioada ce li se alocase. Şi, sperase Loga, să atingă acel nivel de la care să poată Continua.

Asta nu însemna totuşi că primul proiect nu se va încheia după scurgerea celor o sută de ani. Îi putea salva pe cei dragi lui asigurându-se că matricele trupurilor acestora nu vor fi şterse şi că *wathanii* lor vor fi eliberaţi să plutească atâta timp cât va dăinui universul, dacă nu mai mult. Putea încheia cu primul grup şi începe cu următorul conform programului. Uşoara modificare a procedurii va fi aceea că familia sa va continua să trăiască în Vale. Membrii ei vor face parte din grupul următor, câştigând astfel încă un

secol de viaţă.

Dacă aşa stăteau lucrurile, de ce nu aranjase Loga astfel încât Computerul să nu raporteze că anumite persoane care ar fi trebuit să dispară erau încă în viaţă? Loga reuşise să intervină în aşa fel, încât Computerul făcuse operaţiuni ilegale în cazuri mult mai flagrante.

Probabil că Loga nu dorise să rişte de a înşela pe cineva cu o chestiune minoră – care era însă majoră, din punctul lui de vedere. Trebuia să-şi asigure controlul deplin, chiar dacă, în încercarea de a realiza acest lucru, făcea ca riscurile să devină mai mari. Ştia că înainte cu un an sau doi de încheierea acestui proiect, acolo avea să sosească o navă de pe Lumea Grădină. Cu un echipaj format din Etici, pe ea trebuiau să se afle matricele corporale ale oamenilor din cel de-al doilea proiect. Loga ţinea să se asigure că nou-veniţii nu-i vor influenţa planurile. Stabilise lucrurile în aşa fel, încât nou-veniţii aveau să fie prinşi sau ucişi când coborau din navă, fără a bănui nimic.

Din nefericire, cineva ajunsese la Loga şi-l omorâse, după care ştersese matricea trupului său.

Toate dovezile o indicau ca făptaş pe femeia cu trăsături mongoloide, care fusese ucisă de Nur. Dar avea prea puţine probe ca să continue investigaţia. Nu avea habar cum ajunsese ea în Turn şi nici dacă nu se ascundea şi acum undeva pe acolo.

Era de presupus că Nur şi camarazii lui vor cerceta până la rezolvarea misterului. Cu toate acestea, în afara lui, toată lumea părea să fi uitat. Erau prea ocupaţi să se bucure de puterea şi plăcerile oferite de Turn. Neîndoielnic. Intenţionaseră să facă o încercare de a soluţiona enigma, dar nu aveau idee de scurgerea timpului.

Nur s-a întrebat dacă avea vreun rost să le atragă atenţia asupra acelui act de neglijenţă. În ciuda eforturilor de a clarifica problemele cu ajutorul Computerului, nu reuşise nimic. Oare ei ar fi avut mai mult succes?

Cu toate acestea, la scurtă vreme după ce pătrunseseră în labirintul magic şi în Turnul care era şi Computer, Alice Hargreaves gândise modalitatea de a păcăli Computerul.

Ea, nu el, Nur, şi nici altcineva dintre ei. După ce-i studiase pe toţi, ştia, totuşi, că ei nu considerau că rezolvarea misterului prezenta urgenţă. De fapt, nimic nu li se părea urgent, decât să se bucure de comorile deţinute de Computer. Şi nu se grăbeau să le obţină pe toate deodată.

Greşeau gândind astfel. Nur a simţit altă criză ce gonea spre ei. O declanşase Li Po când resuscitase oameni fără să se gândească prea mult la consecinţe. Turpin resuscitase apoi pe mulţi dintre cei pe care îi cunoscuse pe Pământ, precum şi pe unii întâlniţi în Valea Fluviului. La rândul lor, aceştia îi ridicaseră din morţi pe cei pe care şi-i doriseră aproape. Şi aşa mai departe. Turpinville devenise deja un oraş aglomerat; Turpin se pregătea să izgonească tot mai mulţi nou-veniţi. Acestora nu le păsa, se mutau într-una dintre lumile neocupate ori în apartamente. Şi aveau să continue popularea Turnului.

Extrem de mulţi dintre cei aduşi acolo nici măcar nu auziseră de Computere, nici de tehnologiile primitive de pe Pământ. Acolo li se prezenta o maşinărie care îi făcea, într-un anume înţeles, semizei. Dar, oameni fiind, mulţi vor folosi anapoda această putere, accidental sau cu intenţie. Williams, de exemplu, îi resuscitase pe cei amestecaţi în crimele cazului Jack Spintecătorul doar ca să facă o glumă răutăcioasă. Nur nu vedea vreun rău în asta, doar că se putea întâmpla ca Netley să facă abuz de putere. Ceilalţi păreau oameni bine-crescuţi. Gull renăscuse, după cum suna o ciudată exprimare creştină, iar cele trei femei nu erau vicioase ori hămesite după putere. Bărbaţii pe care îi resuscitaseră să le ţină companie păreau a reprezenta altă problemă. Mulţi dintre cei aduşi în Turpinville păreau să nu se fi schimbat faţă de felul în care fuseseră pe Pământ. Un oraş ce gemea de oameni care pe Pământ fuseseră proxeneţi, prostituate, traficanţi de droguri, brute şi ucigaşi plătiţi prezenta multe pericole. Îndeosebi dacă s-ar fi priceput să se slujească de Computer.

Nur încercase, dar nu reuşise, să le vâre camarazilor în cap ideea că acel Computer era un geniu scăpat din sticlă sau un demon ce fusese eliberat de sub constrângerile

impuse de sigiliul lui Solomon. Ori, aşa cum se exprimase Frigate, un Frankenstein cu o carte de credit cu valoare nelimitată. Persoana care ar folosi acele puteri ar putea descoperi pe neaşteptate că o alta le utiliza împotriva ei. Posibilităţile oferite de Computer rămâneau deocamdată necunoscute. Pentru a-l folosi în siguranţă, trebuia ca utilizatorul să înveţe tot ce putea face acesta, iar asta avea să dureze foarte multă vreme.

De exemplu, Burton, în timp ce îi urmărise pe cei amestecaţi în cazul Spintecătorul, nu avusese în vedere că se putea să fie urmărit cât îi supraveghea pe alţii. Dacă ar fi anticipat o asemenea posibilitate, ar fi instituit o interdicţie în ceea ce privea spionarea lui de către altcineva. Acum, când ştia că acest lucru se putea face, dăduse comandă Computerului să-i asigure intimitatea atunci când se slujea de el. Însă era cam târziu. Deja fuseseră resuscitaţi cei cinci oameni, dintre care unul, Netley, putea reprezenta o primejdie pentru ceilalţi. În plus, dacă Williams s-ar fi gândit, ar fi putut cere Computerului să nu ia în seamă instrucţiunile de secretizare cerute de Burton, fără ca omul să ştie.

Cel care avea acces primul la Computer putea avea întâietate faţă de ceilalţi.

Se putea proteja pe deplin doar cineva care ştia pe de rost lista lucrurilor pe care le putea face Computerul. Dar îi putea proteja şi pe ceilalţi. Chiar şi aşa, poate că era deja prea târziu. Se putea întâmpla ca vreo persoană să i-o fi luat înainte, dând comenzi Computerului, şi atribuindu-şi canale de control despre care să fie sigur că le erau refuzate celorlalţi.

Nur intenţiona să examineze lista posibilităţilor, să le înveţe pe de rost, iar apoi să ia măsuri, astfel încât Computerul să refuze controlul oricui ar fi putut să folosească în sens nociv anumite puteri. Asta îi va conferi, desigur, puterile cele mai mari din Turn. Ştia însă că nu le va folosi în scopuri rele.

Deocamdată totuşi avea alte lucruri de făcut. Orele alocate pentru activitate se terminaseră pe ziua aceea.

Trebuia să meargă la masă cu femeia pe care o resuscitase, soţia lui de pe Pământ, alături de care nu petrecuse prea mult timp, deoarece călătorise mereu în căutarea cunoaşterii şi Adevărului. Îi datora multe, iar acum îşi putea repara greşeala.

29

Alice a organizat Ceaiul nebunilor pe 1 aprilie, ziua păcălelilor.

Era de asemenea o petrecere de rămas-bun, dar nu ea pleca, ci „decorul" lumii ei şi androizii acesteia. Plictisită de Ţara Minunilor, care cuprindea motive şi din Lumea în Oglindă, avea intenţia să o modifice. Oaspeţii îi vor arunca o ultimă privire, după care va pune Computerul să îndepărteze mai toate elementele, înlocuindu-le cu altele, conform ordinelor ei. Deocamdată, spunea ea, avea câteva idei privind redecorarea. Spera ca pe parcursul petrecerii oaspeţii să-i ofere şi altele.

În primul rând însă, trebuia să alcătuiască o listă a invitaţilor, iar asta îi dădea dureri de cap. Voise să-i invite doar pe cei şapte camarazi şi pe perechile lor. Li Po a spus că dorea să-şi aducă toate „soţiile". Ea i-a răspuns că prefera doar una. Putea fi tovarăşa lui de pat în acea zi, 1 aprilie. Li Po i-a precizat că celelalte soţii şi prietenii lui împreună cu perechile lor vor lua drept jignire refuzul de a primi invitaţii. La urma-urmelor, avea suficient loc pentru puţinele persoane pe care le va aduce el (în jur de o sută, după estimările lui). Cei patruzeci de înţelepţi (ajunşi acum cincizeci) şi soţiile lor fermecătoare ştiau să se poarte. Chiar dacă ar fi devenit mai zgomotoase, după cum le era felul, nu-i aşa că Alice voia o petrecere plină de vioiciune?

Alice putea deveni uneori foarte încăpăţânată. Ţinea însă la Li Po, chiar dacă socotea că el bea prea mult şi era din cale-afară de desfrânat. Pe de altă parte, era amuzant şi părea hotărât să apară însoţit de prietenii săi. În cele din urmă, a cedat şi i-a dat mână liberă chinezului în privinţa

persoanelor care să-l însoţească.

Frigate a spus că el şi Sophie vor fi încântaţi să răspundă invitaţiei. Totuşi, Sophie, care era foarte gregară, resuscitase până la acea dată zece bărbaţi şi zece femei, cu permisiunea lui, desigur. Erau prieteni foarte buni, pe care îi avusese în New York, Los Angeles şi, de credeţi ori nu, vă rog să vă abţineţi hohotul de râs, în Kalamazoo, Michigan.

Nedumerită, Alice l-a întrebat de ce şi-a închipuit că ar râde. Frigate a suspinat.

— Kalamazoo era, la fel ca alte nume de locuri din America, Peoria, Podunk şi Burbank, un cuvânt rizibil, un ghiont în coaste şi un chicotit scăpat pe neveste. Ca englezul Gotham, de la sfârşitul Evului Mediu, germanul Schildburg, Chelm din poveştile idiş[15], Beoţia grecilor antici. Ei, bine, Kalamazoo şi alte oraşe americane nu sunt asemenea celor menţionate. Diferenţa e că...

Alice, care ascultase politicoasă, a intervenit:

— Ai vrut să mă întrebi dacă îi voi invita pe amicii lui Sophie, dar după aceea te-ai îndepărtat de subiect. Da, sunt bineveniţi, pentru că sunt doar douăzeci.

Frigate i-a mulţumit, însă ea a depistat o oarecare şovăială în glasul lui. În vreme ce Sophie era gregară, el nu avea nimic împotriva acestui lucru, dar nu îi semăna defel. Fără îndoială, se bucurase că el şi Sophie aveau acum câţiva camarazi. Pe de altă parte, începea să se simtă puţin încolţit şi tras pe sfoară. Lumea nu-i va mai oferi prea mult spaţiu, prea multă libertate de mişcare.

De Marbot şi Behn voiau să aducă oamenii pe care îi resuscitaseră recent. Alice a zis că puteau veni şi aceştia, dar când a făcut socoteala invitaţilor, a început să ofteze. La început, plănuise în jur de treizeci de oameni. Acum ajunsese la o sută trei. Şi nu era cifra definitivă.

Bine măcar că Burton nu crea probleme din acest punct de vedere. El şi Star Spoon încă nu resuscitaseră pe nimeni.

— Ba da, a spus Alice. Am o surpriză.

---

[15] Toate aceste nume de oraşe se regăsesc în poveşti idiş despre proşti. Gotham, în Anglia, Schildburg, în Germania, Chelm în Polonia. De asemenea, Podunk a ajuns să însemne orice oraş insignifiant (n. tr.).

— Pentru toţi, sau doar pentru mine? a întrebat el.

— A, pentru toată lumea, deşi s-ar putea să te afecteze mai mult pe tine decât pe ceilalţi.

— Te ştiu, a vorbit el, zâmbind şi, ca şi în alte ocazii, arătând ca Mefisto. Îţi cunosc expresiile feţei. Tocmai ai regretat că ai adăugat ultima frază. Ţi-e ruşine că ai procedat astfel. Care este surpriza, alt bărbat?

— Ia du-te dracului! i-a trântit Alice, şi a dat comandă Computerului să întrerupă legătura.

Se schimbase în multe privinţe. Pe Pământ, nu s-ar fi adresat astfel nimănui, indiferent cât de furioasă ar fi fost. Nici măcar soţului.

După ce s-a plimbat agitată de colo, colo, să se liniştească, l-a căutat pe Nur.

— Felicitări, Alice! Ce plăcere să te văd... Pot să te apelez eu peste câteva momente? Tocmai stăteam de vorbă cu Tom Turpin. Avem... a ezitat, apoi a adăugat: Dar să lăsăm asta.

— Îmi pare rău că v-am întrerupt. Numai că... în regulă. Revin peste jumătate de oră.

Şi-a muşcat buzele şi s-a întrebat dacă era cazul să îi invite pe Gull şi pe tovarăşii lui Dowişti. La o adică, fusese medic al Reginei Victoria şi baronet. Cu toate acestea, ea se debarasase de ideea distincţiilor de clasă, pe care le respectase cu sfinţenie pe Pământ, dar şi pe Lumea Fluviului pentru o vreme, astfel ca legăturile lui sus-puse să nu fie luate în consideraţie. De asemenea, fusese ucigaş şi mutilator. Se căise şi devenise diacon al Bisericii Dowiste. Iar ea, care nu mai credea în creştinism, dar încă se străduia să se poarte creştineşte, nu trebuia să îngăduie ca trecutul lui, la care el renunţase, să o influenţeze. Reuşea să fie un partener interesant de conversaţie atâta vreme cât se abţinea de la prozelitism. Într-o asemenea situaţie, ar fi devenit o pacoste şi un om supărător. Însă va insista ca Dowiştii să nu încerce promovarea religiei lor, dacă participau la petrecere.

În cele din urmă, l-a apelat. S-a arătat încântat să-i răspundă la invitaţie, devenind aproape patetic.

— O să le invit şi pe Annie Crook, Elizabeth Stride şi Marie Kelly, dacă nu te deranjează prea mult.

— A, sigur că nu. E petrecerea ta, iar eu şi doamna Stride ne înţelegem bine acum, deşi avem anumite dezacorduri în chestiuni teologice. Doamna Cook şi doamna Kelly sunt cam reci, lucru de înţeles, dar sper să le îmbunez într-o zi. Te asigur că nu voi strica acest eveniment social printr-o purtare necuviincioasă.

Alice le-a apelat apoi pe cele trei femei, iar ele s-au arătat încântate să vină. Puteau să-şi aducă „drăguţii” cu ele? Cu toate că nu prea avea chef să-i vadă, a zâmbit şi a spus că vor fi bineveniţi. Aşadar, ajunsese la o sută cincizeci de oaspeţi, întrucât Gull venea cu soţia şi cu alte treizeci şi două de persoane. Stride şi Crook veneau fiecare cu câte un bărbat, iar Kelly, ca de obicei, va fi însoţită de câte unul la fiecare braţ.

A doua oară când a încercat să discute cu Nur, acesta era pregătit să o asculte. I-a mulţumit pentru invitaţie şi a zis că el şi Ayesha vor fi încântaţi să vină. Tocmai discutase foarte înfocat cu Tom Turpin. Amândoi erau tulburaţi din cauza celor două femei ce rămăseseră însărcinate. Prima naştere va avea loc peste patru luni, iar cea de-a doua, două săptămâni mai târziu.

— Tom le-a spus în repetate rânduri că bebeluşii nu vor avea *wathani*. Cum nu au avut în intenţie naşterea de copii acolo, Eticii nu au prevăzut condiţii pentru crearea acestora. Am întrebat Computerul dacă deţine schema pentru construirea unui generator de *wathani* şi mi-a răspuns că nu există aşa ceva în datele lui. Asta înseamnă, după cum cred că ţii minte, că bebeluşii, neavând *wathani*, nu vor avea nici conştiinţă de sine. Văzuţi din afară, se vor comporta ca orice copii. Dar nu vor fi conştienţi de sine. Vor deveni nişte maşini biologice, superioare, ce-i drept, dar maşinării.

— Da, îmi dau seama, a spus Alice.Dar ce poţi face?

— Dacă femeile acelea doresc să nască şi să crească nişte copii care sunt echivalentul unor androizi, e treaba lor. *Dacă* ar fi vorba doar de atât. Cu toate acestea,

exemplul lor poate stimula alte femei să le urmeze, având copii. În cele din urmă, Turnul va deveni supra-aglomerat cu oameni, dintre care o bună parte vor fi lipsiţi de suflet. Ce se va întâmpla când suprapopularea va da naştere unor lupte pentru spaţiu? Război. Suferinţe. Moarte. Nu este nevoie să dezvolt mai departe subiectul.

— Da, dar... a făcut Alice.

— Turpin a ameninţat că le aruncă afară dacă rămân gravide. Nu se sinchisesc. Se vor muta într-un apartament cu bărbaţii lor şi vor locui acolo. Însă această mică problemă va crea mari necazuri. Cineva... adică noi... va trebui să ia măsuri drastice pentru a pune capăt fenomenului, asigurându-se că nu se va repeta.

— Cum adică... să ucidem copiii?

— Nu-mi face plăcere să mă gândesc la asta, mă doare nespus, dar va trebui. Cum am spus, copiii sunt adevăraţi androizi, şi nu trebuie să avem remuşcări mai mari decât atunci când distrugem androizi. Arată perfect umani şi, într-o anumită măsură, se comportă ca nişte oameni. Dar ei nu sunt conştienţi de sine, nu posedă ceea ce îl face uman pe *Homo sapiens*. Bebeluşilor nu trebuie să li se permită să devină copii, trebuie eliminaţi acum, înainte de a-şi da seama ce se petrece.

Alice ştia că moartea lor avea să fie instantanee şi lipsită de dureri. Vor fi puşi într-un convertor şi transformaţi în atomi într-o microsecundă. Cu toate acestea, ideea o oripila.

Fără îndoială că şi inimosul Nur nutrea aceleaşi sentimente. Ştia însă că acest lucru trebuia făcut, şi avea să procedeze în consecinţă. Chiar dacă Turpin nu găsea tăria să treacă la fapte, Nur sigur avea să o facă.

— Dacă am avea un generator de *wathani*... a spus Nur. Atunci, aş insista... Cred că aproape toată lumea va fi de acord cu mine... că aceşti copii vor fi excepţia. Ne vom îngriji să primească *wathani*, dar nu mai vrem alte naşteri aici. Femeia care a folosit Computerul pentru a deveni fertilă va fi ucisă, iar corpul ei va fi păstrat în evidenţe până în ziua când... dacă va veni vreodată... când Computerul va

reîncepe resuscitarea oamenilor în Valea Fluviului. Iar bărbaţii care au lăsat însărcinată vreo femeie cu bună ştiinţă vor fi ucişi. Totuşi...

— Da?

— *Allah!* Nu va fi nevoie. Trebuia să mă fi gândit. Se poate da comandă Computerului să nu mai facă nici o femeie fertilă. Cum de nu m-am gândit mai de mult? Timpul...

— Timpul? s-a mirat Alice.

Nur a făcut un gest cu mâna, parcă pentru a alunga ideea.

— Atunci nu văd nici un motiv pentru care am distruge bebeluşii, a spus Alice. Sigur nu vor constitui o problemă.

Nur a oftat uşurat, deşi încă părea tulburat. Pesemne că din pricină că îi trebuise atâta timp ca să ajungă la concluzia ce se dovedise atât de simplă şi evidentă. A clătinat din cap.

— Există o posibilitate pe care trebuie să o examinez de îndată. Ce ar fi dacă cineva a dat deja o comandă Computerului ca orice femeie care doreşte să rămână însărcinată, să şi devină mamă? Aceasta ar fi comanda prioritară, care se realizează. Singurul care ar putea avea prioritate asupra unei asemenea comenzi ar fi Loga sau femeia pe care am ucis-o... dacă am ucis-o cu adevărat. O clipă. Să văd.

Alice ar fi putut trage cu urechea, însă nu ar fi făcut niciodată aşa ceva, doar dacă i s-a fi dat voie. O clipă mai târziu, ecranul dinaintea ei a pâlpâit şi pe el a apărut faţa lui Nur. Judecând după expresia de furie, şi-a dat seama imediat ce se întâmplase.

— Cineva tocmai a făcut ceea ce speram că nu se va întâmpla. El... sau ea... în fine... a permis fertilitatea pentru femeile care doresc. Computerul a refuzat să-mi pună la dispoziţie numele persoanei care a dat comanda.

— Dumnezeule! a exclamat Alice. Dick mi-a spus despre negrul acela, Bill Williams, care i-a resuscitat pe Gull şi pe ceilalţi. Crezi cumva că..?

— Nu ştiu. Probabil că nu vom afla niciodată. E posibil ca

acest lucru să fi fost făcut de Wandal Goudal sau Sarah Kelpin, femeile care au ales să aibă copii. În orice caz...

Deşi rareori i se întâmpla lui Nur să nu găsească vorbele potrivite, de data aceasta a rămas mut.

— Trebuie să-l anunţăm pe Tom. El va şti cum să procedeze.

— O să-l apelez chiar acum, a spus Nur.

Ea s-a aşezat cu gând să aştepte, socotind că va avea veşti de la Nur peste zece sau cincisprezece minute. Cu toate acestea, ecranul de pe consola ei s-a aprins peste mai puţin de şase minute. A rămas surprinsă văzând nu faţa lui Nur, ci pe aceea a lui Tom Turpin. Era împurpurată pe sub pielea neagră, dar şi încruntată.

— Contactez pe toată lumea! a strigat.

Prin asta se referea la cei şapte tovarăşi, a înţeles Alice. Dar ce căuta în zona centrală, care forma sala rotundă de la capetele lumilor private, fiecare de forma unei felii de tort? Şi de ce se aflau acolo femeia lui preferată, Diamond Lil Schindler, şi amicii lui, Chauvin, Joplin şi alţi muzicieni, dar şi femeile lor?

— Aşa! Văd că sunteţi toţi acolo! Dom'le, sunt furios! Furios, m-auziţi?

S-a auzit apoi vocea calmă şi liniştitoare a lui Nur.

— Potoleşte-te, Tom. Spune-ne ce s-a întâmplat.

— M-au azvârlit afară! a răcnit el. Gărzile mele de corp au fost copleşite, apoi m-au prins pe mine şi pe prietenii mei şi ne-au dat afară! Au spus că nu mai sunt Regele Tom! Sunt terminat! Nici măcar nu mă pot întoarce acolo! Adio, pa-pa, adios, ticălosule!

— Despre cine vorbeşti? a întrebat Burton. Şeful răzvrătiţilor a fost Bill Williams?

— Nu, nu el! El s-a mutat acum două zile într-una dintre lumile libere! Jonathan Hawley şi Hamilton Biggs au făcut asta! Ei au fost capii!

Alice fusese probabil prezentată celor doi, dar nu-şi amintea numele.

— Era de aşteptat să se petreacă aşa ceva, a spus Nur. Nu prea... nu avem ce face, Tom. De ce nu te muţi într-una

dintre lumile vacante? Şi fii mai precaut data viitoare când hotărăşti să resuscitezi pe cineva.

— Nici măcar asta nu pot face! a răcnit Tom. Şi-a ridicat braţele în aer şi apoi le-a coborât violent, plesnindu-se cu palmele pe coapse. Nici atâta lucru nu pot! Williams a ocupat una dintre lumi. Iar ţiganii au luat-o pe cealaltă liberă! Ştiu asta pentru că i-am văzut ieşind din ea. Şi nici nu pot pătrunde în vreuna dintre celelalte patru. Cineva le-a încuiat folosind coduri. Nu ştiu cine, dar presupun că ar fi vorba de Hawley şi Biggs. Le păstrează pentru populaţia în exces, ori cine ştie pentru ce. Poate au procedat aşa doar ca să mă enerveze.

— Se putea şi mai rău. Te-ar fi putut ucide, a spus Nur.

— Da, Pollyanna, se putea şi mai rău!

Turpin s-a pus pe plâns. Femeia masivă de culoare, Schindler, l-a îmbrăţişat. El i-a suspinat pe gât, iar ea a zâmbit, expunându-şi pietrele preţioase sclipitoare montate în dinţi. Pe Pământ, fusese una dintre cele mai importante animatoare din cartierul Tenderloin din St. Louis şi una dintre amantele lui Turpin.

Alice a aşteptat până ce acesta s-a desprins din îmbrăţişarea lui Diamond Lil.

— Tom, tu şi prietenii tăi puteţi sta la mine.

Ceilalţi, Burton, De Marbot, Aphra, Frigate şi Nur s-au grăbit să lanseze şi ei invitaţii similare.

— Nu, a refuzat Turpin, ştergându-şi ochii cu o batistă uriaşă, de culoare violet, nu este nevoie, dar vă mulţumesc. O să ne mutăm în apartamente.

A ridicat mâna făcută pumn şi a început să urle:

— Vă prind eu, Hawley, şi Biggs, lude ticăloase ce sunteţi! Pun eu mâna pe voi! O să vă pară rău, jigodiilor! Să vă feriţi de Tom Turpin, aţi auzit?

Ea nu a văzut ecranul ce trebuie să fi apărut pe perete, în faţa lui Turpin. Dar a auzit hohotele puternice de râs şi cuvintele triumfătoare:

— Ia mai du-te de-a dura, grăsan plin de osânză! Tom a scos un urlet de furie şi necaz şi s-a apucat să lovească în pereţi. Alice a închis ecranul. Oare ce va urma?

Într-adevăr, ce anume? Era doar unul dintre evenimentele supărătoare dinaintea petrecerii pe care o dădea. Care, aşa cum avea să spună ea ulterior oricui stătea să o asculte, şi erau puţini care să scape, urma să fie cea mai nefericită petrecere dată de ea, şi nu exagera nicidecum.

30

În dimineaţa zilei de 1 aprilie, Burton şi Star Spoon au luat micul dejun pe balconul dormitorului lor. Cerul era senin, iar briza era blândă şi răcoroasă, deoarece Burton ceruse acest lucru. Când şi când, se auzea câte-un elefant scoţând un ţipăt ca de goarnă, urmat de un răget de leu. Umbra unei păsări roc le-a trecut peste masă. Era pasărea cu o anvergură de doisprezece metri, gândită de Burton şi realizată de Computer. Star Spoon a tresărit când le-a întunecat masa.

— N-o să ne facă nici un rău, e programată să nu ne atace, a spus Burton, zâmbind.

— Ar putea fi un semn rău.

Nu ţinea să se certe cu ea. Li Po şi bărbaţii şi femeile din secolul al optulea pe care îi adusese acolo erau inteligenţi şi experimentaţi, însă nu se debarasaseră de superstiţii. Li Po era probabil cel mai maleabil, dar până şi el reacţiona câteodată faţă de ceva de care ar fi trebuit deja să râdă ori să nu-i dea nici o importanţă.

S-a întrebat dacă omul trebuie să se lepede singur de superstiţii înainte de a putea Continua. Ce legătură avea agăţarea de credinţe absurde cu dobândirea unor calităţi precum compasiunea sau empatia, sau a eliberării de ură şi prejudecăţi? Avea multe, dacă dădeau naştere spaimei, cruzimii şi comportamentului iraţional. Dar se putea cineva teme că va avea ghinion dacă îi tăia calea o pisică neagră şi să rămână, în acelaşi timp, o persoană „bună”? Nu, nu dacă persoana azvârlea cu o piatră după pisică ori îşi trata rău prietenii doar pentru că era prost-dispusă din cauza

anxietăţii.

— Şi tu te temi, a spus Star Spoon.

— Poftim? a întrebat el şi a privit-o fix.

— Ai bătut în lemn de trei ori. În tăblia mesei.

— Ba nu.

— Dick, îmi pare rău că trebuie să te contrazic. Dar aşa ai făcut. Nu am nici un motiv să mint.

— Chiar am bătut? a întrebat Burton şi a râs cu poftă.

— Ce găseşti atât de amuzant?

El i-a explicat, iar ea a zâmbit. Era, după părerea lui, prima oară, după multe zile, când ea abandonase expresia de posomorală. Ei, dacă trebuia să o scoată din starea aceea de sobrietate făcându-se de râs, pe el nu-l deranja.

— Nu te-am întrebat cum te simţi.

— Mă simt bine.

— Sper să fii curând fericită.

— Mulţumesc.

Burton se gândea să-i propună localizarea în mintea ei, cu ajutorul Computerului, a tuturor experienţelor brutale, în special violurile suferite. Se puteau extrage aşa cum un chirurg exciza un apendice bolnav. Deşi ştergerea episoadelor ar fi eliminat multe din memoria ei, poate chiar ani de zile, dacă perioadele de timp ale evenimentelor erau totalizate, ea va scăpa de gânduri triste. Pe de altă parte, deşi amintirile vor dispărea, impactul lor emoţional va persista. Computerul nu putea elimina şi asta. Star Spoon putea să manifeste repulsie faţă de actul de amor, dar fără să mai aibă habar de ce.

Mintea trebuia să opereze asupra ei însăşi, însă ea rareori se dovedea un chirurg iscusit.

Burton l-a blestemat în gând pe Dunaway, dorindu-şi să existe iad, pentru ca individul să fie trimis acolo.

Star Spoon a dus la gură furculiţa în care avea o bucată de păstrăv, a mestecat şi s-a uitat lung la grădinile de la poalele castelului, la fluviul din junglă şi la deşertul de dincolo de aceasta. După ce a înghiţit, a zis:

— Aş vrea să-ţi aduci altă femeie, Dick. Una care să se ocupe de nevoile tale. Care să râdă şi să facă dragoste. Nu

mă deranjează, nu mă supără, ba chiar aş fi încântată.

— Nu. Eşti foarte generoasă – şi gândeşti ca o chinezoaică. Admir cultura şi înţelepciunea poporului tău, dar eu nu sunt chinez.

— Nu ţine de naţionalitate. E vorba de bun-simţ. Nu are rost să fiu – cum spuneai mai zilele trecute? – câinele...?

— Câinele grădinarului. Unul care are ceva ce nu-i foloseşte la nimic, dar nu-i lasă nici pe alţii să-l folosească, pentru că e egoist.

— Aşa, câinele grădinarului. Nu sunt asta. Te rog, Dick, mă va face mai puţin nefericită.

— Dar n-aş fi eu fericit.

— Dacă ţi-e jenă să aduci altă femeie aici, instaleaz-o într-un apartament şi o vizitezi acolo. Ori... pot pleca eu.

El a pufnit în râs:

— Fiinţele umane nu sunt androizi. Nu aş putea resuscita o femeie ca să o întemniţez pentru a-mi satisface plăcerile. În primul rând, s-ar putea să nu mă placă. În al doilea, chiar dacă m-ar plăcea, poate ar prefera compania altcuiva. Ar dori să fie liberă, nu o odaliscă ţinută într-o colivie.

Ea a întins mâna peste masă, lăsându-şi palma peste a lui.

— Foarte rău.

— Ce anume? Legat de ce discutam?

— Şi asta, şi altele. Totul. A fluturat din mână, ca şi cum ar fi vrut să cuprindă întregul univers. Rău. Totul e rău.

— Ba nu. Nu e. O parte-i bine, o parte-i rău. Doar că tu ai avut parte de mai mult rău. Mai ai timp, mult, mult timp, ca să te bucuri şi de bine.

Ea a clătinat din cap.

— Nu. Eu nu.

Burton şi-a împins deoparte farfuria pe jumătate plină. Tăcut, un android a luat-o de pe masă.

— O să rămân şi stăm de vorbă, dacă vrei. Am ceva de lucru, dar mai importantă eşti tu.

— Şi eu am treabă.

Burton s-a ridicat, a ocolit masa de aur masiv şi a sărutat-o pe obraz. Era curios să afle ce lucra pe Computer,

însă când a întrebat-o, i-a răspuns că nu era vorba de ceva interesant şi că prefera să audă despre studiile lui.

Cu toate acestea, când au părăsit castelul în scaunele zburătoare blindate, ea părea să manifeste interes faţă de petrecere. A flecărit despre unele întâmplări amuzante din copilărie, ba chiar a şi râs în câteva rânduri. Burton a socotit că nu-i făcea bine să stea atât de multă vreme singură sau cu el. Însă când se duceau la întrunirile săptămânale, se arăta tăcută şi retrasă.

În timp ce zburau, Burton i-a spus prin radio-emiţător lui Star Spoon:

— În cursul dimineţii, am încercat să apelez Turpinville. Deşi cred că are alt nume. Nu am primit răspuns. Se pare că deţinătorul de acum nu primeşte apeluri.

— De ce i-ai apelat?

— Din curiozitate. Voiam să aflu dacă persoana care domneşte acolo are intenţii agresive. E posibil, înţelegi, ca el... sau ei... să nu se mulţumească doar cu Turpinville. S-ar putea să plănuiască preluarea puterii peste întregul Turn.

— Ce sens ar avea o asemenea acţiune?

— Dar ce sens are să-l alunge pe Turpin şi să-i ia locul? L-am căutat şi pe Tom, să văd în ce ape se scaldă. Era negru de supărare. Ori, mai bine zis, era stacojiu la faţă. Jură să se răzbune, dar ştie că nu are nici o şansă. Cei care i-au luat locul stau închişi în lumea lor.

Au plutit pe uşă, ajungând în zona centrală. Turpin era cu Louis Chauvin, Scott Joplin şi alţi prieteni muzicieni, care în urmă cu două zile fuseseră în Micul St. Louis. Evident, şi aceştia se treziseră aruncaţi din mica lume doar cu hainele de pe ei. Mai erau vreo sută de negri, iar el i-a recunoscut pe unii. Şi lui Frigate, Lefkowitz şi prietenilor lor li se întâmplase ceva. Gesticulau furioşi şi strigau ceva ce nu se putea înţelege din cauza gălăgiei. La asta se adăugau vocile puternice ce se auzeau dinspre ecranele de pe perete, care prezentau trecutul lor.

Li Po şi tovarăşii lui şi-au părăsit lumea exact atunci, iar întrebările lor se adăugau la hărmălaia generală.

Burton şi Star Spoon şi-au lăsat scaunele pe podea. El s-a

ridicat şi a răcnit:

— Ce se petrece aici?

Cu toate acestea, doar cei din apropiere l-au auzit.

Frigate îmbrăcase un costum bizar pentru petrecere. Un papion uriaş de culoare stacojie, o vestă galbenă ca lămâia, cu nasturi argintii enormi, o centură mare de culoare bleu, pantaloni albi strânşi pe picior şi cizme înalte, de culoare galben deschis. Pielea lui căpătase nuanţa papionului.

— Am ieşit din apartamentul nostru, şi i-am găsit pe Netley şi încă zece persoane aici. Aveau pistoale cu fascicul şi alte arme, iar Netley mi-a spus că ne împuşcă pe toţi dacă nu-i dau codul. Şi atunci i l-am dat! Trebuia, n-am avut de ales. El şi banda lui au intrat şi au închis uşa! Am rămas pe dinafară! Suntem deposedaţi! Mi-a luat frumoasa lume!

— Să nu mai vorbim că ne-a lăsat pe mine şi pe prietenii mei fără ea, a adăugat Sophie, care era îmbrăcată într-un costum egiptean antic, de pe vremea Cleopatrei. O bandă metalică în jurul capului, torsul gol, expunându-i sânii mari şi rotunzi – ce părere va avea Alice despre asta? – şi o fustă lungă, despicată în faţă până aproape de vintre. Avea până şi un toiag cu o cruce tau la capăt. Amicii ei purtau costume ce evocau diverse perioade istorice asiatice ori europene.

Trebuia să fi fost mai precaut! a strigat Frigate. Trebuia să verific zona de afară înainte de a ieşi pe uşă!

— Se trezeşte şi el să încuie hambarul după ce i s-au furat caii, a spus Sophie. Degeaba plângi după ce-a dat laptele-n foc. Iartă-mi clişeele, dar crizele ne aduc întotdeauna în minte doar clişee. Asta pentru că situaţiile nu sunt defel creatoare, verbal vorbind.

Îmbrăcat cu frac şi purtând joben, Tom Turpin s-a apropiat de ei.

— E săptămâna hoţilor! Lor le merge bine.

— Ce-i cu ăia? a întrebat Burton, arătând către negrii ce plângeau şi aveau expresii nedumerite.

— Aia? Sunt băieţi de treabă, bisericoşii, de la Biserica Celei de-A Doua Şanse, Noii Creştini, Baptiştii Liberi şi Revizuiţi, Nichirenii. Boggs şi Hawley i-au azvârlit şi pe ei afară, la câteva minute după ce i s-a răpit lumea lui Pete.

În aceeaşi clipă, Stride, Crook, Lekky şi bărbaţii care le însoţeau au ieşit din lift. Burton a lăsat în seama altora să le povestească despre cele întâmplate. A cerut instalarea unui ecran pe perete şi a chemat-o pe Alice. Ea a făcut ochii mari când a văzut scena din spatele lui şi a auzit hărmălaia iscată de atâta lume. Burton i-a spus ce se petrecuse, apoi a adăugat:

— Mă tem că asta-ţi va strica petrecerea.

— Nicidecum. N-o să îngădui. Cred că lui Tom şi Peter le va trebui ceva timp să se calmeze, dar vor reuşi, ştiu. În ce-i priveşte pe sărmanii oameni aruncaţi afară de ticăloşi, ei bine, spune-le că pot veni la petrecere, dacă doresc. Poate îi va face să se simtă mai bine. Invită-i în numele meu. Îi aştept.

Burton s-a apropiat de exilaţii ce forfoteau, a cerut să se facă linişte şi, după ce i s-a dat ascultare, le-a transmis invitaţia lui Alice. Au acceptat cu toţii. Nu aveau scaune zburătoare, dar le puteau comanda convertorului din anticamera lumii lui Alice.

Frigate a cerut convertorului din anticameră să pregătească şi câteva băuturi, pentru ca oamenii să-şi îndulcească şocul cu ceva tare în timp ce erau în drum spre destinaţie. Sophie a acceptat un pahar înalt cu gin, dar a spus:

— Pete, nu ştiu dacă în aceste momente ar mai fi cazul să ne distrăm. S-ar cuveni să verificăm posibilităţile Computerului şi să instalăm toate interdicţiile posibile. Trebuie să prevenim orice stratagemă murdară la care s-ar putea gândi jigodiile acelea.

— Bună idee, a vorbit Burton, deşi nu lui i se adresase recomandarea. Totuşi, Alice se va supăra dacă nu veniţi la petrecerea ei. Şi sunt convins că uzurpatorii vor ţine atât de mult să sărbătorească, încât o vreme nu vor mai pune la cale şi alte nenorociri.

— S-ar putea să ai dreptate, a acceptat Sophie. Dar cred că mâine ar trebui să ne punem mintea la contribuţie şi să anticipăm tot ce ar putea face nenorociţii.

— De obicei, mintea nu face multe parale a doua zi după

o petrecere tare, a precizat Burton. O să vă convoc pe voi şi pe ceilalţi mâine dimineaţă pe la zece pentru marele sfat.

Nur şi femeia lui au intrat în anticameră, s-au oprit, au privit în jur, apoi şi-au croit drum prin mulţime spre Burton. Nur a prezentat-o pe Ayesha bin Yusuf, o femeie brunetă şi slăbuţă, chiar mai scundă decât el. Deşi nu era frumoasă, arăta foarte fermecător când zâmbea.

— O să-ţi explic mai târziu, i-a spus Burton. Trebuie să ieşim din hărmălaia asta.

Când s-a răsucit să se aşeze pe scaunul lui, i-a văzut pe Gull şi pe alţi Dowişti intrând, toţi purtând robe albe şi largi. Cu toţii păreau năuciţi.

Burton a înălţat scaunul şi l-a făcut să ţâşnească prin uşa lată. A urcat până a ajuns la şaizeci de metri înălţime şi a gonit peste pădurea deasă de stejari şi pini, numită Pădurea Tulgey[16], şi peste fluviul Issus, îndreptându-se către uriaşul luminiş de la poalele colinei înalte pe care stătea conacul lui Alice. Câmpul rectangular, cu latura de trei sute de metri, era perfect plat şi acoperit cu iarbă de un verde strălucitor, ce nu trebuia tunsă niciodată. Pe o latură a acelui câmp se găsea o uriaşă roată panoramică şi un montaigne russe, iar restul era ocupat de căluşei, un mic patinoar, multe mese pline de mâncare şi băuturi, corturi cu pereţi detaşabili, un podium pentru orchestră, pe care androizii cântau un vals, clădiri mici, asemănătoare vilelor romane, despre care a presupus că erau locuri de odihnă, un teren de crochet, fileuri pentru badminton şi alte echipamente, plus un ring de dans de lemn lustruit şi mulţi servitori androizi, aproape toţi arătând ca personajele din cele două cărţi faimoase scrise de Lewis Carroll.

Sub un stejar gigantic, aflat la marginea acestui câmp, se vedea o casă cu hornurile de forma unor urechi de iepure şi cu un acoperiş acoperit cu blană de iepure. În faţa acesteia se găsea o masă mare pregătită pentru ceai, având multe scaune în jur. La masă stăteau un Iepure de Mai de mărimea unui om, Pălărierul Nebun şi o fetiţă. Deşi era îmbrăcată aşa cum o desenase ilustratorul Tenniel pe Alice,

---

[16] Cuvânt inventat de Lewis Carroll, însemnând „întunecat” (n. tr.).

nu avea păr lung şi blond. Alice comandase o androidă care arăta la fel ca ea când avea zece ani.

— S-a gătit cum nu se putea mai bine, a mormăit el, când a dirijat scaunul către poalele dealului.

Ea stătea pe un scaun care arăta ca un tron pregătit pentru o încoronare la Westminster Hall. Lângă acesta era un alt scaun asemănător, pe el stătea un bărbat înalt, cu păr blond.

— Surpriza! Ştiam eu!

S-a simţit jignit, dar şi furios pe sine pentru că putea fi jignit. Aşadar, se minţise singur când îşi spusese că nu mai simţea nimic pentru ea.

Alice era frumoasă. Îmbrăcase hainele ei preferate, acelea la modă în anii '20. Ar fi trebuit să poarte şi pălărie, deoarece era o petrecere dată după-amiaza, dar regulile terestre nu se aplicau acolo cu stricteţe. Părul ei negru, prins într-un coc, strălucea minunat în soare. Judecând după statura lui Alice, bărbatul avea în jur de un metru nouăzeci. Purta uniforma unei căpetenii scoţiene, cu kilt, tartan, sporran şi aşa mai departe. Când a coborât, Burton a distins pe kilt pătrăţelele negre şi roşii ale lui Rob Roy. Bărbatul era un descendent al binecunoscutului renegat scoţian, care era o rudă îndepărtată a lui Burton. Cu umeri laţi şi foarte musculos, avea un chip atrăgător, însă cu trăsături aspre. Văzându-l pe Burton cu turban şi robă, bărbatul a zâmbit şi, ca o sabie tăind un odgon ce eliberează un pod mobil, zâmbetul i-a deşteptat amintirile lui Burton. Era Sir Monteith Maglenna, un baronet şi moşier scoţian, îl cunoscuse în 1872, când se afla la Londra şi vorbise dinaintea Asociaţiei Naţionale Britanice a Spiritualiştilor. Burton îşi şocase publicul datorită afirmaţiei lui foarte hotărâte că nu credea în fantome şi că nu le-ar lua în seamă nici dacă ar exista. Tânărul baronet purtase o discuţie cu el la petrecerea ce se dăduse după prelegere. Amândoi călătoriseră prin Vestul american, iar scoţianul era, ca şi Burton, arheolog amator. Au petrecut o jumătate de oră interesantă, în vreme ce alţii, sperând să găsească prilejul de a apăra spiritualismul, se agitau pe lângă ei.

Zâmbind – să fi fost ceva maliţios în acel zâmbet? –, Alice i-a prezentat pe Burton şi pe Star Spoon. Burton i-a strâns mâna şi a zis, în acelaşi timp cu Maglenna:

— Ne cunoaştem.

Au discutat câteva minute, reamintindu-şi felul în care se cunoscuseră, timp în care şirul de oameni care aşteptau să o salute pe gazdă sau să fie prezentaţi se lungea, după care Burton a întrebat-o pe Alice:

— Ascultă, cum de-ai aflat de el?

— A, l-am cunoscut pe Monty în 1872, când eu aveam douăzeci de ani, iar el, treizeci, la un bal dat de contele de Perth. Am dansat de câteva ori împreună...

— Şi ce-am mai dansat, a adăugat Monteith.

— ...şi l-am mai întâlnit de câteva ori după aceea. Apoi el a plecat în Statele Unite, unde era cât pe ce să moară, pentru că l-a împuşcat un bandit, însă din greşeală, şi nu a mai revenit în Anglia decât în 1880. La data aceea mă căsătorisem.

— Nu am putut continua corespondenţa cu ea, a precizat Maglenna. I-am scris despre infirmitatea mea, dar scrisoarea nu a ajuns. Şi astfel...

La un semn făcut de Alice, câţiva androizi au luat scaunele pe care sosiseră Burton şi Star Spoon şi le-au dus pe partea cealaltă a câmpului, spre capătul de est. Ar fi fost mai rapid şi mai eficient dacă le-ar fi dus în zbor până în zona de parcare, dar nu avusese timp, ori nu dorise să piardă timp programând roboţii să manevreze scaunele.

Burton a ascultat-o pe Alice povestindu-i amănunţit lui Star Spoon cât de nefericită fusese când îşi închipuise că Maglenna îşi pierduse orice interes faţă de ea. Pe la jumătatea relatării, Burton a socotit că auzise mai mult decât simţea nevoia. S-a scuzat şi a umblat de colo, colo, până când Star Spoon i s-a alăturat.

— Ai ştiut de Maglenna?

— Nu! a răspuns el cu glas fioros. În toţi anii cât a stat cu mine, nu a adus niciodată vorba despre el.

— Mare noroc pe ei că s-au reîntâlnit. Gândeşte-te numai, dacă n-ai fi fost tu, nu s-ar mai fi regăsit.

Star Spoon zâmbea, ca şi cum ar fi fost fericită. Asta pentru că Alice era fericită? Ori, fiinţă nefericită ce era, Star Spoon găsea o satisfacţie ştiind că el nu era nicidecum încântat de prezenţa lui Maglenna. Unii oameni sufereau atât de profund, încât se bucurau doar când alţii sufereau.

31

Au făcut o cursă cu montaigne russe, dar lui Star Spoon i s-a făcut rău în timpul urcărilor, coborârilor, răsucirilor şi a vomitat cât era încă pe scaun. Androidul care se ocupa de maşinărie a chemat alţi doi androizi să cureţe mizeria, după ce Burton i-a cerut.

— Pari mai agitată astăzi.

— Din cauza acestor creaturi ciudate, a spus ea, făcând un semn cu mâna.

Desigur, nu era familiarizată cu fiinţele cu care Lewis Carroll populase cărţile cu Alice şi pe care Alice cea reală le adusese la viaţă. Ele o făceau să se simtă nesigură, deoarece nu fusese condiţionată să le suporte prezenţa prin lectura cărţilor. O îngrijora îndeosebi Jabberwock, acesta arătând exact ca în ilustraţiile lui Tenniel. Corpul lui solzos era cel al unui balaur mai mic, avea aripi, însă gâtul excesiv de lung şi subţire, precum şi faţa îngustă, care arăta ca a unei babe rele, dar şi degetele absurd de lungi ale labelor din faţă îl făceau să nu aibă seamăn în mituri, legende ori literatura de ficţiune. Era uriaş, capul ajungându-i la înălţimea de patru metri când ţinea gâtul întins în sus. Însă Jabberwock nu se aventura pe câmp, ci se învârtea într-un spaţiu îngrădit de sub un stejar gigantic, biciuind nervos aerul cu coada.

— Mă sperie, a spus Star Spoon.

— Să ştii că e programat să nu facă nimănui vreun rău.

— Da, ştiu. Dar dacă se întâmplă ceva neprevăzut? Uită-te la dinţii ăia îngrozitori. Are doar patru, doi sus, şi doi jos, dar gândeşte-te ce-ţi pot face dacă te muşcă.

— Ar trebui să bei un păhărel, a hotărât el, şi a condus-o

către o masă.

Androizii care serveau acolo erau Valetul-Peşte, Valetul-Broască şi un Iepure Alb. Primii doi purtau straie tipice pentru secolul al optsprezecelea, cu peruci pudrate, aşa cum le concepuse Tenniel. Iepurele Alb avea ochii roz, un guler alb şi scrobit, cravată, haină în picăţele şi vestă. Un lanţ de aur petrecut printr-o butonieră de la vestă avea legat la celălalt capăt un ceas mare, ţinut într-un buzunar al vestei. Din când în când, Iepurele Alb îşi scotea ceasul şi îl consulta.

— Excelent, a spus Burton zâmbind.

— Nu-mi plac, i-a şoptit Star Spoon, ca şi cum ar fi avut vreo importanţă dacă animalele ar fi auzit. Uite ce ochi uriaşi şi holbaţi.

— Ca să te vadă mai bine, scumpa mea.

A ridicat ochii, deoarece în acel moment pe deasupra lor a trecut o umbră. Fusese aruncată de scaunul lui De Marbot, care conducea un grup de prieteni, vreo treizeci la număr. Purta uniformă de husar, la fel şi câţiva prieteni de-ai lui. Alţii erau îmbrăcaţi ca feldmareşali, deşi unii nu ajunseseră niciodată la acel grad militar. Majoritatea femeilor erau îmbrăcate după moda anului 1810.

Câteva minute mai târziu, au ajuns Aphra şi alte douăsprezece persoane. Sosiseră toţi cei invitaţi, a gândit Burton. Cu toate astea, se înşela. La scurtă vreme după ce ultimul membru al grupului condus de Behn s-a desprins de lângă cele două gazde, pe câmp a apărut, mugind, o motocicletă. Pe şa stătea Bill Williams şi ţinându-se strâns de el, în spate era femeia de culoare pe care Burton o văzuse cu el pe coridor. Williams purta o căciulă neagră de Astrahan, tipic rusească, dar îşi vopsise faţa ca un vraci, torsul îi era dezgolit, având doar un colier alcătuit din oase de la degete umane şi purtând pantaloni negri de piele şi cizme. Femeia rivaliza cu Sophie, nu purta nimic în afară de un colier cu diamante uriaşe şi un desen complex, alcătuit din multe siluete viu colorate, care îi acopereau corpul în faţă, spate şi picioarele.

Burton nu ştiuse că Alice îl invitase şi pe Williams.

Judecând după expresia de pe faţa ei, îi părea rău că o făcuse. I-a zâmbit, totuşi, aşa cum e de aşteptat din partea unei gazde, apoi a prezentat perechea lui Maglenna. Acesta a făcut ochii cât se poate de mari şi a zâmbit larg atunci când i-a strâns mâna femeii. Burton a regretat că nu se afla mai aproape, ca să audă conversaţia dintre ei.

Frigate s-a apropiat de Burton şi a făcut semn către ultimii sosiţi.

— O adevărată senzaţie, desigur. Cei din urmă vor fi primii.

— Întocmai, l-a aprobat Burton.

— Sophie nu ştie dacă e cazul să fie încântată sau furioasă.

Prin apropierea lor a trecut Cavalerul Alb, călare pe mârţoaga lui albă şi jalnică. Fără coif pe cap, avea o faţă ce arăta exact ca aceea a lui Carroll, cu excepţia mustăţii albe şi lungi, pe oală. La centură îi atârna o teacă în care se afla o sabie dreaptă cu două tăişuri, iar bâta mare cu mâner de lemn, având capătul masiv şi înţesat de ghimpi, era îndesată cu mânerul în jos într-o cizmă ce atârna legată de şa. De spatele armurii era prinsă o lădiţă, cu fundul în sus şi capacul bălăbănindu-se. În cartea *Prin oglindă*, aceasta era invenţia Cavalerului Alb, un recipient pentru sandvişuri şi haine. Numai că lădiţa era ţinută cu susu-n jos ca să nu plouă în ea, astfel că lucrurile dinăuntru căzuseră la pământ.

În spatele lui călărea Cavalerul Roşu, pe un armăsar murg. Era o figură sinistră, cu armură sângerie, coif de forma unui cap de cal şi o bâtă mare cu ţepi.

Discutând, Morsa şi un Dulgher cu pălărie de hârtie şi şorţ de piele mergeau prin apropiere. Păşind pe picioruşe subţirele, în urma lor veneau cam patruzeci de stridii, fiecare având ochi pe capetele ce le ieşeau din cochilii.

— Cred că i-a răpit mult timp toată această pregătire, a spus Frigate. Gândeşte-te doar la detaliile pe care a trebuit să le introducă în Computer.

— Vai, uitaţi-vă! a exclamat Sophie, arătând cu degetul spre un copac. Nici nu-mi vine a crede! Pisica din Cheshire!

Când s-au apropiat de copac, pisica, de mărimea unui linx mare, a început să dispară. Coada s-a mistuit, apoi partea din spate a corpului, după care faţa, gâtul, şi la urmă capul. În afara rânjetului, care plutea în aer deasupra crengii pe care stătuse mai devreme, pisica dispăruse. Au trecut pe dedesubt, căutând din ochi vreun mecanism, dar nu au văzut nimic.

— Trebuie s-o întreb pe Alice cum a realizat asta, a spus Burton. Probabil că nici ea nu ştie. Computerul a primit comanda şi a realizat numărul de magie ştiinţifică, fără să dea nici o explicaţie.

Conversând, Grifonul şi Falsa Ţestoasă au trecut pe lângă ei. Grifonul era o creatură având corp de leu şi capul şi aripile unui vultur. Ţestoasa avea trup de ţestoasă uriaşă, cântărind probabil trei sute de kilograme, şi capul şi picioarele din spate ca ale unei vaci. Se tara cu încetineală, dar la un moment dat s-a oprit şi s-a împins cu picioarele din faţă, extraordinar de puternice, reuşind să se înalţe. Pendulând pe capătul cochiliei, cu picioarele de vacă încordate şi cu copitele scurmând în pământ, cu lacrimi ce-i alunecau pe faţă, ea a cântat cu o minunată voce de contralto:

Frumoasă supă, bună şi verde fiere
Ce ne-aşteaptă în supiere.

Însă când a ajuns la partea în care intervine corul, începând cu „Fruuumoasă supă”, şi-a pierdut echilibrul şi a căzut greoi pe spate, continuând să cânte. Toată lumea a rămas consternată, apoi şase androizi au intervenit şi au răsucit-o. După aceea, Ţestoasa a continuat să înainteze cântând.

— Cred că o să mă aşez puţin, Dick, a spus Star Spoon. Am obosit, iar animalele astea, şi a făcut semn către Grifon, par foarte primejdioase. Ştiu că nu sunt, dar...

— Prea bine, o să te caut mai târziu.

A urmărit-o îndreptându-se către partea de apus a câmpului şi aşezându-se pe un scaun foarte comod. Un

android foarte gras, chel şi părând bătrân – era probabil Părintele William – a apărut alături de ea. Pesemne că o întrebase dacă dorea ceva, pentru că a dat din cap şi a mişcat din buze, semn că spusese ceva.

Burton a dat o raită şi s-a uitat la Regina de Cupă şi la alţi androizi modelaţi astfel încât să simuleze pachetul viu de cărţi. Din faţă, aceştia arătau exact ca în desenele lui Tenniel, dar prezentau un profil mult mai gros, cam de şapte-opt centimetri, după aprecierea lui. Doar atât putea face Computerul pentru a transforma fantezia în realitate. Fusese nevoie de spaţiu pentru muşchi, organe şi sânge. Feţele lor erau pictate pe trupurile alungite, dar, deşi gurile pictate nu se mişcau, cărţile de joc aveau voci.

— Minunat! a exclamat Burton.

Din întâmplare, în apropierea lui apăruse Aphra Behn.

— Da, chiar sunt minunate, nu-i aşa? Deşi totul mi se pare de o îngâmfare copilărească. Nu c-aş vrea să o vorbesc de rău pe Alice. Ne-am chinuit atât de mult să ajungem aici, am îndurat atâtea pericole şi îndoieli, încât ne relaxăm şi redevenim copii pentru o vreme. Trebuie să ne jucăm şi noi, adevărat?

— Din păcate, ora de joacă e pe sfârşite. Ceea ce li s-a întâmplat lui Turpin şi Frigate ne-ar putea lovi şi pe noi.

S-a dus la o masă şi a comandat un pahar de scotch de la una dintre piesele vii de şah, un Turn. A căpătat şi o panatela cubaneză fină. Cu trabucul într-o mână şi cu paharul în cealaltă, s-a îndreptat spre terenul de crochet. Acesta arăta ca în carte, cu androizi-carte de joc îndoiţi şi cu coarde, slujind drept arce, păsări flamingo slujind drept ciocane de lemn şi arici făcuţi ghem drept mingi. Cum Alice nu era crudă ori nemiloasă, probabil că realizase unele modificări în sistemul nervos al păsărilor şi animalelor, să nu sufere dureri.

Turpin părea să fi uitat de necazuri, se distra de minune jucând crochet.

A trecut astfel o oră. Burton a mai băut două pahare de scotch. S-a plimbat cu căluşeii, apoi a făcut o cursă pe montaigne russe şi a urmărit o vreme concertul dat de o

orchestră. Majoritatea muzicanţilor erau Valeţi-Broască sau Peşte, însă dirijor era Bill Şopârla, un saurian uriaş care trăgea dintr-un trabuc şi purta o şapcă bleagă pe cap. Fuseseră programaţi să cânte orice gen de muzică, de la valsuri la dixieland şi chiar clasică. În acel moment, cântau foarte tare o piesă barbară despre care Burton şi-a închipuit că trebuia să fi fost rock-and-roll, un gen pe care i-l descrisese Frigate. După ce a ascultat o vreme, a înţeles de ce acesta se simţise ispitit să şteargă acest fel de muzică din arhive. Ducesa cea urâtă şi Regina de cupă au trecut legănându-se pe lângă el.

— Tăiaţi-le capetele! Jos cu capetele lor!

— Bate-l până strănută!

Burton s-a întors la terenul de crochet, a făcut un joc, s-a plimbat, oprindu-se să schimbe câteva cuvinte cu nişte oameni, iar apoi a urmărit un timp Ceaiul nebunilor. Copila-android ce juca rolul lui Alice era fermecătoare, în ochii ei mari şi negri se citea aerul visător al adevăratei Alice. Burton a înţeles de ce domnul Dodgson se îndrăgostise de fetiţa de zece ani.

Când Pălărierul nebun a zis: „Şi de atunci, el nu vrea să mai facă nimic din ce îi poruncesc! Acum e mereu ora şase”, Burton s-a îndepărtat. I se părea amuzant să îi vadă jucând scena aceea o dată, dar prin repetiţie devenea plictisitoare.

Simţind nevoia de mişcare, a jucat o vreme volei. Jocul era distractiv şi plin de vigoare, şi îi plăcea să o vadă pe femeia lui Bill Williams sărind în sus ca să lovească mingea peste fileu. Apoi, pentru că transpirase, s-a dus la un scaun şi s-a aşezat. Un Tweedledee şi un Tweedledum l-au întrebat ce dorea. A comandat un julep cu mentă. Cei doi androizi grotesc de graşi s-au apropiat de o masă şi au început să se certe – programat, desigur – pentru a hotărî cine să-l servească. În timp ce între ei se desfăşura o discuţie animată şi înflăcărată, Burton a urmărit omida albastră stând pe o ciupercă uriaşă şi fumând din narghilea. Într-un fel, a gândit el, era păcat că toate acestea aveau să fie distruse. Dar înţelegea de ce Alice se săturase de ele.

Apoi, câtva timp, a privit ringul de dans. Orchestra cânta un gen de muzică pe care nu l-a recunoscut. Cum s-a nimerit ca Frigate să se afle în preajmă, Burton l-a chemat.

— Ce fel de muzică e asta, şi ce-i cu răsucirile pe care le execută dansatorii?

— Nu ştiu cum se cheamă respectiva piesă, i-a răspuns Frigate. E din anii '20, şi-mi sună familiar, dar n-aş putea spune exact ce e. Dansul se cheamă Fundul Negru.

— De ce a primit un asemenea nume?

— Habar n-am.

Alice şi Monteith păreau să aprecieze mişcările nebuneşti ale dansului. În cele din urmă, ea şi-a găsit un partener cu care să împărtăşească dragostea pentru dans. Burton nu se dăduse niciodată în vânt. De fapt, dansase doar de câteva ori în viaţă, şi doar ca să-i facă pe plac vreunui şef de trib din Africa.

Pe lângă el au trecut cei doi şcolari gemeni şi graşi, Tweedledee şi Tweedledum. Nici unul nu avea vreo băutură pe tava dusă în mână.

— Ce...? a făcut Burton.

În acelaşi moment, în plin avânt, muzica a amuţit. Burton s-a ridicat şi a privit atent către podiumul muzicanţilor. Aceştia îşi lăsaseră deoparte instrumentele şi coborau.

— Ce se petrece? a întrebat Frigate.

Alice se uita nedumerită la muzicanţii care se îndepărtau.

— E ceva neprevăzut, a constatat Burton, şi a simţit că-l cuprinde un fior de gheaţă.

Cu ochii lui albaştri căscaţi cât cepele, De Marbot, micuţul francez, a dat fuga spre Burton.

— S-a întâmplat ceva rău, a spus el.

Burton s-a răsucit şi a privit de jur împrejur. Androizii se grăbeau să pătrundă în pădure, mergând din ce în ce mai iute. Singura excepţie era Ţestoasa care căzuse din nou pe spate şi urla dând din picioare. Ba nu, nu toţi androizii se îndreptau spre pădure. O parte dintre ei se răspândiseră spre capătul vestic al câmpului, acolo unde începea dealul. Printre ei se numărau Cavalerul Alb şi Cavalerul Roşu, călare pe bidiviii lor, Leul şi Unicornul, precum şi Grifonul.

Aceştia s-au oprit chiar înainte de a ajunge la poalele dealului şi s-au întors să se uite spre câmp.

Androizii dispăruseră deja în umbra adâncă de sub stejarii masivi.

Burton a aruncat o privire către teaca de la brâul lui De Marbot şi la mânerul săbiei.

— Îndrăznesc a spune că s-ar putea să-ţi foloseşti sabia, Marcelin. Câţi dintre... Sunt înarmaţi husarii tăi?

— Da, sigur. Avem douăsprezece săbii cu totul.

— Dă-le ordin să le scoată din teacă, l-a sfătuit Burton. Ascultă, Marcelin, cred că vom fi atacaţi. Am convingerea că cineva a instalat un program prioritar în androizii aceştia. Alice nu a planificat aşa ceva.

A privit apoi în jur. Probabil că Star Spoon gândea la fel, pentru că pornise în fugă spre montagne russe. Apoi s-a uitat spre De Marbot.

— Tu ai experienţa militară cea mai bogată. Preia comanda.

De Marbot s-a răsucit şi a început să răcnească: Toată lumea, adunarea la mine! Repede! Fuga marş!

Câţiva oameni din mulţime s-au apropiat în fugă. Alţii au rămas ca împietriţi, restul a pornit în pas agale spre el.

Trăgând-o de mână pe Alice, Maglenna a alergat spre Burton.

— Ce se petrece?

— Nu ştiu sigur, a răspuns Burton şi s-a uitat la Alice. Nu ai nici o idee?

Ea a clătinat din cap.

— Nu. Să fie mâna lui Snark? Şi acum ce putem face?

— Asta depinde de Marcelin, a spus Burton. Dar cred că ar fi bine să ne îndreptăm spre scaune. Tu şi Monteith puteţi să vă aşezaţi în braţele cuiva. Nu putem ajunge la ele – şi a arătat cu degetul spre fiarele ameninţătoare care păzeau latura vestică – fără să înregistrăm pierderi serioase.

Cu un aer precipitat, De Marbot le vorbea în franceză prietenilor lui. S-a oprit brusc şi a privit spre marginea sudică a câmpului. Androizii ieşeau din pădure cu arme în

mâini: suliţe, săbii, ghioage, bâte şi pumnale.

Burton s-a răsucit ca să examineze laturile de nord şi de est ale câmpului. Androizii ieşeau şi din umbrele copacilor de acolo şi erau înarmaţi la fel. Iar cei dinspre latura de est se grăbeau să se aşeze între oaspeţi şi vehiculele lor zburătoare.

— Prea târziu, a spus Burton.

De Marbot striga ordine în esperanto, astfel încât să fie înţeles de toată lumea. S-au apucat să alcătuiască un careu aproximativ, având husarii pe latura dinspre est.

— Mă duc să mai aduc nişte arme, l-a anunţat Burton.

— Ce arme? s-a mirat De Marbot.

— Instrumentele muzicale. Unele dintre ele pot fi folosite ca bâte.

Urmat de alţi câţiva bărbaţi, a fugit spre podiumul orchestrei. Androizii aflaţi la nord nu au mărit pasul şi nici nu au scos vreun sunet. Dacă ar fi alergat, ar fi reuşit să le taie calea lui Burton şi celorlalţi bărbaţi. Aşa însă, el a reuşit să-şi ia un saxofon, iar ceilalţi s-au înarmat cu chitare, contrabasuri, flaute, corni franţuzeşti şi tot ce se putea mânui ca armă într-o luptă.

Au revenit în fugă la careul format la ordinul lui De Marbot. Acesta tremura de dorinţa de a lupta şi ochii lui albaştri străluceau, iar pe faţă i-a apărut un zâmbet.

— Vai, dragii mei! le-a strigat el husarilor. Le veţi arăta acestor monştri cum ştiu să lupte oştenii lui Napoleon!

Vocea lui a îngheţat când s-a auzit un răget şuierător şi asurzitor. Toţi au privit spre latura sudică a câmpului, unde Jabberwock se ridicase în două picioare, întinzându-şi gâtul ca de şarpe înainte, şi ţinând botul căscat, arătându-şi cei patru colţi ascuţiţi. Cu toate acestea, nu s-a grăbit să atace, aşa cum se temea Burton. S-a lăsat în patru picioare şi a pornit la pas către ei, scoţând însă răgete.

Burton se afla pe latura vestică a careului, cu faţa către fiare şi cavalerii de acolo. În momentul în care Jabberwock a început să înainteze, fiarele şi caii cavalerilor au pornit încet către oameni.

Venind din cele patru laturi, tăcuţi, androizii se apropiau

în formaţie.

Brusc, Burton şi-a dat seama că Star Spoon nu era alături de ceilalţi. Se urcase pe montaigne russe şi stătea cocoţată în partea superioară, pe o traversă.

Era prea târziu să se ducă după ea. Iar dacă ar fi strigat-o, ar fi atras atenţia androizilor asupra ei. Aşa, poate că ei nici nu o vor observa. În orice caz, ea rămăsese singură. Ba nu. Dacă reuşea să ajungă la un scaun, putea zbura până la ea şi să o ducă de acolo.

32

— Suntem copleşiţi numeric în proporţie de trei la unu, a spus Burton cu voce tare către cei care-l puteau auzi. Fiarele mari şi cavalerii ne reduc şansele. Încercaţi să le smulgeţi suliţele şi ghioagele. Dacă se-ntâmplă ca vreunul dintre ei să cadă, luaţi-le armele.

De Marbot a repetat recomandarea către întregul grup. O negresă, membră a Bisericii Celei de-A Doua Şanse, a ţipat cu glas ascuţit:

— Vai, Doamne, ce putem face noi? Nu avem voie să vărsăm sânge! Suntem pacifişti şi vrem pacea Domnului!

— Ce naiba, femeie? s-a răstit Burton la ea. Chestiile astea care ne atacă nu sunt umane! Sunt maşini! Nu-i nici un păcat să lupţi împotriva lor ca să-ţi salvezi viaţa!

— Adevărat! a răcnit un negru. Nu e nici un păcat! Luptaţi, fraţi şi surori! Luptaţi în numele Domnului, că nu e păcat! Sfâşiaţi fiarele!

Un grup, care după părerea lui Burton ţinea de Baptiştii Liberi Revizuiţi, a început să cânte un imn spiritual. Apucaseră să cânte doar câteva măsuri, când De Marbot a urlat la ei să facă linişte.

— Dacă veţi cânta, nu veţi putea să auziţi ordinele!

Cu francezul în frunte, careul de oameni a pornit să se mişte către scaune. Aflat în urmă, Burton a aruncat mereu priviri peste umăr. Cavalerii şi fiarele nu măriseră deloc pasul. Se părea că erau programaţi să se apropie de grup

într-un ritm prestabilit.

Jabberwock se afla aproape de capătul şirului de androizi şi venea dinspre latura sudică a câmpului. Monstrul era cel mai primejdios, trebuia atacat de cel puţin şase spadasini. Burton a slobozit un blestem. Dacă ar fi avut în mână o spadă, în locul saxofonului...

Grupul, având femeile spre interior, cu bărbaţii alcătuind un cerc împrejurul lor, a păşit repede spre rândurile de creaturi care stăteau în faţa scaunelor. Acolo se găseau în jur de două sute, poate mai multe, fiind cea mai mare concentrare de trupuri. Cel care plănuise totul, indiferent cine ar fi fost, bănuise că oamenii vor încerca să ajungă la vehiculele lor. Dacă ar fi încercat să urce dealul pentru a intra în casă, ar fi trebuit să atace fiarele mari şi cavalerii, iar înfăţişarea acestora era atât de înspăimântătoare, încât oamenii ar fi preferat să pornească în direcţie opusă.

Brusc, oamenii din faţa lui au scos ţipete de deznădejde. A sărit în sus ca să vadă mai bine ce anume îi speriase. A văzut cum scaunele se ridicau în aer fără ocupanţi, şi a scos un geamăt. Androizii ascunşi în spatele liniilor defensive făceau scaunele să se înalţe. Chiar dacă oamenii ar fi biruit, nu ar mai fi găsit scăpare pe calea aerului, ar fi trebuit să înainteze până în pădure. Iar acolo ar fi fost vânaţi unul câte unul.

De Marbot a înţeles imediat. A ordonat oamenilor să se oprească. Aceştia au continuat, totuşi, să păşească înainte, împingându-se şi bulucindu-se, până când spadasinii lui De Marbot au reuşit să-i oprească. În acelaşi timp, francezul a dat roată grupului, ajungând în spate, care acum a devenit partea din faţă.

— Trebuie să le străpungem apărarea şi să ajungem pe deal şi în casă! a strigat De Marbot. Dick, preia comanda oamenilor din flancul stâng. Ai onoarea de a ne apăra împotriva lui Jabberwock!

Burton şi-a format grupul de cum primise ordin. Androizii continuau să înainteze încet şi fără să scoată un sunet. Ajunseseră deja la vreo douăzeci de metri de oameni.

De Marbot a ridicat sabia şi a strigat:

— Şarjaţi!

El şi spadasinii lui au sărit în faţa celorlalţi, cărora le-a trebuit ceva mai mult timp ca să câştige viteză. Erau indisciplinaţi şi înspăimântaţi, de aceea unii au fugit mai repede decât alţii, împingându-i pe cei din faţa lor, astfel că unii, în mod inevitabil, au căzut la pământ, iar alţii i-au călcat în picioare.

Burton abia dacă a apucat să arunce o privire la mulţimea învălmăşită, care ţipa, şi la franţujii care angajau lupta cu Cavalerul Alb şi Cavalerul Roşu, Leul, Unicornul, o Morsă, Grifonul şi un Humpty Dumpty. Apoi, cu cei patru colţi rânjiţi, şi cu saliva scurgându-i-se de pe buza de jos, Jabberwock a repezit capul spre Burton. Acesta a azvârlit saxofonul cât de tare a putut în gura fiarei, iar aceasta a închis în mod automat fălcile. L-a izbit însă cu botul în piept pe Burton, făcându-l să cadă pe spate şi să rămână aproape fără suflare. S-a rostogolit deoparte şi a încercat să-şi recapete suflul, dar câteva femei s-au prăvălit peste el.

Scuipat din bot, saxofonul a căzut lângă mâna lui dreaptă, care rămăsese întinsă pe pământ. Una dintre negresele care se zbăteau deasupra lui Burton a scos un ţipăt scurt când a fost ridicată de Jabberwock. Colţii lui i-au străpuns trupul, ea s-a înmuiat brusc şi a tăcut. Scuturând brusc din cap, monstrul i-a aruncat trupul cât colo, după care-a mişcat şerpeşte din gât, aplecându-l şi prinzând în colţi altă femeie care a scos un răcnet ascuţit.

Cu toate că încă nu reuşise să-şi tragă sufletul, Burton a împins-o deoparte pe femeia care îl strivea, s-a rostogolit şi a alergat pe lângă uriaşul picior din faţă al lui Jabberwock. Un Tweedledee şi un Tweedledum înaintau calmi către el, ţinând suliţe lungi în mâini şi fără să aibă nici o expresie pe feţele mari. Răcnind, Burton i-a atacat în fugă, pregătit să le administreze lovituri de saxofon.

Aceştia erau programaţi să facă doar anumite mişcări, dar şi acestea erau destul de multe. De exemplu, nu li se dăduse comanda de a se feri din raza de acţiune a cozii lui Jabberwock, ceva ce un om ar fi făcut în mod conştient, fără

să-i spună nimeni. Drept urmare, cei doi gemeni au fost trântiţi cu forţă la pământ de enorma coadă solzoasă a fiarei. Dar nu doar trântiţi la pământ. Lovitura de coadă le rupsese câteva oase. Acum, gemenii stăteau prăbuşiţi pe iarbă şi gemeau.

Burton a aruncat o privire înapoi şi în sus. Jabberwock nu-i simţise prezenţa, era ocupat să mai omoare o femeie. Burton a fugit spre flancul din spate şi a aşteptat ca bestia să-şi mişte coada spre stânga. În acelaşi timp, a zărit capul şi umerii lui Williams, care alerga spre zona unde fuseseră depozitate scaunele. Cu mare stângăcie, androizii încercau să-l străpungă cu suliţele, sau să-l hăcuiască folosind săbii, iar el, disperat, alerga în zigzag. Apoi Burton nu a mai găsit răgazul să se uite în urmă, a făcut un salt în faţă, a aterizat, s-a ghemuit şi a smuls o suliţă scăpată de un Tweedledee sau de un Tweedledum. S-a ridicat, a făcut o piruetă şi a sărit din nou spre flancul monstrului, unde era protejat. A ridicat suliţa cu ambele mâini şi a vârât-o în burta fiarei. Aceasta a pătruns pe jumătate în trup, sângele a ţâşnit afară din burtă, pe lângă băţul suliţei. Mugind asurzitor, fiara s-a ridicat pe picioarele dinapoi, scăpând dintre colţi femeia pe care abia o înhăţase.

Burton s-a întors cu gând să se îndepărteze în fugă. Capătul cozii a biciuit aerul trecând la câţiva centimetri de el. A fost apoi atacat de un porc verde, ai cărui colţi încovoiaţi erau umezi şi gălbui. Burton a făcut un salt şi a aterizat pe spatele lui, dar a alunecat şi a căzut pe iarbă amortizând şocul cu palmele. Una dintre cărţile-android, un trei de cupă, zăcea cu faţa în jos în apropierea lui, dând agonizant din picioarele ca nişte fuse. Burton s-a ridicat în picioare, a ridicat suliţa scăpată de muribund şi a înfipt-o în pântecul Pălărierului Nebun, care tocmai îl atacase cu sabia, dar nu-l nimerise. Bălăbănindu-se, Pălărierul a făcut câţiva paşi în spate, ducând mâinile spre coaste, în loc să reacţioneze instinctiv ca un om, care ar fi încercat să prindă băţul suliţei pentru a o scoate din trup. Cu toate acestea, faţa lui arăta suferinţă.

Burton a dat drumul suliţei şi a înşfăcat sabia pe care

Pălărierul o scăpase din mână. Acum nu se mai simţea chiar atât de vulnerabil şi neajutorat, avea o armă pe care o mânuia ca nimeni altul. Imediat a fost atacat de un Lacheu-Broască, o bufniţă uriaşă şi o Ducesă urâtă. Mărimea şi ciocul ascuţit, dar şi aripile ce băteau aerul făceau pasărea cu atât mai fioroasă. I-a retezat o aripă, a rupt băţul suliţei cu care încerca să-l împungă Valetul, apoi a tăiat capul bufniţei cu o lovitură din încheietură şi a parat încercarea Ducesei de a-l străpunge cu suliţa şi i-a vârât sabia în burtă.

Întregul câmp era un vălmăşag de trupuri încleştate, luptele ducându-se acum individual, dar şi în grupuri mici. Mulţi dintre oameni înşfăcaseră arme. Deşi copleşiţi numeric, aveau un avantaj asupra androizilor. Aceştia nu erau mânuitori iscusiţi ai armelor, nici nu se pricepeau să acţioneze la inspiraţie. Ştiau doar să împungă înainte cu suliţele sau să lovească în stânga şi-n dreapta cu sabia, iar priceperea lor de a para vreo lovitură era zero. Drept urmare, oamenii care erau înarmaţi reuşeau să-i înfrângă pe adversari, şi din ce în ce mai mulţi îşi găseau arme. Pe de altă parte, fiind inferiori numeric, nu-şi puteau apăra flancurile şi coastele aşa cum s-ar fi cuvenit.

Întâi de toate trebuiau răpuse fiarele mari şi Cavalerii. Apoi, lucru posibil – doar prin luptă îndârjită – oamenii puteau stârpi creaturile mai mici.

Vreme de câteva momente, Burton a scăpat de orice atac. Profitând de această situaţie, a privit iute în jur, încercând să evalueze sorţii bătăliei. Nu a văzut-o pe Alice, iar Star Spoon era încă sus pe montagne russe. Ar fi trebuit ca ea să coboare şi să dea o mână de ajutor, dar nu o putea învinui că-i era teamă. Câmpul răsuna de strigăte răguşite, răcnete, gemete şi urlete. Cavalerul Alb şi cel Roşu erau încă pe cai, ridicând braţele şi coborându-le, după cum loveau cu ghioagele ghintuite în capetele oamenilor. Cavalerul Alb nu-şi mai pusese coiful pe cap, faţa lui era la fel de nepăsătoare şi placidă, de parcă ar fi vorbit cu cineva despre vreme.

Unicornul fusese ucis, după ce îşi înfipsese cornul în pieptul unui husar. Deocamdată, nimeni dintre tovarăşii

acestuia nu luase sabia căzută.

Răcnind, Leul s-a ridicat în două picioare şi a sfârtecat pieptul unei femei cu ghearele unei labe, făcând-o să se prăbuşească la pământ. Cu toate acestea, sângele îi picura din rănile primite în coaste şi gât, în apropierea coamei. Chiar în timp ce Burton se uita la animal, un husar a ridicat sabia cu ambele mâini şi i-a înfipt-o în gât, prin coama stufoasă.

O negresă călărea pe spinarea unei Morse, ţinându-se cu o mână de ea şi împungând-o mereu cu un pumnal. Apoi Morsa s-a ridicat şi s-a prăbuşit pe spate, strivind-o pe femeie. Era însă rănită prea grav ca să mai poată face altceva decât să fluture din înotătoare şi să geamă.

Acum Jabberwock avea înfipte în el trei suliţe, dar încă făcea ravagii în jurul lui. Burton a văzut cum a sfârtecat un bărbat în două în doar o clipă.

Cu aripile desfăcute şi fluturând, un flamingo l-a atacat pe Burton, încercând să-l sfâşie cu ghearele. Burton i-a retezat capul, s-a răsucit şi a parat lovitura de suliţă a unui Iepure Alb, a făcut un pas în faţă, l-a prins pe acesta de laba înmănuşată şi l-a făcut să-şi piardă echilibrul. Până să-şi recapete poziţia normală, Burton i-a tăiat gâtul pe jumătate cu sabia.

Apoi s-a răsucit ca să se apere de un tove, o creatură de mărimea unui câine, arătând ca o combinaţie de bursuc, şopârlă şi tirbuşon. Nasul lung de aproape un metru îi crea necazuri, deoarece trebuia să se ridice pe picioarele din spate ca să-şi dea nasul la o parte şi să poată muşca. Burton i-a retezat nasul şi s-a năpustit la trei cărţi de joc vii, un doi de cupă, un patru de caro şi un valet de treflă. Aceştia stăteau unul lângă celălalt şi erau înarmaţi cu suliţe, dar Burton intenţiona să îl atace pe cel din partea stângă şi să-l ucidă înainte ca ceilalţi să se poată aşeza în spatele lui. A alunecat însă într-o băltoacă de sânge de pe iarbă, astfel că s-a dus sanie, cu tălpile înainte şi s-a proptit în picioarele celui din centru. Patrul de caro s-a prăbuşit în faţă, însă corpul lui plat şi lat a acţionat ca un planor, astfel că a zburat pe deasupra lui Burton. Ceilalţi s-au întors încet

şi cu stângăcie. Burton s-a rostogolit, îndepărtându-se, a înălţat sabia deasupra capului şi, ridicându-se în picioare, i-a despicat pe cei doi.

Apoi de el s-a apropiat Iepurele de Martie având într-o mână un luceafăr de dimineaţă. Era o armă medievală alcătuită dintr-un mâner de lemn la care era ataşată o bucată de lanţ, de capătul căruia era prinsă o bilă de oţel cu ghimpi. Dacă era mânuită cum trebuia, putea zdrobi o armură. Burton s-a văzut silit să bată în retragere în faţa acelei arme, aruncând priviri în jur, ca să se asigure că nu va fi atacat din spate ori din flancuri. Apoi a sărit în faţă, ferindu-se din calea ghimpilor şi, cu o lovitură de sabie, a retezat laba în care se afla arma. Iepurele de Martie a scos un răcnet, aşa cum fusese programat să facă dacă ar fi fost rănit, dar nu a rupt-o la fugă, aşa cum ar fi procedat un om. A rămas acolo până când pierderea masivă de sânge l-a făcut să se prăbuşească fără vlagă.

Burton a mai văzut o morsă, ultima, căzând din cauza numeroaselor tăieturi făcute de trei oameni. Apoi Cavalerul Alb i-a atacat pe aceştia şi a doborât doi dintre ei, timp în care Burton a trebuit să se întoarcă pentru a se apăra de un Dulgher şi de un ţânţar de mărimea unei găini. După ce i-a doborât pe amândoi, a atacat-o pe Regina de Cupă din spate, i-a tăiat capul încoronat şi s-a răsucit pe călcâie exact la ţanc pentru a se apăra de Pisica din Cheshire. Capul enorm al acestei creaturi de mărimea unui linx era mânjit de sânge, se vedea că făcuse destule victime. Miorlăind, a sărit la el, cu ghearele scoase din teci şi picurând de sânge, însă Burton a lovit-o cu sabia drept între ochi, despicându-i ţeasta. A fost răsturnat, dar când s-a ridicat, a văzut că felina fusese scoasă din acţiune pentru totdeauna.

Pe neaşteptate, a primit o lovitură din spate. Năucit, aproape orbit de durere, fără să mai ştie cine era şi unde se afla, s-a prăbuşit în genunchi. Acum devenise o pradă uşoară pentru oricine l-ar fi lovit, însă un bărbat pe care nu l-a recunoscut a trecut în goană mare pe lângă el. A auzit zgomot de armă lovind altă armă, apoi a căzut în patru albe

şi a scuturat din cap. Curând după aceea, a simţit braţul cuiva care îl ajuta să se ridice. Şi-a revenit treptat, dar avea o durere înfiorătoare la ceafă. Bărbatul care îl salvase era Monteith Maglenna. Avea în mână o sabie cu două tăişuri, însângerată. Hainele îi erau zdrenţuite şi străpunse, sângerând din câteva răni.

— A fost cât pe ce să te pierdem, a spus el cu glas răguşit.

Burton s-a uitat către Bill Şopârla şi la şapca lui turtită, dar şi la bâta aflată pe pământ, alături de cadavru.

— Mulţumesc. Îmi revin eu.

— Foarte bine, a răspuns Maglenna. Trebuie să-l lichidăm pe blestematul acela de Jabberwock. Vino să ne dai o mână de ajutor după ce-ţi revii.

Blondul masiv s-a îndepărtat în fugă, ţinând sabia sus deasupra capului, de parcă ar fi fost o sabie lungă scoţiană. Jabberwock dădea deja semne că ar suferi de hemoragii interne de la atâtea suliţe înfipte în burtă, dar avea şi alte răni. Sângele care-i curgea din bot nu putea proveni doar de la victimele lui. Se ghemuise pe toate cele patru picioare, iar coada biciuia la fel de viguros ca şi până atunci. Întorcea capul într-o parte şi-n alta, şi mugea către oamenii primejdioşi care îl înconjurau. Însă aceştia încă nu aveau curaj să rămână în preajma lui, săreau spre el, apoi se retrăgeau grăbiţi lovindu-l, dar fără a îndrăzni să rămână în raza de acţiune a colţilor lui ucigaşi. În spatele celor care îi distrăgeau atenţia se găsea un şir de oameni care ţineau androizii deoparte, apărând spatele celor care îl atacau pe Jabberwock. Reuşiseră, în cele din urmă, să se organizeze cât de cât.

S-a răsucit, încercând să alunge starea de ameţeală şi greaţa. Cavalerul Alb şi calul lui fuseseră doborâţi, însă Cavalerul Roşu şi câteva cărţi de joc, Părintele William, câţiva Vulturaşi, doi Iepuri Albi, câţiva tovi şi un Dulgher sfărâmau căpăţâni în stânga şi-n dreapta. A lunecat de câteva ori în bălţile de sânge, dar s-a redresat de fiecare dată, trecând peste mormanele de cadavre. Îngreţoşat, a scos un geamăt. Câte trupuri umane... Şi rămăseseră foarte

mulţi androizi întregi. Unii nici nu luptau, ci ucideau oamenii răniţi. Pesemne primiseră ordin să-i lichideze pe cei doborâţi pentru ca ei să nu mai opună rezistenţă.

A zărit-o şi pe Alice. Ţinea în mână o sabie, iar hainele îi erau însângerate. Se desprinsese din învălmăşeală şi ar fi putut fugi în casă. Poate se gândise, deoarece s-a uitat de câteva ori cu jind către deal. S-a întors însă, a coborât panta în goană şi i-a înfipt unui Dulgher sabia în spinare.

Star Spoon cobora de pe montagne russe. Burton nu a mai avut vreme să vadă dacă ea cobora de acolo ca să ia parte la luptă sau ca să fugă.

S-a întors şi a urcat în spinarea unei păsări Dodo care decapita oameni răniţi. Pe sub aripi avea braţe scurte, la capătul cărora erau mâini de om, la fel ca în ilustraţia lui Tenniel. Scurtimea braţelor făcea ca loviturile de sabie să fie ineficiente, silind-o să izbească de mai multe ori până reuşea să secţioneze complet gâtul victimelor. Burton a retezat capul păsării tocmai când se pregătea să decapiteze un chinez.

Burton s-a întrebat unde dispăruse Li Po. Nici nu şi-a pus bine întrebarea, că a şi aflat răspunsul. A văzut un chinez înalt pe o masă mare, respingând cu sabia atacul a trei cărţi de joc. Acestea încercau să-l împungă cu suliţele din trei părţi, însă el dansa şi şopăia, sărind în aer ca să evite loviturile, lovind cu piciorul în mânerele armelor şi încercând să-i străpungă cu vârful săbiei. Apoi Frigate, mânjit de sânge, s-a apropiat ţinând în mână o armă ciudată. Pentru o clipă, Burton nu şi-a dat seama ce era. După ce Frigate a lovit una dintre cărţile de joc. Burton a recunoscut-o. Era hookahul Omizii. În doar câteva clipe, Frigate zdrobise două dintre cărţile de joc, iar Li Po străpunsese alte două.

Burton s-a întors ca să-i ajute pe cei ce luptau cu Jabberwock. Maglenna tocmai alerga spre monstru cu sabia deasupra capului.

Cu lama vorpalului[17], a gândit Burton.

---

[17] Cuvânt inventat de Lewis Carroll, însemnând „spadă”, şi folosit în poezia absurdă Jabberwocky (n. tr.).

În jur de zece bărbaţi şi femei zădărau monstrul, şi tot pe atâţi le apărau spatele. În timp ce Maglenna fugea, garda de apărare a fost redusă la şase oameni, iar câţiva androizi s-au şi repezit imediat asupra oamenilor, ca să omoare răniţii. Patru dintre atacatorii lui Jabberwock au fost atacaţi din spate, iar restul oamenilor au fost surprinşi între marea fiară şi ceilalţi androizi. Maglenna i-a ignorat pe toţi. A făcut un salt de pe un cadavru exact în clipa când Jabberwock îşi cobora gâtul ca să ia între fălci capul unui om. Burton a auzit de pe partea cealaltă a câmpului de bătălie strigătul de luptă al scoţianului. Maglenna avea să reteze gâtul fiarei, fără nici o îndoială. Din nefericire, cadavrul pe care l-a folosit ca trambulină pentru salt s-a răsucit puţin sub tălpile lui, astfel că vârful spadei doar a ciupit gâtul solzos. Scoţianul a căzut lat, iar spada i-a zburat din mână. S-a ridicat imediat, căutându-şi arma, dar Jabberwock a desfăcut fălcile, dând drumul cadavrului, care s-a prăbuşit peste Maglenna. Acesta l-a împins deoparte şi s-a ridicat. Fălcile gigantice l-au prins de umeri şi cap, iar trupul lui zvârcolindu-se, a fost ridicat în aer. A ajuns din nou la pământ, dar fără cap şi umeri, pe care monstrul le-a scuipat un moment mai apoi.

În ciuda vacarmului general al luptei, a auzit ţipătul lui Alice, l-ar fi recunoscut dintr-o mie datorită propriei experienţe. Întorcându-se, a văzut-o stând îngrozită, cu dosul palmei ţinut peste gură, ochii ei negri fiind ca nişte lacuri uriaşe şi întunecate.

L-a văzut apoi pe Cavalerul Roşu venind la galop, şarjând către el cu măciuca ghintuită ţinută sus, gata să lovească. Armura sângerie şi coiful de forma unui cap de cal erau înspăimântătoare. Iar duduitul copitelor calului era ca darabana tobelor înainte ca trapa spânzurătorii să cadă în gol.

Burton a trecut sabia în mâna stângă, s-a oprit, a ridicat o suliţă şi s-a încordat pentru aruncare. Nu ţintea în Cavaler, ci în cal. Când animalul cu armură a ajuns la aproape zece metri de el, a aruncat suliţa, iar capătul ei ascuţit şi lat a pătruns în umărul calului. Acesta s-a prăbuşit

în faţă, răsucindu-se cu picioarele în sus. Călăreţul a zburat prin aer şi a aterizat pe iarbă, scoţând un puternic zăngănit metalic. Burton a trecut sabia în mâna dreaptă şi a alergat către cal, care dădea să se ridice, şi i-a retezat jugulara. Şi el fusese programat să ucidă, muşcase şi dăduse cu copitele când călăreţul său mânuise ghioaga, trebuia făcut inofensiv.

Cavalerul zăcea lat, fără să se clintească. Burton a întors cadavrul greu şi a desfăcut baretele ce ţineau coiful pe cap. Trebuia să se asigure că era mort, nu doar inconştient. Văzându-i faţa, s-a tras înapoi cu oroare. Cavalerul avea chipul lui.

— Una dintre glumele lui Alice.

S-a ridicat, a privit trăsăturile împietrite ale mortului şi s-a gândit cât de straniu era să se vadă pe sine ca pe un cadavru. Şi-a aruncat privirea roată peste câmpul dintre el şi poalele dealului. Cadavrele zăceau pretutindeni, unele în mormane. Singura persoană rămasă în picioare în direcţia aceea era doar Alice, care îşi scotea sabia dintr-un Humpty Dumpty. Lacrimile îi spălau sângele de pe faţă.

Apoi a văzut-o pe Star Spoon coborând dealul cu câte un pistol cu fascicule în fiecare mână. Fugise, dar numai pentru a aduce din casă armele ce aveau să le asigure victoria, deşi se putea ca ea să rămână singura fiinţă umană în viaţă.

S-a răsucit. Mai erau zece androizi în picioare, fără a mai ţine seama de Jabberwock. Mai luptau trei oameni: Li Po, un negru şi o femeie albă, una dintre prietenele lui Aphra Behn. Femeia a fost doborâtă curând chiar sub ochii lui, de o ploaie de lovituri de sabie. Respirând icnit şi dureros, Jabberwock s-a târât spre grupul de oameni şi androizi încleştaţi în luptă. S-a întors când a ajuns aproape, şi a lovit cu coada, izbind trei androizi şi pe negru. Li Po a străpuns-o cu floreta pe Regina Albă, care se afla în faţa lui, şi a fugit spre zona de parcare, unde se mai găseau trei scaune.

Frigate a apărut de undeva şi a pornit şi el spre scaune. Înainte de a porni în urmărirea celor doi oameni, androizii rămaşi l-au îmbucăţit pe negrul căzut la pământ.

Jabberwock şi-a mişcat capul de la stânga la dreapta, l-a văzut pe Burton şi a pornit împleticindu-se către el.

Câmpul era deja tăcut, însă brusc, Burton a auzit un zgomot de motor. Acest sunet a fost urmat de o serie de explozii, iar Bill Williams, plin de sânge, dar numai un zâmbet, a apărut pe motocicletă din spatele căsuţei cu hornurile ca urechile de iepure şi cu acoperişul acoperit cu blană. Burton nu ştia ce făcuse Williams şi nici cum de ajunsese cu motocicleta acolo. Pesemne că o adusese împinsă în timpul încăierării, intenţionând să o şteargă cu prima ocazie favorabilă ce avea să se ivească. Ori poate, şi acest lucru era mai plauzibil, aşteptase o şansă pentru a o folosi. Ori îşi ascunsese motorul şi apoi leşinase din cauza rănilor. După ce-şi revenise, îşi urmase planul iniţial. Indiferent ce se întâmplase, iar Burton nu avea să afle nicicând, individul făcea acum ceea ce gândise doar el.

În timp ce monstrul înainta către Burton, fără a întoarce capul să vadă de unde venea zgomotul, Williams a accelerat. Ocolind cadavrele, uneori trecând peste câte un braţ sau picior, Williams a gonit exact spre o latură a lui Jabberwock, izbind cu putere în coastele lui.

Impactul s-a dovedit atât de grozav, încât Jabberwock a fost mutat câţiva centimetri într-o parte. Williams a zburat cu capul înainte, trecând peste spinarea monstrului, căzând greu la pământ. Fiara a ridicat capul cât i-a permis gâtul, a scos un răget sfredelitor şi a murit.

Burton a dat fuga spre Williams, pe care l-a întors cu faţa în sus. Murise, avea faţa zdrobită şi gâtul frânt.

Deşi sortiţi pieirii, androizii au înaintat către Burton, aşa cum fuseseră programaţi. Dar nu au mai apucat să ajungă la el. Frigate şi Li Po i-au izbit, dărâmându-i de câteva ori până când nu s-au mai putut ridica. Apoi cei doi au coborât de pe scaune şi au isprăvit treaba. Burton a auzit o exclamaţie în spatele lui. Întorcându-se a văzut că Star Spoon alunecase şi căzuse pe burtă. Scăpase pistoalele cu fascicule ca să-şi amortizeze căzătura, lăsându-se pe palme. S-a apropiat de ea şi a ridicat-o. Suspinând, ea s-a lăsat cuprinsă în braţe.

În afara suspinelor şi plânsetelor lui Alice, Star Spoon şi a lui Frigate, pe câmp nu se mai auzea nici un sunet. Supravieţuiseră doar el, cei trei şi Li Po. Ba nu. Rămăseseră în viaţă Omida Albastră, care stătea pe o ciupercă uriaşă, alături de o libelulă legănătoare, o creatură prea fragilă ca să fie programată pentru a ucide. Dar ele nu mai contau.

S-a simţit mai obosit, mai golit ca niciodată în îndelungata lui viaţă. Trăia un şoc profund, rămăsese mut, iar lumea din jurul lui părea străină, îndepărtându-se de el.

— Cine putea face un lucru atât de oribil? a întrebat Alice printre hohote de plâns.

Chiar, cine?

În aceeaşi clipă, William Gull a gemut şi s-a sculat din morţi.

33

Deşi era plin de sânge din cap până-n picioare, englezul rămăsese teafăr, având doar un cucui la ceafă.

— Am căpătat o lovitură care m-a năucit, iar câţiva morţi au căzut peste mine acoperindu-mă, de aceea androizii nu m-au văzut.

Apoi şi-a atins uşor cucuiul şi s-a strâmbat.

— Mare noroc ai avut, a spus Burton pe un ton mohorât. Cred că eşti singurul care, doborât fiind, a scăpat cu gâtul întreg.

Cum de avusese Gull un asemenea noroc? De ce nu avuseseră aceeaşi şansă şi Nur, De Marbot ori Behn?

Nu, acum nu mai avea importanţă. Puteau fi resuscitaţi.

Şi atunci a înţeles că ucigaşul se asigurase, probabil că vor rămâne morţi. De ce s-ar mai fi deranjat să-i ucidă dacă ar fi putut fi readuşi la viaţă? Ar fi fost absurd.

Trebuia să se lămurească. Acum însă, avea nevoie să-şi revină din starea de epuizare şi şoc. După aceea, venea transformarea morţilor în cenuşă şi curăţarea urmelor măcelului.

— Să mergem în casă, a propus. Aici nu mai avem ce

face.

În primul rund trebuiau luate măsuri pentru protejarea sa şi a celorlalţi. A ridicat cele două pistoale cu fascicul.

— Star Spoon, erau androizi în casă când le-ai luat?

— N-am văzut nici unul, a răspuns cu glas lipsit de orice expresie, după cum îi era şi faţa.

— Va trebui să facem totul singuri. Nu mai putem avea încredere în androizi.

S-a oprit. Pistoalele i se păreau cam uşoare. A deschis partea de jos a patului, s-a uitat la locaşul pentru baterii şi a scos o înjurătură. Era gol.

I le-a arătat lui Star Spoon.

— Ar fi fost inutile.

— Îmi pare rău, a spus ea, cutremurându-se. Eram prea agitată ca să bag de seamă. Bine că nu a trebuit să apelăm la ele.

— Da. Dar cel care a făcut asta este foarte şiret. Doar dacă nu cumva...

Urcau dealul încet, simţind că, la fiecare pas, piciorul li se afunda într-o substanţă foarte densă şi lipicioasă, de parcă ar fi înaintat prin miere.

— Ce anume? a întrebat ea.

— De ce nu i-a pus ucigaşul pe androizi să ia pistoalele din casă şi să ne ucidă cu ele? Ar fi fost foarte uşor. N-ar mai fi riscat nimic.

Li Po auzise discuţia fără să vrea.

— Poate că ucigaşului îi place vederea sângelui. Ori a vrut ca noi să suferim sau să ne închipuim că vom reuşi să supravieţuim. După cum s-au încheiat lucrurile...

— Nu se va opri.

— A dat greş, a spus chinezul. Nu avem decât să-i resuscităm pe prietenii noştri, şi vom fi... (Apoi a rămas cu gura căscată.) Au! Dacă a inhibat resuscitarea lor?

— Exact, a precizat Burton. În fine, vom afla imediat.

Frigate i-a ajuns din urmă, dar a întors capul, şi Burton s-a întors să vadă la ce se uita. Gull se afla departe în spatele lor, urcând panta cu încetineală.

— Poate că am început să fiu prea suspicios, a vorbit

americanul, dar nu vi se pare ciudat că nu a fost ucis după ce a căzut la pământ? Nu am nici o dovadă în susţinerea bănuielilor, dar, la urma urmelor, el a fost Jack Spintecătorul. Poate s-a asigurat că androizii îl vor cruţa. Poate i-a programat să-l lovească doar uşor în cap, dacă se vădea că noi vom câştiga bătălia. Nu-mi place să fac asemenea afirmaţii, dar acum nu ne putem asuma şi alte riscuri.

— Şi eu m-am gândit, a recunoscut Burton. Versiunea lui ar putea fi totuşi adevărată.

Au făcut restul drumului în tăcere. Cerul era încă senin şi, judecând după poziţia soarelui, ar fi trebuit să fie ora şase. S-a gândit la ce ar fi spus Pălărierul Nebun: „Aici este mereu ora şase."

Păsările reîncepuseră să cânte în păduri, şi o veveriţă furioasă se certa cu cineva, pesemne vreuna dintre pisicile lui Alice. Probabil că animalele sălbatice se speriaseră şi rămăseseră mute auzind tumultul şi vacarmul bătăliei, dar acum, când liniştea se înstăpânise, îşi reluaseră viaţa normală. Hărmălaia şi babilonia de pe câmpul acela nu însemnau nimic pentru ele. Creaturile nevinovate trăiau doar în prezent, trecutul trecea în uitare.

Burton le invidia pentru nevinovăţia şi capacitatea lor de a nu lua în seamă scurgerea timpului.

Ca să-şi recapete suflul, s-au oprit câteva clipe în frumoasa şi întinsa grădină de flori de pe culmea dealului. Burton a măsurat din ochi cerul, întrebându-se dacă scaunele puse în mişcare de androizi presau în continuare zidul albastru. Probabil că vor fi propulsate spre zid până când bateriile de acumulatori se vor descărca, după care vor cădea, aşezându-se pe copaci.

Au intrat în casa uriaşă şi pustie – cel puţin aşa spera – şi au verificat fiecare încăpere, având armele la îndemână. Convingându-se că nimeni, nici oameni, nici androizi, nu stătea ascuns pe undeva, s-au dus să facă duş. După ce şi-au schimbat hainele, îmbrăcând robe simple, s-au întrunit în biblioteca mare. Până în momentul începerii discuţiilor, pastilele antişoc recomandate de Computer îşi făcuseră

datoria. Erau în continuare epuizaţi şi demoralizaţi. Nici băutura nu părea să-i ajute prea mult. Nici foame nu le era.

— Ei bine, nu are nici un rost să mai amânăm, a spus Burton şi s-a aşezat în faţa consolei Computerului. Deşi îl îngrozea ideea de a adresa întrebarea, nu avea încotro. Şi nici nu voise să audă ceea ce i-a comunicat Computerul.

Morţii, adică Nur, Turpin, Sophie, De Marbot, Aphra, toţi cei ucişi, nu puteau fi resuscitaţi. Cineva anulase procesul, iar Computerul refuza să precizeze cine era acea persoană.

— Vai, Dumnezeule! a exclamat Alice, şi a gemut. L-am avut pe Monty doar vreme de şase zile, iar acum a dispărut pe vecie!

— Eu n-aş spune pe vecie, a corectat-o Burton. O să găsim noi o modalitate de a anula aceste priorităţi. Va veni şi ziua aceea.

— Trebuie să-i prevenim şi pe ceilalţi, a propus Alice.

— Care ceilalţi? s-a mirat Burton. A, te referi la cei din Turpinville... La Netley şi oamenii lui, la ţigani.

— Să le spunem doar ţiganilor, a propus Frigate. Lăsaţi-i pe cei care ne-au azvârlit pe Tom şi pe mine din lumile noastre. Nu merită să fie avertizaţi. Ar merita să...

— Îţi înţeleg sentimentele, a spus Burton, dar, într-un fel, ne sunt aliaţi. Snark, oricine ar fi ucigaşul, nu ne va ataca doar pe noi.

— De unde ştii? a întrebat Frigate.

— Nu ştiu, dar trebuie să-i anunţăm.

A încercat întâi să ia legătura cu Turpinville Deşi ecranul a fost activat, nu a primit răspuns, apoi au văzut doar o lumină difuză, de culoarca ambrei.

Burton era pe punctul de a lua legătura cu Netley, când Li Po a intervenit:

— Stai puţin, mi se pare că am zărit ceva.

— Ce anume? a întrebat Burton, privind printre gene, ca şi cum asta l-ar fi ajutat să vadă.

— Ceva întunecat. Mişcându-se.

Ceilalţi s-au strâns în jurul consolei. Şi ei au privit printre gene.

— Nu văd nimic, a spus Burton.

— Păi, nu ai ochii mei vultureşti, s-a lăudat Li Po, şi a arătat cu degetul. Uite! Nu vezi? E ceva întunecat, şi se deplasează, deşi foarte încet. Stai.

Brusc, Burton a reuşit să distingă o formă neclară, întunecată. Se umfla aproape pe nesimţite, parcă apropiindu-se în zbor lent, cu mare încetineală. După secunde bune, conturul a devenit ceva mai precis. Alice a scos un sunet de uimire.

— E un bărbat!

Burton a cerut Computerului să lumineze mai mult zona. Fluidul – sigur era un fluid, pentru că bărbatul plutea în el – s-a iluminat puţin. Au mai trecut câteva clipe, apoi au putut vedea faţa unui bărbat negru, cu ochii holbaţi şi cu gura căscată.

— Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat, a spus Burton, dar e vorba de ceva oribil. Ecranul pentru primirea mesajelor din exteriorul lumii lui Turpin se află în încăperea alăturată biroului său. Evident, e plină cu apă sau cu vreun lichid.

— Nu se poate! a vorbit Star Spoon.

— Ba da. Computerul poate face aproape orice.

— Încearcă la Netley, a propus Frigate.

Burton a încercat să ia legătură. De astă dată, ecranul le-a arătat un lichid ceva mai limpede. Nu puteau vedea prea departe prin el, dar au distins o formă umbrită ce semăna cu o canapea. În apropierea acesteia era un obiect negricios, prea neclar pentru a fi identificat. Însă plutea. Putea fi o sticlă din plastic, parţial plină, probabil, de aceea era ţinută la suprafaţă de aerul din ea.

— Evident, alt potop, a spus Burton.

— Întreabă Computerul, poate ştie ce s-a petrecut, l-a îndemnat Frigate.

Burton s-a uitat urât la el.

— Nu fi nătărău. Cine a făcut aşa ceva sigur a dat instrucţiuni Computerului să nu ne răspundă.

— N-ai cum să ştii. Poate că lui Snark nici nu-i pasă. Poate că vrea să aflăm. În orice caz, dacă şi-a închipuit că vom muri cu toţii, şi nu ar mai exista nimeni care să pună întrebări, de ce ar voi să ascundă ceva?

— Totul e posibil. Îmi pare rău de remarcă.

Burton a întrebat Computerul dacă făcuse înregistrări ale evenimentelor petrecute recent în Turpinville şi în lumea lui Frigate. Acesta a răspus afirmativ. Burton a cerut să ruleze imagini din Turpinville, începând cu momentul în care lichidul începuse să invadeze acea lume.

Crezuseră că singurele transmisiuni audio-video din interiorul lumilor se făceau prin Computerele instalate în acele lumi, acestea fiind conectate prin cabluri la podelele lumilor. Însă Snark, necunoscutul, găsise o modalitate de a sparge acea barieră video-audio. Zone selectate ale peretelui lumii fuseseră transformate în ecrane, iar Burton şi companionii săi au văzut diluviul de sus, aşa cum l-ar fi văzut o pasăre.

Au urmărit cum apele fântânilor, fluviului, mlaştinilor şi ale lacurilor au fost înlocuite de lichidul de culoarea ambrei. Care, a spus Computerul drept răspuns la întrebarea lui Burton, era bourbon.

— Bourbon? s-a mirat Burton şi a cerut Computerului să repete afirmaţia.

Era, într-adevăr, bourbon.

Prin orificiile pentru diferitele surse de apă se turnase băutură cu presiune mare. Jeturile fântânilor ţâşniseră până când aproape atinseseră tavanul încăperii de dimensiuni gigantice, iar fluviul şi lacurile, dar şi mlaştinile, scuipaseră cu repeziciune cantităţi uriaşe de whisky.

— Nici nu mă îndoiesc, a murmurat Burton, era cel mai bun bourbon.

Cetăţenii din Turpinville intraseră în panică, dar, după câteva minute, folosiseră toate mijloacele de transport ca să iasă de acolo. Lovindu-se, înjunghiindu-se şi împuşcându-se unii pe alţii, se bătuseră pentru a pune mâna pe cele o sută de scaune zburătoare existente.

Cei rămaşi se luptaseră pentru automobile, motociclete, cai şi căruţe. Se îngrămădiseră în tren şi se urcaseră până şi pe acoperişurile automobilelor. Cei ce avuseseră scaune ajunseseră repede la ieşire, descoperind însă că nu puteau deschide uşa. Cei porniţi pe jos şi cu vehicule terestre se

înecaseră înainte de a ajunge la ieşire.

Dacă nu s-ar fi lăsat cuprinşi de panică, oamenii ar fi putut produce scaune zburătoare cu ajutorul convertoarelor energie-materie, pornind apoi spre ieşire. Unde ar fi descoperit că toate eforturile fuseseră zadarnice.

Deşi băutura năvălise cu repeziciune, avusese de umplut un volum enorm, iar nivelul ajunsese doar la un sfert din înălţimea pereţilor. Oamenii aflaţi în scaune zburaseră spre tavan, dar fuseseră copleşiţi de vapori ori muriseră din lipsa oxigenului. Se putea ca unii să mai fie în viaţă, dar nu aveau cum să mai reziste multă vreme. Deşi nivelul rămăsese acelaşi, nici nu era nevoie să mai crească pentru a-şi îndeplini menirea.

— Ce moarte! a spus Burton, şi s-a uitat la feţele palide ale celor din jur. Cred c-ar fi bine să încercăm legătura şi cu lumea lui Netley.

Acolo se petrecuse acelaşi lucru, cu deosebirea că băutura era gin. Din cel mai bun, desigur.

Burton anticipase că oamenilor care muriseră în ambele lumi li se va refuza de către Computer dreptul de resuscitare, şi nu se înşelase defel. Ţiganii călătoriseră pe un coridor ce ducea către puţul *wathanilor* – pesemne voiau să îi vadă –, când un robot mare pe roţi apăruse pe neaşteptate şi-i străpunsese cu fascicule de raze. Zece minute mai târziu, alţi roboţi curăţaseră sângele de pe podea şi căraseră cadavrele pe care convertoarele le transformaseră apoi în cenuşă.

— Înseamnă că n-am mai rămas în viaţă decât noi, a constatat Burton. Şapte, dacă-l punem la socoteală şi pe Snark. Numai că...

— Numai că? a întrebat Alice, după o lungă tăcere.

El nu i-a răspuns. Se gândea că ucigaşul ar fi putut să-i lichideze mult mai uşor dacă el – sau ea – ar fi inundat lumea lui Alice. De ce apelase la mijloace diferite? Dar din dorinţa macabră de a se distra, folosind androizii exotici împotriva lor, creaturile fermecătoare din două cărţi fantastice pentru copii, care deveniseră brusc monştri însetaţi de sânge?

I se părea mai probabil ca ucigaşul să fi făcut o excepţie, deoarece el sau ea îi fusese oaspete. Şi dorise să-şi vadă duşmanii, oameni pe care trebuie că-i urâse profund, ucişi în modul cel mai sângeros.

Iar oaspetele făcuse asemenea aranjamente programând androizii să îi cruţe viaţa.

Îi cunoştea prea bine pe Alice, Peter Frigate şi pe Li Po ca să îi bănuiască. În acest caz, rămâneau ceilalţi doi. William Gull, care pretindea că se schimbase, devenind foarte religios, dar ucisese cândva cinci femei. Şi Star Spoon care, totuşi, nu avea nici un motiv, din câte ştia el.

Dar Gull nu se afla în Turn de suficientă vreme ca să înveţe a folosi Computerul cu priceperea, ba nu, cu ingeniozitatea dovedită de ucigaş.

Star Spoon studiase îndelung şi sârguincios modul de lucru cu Computerul, dar ar fi fost capabilă ca într-o perioadă de timp relativ scurtă să acumuleze cunoştinţe pe care nu le posedau cei care folosiseră Computerul mai multă vreme?

Poate exista un al doilea Snark.

Dacă aşa stăteau lucrurile, însemna că erau la cheremul lui.

Totuşi, era posibil ca unul dintre ei să fi înţeles profund potenţialul deţinut de Computer şi învăţase cum să comită toate acele crime.

Dar de ce să fi vrut?

S-a ridicat de la consolă.

— Trebuie să derulăm memoria tuturor pe perioada ultimelor şase săptămâni.

— Sunt prea obosit, a spus Frigate.

Şi Alice, Gull şi Star Spoon au susţinut că ajunseseră la epuizare.

— Să facem asta mâine, după ce ne odihnim, a propus Alice.

— Oricum, e o pierdere de vreme, a vorbit Star Spoon. Responsabilul pentru asta, şi a făcut un gest vag cu mâna, o fi instalat amintiri false.

— Da, ştiu. Dar trebuie să procedăm astfel.

Au mai rămas o oră, comunicând fraze scurte şi banale, presărate de pauze lungi şi apăsătoare. În cele din urmă, Frigate a spus că ar fi vrut să mănânce ceva. Ceilalţi au fost de acord să încerce, şi au mâncat mai mult decât s-ar fi aşteptat. Au băut de asemenea mai mult decât s-ar fi cuvenit şi au devenit mai animaţi, dacă nu chiar nepăsători. Burton le-a vorbit despre ceva ce îl frământase încă de când intrase în casă.

— Inamicul nostru a închis ieşirile din lumile lui Turpin şi Netley. Ar putea face acelaşi lucru şi în cazul acestui loc. Cum nu a reuşit să ne ucidă pe toţi cu ajutorul androizilor, s-ar putea să apeleze la metoda foarte eficientă de a ne îneca. Ar fi preferabil să plecăm de aici şi să ne instalăm într-un apartament.

Au discutat îndelung pe această temă. În cele din urmă, la sugestia lui Burton, Alice a dat ordin ca uşa spre zona centrală să se deschidă. Ecranul le-a arătat că funcţiona.

— Dar asta nu înseamnă că Snark nu ar putea să o închidă oricând doreşte.

— Atunci, să ieşim de aici, a spus Frigate. Necazul e... ce l-ar putea împiedica pe Snark să închidă uşa apartamentului?

— Nu ştiu, a recunoscut Burton. Măcar nu ne poate îneca.

Au pus convertorul energie-materie să le facă scaune, după care au zburat pe deasupra lumii întunecate şi pe sub simularea de lună plină. Nimeni nu a scos o vorbă despre cadavrele de pe câmpul de bătălie. Nu vor avea timp să se ocupe de ele, ciorile, vulturii şi şoimii le vor descărna. Până la întoarcerea lor, în caz că se va întâmpla, vor mai găsi doar oase.

După încă un păhărel de noapte bună, s-au retras în dormitoarele separate din cadrul apartamentului, mai puţin Burton şi Star Spoon. Ea s-a strecurat în pat imediat şi i-a spus „Noapte bună, Dick”, după care a şi adormit. S-a culcat şi el câteva minute mai târziu şi, în ciuda temerilor, a adormit pe dată. S-a trezit patru ore mai târziu, insomnia de care suferise toată viaţa prinzându-l din nou în ghearele

ei, precum Bătrânul Mării[18]. Femeia dormea pe o parte, cu spatele la el şi sforăia delicat. S-a dat jos din pat, a îmbrăcat o robă, s-a dus în camera de zi şi a comandat o cană mare de cafea. După ce aceasta i-a alungat oarecum starea de oboseală, s-a apucat de lucru la consola Computerului. Cinci ore mai târziu, introdusese toate interdicţiile şi priorităţile pe care le putea concepe pentru a-i proteja pe toţi cei din apartament. Era sigur, totuşi, că mai existau şi altele. Va trebui să-şi întrebe camarazii pentru a mai adăuga interdicţii la lista lui.

„Trebuia să fac asta demult”, a gândit el.

A hotărât să nu mai aştepte până când se vor trezi şi ceilalţi ca să vină la micul dejun. Obosiţi cum erau, puteau dormi şi până la amiază. A început să verifice coridoarele, pentru că, la ora aceea, nu găsise altceva de făcut. A pornit din partea de sus a Turnului, unde se afla hangarul, a trecut pe la etajul întâi, apoi la al doilea. Asta i-a răpit puţin timp, deoarece a constatat dintr-o privire că zona circulară era pustie, nu se vedea nici un semn de viaţă, cu excepţia animalelor din micile lumi.

Scanarea a trecut la nivelul şaizeci şi a gonit în susul şi-n josul coridoarelor, dar şi în camerele aflate de-a lungul lor. A ajuns la un coridor al cărui perete interior alcătuia o latură a puţului în care se aflau *wathanii*. De acolo, ştia el, orice observator putea vedea suprafaţa masei lor.

Brusc, a strigat:

— Stop!

S-a uitat fix la peretele curbat şi transparent al puţului.

Entităţile frumoase, strălucitoare, multicolore, care se umflau, se strângeau şi se învârtejeau, şi se numeau *wathani* dispăruseră. Puţul era pustiu şi întunecat.

34

[18] Personaj din *O mie şi una de nopţi,* care s-a urcat în spinarea lui Sindbad Marinarul şi nu a fost dat jos de acolo decât după ce a fost îmbătat cu vin (n. tr.).

Peter Frigate a intrat primul în încăpere. Oprindu-se, s-a uitat la Burton, la pistolul cu fascicul de pe masă şi la uşa întredeschisă spre coridor.

— Ce se petrece?

Li Po a sosit exact când Burton deschisese gura ca să-i răspundă.

— Mai întâi bea nişte cafea, Pete.

— Ce mai faci, Dick, l-a întrebat chinezul.

— Am stat treaz mai toată noaptea. Am lucrat.

Şi Li Po a aruncat priviri spre pistol şi uşă. A ridicat din sprâncene, dar nu a făcut nici un comentariu. După ce şi-a turnat cafea dintr-un vas de pe masă, a zis:

— Arăţi groaznic. Ai cearcăne la ochi... parcă ai fi un raton în călduri. Ce-ai făcut?

— Mă simt mai mult decât groaznic, a spus Burton rar. Mă simt... tu cum te-ai simţi dacă ai şti că se apropie sfârşitul lumii? Ori poate-ar trebui să spun că lumea s-a sfârşit – practic, aşa este.

Frigate a băut toată cafeaua din ceaşcă fără să tresară.

— Sfârşitul lumii se petrece tot timpul.

Burton nu şi-a dat seama ce insinua, şi nici nu s-a gândit că merita să afle. În orice caz, cuvintele lui Frigate erau doar un mijloc de a amâna vestea proastă.

— La ce te referi? a întrebat Li Po, după ce a sorbit din cafea.

— Poate ar trebui să aştept până vine toată lumea. N-aş vrea să mă repet.

— Lasă asta, l-a îndemnat Frigate. Să auzim.

Burton le-a spus că sala cu *wathani* era goală.

Li Po şi Frigate au pălit, dar nu au scos o vorbă.

— Apoi am verificat evidenţele privind trupurile. M-am silit, pentru că nu voiam să ştiu ce se întâmplase cu ele, deşi, desigur, bănuiam deja. Dar trebuia, aşa că...

— Şi, ele... ele... s-a bâlbâit Frigate, gata să se sufoce.

— Toate au fost şterse. Mai mult de treizeci şi cinci de miliarde şase sute patruzeci şi şase de milioane. Fără nici o excepţie. Toate. Şi, de când am făcut constatarea, nu a mai sosit nici un *wathan*.

Li Po s-a aşezat.

— Am trecut prin prea multe şocuri în ultima vreme.

După un timp, Frigate a zis:

— Aşadar, când vom muri, va fi pentru ultima oară.

— Întocmai.

După o altă tăcere apăsătoare – doar o catastrofă inimaginabilă ar fi reuşit să-l amuţească pe Li Po atât de mult timp, a gândit Burton –, Frigate şi-a turnat brandy în cana pe jumătate plină cu cafea şi a golit dintr-o înghiţitură lichidul aburind. Li Po arăta de parcă ar fi vrut să procedeze la fel, a dat să se ridice, a clătinat din cap, după care s-a lăsat moale pe scaun. Era prima oară când Burton îl vedea refuzând ceva de băut.

Băutura l-a ajutat pe american să-şi mai recapete culoarea în obraji. A mai băut ceva, de data asta sec.

— Snark a avut prioritate asupra acelei funcţii automate... Cum adică, de acum înainte nu se mai înregistrează nici un trup.

— Exact.

— Dar dacă noi supravieţuim până când ajung cei de pe Lumea Grădină aici, am putea fi reînregistraţi. Altfel ne pierdem şi noi şansele la nemurire.

— Bineînţeles. Dar când vor sosi, timpul nostru se va fi încheiat. Dacă nu suntem pregătiţi să Continuăm, evidenţele privind trupurile noastre vor fi şterse. Iar dacă nu suntem gata, vom fi şi noi şterşi.

S-a ridicat ca să-şi mai toarne cafea, s-a uitat la sticla de brandy şi a decis să nu bea.

— Am întrebat imediat Computerul. Am rămas şocat, desigur, şi m-am blestemat, am ridicat glasul împotriva sorţii, dacă vreţi să ştiţi, pentru că, imediat ce ne-am întors de la Alice, am dat comandă Computerului să refuze ştergerea oricăror evidenţe. Am încercat să împiedic asta. Dar era prea târziu. Nu am ştiut atunci, deoarece idiotul de Computer nu m-a anunţat, că instrucţiunile mele veneau prea târziu. Ar fi trebuit, numai că Snark îi dăduse instrucţiuni să nu afişeze aceste date decât dacă i se cer.

— Ne-am lăsat duşi de curent, şi am intervenit cu

întârziere, a spus Frigate pe un ton resemnat. Uneori... mă întreb dacă nu cumva Snark a pus Computerul să transmită vreun fel de câmp de suprimare nervoasă, ceva care să ne blocheze inteligenţa.

— Nu cred. Ne-am făcut de lucru cu jucăriile... ca nişte copii. Cu toate astea, a spus Burton şi a ridicat un şerveţel, scoţând la iveală o biluţă galbenă, de mărimea unei afine – cât voi aţi dormit, eu am fost ocupat. Sfera asta înregistrează un corp. Am pus Computerul să-mi reproducă una. Acum e goală, dar am vrut să văd cum arată. Şi, ţinând-o în mână, am ajuns să descopăr ceva... o teorie, dar e singura explicaţie raţională pe care am reuşit să o găsesc. Cu alte cuvinte, cum de-a putut Snark să pătrundă în lumea lui Alice, a lui Turpin şi a voastră... a lui Netley... şi să pună în mişcare acţiuni ce nu se puteau realiza din afara acelor lumi?

O clipă mai apoi, în cameră a intrat Alice. Burton a trebuit să repete povestea şi să aştepte ca ea să-şi revină îndeajuns, cât să poată asculta continuarea.

— În primul rând, nu cred că a fost Snark. Adică nu cred că există vreun Etic ascuns în Turn. Nur l-a eliminat, deşi nu putem fi totuşi perfect siguri. Dar crimele din lumile mici au fost comise de către unul dintre noi. De unul dintre supravieţuitori.

Li Po a sărit ca ars de pe scaun şi, tremurând, a zis:

— Gull! Ori Star Spoon! Dar de ce?

Burton a dat aprobator din cap.

— S-ar putea ca Gull să fi redevenit un ucigaş, dar ar fi trebuit să înnebunească pentru a face aşa ceva. Star Spoon? Şi ea ar fi trebuit să fie nebună. Dacă aşa stau lucrurile, şi el, şi ea au reuşit să ne păcălească. Dar să vă spun care e teoria mea.

— Întâi, şi vă rog să mă iertaţi că intervin, a spus Frigate, trebuie să avem în vedere că autorul nu e nici Gull, nici Star Spoon. Dacă ucigaşul este cineva pe care încă nu l-am văzut? La urma urmelor, Williams i-a ridicat din morţi pe Gull şi pe ceilalţi implicaţi în crimele legate de cazul Jack Spintecătorul. Şi mai sunt ţiganii. Nu ştim cine i-a

resuscitat, dar cred că Williams, probabil în glumă, ori ca să ne sfideze. Ori poate altcineva. În orice caz, după mine, cineva a resuscitat o persoană care este nebună şi distructivă, iar aceasta este cel de-al doilea Snark.

— I-am cerut Computerului să scaneze Turnul în căutarea altor oameni. Mi-a raportat că nu a găsit pe nimeni. Am cerut o verificare a tuturor celor resuscitaţi, iar numărul lor corespunde cu cel rezultat din calculele mele. Cu toate astea, Computerul ar putea prezenta doar date conform instrucţiunilor primite de la cineva.

Frigate şi-a azvârlit braţele în aer.

— Nimic nu e sigur!

— Nici n-a fost vreodată. Totuşi, cred că nu trebuie să avem în vedere un terţ.

A ridicat sfera în sus.

— Uitaţi cum cred că a procedat… el sau ea.

După părerea lui Burton, ucigaşul comandase efectuarea unor înregistrări corporale într-un convertor energie-materie.

— Nimeni nu a împiedicat această acţiune, decât atunci când i-am cerut Computerului să nu permită, dar era prea târziu. Fapta se comisese.

Lui Snark, sau celui de-al doilea Snark, cum s-ar spune, i se oferise posibilitatea de a pătrunde în lumile lui Turpin, Frigate şi Alice. Pesemne că în toate lumile şi în câteva dintre apartamente.

— Acolo, Snark a pus sfere de înregistrare în convertoarele care erau mai izolate, şi se foloseau rareori sau deloc. Şi Snark a continuat să le ascundă în locuri unde putea avea acces imediat şi probabil că le-a purtat cu sine, în îmbrăcăminte.

Apoi Snark s-a sinucis într-un apartament neocupat, fără să afle nimeni. Prin înţelegere prealabilă cu Computerul, Snark a fost resuscitat într-un convertor din interiorul unei lumi. Convertorul în care a murit Snark a dezintegrat apoi cadavrul. Snark nu voia ca el să fie găsit de cineva, deşi probabilitatea era redusă.

După ce a pătruns în lumea lui Alice, Snark II a făcut ce-şi

propusese. Androizii au fost programaţi verbal când se aflau departe de Alice şi Maglenna, ori poate au fost programaţi înainte de apariţia lui Maglenna. Cum Snark trebuia să păstreze secretul asupra acestui proces, fără îndoială că a avut nevoie de câteva săptămâni ca să-l încheie. Însă inundarea celor două lumi a fost ordonată din afară. Eticii au crezut că erau absolut intangibili când se aflau în lumile lor private. Sigur, nu ţineau la măsurile de securitate nici pe jumătate faţă de noi, întrucât credeau că Turnul este o fortăreaţă inexpugnabilă. Ştiau că unul dintre ei trăda, dar nu puteau accepta nicicum ideea că acesta le-ar putea periclita existenţa. Însă o persoană ingenioasă putea inunda micile lor lumi dând ordin ca lichidul să pătrundă înăuntru până umplea tot spaţiul sau până când cei dinăuntru se înecau.

— O fi adevărat, a spus Alice, dar cum a putut Snark închide uşile celor două lumi? Şi cum vedea ce se petrece în acele lumi când a început inundaţia? Computerul avea comenzi să deschidă uşa doar când se folosea codul şi el nu transmitea imagini sau alte comunicări decât conform instrucţiunilor primite de la locatari. Nimeni nu putea avea prioritate faţă de acestea.

— Dar ele puteau fi ignorate prin diferite mijloace. Snark a făcut camere de filmare în lumile în care intrase prin intermediul sferelor de înregistrare, a dus camerele până în tavane şi le-a fixat acolo. Să ne înţelegem, Computerul a primit instrucţiuni să nu transmită frecvenţe de undă prin circuitele din pereţi decât pe anumite canale, dar Computerul a interpretat aceste instrucţiuni literal. Avea ordin să transmită frecvenţele prin circuitele din pereţi către convertoare şi auxiliarele Computerelor, precum şi către dispozitivele de comunicare. El nu a făcut distincţie între Computerele instalate şi autorizate de Etici şi cele instalate ulterior. Presupun că adăugirile au fost autorizate.

— Dar uşile? a întrebat Alice.

Snark a etanşat uşile la exterior cu o substanţă care s-a întărit, şi astfel a opus rezistenţă mecanismelor de deschidere a uşilor, care se rabatează spre exterior. Asta

însemna că etanşase uşile în timp ce petrecerea lui Alice era în plină desfăşurare. Snark se sinucisese, fusese resuscitat/ă într-un apartament, iar apoi se deplasase rapid cu un scaun zburător către zona centrală şi aplicase substanţa la uşile celor două lumi. Apoi a dat comandă ca sistemul de alimentare cu lichide să transforme totul în bourbon şi gin şi a declanşat potopul. După care, s-a sinucis din nou, a fost resuscitat/ă într-un apartament şi a revenit în lumea lui Alice ca oaspete. Acolo, a aşteptat până când androizii au declanşat atacul, aşa cum se stabilise. În timpul atacului, s-a asigurat că nu va suferi vătămări din partea androzilor. Planurile lui/ei nu reuşiseră perfect, însă nu s-a pierdut cu firea. Mai existau şi alte posibilităţi.

Li Po a spus:

— Doar cei care au participat la petrecere ar putea fi bănuiţi! Aşadar... Gull sau Star Spoon!

— Nu neapărat, a spus Frigate. Snark putea fi şi altcineva, dacă acea persoană ar fi avut posibilitatea de a pătrunde în acele lumi. Trebuia să fie cineva dintre cei resuscitaţi, cineva cunoscut. Ar putea fi oricine. La o adică, nu am văzut toate trupurile din lumea lui Turpin, a lui Netley sau... a mea. Trebuie să vedem cine lipseşte.

— Întâi, însă o să îi luăm la întrebări pe Gull şi pe Star Spoon, a spus Burton.

Dacă unul dintre ei dovedea o inteligenţă atât de infernală, nu se putea să fi anticipat că unul dintre ceilalţi era la fel de deştept ca Sherlock Holmes, ca să reducă numărul suspecţilor la doi?

Dacă aşa se prezenta situaţia, Snark ştia că identitatea sa avea să fie dezvăluită curând.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile lui Burton, Li Po a spus:

— Aşa se explică prezenţa pistolului cu fascicul pe masă? Eşti pregătit pentru a-l primi pe Snark?

— Da. Dacă vreunul dintre ei apare pe uşă purtând vreo armă în mână, nu voi fi luat prin surprindere.

— Mi se pare, a spus Alice, că e... adică unul dintre ei, s-ar putea sinucide... pentru a fi resuscitat în altă parte. Ce l-ar împiedica pe Snark să intre pe acolo? a întrebat ea, şi a

făcut semn către uşa deschisă către coridor.

— A, de aceea e vorba. Păi, vezi tu, am copiat modul de acţiune al ucigaşului. Azi dimineaţă am sigilat uşile de la camerele lui Gull şi Star Spoon.

Burton nu a mai trebuit să spună ce se va întâmpla. Cel vinovat va reuşi să iasă, şi nu va trece multă vreme până ca acesta să ştie şi de ce. Singura cale de scăpare era aceea aleasă mereu de Snark. Sinuciderea, urmată de resuscitarea în altă parte.

— Dar dacă Snark se va preface că este nevinovat, cerându-ne să îi dăm drumul din cameră? a întrebat Frigate.

— Nu le dăm drumul. Mai devreme sau mai târziu, Snark va pleca de acolo.

Emoţia pricinuită de aceste raţionamente îi făcuse să facă uitat şocul provocat de descoperirea că *wathanii* dispăruseră şi că evidenţele fuseseră şterse. Nu se concentrau asupra ideii paralizante că vor pieri pentru vecie data următoare când vor muri. Ori că oamenii încă în viaţă în Valea Fluviului nu vor mai fi resuscitaţi după moarte. Ori că suferiseră în van ca să ajungă acolo.

Nu, s-a gândit el. Nu era zadarnic, nu însemna o pierdere de vreme. Am trăit mult mai mult decât ne-am închipuit înainte de a fi murit pe Pământ. Ne-au fost restituite trupurile tinere şi am luptat şi iubit cu toată vigoarea tinereţii şi sănătăţii perfecte. Am trăit aprig, am fost activi şi ne-am străduit din răsputeri să ne atingem scopurile. A meritat. Iar dacă reuşim să trăim până la sosirea celor de pe Lumea Grădină, noi… ba nu. Această fază a proiectului se va încheia, iar noi trebuie să murim ca să facem loc pentru resuscitaţii din cadrul următorului proiect.

Are să-şi facă griji la momentul potrivit. Acum însă singurul lucru important era Snark.

— S-a activat un ecran, a anunţat Frigate.

Burton s-a ridicat şi a mers la consola din colţ.

Pe ecran a apărut Gull. Văzându-l pe Burton, a zis:

— Bună dimineaţa! Nu ştiu ce s-a întâmplat, dar uşa nu vrea să se deschidă.

— Ciudat. Ai întrebat Computerul de ce?

— Sigur, dar spune că nu ştie.

— Vom vedea ce se poate face. Până atunci, ai grijă să nu mori de foame. Cere-ţi micul dejun, şi noi vom investiga.

După ce ecranul s-a stins, Burton a cerut activarea ecranului din dormitorul său. A înfăţişat încăperea imediat – Burton fusese aproape convins că legătura se întrerupsese – şi a văzut că patul era gol. Star Spoon nu se vedea, dar putea fi la baie. A verificat dacă vocea lui se transmite în încăpere şi a strigat-o. Deşi i-a repetat numele de câteva ori, nu a primit răspuns.

— A plecat.

— Dar unde-i este trupul? a întrebat Frigate.

— Nu ştiu. Trebuie să descoperim.

S-au dus până în holul dormitorului, înarmaţi cu pistoale cu fascicul. Burton şi Li Po le-au folosit ca să ardă substanţa de etanşare. Cum fumul avea un miros astringent, care i-a făcut să tuşească, au trebuit să încetinească procesul de ardere ca să permită sistemului de aer condiţionat să elimine fumul. După ce şi ultimele bucăţi din substanţa violetă au dispărut, Burton a rostit codul, iar uşa s-a deschis. Precaut, a intrat primul, cu pistolul pregătit. Nu au găsit pe nimeni în dormitor sau baie.

— Cred că s-a sinucis intrând în convertor şi incinerându-şi trupul, a spus Frigate.

— Asta i-ar face dispariţia şi mai misterioasă, a vorbit Burton. Mă-ntreb unde o fi acum.

— Nu pari surprins, Dick, a remarcat Alice.

— Nu. Eram aproape convins că Gull nu a avut suficient timp să înveţe modul de lucru cu Computerul ca să realizeze tot ce a făcut Snark.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a exclamat Frigate. De ce ar face ea aşa ceva? Ce are împotriva noastră? Cred că ne urăşte cumplit! Pe toţi! De ce?

— Cred că a fost mereu foarte tristă, indiferent de veselia pe care a arborat-o, a spus Li Po. A avut o viaţă nefericită, multe necazuri, oricum, atât de multe, încât îşi închipuie că viaţa ei a fost rea, prea oribilă ca să o mai îndure. A suferit

enorm, a fost violată şi s-a abuzat de ea, iar violenţele la care a supus-o Dunaway au umplut paharul. Cred că – deşi s-ar putea să mă înşel, dar mă-ndoiesc de asta – ea a decis că ar fi mai bine să murim cu toţii. Cu alte cuvinte, *tuturor* ne-ar sta mai bine morţi. Mi-a spus odată că îi părea rău că noi fuseserăm resuscitaţi, că era cumplit că nu ne puteam găsi refugiu măcar în moarte. Ţie ţi-a spus vreodată aşa ceva?

— De câteva ori.

— Trebuie să fie vorba de ceva mai mult, a spus Frigate. Dacă voia să moară pentru totdeauna, nu era nevoie decât să şteargă evidenţele proprii.

— Nu e sănătoasă la minte, a precizat Burton. Pesemne i-a intrat în cap că ne face tuturor un serviciu, asigurându-se că nu vom suferi aşa de mult ca ea. De asemenea, îmi închipui că doreşte să se asigure că oamenii care i-au făcut pe alţii să sufere nu vor mai face asta.

Era îngrozit, mai cutremurat de faptele ei decât de orice altă experienţă prin care trecuse. Dar nu o detesta. Deşi ea comisese cel mai mare păcat din lume, păcat irevocabil şi de neiertat, Burton nu era în stare să urască pe cineva suferind şi dement. Îi era milă de ea. Întristat chiar. Dar trebuia să o ucidă. Nimeni nu putea să-şi afle liniştea decât dacă ea dispărea, şi el îi va face un serviciu de nepreţuit scutind-o de alte suferinţe şi nenorociri.

Era convins că ea plănuise să-şi pună capăt vieţii, dar abia după ce toţi cei rămaşi în Turn vor muri. Burton a presupus că ea ar fi dorit să îi distrugă şi pe cei din Valea Fluviului, dar nu avea cum. Star Spoon trebuia să fie mulţumită ştiind că, în cele din urmă, ei vor muri.

35

— Prostii!

— Poftim? s-a mirat Alice.

— Nu avem nici cea mai vagă idee ce se petrece în mintea aceea sucită. Nici nu contează dacă ştim ori nu.

Important este să o oprim.

Brusc, s-a auzit un ţiuit. Burton a tresărit, cu toate că aştepta acel sunet, şi s-a dus la consolă. Pe ecran a apărut planul unui etaj al Turnului şi un punct luminos de mici dimensiuni, dar strălucitor, care se deplasa de-a lungul unuia dintre coridoare. Într-un colţ al ecranului scria: NIVEL 4, CORIDOR 10.

Ceilalţi s-au îngrămădit în spatele lui.

— Şi-acum, ce facem? a întrebat Frigate.

— Probabil a părăsit încăperea unde a fost resuscitată, a spus Burton. Pereţii camerei au fost vopsiţi, desigur, astfel încât imaginile din trecut să nu-i fie vizibile, şi, după părerea mea, Computerul prezintă trecutul doar când el poate fi văzut de subiect. Eu i-am cerut Computerului să-mi arate unde se află imaginile din trecutul ei. Fără îndoială că Star Spoon a dat instrucţiuni să nu dezvăluie prezenţa ei, când ne permite să scanăm coridoarele din apropierea locului în care se află. Însă ea nu poate să împiedice imaginile din trecutul ei să o însoţească de fiecare dată când îşi părăseşte camera.

— E inteligentă, a intervenit Li Po. Curând îşi va da seama că o urmăreşti prin intermediul imaginilor din trecut. Sigur îi va cere Computerului să îi arate imagini cu noi.

— Da, a confirmat Burton, dar acela care o ia înaintea altuia şi îi dă primul instrucţiuni Computerului poate avea un avantaj. Eu i-am comunicat deja să nu arate unde sunt imaginile din trecutul nostru.

— O să-şi dea seama când Computerul nu i le va arăta, a spus Li Po. O va face să devină foarte prevăzătoare.

— Oricum ar fi prevăzătoare, a încuviinţat Burton. Pete, du-te şi îndepărtează substanţa de etanşare de la uşa lui Gull. Povesteşte-i ce s-a întâmplat şi dă-i un pistol. Avem nevoie de toată lumea.

Frigate nu prea avea chef să se ducă, dar a plecat imediat.

— Nu putem rămâne aici. Cât e deschisă, nu poate bloca uşa. Dar ar putea pune la cale ceva – de exemplu, vreun robot care să ne secere cu fascicule în momentul când am

scoate capul pe uşă –, de aceea nu vom rămâne aici.

Lumina oranj se oprise la un puţ, VC-A3-2.

— Asta duce spre coridorul nostru. Nu mai avem multă vreme la dispoziţie.

S-a ridicat de pe scaunul aflat la consolă şi a trecut prin uşa care ducea spre coridorul ce dădea spre dormitoare. Frigate tocmai terminase de topit substanţa de etanşare şi aştepta să se risipească fumul. Uşa camerei lui Gull s-a deschis, iar Burton a strigat:

— Spune-i să-şi ţină răsuflarea şi să vină imediat aici!

Ceilalţi s-au dus în dormitoarele lor ca să-şi ia armele şi baterii de rezervă. Burton a urmărit ecranul, în vreme ce restul aveau diverse lucruri de rezolvat. După ce au ajuns în camera principală, le-a spus ce trebuiau să facă. Gull era derutat şi nu ştia ce se întâmplase, pentru că Frigate nu avusese timp să-i spună decât o parte din adevăr. Cu toate acestea, a reacţionat imediat după ce Burton i-a transmis grăbit câteva instrucţiuni şi a dat fuga să le îndeplinească.

Apoi au părăsit cu toţii apartamentul, iar Burton a pus Computerul să închidă uşa. Apartamentul era la jumătatea coridorului, între cele două puţuri de lift. Când au plecat, Star Spoon se afla în apropierea intrării la puţul de la etajul patru, spre dreapta lor. S-au grăbit de-a lungul coridorului, către puţ, Alice rămânând în urma lor pentru a intra într-un apartament de pe partea dreaptă. Urma să se poziţioneze în zona întunecată din apropierea uşii, care va rămâne întredeschisă. De acolo, putea vedea intrarea în puţ, situată la circa o sută treizeci de metri.

Cei patru bărbaţi s-au despărţit când au ajuns la coridorul perpendicular cu cel pe care se aflau. Puţul liftului era în centrul coridorului transversal, şi la fiecare colţ existau intrânduri adânci, care să permită trecerea maşinăriilor mari. În puţ se putea intra din patru laturi. Li Po şi Gull au mers către dreapta, pe coridorul perpendicular, şi au ocupat poziţii înapoia unor uşi închise parţial, aflate la vreo treizeci de metri de puţ. Burton a continuat să meargă pe coridor şi a intrat într-o cameră care era la vreo treizeci de metri de puţ. Frigate trebuia să meargă spre stânga de la

intersecţie şi să se ascundă după o uşă la şaizeci de metri de puţ.

Când va ieşi din puţ la acest nivel, Star Spoon se va afla la mijloc între pistoalele celor cinci bărbaţi.

În camera în care intrase Burton era întuneric, singura lumină fiind licărul unui ecran de la o consolă. A urmărit pe el punctul oranj, aşteptând ca el să se deplaseze în puţ şi să urce spre etajul al treilea.

— Nu se grăbeşte defel, a mormăit. Oare ce face pe acolo? Încearcă să-şi imagineze toate capcanele posibile? Ori şi-a pierdut curajul?

În dimineaţa aceea, foarte devreme, Burton luase aproape cincizeci de kilograme de exploziv plastic din convertorul energie-materie. Folosind scaunul zburător pentru a se ridica la partea de sus a celor şapte puţuri de lift şi de-a lungul laturilor acestora, lucrând cu îndârjire, presase explozivul în jurul intrărilor în puţurile cele mai apropiate. Nu aşezase plasticul pe fundul intrărilor, deoarece Star Spoon îl putea vedea înainte de a ieşi. Până să iasă din puţ, chiar dacă ea vedea plasticul din lateral, nu va mai avea cum să scape. Siguranţele de proximitate vor declanşa explozia.

Se putea întâmpla ca tot efortul lui Burton să se dovedească inutil în cazul când ea ar alege un puţ mai îndepărtat. Dar dacă trecea prin apropierea unei deschideri minate, încă putea declanşa explozia.

S-a uitat de-a lungul coridorului şi prin deschizătura puţului. Apoi a aruncat din nou o privire la ecran. Ah! Punctul oranj urca de-a lungul liniilor ce indicau puţul în apropierea căruia aşteptau ei.

S-a ghemuit lângă uşă. Câteva secunde mai târziu, a apărut un vehicul transparent, în centrul căruia stătea aşezată Star Spoon. Rămânând suspendat în puţ, acesta s-a oprit, ceea ce i-a îngăduit lui Burton să vadă toate detaliile. Semăna mult cu scaunul blindat pe care îl confecţionase el, dar poseda fascicule de raze mult mai puternice.

A reuşit să vadă doar spatele lui Star Spoon, după care ea a întors capul şi a rămas astfel încât îi oferea un

semiprofil. Nu avea nici o expresie pe faţă.

Blindajul putea rezista o vreme razelor unui pistol cu fascicul folosit la putere maximă. Putea fi străpuns doar dacă raza era menţinută într-un singur punct câteva secunde. Dar Star Spoon făcea vehiculul să se mişte continuu.

Partea descurajantă era că în caz că o ucideau, avea să fie resuscitată în altă parte a Turnului. Orice victorie a inamicilor ei era o jumătate de victorie, iar pentru ea, un răgaz. Cu toate acestea, trebuiau să lupte şi să spere că o vor prinde înainte de a se sinucide sau de a fi ucisă. Ori să-i găsească sferele de evidenţă şi, în cele din urmă, ar ajunge în aceeaşi situaţie ca ei. Următoarea moarte va fi definitivă.

Burton se aşteptase ca ea să apară într-un vehicul blindat şi spera ca blindajul acestuia să absoarbă măcar o parte din şocul exploziei, astfel încât să o facă să-şi piardă cunoştinţa. După cum se prezentau lucrurile, Burton nu era sigur dacă nu cumva avea mai mult decât era nevoie pentru a-şi realiza scopul.

— Hai! Înaintează! Ce mai aştepţi?

În momentul când vehiculul se va deplasa din centrul puţului către deschidere, el va face un pas înapoi şi, apăsându-şi urechile cu palmele, se va lipi de perete, ca să evite undele de şoc directe. La fel vor proceda şi ceilalţi.

În cele din urmă, Star Spoon s-a hotărât. Se uitase de-a lungul coridorului, drept înainte şi văzuse că, în afară de una, toate uşile apartamentelor erau închise. Îşi va da seama că era uşa lui Burton şi, spera el, îşi va închipui că toţi cinci se ascundeau acolo. După ce a verificat coridorul care îl întretăia la unghi drept pe cel din faţa ei, Star Spoon a văzut că toate uşile de-a lungul acestuia stăteau deschise. Aşa arătau coridoarele aproape pretutindeni în Turn.

Mulţumit că ea se îndrepta spre ieşire, Burton s-a retras vreun metru din dreptul uşii. Apoi şi-a pierdut cunoştinţa, nici n-a auzit explozia.

Când şi-a revenit, simţurile lui bruscate încă nu îl ajutau pe deplin, tuşea din cauza fumului încins ce se vălătucea în

jurul lui. S-a aşezat în fund, proptindu-se de perete, şi a încercat să se ridice, dar nu a putut. Puterea îl părăsise cu totul, iar gândurile i se împrăştiaseră precum nişte oameni ieşiţi la un grătar la iarbă verde, în faţa cărora apare pe neaşteptate un urs. Când a reuşit să se ridice, a traversat camera cu paşi împleticiţi, şi a constatat că aerul se mai limpezise, semn că instalaţia de aer condiţionat aspirase o mare parte din fum. Ecranul încă licărea, înfăţişând punctul oranj pe coridor, undeva după un colţ. Şi-a dat seama că în acel loc erau poziţionaţi Li Po şi Gull.

Era totuşi bine că ştia cine era şi unde se aflau el şi ceilalţi. Cu toate acestea, abia se mişca.

— Trebuie să ajung acolo şi să o prind.

Buzele i se mişcaseră odată cu gândul, dar nu putea să-şi audă vocea, tot astfel cum nu avea cum să audă glasul propriu, şi al Isabelei, soţia lui de pe Pământ, din derularea trecutului său pe peretele din apropierea uşii.

Când a ajuns la uşă, era capabil să gândească suficient de limpede ca să-şi dea seama că se întâmplase ceva neplăcut. Explozia fusese mai violentă decât ar fi trebuit. Să fi calculat el greşit, ori se petrecuse ceva neprevăzut?

S-a uitat pe după uşă, şi-a dat seama că scăpase pistolul cu fascicule pe undeva, s-a întors să-l recupereze şi a revenit la uşă. Fumul rămăsese doar un văl subţire. A văzut fragmente din vehicul, azvârlite şi împrăştiate pe podea. Sfera fusese confecţionată dintr-un material casant. Explozivul ce fusese plasat în deschiderea cea mai apropiată de Burton explodase. Pesemne că o bucată din vehicul, ce zburase cu viteză prin deschizătură, activase siguranţa. Explozia suplimentară dublase efectul undelor de şoc, dar nu explica nici pe departe forţa violentă care îl făcuse să-şi piardă cunoştinţa.

Probabil că şi în vehicul se aflase o mare cantitate de exploziv, iar acesta explodase când se declanşase capcana pregătită de Burton. Ori poate era o coincidenţă că explozivii din vehicul explodaseră exact când acesta ieşise din puţ.

Manevrantul vehiculului fusese un android, o copie fidelă

a lui Star Spoon, care fusese trimis în avangardă, pentru a se sacrifica.

Burton continua să aibă dureri de cap. Avea impresia că gândurile lui se chinuiau să urce un deal abrupt, zbătându-se să ajungă pe culme, unde să se închege din nou şi să devină o forţă reală. Majoritatea lor urcaseră panta, dar încă nu se organizaseră suficient. De ce derularea trecutului o însoţise pe femeia falsă şi nu pe cea reală?

Treptat, şi-a dat seama că ea trimisese androidul în avangardă. Iar idiotul de Computer, identificând-o drept adevărata Star Spoon, trimisese derularea trecutului împreună cu ea. Apoi, adevărata femeie ieşise din bârlogul ei... pesemne că-şi ascunsese trăsăturile sub vreo glugă sau se mascase... şi urcase printr-un puţ care nu era minat.

Acum se vedea venind pe după colţul intersecţiei cu coridorul unde se aflau Li Po şi Gull. Aşa cum se aşteptase, se găsea în interiorul unui vehicul zburător blindat, un duplicat al celui în care apăruse androidul. Nu purta mască. Spre deosebire de android, faţa îi era expresivă, având un zâmbet diavolesc, dar îşi mişca buzele, pentru că vorbea singură.

Maşinăria a ajuns la mijlocul coridorului, puţin dincolo de pereţii puţului – Burton putea vedea prin deschizăturile acestora –, şi s-a oprit, după care a descris un sfert de întoarcere, astfel încât Star Spoon să se îndrepte cu faţa spre coridor. Ce se întâmplase cu Li Po şi Gull? Oare erau încă ameţiţi de explozie? Ori făcuseră greşeala prostească de a o ataca atunci când trecuse pe lângă ei? Nu avea cum să ştie, nu auzise nici un ţipăt.

Maşinăria, deplasându-se la aproape doi metri deasupra podelei, a ajuns la singura uşă închisă. S-a oprit şi a întors. Din locaşul aflat sub banchetă a ieşit o ţeavă, a trecut printr-o gaură din sferă şi a împroşcat un lichid violet. Burton simţea că procesele lui mentale se desfăşurau cu încetineală de melc, ar fi trebuit să recunoască pe dată acel lichid ca fiind o substanţă de etanşare. Îi bloca înăuntru pe oamenii despre care credea că se află în apartament. Ori, chiar dacă nu ar fi fost sigură că ei erau înăuntru, trebuia

oricum să desfăşoare acea operaţiune.

A văzut cum Alice a scos capul puţin pe după uşa întredeschisă. După ce a aruncat o privire, s-a retras cu repeziciune. Atentă să deplaseze vehiculul prin dreptul uşii de la apartamentul lui Burton, Star Spoon nu o observase.

Burton a remarcat o pată luminoasă pe perete, alături de Star Spoon. Aceea trebuia să fie expunerea memoriei ei. După ce androidul dispăruse în explozie, Computerul comutase imaginea pentru a o însoţi pe femeia reală. Acum, când se apropia să dea lovitura mortală, nu se sinchisea dacă ceilalţi ştiau unde se găsea. Poate chiar voia ca ei să ştie, în ideea că s-ar aventura afară, să o atace.

Având un pistol cu fascicul în mână, Li Po a făcut un pas în afară, apărând în câmpul vizual al lui Burton. Văzând-o pe Star Spoon, s-a retras în grabă. A fost norocos că Star Spoon nu-l observase nici pe el, nici imaginile din trecutul lui, căci acestea ar fi apărut pe peretele intrândului din faţa lui.

În stânga ei era montat un mic televizor. însemna că era în legătură cu Computerul, pe care îl folosea pentru a afla dacă cei cinci erau liberi şi, dacă aşa se prezenta situaţia, să le ştie poziţiile.

Lichidul violet se întărise deja pe deasupra uşii şi a zidului din jurul acesteia. Burton s-a aşteptat ca Star Spoon să întoarcă maşinăria, însă ea nu a făcut asta. În schimb, s-a apucat să repete procesul de etanşare. Evident, voia ca uşa să nu mai poată fi clintită din loc.

Burton mai avea un minut, poate două, până când ea va declanşa căutarea. S-a dus la convertorul energie-materie şi a dat instrucţiuni Computerului. Nu îl îngrijora ideea că Star Spoon ar putea intercepta comunicarea lui sau afla ceva despre activităţile sau poziţia lui în acele momente. Instruise Computerul cu mult timp în urmă să nu-i dezvăluie lui Star Spoon nimic despre sine sau camarazii lui. Ea putea scana toate camerele din Turn, dar camera lui nu îi va fi prezentată. Cu toate acestea, refuzul Computerului de a scana acea cameră îi sugera ei o informaţie indirectă, chiar dacă era falsă. Însemna că dacă nu era în camerele

scanate, Burton se afla într-una dintre celelalte camere.

A deschis convertorul, s-a aplecat şi a ridicat cu o mână o masă cenuşie de consistenţa aluatului, un kilogram jumătate de exploziv plastic. După ce l-a dus până la uşă şi l-a lăsat pe podea, s-a întors la convertor. A închis uşa acestuia; două secunde mai apoi, a deschis-o din nou. Siguranţa de proximitate apăruse pe platanul convertorului. Revenind la uşă, a introdus tija lungă de metal ce ieşea din cutia metalică de mici dimensiuni în mijlocul masei de explozibil.

A setat siguranţa prin comandă vocală şi a tras cu ochiul pe după uşă. Apoi a exclamat:

— O, Doamne!

Folosind probabil un detector de căldură şi sunete, Star Spoon stabilise că Alice se găsea în camera ei. Alice făcuse singurul lucru ce-i stătea în putinţă, închizând uşa cu comandă vocală. Iar acum, Star Spoon se apucase să o etanşeze.

Burton a sărit de după uşă, a ţintit cu pistolul, şi a văzut raza, o linie strălucitoare, de culoare stacojie, având diametrul de 6 milimetri, pornind din bulbul de la căpătui armei sale către partea laterală a sferei transparente. Dacă raza ar fi putut străpunge blindajul, ar fi trecut şi prin capul lui Star Spoon, în apropiere de urechea ei stângă. Însă în acea clipă blindajul s-a luminat, iar ea a văzut asta pe dată. A mişcat o manetă de pe tabloul de comandă, aflată lângă mâna dreaptă. Rotindu-se vehiculul s-a îndepărtat de uşă, s-a oprit şi a ţâşnit spre Burton.

36

S-a răsucit pe călcâie şi a alergat foarte aproape de perete, sperând că a doua uşă o va împiedica să-l vadă. Dacă evita să fie lovit, dacă ea ajungea în dreptul uşii la declanşarea exploziei, dacă el reuşea să ajungă înăuntru înainte ca explozia să spulbere totul... A vrut să se uite peste umăr pentru a aprecia viteza vehiculului ei. Poate

accelerase atât de mult, încât reuşea să treacă de uşă înainte de producerea exploziei. Însă nu-şi putea permite să privească în urmă, pentru că i-ar fi încetinit fuga şi, pe de altlă parte, nici nu ar fi putut schimba cu nimic ludrurile.

A prins marginea uşii şi s-a răsucit pe după ea cu atâta forţă, încât s-a izbit la umăr de stâlpul ei şi a fost aruncat în jurul propriei axe. Pe lângă uşă au trecut două raze sângerii. Pesemne că alte raze loviseră uşa.

„Nu mai contează, a gândit el. Am ajuns înăuntru.” Încă o undă de şoc l-a trântit la pământ, dar de această dată forţa ei a fost mai mică decât a primei explozii.

Rugându-se, s-a ridicat de la podea, ţinându-se de marginile uşii, şi s-a uitat pe după ea. Cum nu se produsese prea mult fum, a văzut clar vehiculul lipit de peretele aflat vizavi de uşă, unde fusese plasată încărcătura. Explozia îl azvârlise de-a curmezişul coridorului şi-l izbise de zid. Star Spoon îşi pierduse cunoştinţa. Burton a urmărit vehiculul recăpătându-şi viteza, hârşâindu-se de zidul de metal, după care s-a ciocnit de zidul de la următoarea intersecţie. Ajuns acolo, s-a blocat.

Având pistoalele pregătite, Li Po şi Frigate au venit în goană de după colţ şi s-au apropiat de Burton.

— Unde-s Alice şi Gull? a întrebat Frigate.

— N-avem timp de asta acum! Pete, pregăteşte seringa şi acul! Po, vino cu mine!

Frigate a scos seringa din cutia prinsă la centură. Cât Burton a ţinut pistolul cu fascicul nemişcat asupra unui punct de pe blindajul maşinăriei, chinezul a dat fuga în cea mai apropiată cameră să comande convertorului o scară şi două console pe care să se suie până pe maşină. Burton dorea să o prindă vie pe Star Spoon, dar spera că, în situaţia în care ea ar da semne că s-a trezit, gaura din blindaj va fi suficient de mare pentru a putea să o găurească şi pe femeie.

Din fericire, Li Po s-a întors foarte curând, astfel că au reuşit să distrugă încuietorile bocaportului cât ea a rămas nemişcată. Burton s-a târât înăuntru, a luat seringa de la Frigate, i-a făcut injecţia cu drog în braţ şi a folosit

comenzile pentru a aşeza vehiculul mai bine pe podea. Au transportat-o pe Star Spoon în cea mai apropiată cameră, au aşezat-o pe un pat, au dezbrăcat-o şi i-au percheziţionat hainele, după care au plasat-o în convertor astfel încât Computerul să-i poată examina sistemul nervos. A anunţat că avea creierul prea complex pentru a fi de android.

— S-ar părea că am pus mâna pe ea, a spus Burton. Doar că... dacă a anticipat posibilitatea asta şi a dat instrucţiuni Computerului să prezinte un raport fals? Asta ar însemna că e încă în viaţă prin labirintul de aici.

— Nu cred că ar fi avut în vedere şi o asemenea posibilitate, a vorbit Li Po. Trebuie să fi fost convinsă de invulnerabilitatea pe care i-o oferea vehiculul blindat. Trebuie să accepţi anumite lucruri din bună credinţă.

— Nu, eu nu sunt de acord.

Deşi s-a gândit că Li Po avea probabil dreptate, Burton dorea să cerceteze Turnul în amănunţime. Asta până când avea să fie sigur în privinţa lui Star Spoon.

Lăsându-l pe Frigate să o păzească, Burton şi Li Po au ars substanţa de etanşare de pe uşa lui Alice. Deşi nu intrase în panică, Alice a avut nevoie de un pahar sănătos de băutură ca să-şi domolească nervii. Se gândise că va rămâne întemniţată pe vecie, ori măcar pentru o perioadă ce i se va părea o veşnicie.

În drumul de întoarcere spre camera unde se găsea Star Spoon, au văzut trupul lui Gull zăcând cu faţa în sus pe podeaua coridorului. Li Po a spus că fusese surprins de o rază ţâşnită din vehicul, atunci când Star Spoon pornise în urmărirea lui Burton.

— Cred că a ieşit din cameră exact când eu am plonjat în încăperea mea, a spus Li Po. Nu înţeleg de ce. Înainte de a ne ocupa poziţiile, mi-a spus că nu era în stare să folosească arma. I se părea normal să ucidă androizi, pentru că nu erau fiinţe umane, dar nu putea ridica arma împotriva lui Star Spoon.

— Trebuia să ne spună şi să stea împreună cu Alice, a subliniat Burton.

— Cred că a ieşit pe coridor să o convingă să se predea

de bună voie, a adăugat Li Po. Era la fel de dement ca ea.

După ce s-au consultat, au ajuns la concluzia că ar fi fost un act de cruzime să o încuie pe Star Spoon într-o cameră cu speranţa că îi vor lecui nebunia. După ce au întrebat Computerul, au aflat că tehnicile criogenice ale Eticilor le depăşeau cu mult pe cele create pe Pământ. Putea fi îngheţată instantaneu fără să i se afecteze nici un ţesut, drept care au procedat astfel. Avea să rămână într-un congelator până la sosirea celor din Lumea Grădinii.

După o zi de odihnă, au început căutarea. Prima încăpere în care au intrat era aceea pe care o părăsise Star Spoon când pornise să îi ucidă pe toţi. Computerul nu a vrut să le dea poziţia, dar a pus imediat la dispoziţie evidenţele privind deplasarea luminii oranj pe planurile Turnului. Intrarea în camera de la etajul o sută şaisprezece – Eticii numărau etajele de sus în jos astfel că le-a fost uşor. Star Spoon nu închisese uşa, deoarece crezuse că doar ea va rămâne în viaţă după îndeplinirea misiunii pe care şi-o asumase.

Au intrat cu precauţie în camera extrem de spaţioasă, cu holuri plecând în două direcţii. Existau câte cinci camere pe fiecare hol, care nu au vrut să se deschidă la comanda lui Burton. Deşi nu putea pătrunde în ele, a reuşit să vadă înăuntru doar cerând Computerului imagini pe ecran. Curând şi-a dorit să nu fi fost atât de curios.

În fiecare încăpere era câte un prizonier. Singurul pe care l-a recunoscut a fost Dunaway, bărbatul care o violase pe Star Spoon în Turpinville. Ceilalţi erau trei chinezi, doi albi, un amerindian, doi negri şi un om de Neanderthal. Li Po îl cunoştea pe unul dintre chinezi.

— E Wang Chih Mao, un funcţionar mărunt al împăratului. L-am întâlnit o dată. Star Spoon mi-a povestit despre el. E cel care a violat-o când avea zece ani.

Patru dintre ei dondăneau ca nişte nebuni. Doi păreau să fie pe cale de a înebuni. Dunaway căzuse într-o stare vecină cu catalepsia. Cel de-al nouălea se ascundea sub pat şi nu a vrut să iasă când Burton l-a chemat afară prin intermediul ecranului.

Au urmărit imaginile din trecut, de pe tavanele, podelele şi pereţii încăperilor. Mereu, mereu, văzute prin ochii lui Star Spoon, violurile suferite se derulau pe ecrane mari, în culori pregnante şi cu volum sonor puternic. Bărbaţii puteau scăpa de ele doar în somn, care nu venea tocmai uşor, poate doar în starea de nebunie sau de moarte. Sinuciderea era aproape imposibilă. Erau goi puşcă şi nu aveau cum să confecţioneze ştreanguri din haine. Convertoarele din camere le ofereau doar pâine, carne fără os, şi legume. În afara paturilor, care constau doar dintr-un cadru şi o saltea, nu exista nici o piesă de mobilier. Băile aveau toaleta fără scaun şi un robinet pentru apă rece deasupra unei chiuvete mici. Nu aveau săpun, prosoape şi nici hârtie igienică.

Alice s-a cutremurat.

— S-a răzbunat. Oribil.

— Justiţie poetică, a spus Frigate. A reuşit totul datorită ştiinţei.

— Nu-i putem ajuta în nici un fel, a precizat Burton, decât dacă închidem convertoarele şi-i lăsăm să moară de foame.

Întrebat fiind, Computerul le-a spus că nu putea face asta fără aprobare din partea lui Star Spoon.

Cum nu au descoperit nimic revelator în dormitorul ei, s-au apucat să examineze zonele pe care Computerul refuza să le scaneze. Deşi au descoperit douăsprezece, nu au reuşit să pătrundă în aceste camere despre care ştiau că sunt încuiate sau aveau ziduri oarbe. După trei săptămâni de încercări, au renunţat. Mai aveau un loc de investigat, uriaşa cameră de pre-resuscitare, situată în subteran, unde Burton se trezise cu mulţi ani în urmă. Însă nu au putut pătrunde acolo.

— Nici Star Spoon nu a reuşit, a spus Burton.

Acum, după ce rezolvaseră cea mai importanţă problemă, trebuiau să se gândească la viitorul lor. Nu puteau ieşi din Turn, şi nici nu-şi puteau aduce iubiţi, iubite sau alţi camarazi. Erau trei bărbaţi şi o femeie care se voiau doar pe sine.

Anii ce îi aşteptau nu aveau să fie doar sumbri, a gândit

Burton. Viitorul îi apărea ca o Siberie a spiritului, o Eră Glaciară a emoţiilor. Era adevărat că ei patru se cunoşteau foarte bine de ani de zile şi trecuseră împreună prin multe dificultăţi, ajungând să conlucreze ca o echipă închegată – alta mai bună nici nu s-ar fi putut găsi – pentru a-şi atinge scopul. Acum se înţelegeau fără să se creeze între ei frecuşurile obişnuite între oamenii ce stau în contact prea apropiat şi frecvent, dar, în cele din urmă, aveau să se plictisească unul pe altul. Aveau nevoie de o comunitate mai numeroasă decât de patru persoane. Aveau nevoie de iubite şi de prieteni buni, dar şi de câte o persoană necunoscută.

„Nu numai cu pâine trăieşte omul”[19], spusese cândva un înţelept. Ar fi putut spune că nimeni nu trăieşte cu adevărat fără alţii, mulţi alţii, cu care să poată discuta.

Până la sosirea celor din Lumea Grădinii, cei patru aveau să devină suciţi, scrântiţi, excentrici. Nişte eremiţi bizari. Nebuni de legat.

Se mai punea problema eliberării sexuale. Alice nu îi va accepta pe toţi trei ca amanţi, ba nici măcar pe unul. Ea credea cu fermitate că pentru a avea un iubit, trebuia să fie îndrăgostită de el.

Într-o seară, bărbaţii stăteau pe scaune în balconul castelului din lumea lui Burton, unde hotărâseră să locuiască toţi vreme de o lună. Soarele artificial era la zece grade deasupra orizontului artificial din vest, şi beau ceva cât o aşteptau pe Alice să li se alăture. Li Po spusese că pe măsură ce trecea vremea, cu atât mai puţin respingătoare i se părea ideea de a face femei-android frumoase, pe care să le programeze pentru a le fi partenere de pat.

— Îţi dai seama imediat că nu sunt cu adevărat umane, că sunt mai mult decât tâmpite, a spus Frigate. Nu ai ce discuta cu ele aşa cum ai face-o cu o femeie adevărată. Ţi-ai da seama pe dată că patima lor e simulată, mecanică şi inconştientă. De acord, realizezi o detensionare sexuală. Dar asta nu-i de ajuns.

— Adevărat, a acceptat Li Po, dar tot ar fi mai bune decât

---

[19] *Biblia,* Deuteronomul 8.3 (n. tr.).

nimic.

— Serios? a întrebat Burton.

În acel moment, Alice a apărut pe balcon. Bărbaţii au abandonat subiectul, nu pentru că Alice s-ar fi simţit stânjenită de natura lui, ci pentru că ar fi trăit un sentiment neplăcut, întrucât nu putea să-i ajute în nici un fel. Au discutat despre ceea ce realizaseră prin studiu în cursul acelei zile. Burton investigase dialectele care dăduseră naştere matricei limbilor semitice, Li Po studiase franceză şi engleză, ca să poată citi poezia acelor naţii, Frigate studiase toate filmele artistice făcute (sau, mai curând, cele păstrate de Etici), iar Alice îşi găsise o nouă pasiune: pictura în ulei.

La cina servită de androizi, au discutat despre misterul încă nesoluţionat al uciderii lui Loga şi despre identitatea femeii pe care o ucisese Nur.

Burton şi-a împins scaunul, îndepărtându-l de masă, a scos un trabuc din buzunarul cămăşii, a aprins-o şi a zis:

— Mi-aş dedica mai mult timp ca să descifrez aceste enigme dacă ar sluji la ceva. Computerul nu va voi – sau nu va putea – să ne permită nici măcar să vârâm piciorul în uşă, ca să zic aşa. Am convingerea asta. Nu vom afla nimic decât la sosirea celor din Lumea Grădină, poate nici măcar atunci.

— Nu va trebui să aşteptaţi chiar atât de mult.

Alice a scos un ţipăt. Burton a rămas fără grai, şi-a împins scaunul mai în spate şi s-a ridicat, rămânând faţă în faţă cu bărbatul care vorbise.

Zâmbind, Loga stătea la intrarea în sufragerie.

37

Loga îşi pierduse înfăţişarea de curcan pus la îngrăşat. Hainele, un kilt de culoarea cerului senin, roba galbenă cu dragoni albaştri şi sandalele albastre, îi scoteau în evidenţă trupul bine clădit şi musculos, fără pic de grăsime care să-l facă supraponderal.

Nu era înarmat.

A ridicat braţul în sus.

— Vă rog. Dacă vă liniştiţi, o să vă explic totul. În primul rând, vă cer scuze că v-am luat prin surprindere.

Burton îşi revenise deja din şoc şi a reuşit să spună:

— Întotdeauna ţi-a plăcut să dai lucrurilor un aer teatral.

— Adevărat.

— Cum ai intrat aici? l-a întrebat Li Po.

— O să vă spun totul la momentul potrivit. Nu am întâmpinat probleme când am vrut să am prioritate faţă de cod. La urma urmelor, eu deţin comanda asupra Turnului.

S-a dus la bufetul aflat lângă uşă ca să-şi toarne un pahar de coniac. Ţinându-şi o mână la piept, Alice s-a aşezat. Bărbaţii au schimbat priviri semnificative, al căror înţeles le era clar după o intimitate atât de îndelungată. Dacă va face cea mai neînsemnată mişcare ce ni se pare ameninţătoare, sărim cu toţii pe el în acelaşi timp.

Cu toate acestea, Loga se purta foarte degajat, aproape amical. Asta nu însemna nimic. Era un actor desăvârşit. Pe de altă parte, a gândit Burton, de ce ne-ar pregăti ceva rău?

— Am dreptate că topirea ta... moartea ta... a fost un subterfugiu, o simulare realizată de Computer? a întrebat Burton. Şi că ne-ai urmărit tot timpul de când ai dispărut?

Loga s-a întors cu faţa la ei, încordându-şi picioarele solide, de parcă ar fi stat pe puntea unei ambarcaţiuni cu pânze ce sălta pe valuri. A zâmbit şi le-a spus:

— Da. Ştiu că asta a fost una dintre posibilităţile pe care le-aţi avut în vedere.

— Aşadar, ne-ai spionat şi ai tras cu urechea la discuţiile noastre! a spus Burton, furios.

— În toate încăperile, mai puţin în cele vopsite. Ideea a fost excelentă, dar am ştiut încă de la început că sunteţi inteligenţi şi plini de imaginaţie. Desigur, acesta este unul dintre motivele pentru care v-am ales ca Agenţi ai mei. Nu este totuşi adevărat că mi-aţi blocat complet posibilităţile de monitorizare. Când aţi utilizat Computerele auxiliare, le-am interceptat şi pe ele.

A sorbit din coniac şi i-a privit peste buza paharului. După ce l-a lăsat jos, a continuat:

— E bine să ai cu cine discuta. Dar nu chiar cu oricine, voi sunteţi deosebiţi. Mă simt foarte apropiat de voi. Cu toate că-mi imaginez, în aceste momente sunteţi supăraţi pe mine. Nu vă găsesc vină pentru asta, dar sunt convins că după ce-mi ascultaţi povestea, o să mă iertaţi.

— Nu cred, a spus Alice, măsurându-l printre gene, şi strâmbând din buze. Nu-mi dau seama ce joc faci, dar eşti răspunzător pentru sfârşitul...

S-a oprit apoi, de parcă i-ar fi venit o idee. Obrajii i s-au înroşit şi mai tare.

— Repet, îmi pare rău că a trebuit să vă supun unor asemenea chinuri emoţionale. Dar aţi supravieţuit, şi aţi fi supravieţuit chiar dacă nu rămâneaţi în viaţă, ca să zic aşa. A trebuit să mă asigur că veţi fi capabili să menţineţi Turnul în funcţiune şi că meritaţi această încredere, pentru că nu vă veţi lăsa corupţi de puterea nemăsurată pe care o aveaţi la îndemână. Am crezut că veţi trece testul, dar gândirea şi dorinţa mea nu ar fi fost de ajuns. Trebuia să vă ofer exerciţiul puterii. Adevăratul caracter al cuiva se dezvăluie nu prin ceea ce spune, ci prin ceea ce face. Aţi dat greş în anumite privinţe. S-ar fi cuvenit să vă resuscitaţi camarazii care au murit în cursul expediţiei spre Turn. Sunt convins că, dacă evenimentele nu v-ar fi împiedicat, aţi fi făcut asta foarte curând. Am rămas dezamăgit, totuşi, pentru că voiam să îi pun şi pe ei la încercare.

— Mai toţi ar fi acţionat la fel ca şi noi, a subliniat Burton.

— Ştiu, dar voiam să facă dovada practică.

— Au făcut cu vârf şi îndesat. La fel ca noi.

— Pană la un punct, l-a contrazis Loga. Însă testul suprem era comportarea lor în Turn. De pildă, Turpin nu a fost suficient de selectiv când şi-a resuscitat prietenii. Şi nici tu, Li Po. Ai greşit cumplit resuscitând-o pe Star Spoon.

— De unde să ştiu? a spus acesta, ridicând din umeri.

— Dar ai tras învăţămintele necesare?

— Învăţ mai iute decât mă enervez, a precizat chinezul. Dacă ar fi să mai fac asta o dată, m-aş asigura ca mai întâi

Computerul să nu le ofere celor resuscitaţi nici o putere care să poată fi folosită împotriva mea.

— Foarte bine. Dar te-ai asigura să nu deţii nici tu puteri pe care să le foloseşti împotriva altora? Ele constituie un pericol pentru tine, dar şi pentru ceilalţi. Puterile ar putea să-ţi fie răpite de alţii, în ciuda tuturor măsurilor de prevedere.

— Problema se pune astfel: acum suntem demni de încredere? a întrebat Burton.

— Ce se întâmplă dacă resuscitezi pe cineva care ar părea demn de încredere, dar apoi te dezamăgeşte? Acea persoană ţi-ar putea răpi puterile, folosindu-le în scopuri pe care tu le respingi, deoarece le socoteşti dăunătoare.

A sorbit din nou, după care a început să se plimbe de colo, colo, în timp ce vorbea:

— Consideraţi că dispariţia mea a fost criminală, întrucât a dus la ştergerea matricelor corporale şi, în acest fel, la pierderea nemuririi pentru aproape toţi resuscitaţii. Nu este adevărat, şi sunt dezamăgit că aţi putut crede că eu aş îngădui să se întâmple ceva atât de îngrozitor. De fapt, s-a întâmplat ca...

— Ai pus Computerul să facă o copie după sine, ori această copie exista deja, a spus Burton. Duplicatul deţine evidenţele. Ori există doar un Computer, însă el ne-a prezentat rapoarte false.

Loga s-a oprit în loc şi s-a uitat la Burton cu uimire, după care a izbucnit în râs.

— Când ţi-a venit ideea asta?

— Acum o clipă.

— Am făcut o copie a Computerului înainte de a dispărea.

— Înseamnă că nu a fost un test pentru noi, când am pătruns prima oară în Turn şi am împiedicat Computerul să moară? Sacrificiul lui Göring a fost inutil?

— Nu, situaţia aceea a fost reală. M-am înspăimântat atât de mult, încât am făcut acea copie. De fapt, copia a devenit Computer principal, pentru că vi l-am lăsat pe primul drept jucărie.

— Eu cred că instalarea Computerului de rezervă încă de

la începutul proiectului ar fi fost o procedură tehnică standard, a spus Frigate.

— Noi am considerat că ar fi fost imposibil ca acest Computer să funcţioneze eronat, fiind capabil să primejduiască proiectul. Am socotit că era invulnerabil.

— Da, păi şi *Titanicul* a fost declarat nescufundabil.

— Şi ce a fost cu femeia mongolă pe care a ucis-o Nur? a întrebat Alice.

— A, de ea era vorba! Făcea partea din planul menit să vă deruteze şi să vă nedumerească. Trebuia găsit cineva răspunzător de moartea mea, iar ea apărea astfel plasată încât puteaţi crede că era vinovată. Şi atunci aţi fi încercat să descoperiţi cine şi ce era, însă nu aveaţi cum să aflaţi.

— Era androidă? a întrebat Frigate.

— Desigur.

— Unii dintre noi au avut impresia că Nur a ucis-o cam prea uşor, a spus Frigate.

Burton a expirat fumul, sperând că astfel trecea mai calm decât era în realitate.

— Mulţumesc pentru explicaţie. N-am motive să-ţi mulţumesc pentru stresul creat, pentru angoasă şi vărsarea de sânge. Dar, după cum zici, a trebuit să învăţăm din necazuri, şi fără îndoială că intenţiile tale au fost bune. Cu toate astea, aşa cum singur ai spus, nu gândurile şi intenţiile dezvăluie caracterul cuiva, ci acţiunile lui. Dar, fie ce-o fi, am o întrebare, pesemne cea mai importantă dintre toate! A făcut o pauză, apoi a continuat: Noi vom rămâne în Turn? Ori va trebui să revenim în Vale?

Loga a zâmbit.

— Voi ce aţi vrea?

— Nu pot vorbi în numele celorlalţi, dar eu aş prefera să rămân aici.

Şi ceilalţi spuseseră că le-ar plăcea să rămână acolo.

— De ce?

— Din două motive. În primul rând, pentru mine viaţa e mai plăcută aici – în ciuda evenimentelor pe care le-ai provocat. Îmi oferă prilejul de a studia, de a dobândi cunoştinţe pentru care mi-aş fi dat şi viaţa când trăiam pe

Pământ, asta dacă aş fi socotit că am suflet şi dacă mi-ar fi oferit cineva asta. Pe de altă parte, e mult mai luxos, cât se poate de aproape de Rai, aşa cum şi l-ar imagina cineva ca existând fizic. în al treilea rând, cred că merit să stau aici. M-am apropiat cât se poate de mult de starea de Continuare. Dacă aş fi trimis din nou în Vale, m-aş simţi sărăcit şi frustrat, şi asta nu m-ar îndemna să-mi ridic deloc nivelul etic. În realitate, m-ar face să pierd nivelul atins.

Loga i-a întrebat pe ceilalţi dacă aveau aceleaşi motive sau unele similare.

— În primul rând, înainte de a vă spune ceea ce vreţi să ştiţi cu atâta disperare, o să vă povestesc altceva. Burton, când ai zis că te afli cât se poate de aproape de starea de Continuare, fără să-ţi dai seama în mod conştient, ai rostit adevărul. Faptul că ai afirmat aşa ceva mi-a stârnit curiozitatea. Remarca aceasta a ta ascunde şi altceva decât ceea ce pare la prima vedere? Ai unele bănuieli, unele suspiciuni că...?

A zâmbit şi a mai luat o gură de coniac. Burton şi-a dat seama că Loga se aştepta ca el să dezvolte subiectul. Dacă asta dorea, avea să fie dezamăgit. Burton nu avea habar la ce făcea aluzie Loga.

— Va trebui să mergi mai departe, a spus Burton. Ziceai că...

— Prea bine. Ai aflat de la mine şi de la cei din Biserica Celei de-A Doua Şanse că, atunci când atingi un anumit nivel de moralitate şi nobleţe de caracter, când devii milos, înţelegător şi ai scăpat într-o oarecare măsură de psihoze şi nevroze, înseamnă că eşti pregătit să Continui. Când mori, nu mai eşti resuscitat pe Lumea Fluviului. *Wathanul* tău dispare, nu mai poţi fi prins sau detectat de instrumentele noastre. Vi s-a spus că *wathanul*, sau sufletul vostru, dacă preferaţi acest termen, merge la Dumnezeu şi este absorbit în El. Este o explicaţie care ascunde neştiinţa. Era singura explicaţie ce părea să se potrivească. Numai că...

A sorbit din nou. Şi-a plimbat privirea asupra lor, de parcă le-ar fi anticipat reacţia la următoarele lui cuvinte. Părea încântat de ce vedea.

— Tristul adevăr este că, deşi nu-mi dau seama dacă este chiar atât de trist, aşadar adevărul este că *wathanii* nu dispar niciodată, ei Continuă întotdeauna! Nu doar atâta vreme cât trupurile în care au sălăşluit continuă să fie resuscitate!

Burton nu a rămas atât de uimit pe cât era de aşteptat. Cândva, cu multă vreme în urmă, avusese în vedere o asemenea posibilitate, dar o respinsese. Alice era şocată, arăta ca şi cum nu mai era dispusă să creadă spusele nimănui. Li Po a zâmbit, apoi şi-a mângâiat mustaţa. Faţa lui a rămas impasibilă.

Burton s-a gândit la Computer, care spusese că oameni precum Buddha şi Iisus Hristos Continuaseră. Evident, nu se întâmplase aşa. Computerul îi dăduse informaţii false. De ce? Loga îi transmisese instrucţiuni care să ducă mai departe dezinformarea.

Burton a oftat.

— Care este adevărul? De data asta o să ni-l spui, nu? Sper că nu-mi iei scepticismul în nume de rău, dar ne-ai minţit de prea multe ori.

Alice a întrebat cu glas tremurător:

— Şi *wathanii?* Ne-ai spus că erau artificiali. Dacă nu ar fi existat rasa aceea care i-a creat în Antichitate, am fi cu toţii lipsiţi de suflete. Acesta e adevărul lui Dumnezeu?

— Cine poate şti adevărul lui Dumnezeu? a vorbit Loga. Adevărul dumnezeiesc este că tot Ceea ce Este Este. Bineînţeles, e o realitate că anticii au creat *wathanii* şi noi, care le-am moştenit lucrarea, am avut grijă ca fiecare fiinţă umană concepută pe Pământ să aibă unul. Nu este adevărat că merg la Dumnezeu sau că sunt absorbiţi în El. Poate că se va întâmpla într-o bună zi. Nu ştiu, şi nu cred să ştie cineva. Adevărul este că poţi fi nemuritor, în mod relativ, oricum. Nu vei putea trăi dincolo de moartea universului şi probabil că nici atât de mult cât el. Dar ai posibilitatea de a trăi un milion de ani, două milioane, sau poate chiar mai mult de trei. Atâta vreme cât găseşti o planetă de tipul Pământului, care să aibă miezul fierbinte şi să aibă la dispoziţie maşini de resuscitare. Din nefericire,

nu li se poate permite tuturor să atingă nemurirea. Aşa ceva ar face ca nemurirea să fie o pacoste sau o treabă diavolească pentru restul oamenilor, iar aceştia ar încerca să îi domine pe alţii prin luarea sub control a maşinilor de resuscitat. Chiar şi aşa, tuturor, fără nici o excepţie, li se oferă câte o sută de ani de viaţă după moartea lor Pământească, pentru a dovedi că pot trăi în pace şi armonie cu sine şi cu ceilalţi, în limitele tolerabile ale imperfecţiunilor umane. Cei care pot face acest lucru devin nemuritori după ce se încheie cele două proiecte.

— Aşadar, a spus Burton rar, standardele, ţintele etice, nu sunt chiar atât de greu de atins, atât de solicitante după cum am fost făcuţi să credem?

— Sunt greu, dar nu imposibil de atins de patruzeci la sută dintre resuscitaţi.

— Şi ceilalţi şaizeci la sută? a întrebat Alice.

— Evidenţele privind trupurile lor vor fi distruse.

— Mi se pare greu de făcut.

— Într-adevăr. Dar e absolut necesar.

— Şi după aceea? s-a interesat Frigate, părând neliniştit.

Supravieţuitorii vor fi duşi, ca evidenţe trupeşti, sub forma sferelor galbene, pe Pământ.

— Pe Pământ? s-a mirat Burton.

Nu i se spusese, dar avusese senzaţia că Pământul fusese distrus.

— Da. În cea mai mare parte, viaţa de pe Pământ a fost distrusă de radiaţiile rezultate în urma războiului în care s-au folosit bombe cu hidrogen şi atomice. Dar cei de pe Lumea Grădină l-au curăţat – au avut nevoie de o sută şaizeci de ani – şi l-au repopulat cu forme de viaţă animală şi vegetală. Pământul va fi pregătit pentru voi, dar nu veţi mai fi felul de oameni care să-şi bată joc de el, ucigându-l prin poluare. Şi...

— Atunci nu ni se va permite să avem copii? a întrebat Alice.

— Pe Pământ, nu. Nu va fi loc, deşi va exista spaţiu pentru viaţă, cât să nu vă daţi coate, după cum spuneţi voi. Există însă în univers milioane de planete fără forme de

viaţă inteligentă, şi puteţi merge acolo dacă vreţi să aveţi copii.

— Pământul! a spus Burton cu un aer visător. Dorul lui de casă era atât de puternic, încât simţea o durere în piept. Pământul. Nu mai era cel pe care îl ştia el, însă sigur topografia lui nu se modificase. Iar faptul că nu mai rămăsese acelaşi cunoscut de el la data morţii era de bun augur, trebuia să recunoască.

Vine ca un mare şoc, a continuat Alice. Am fost o membră credincioasă a Bisericii Anglicane, iar apoi, odată ajunsă aici, mi-am pierdut credinţa şi am devenit agnostică până recent, când m-am gândit serios să devin membră a Bisericii Celei de-A Doua Şanse. Iar acum...

— Loga, a intervenit Burton, pentru că, în sfârşit, ne dezvălui adevărul, spune-mi ceva. De ce ai devenit renegat şi ai modificat cursul evenimentelor asupra cărora conveniseră semenii tăi Eticii? Susţii că nu ai suportat ideea că se putea întâmpla ca familia ta, cei iubiţi de tine, să nu Continue? E vorba de sensul pe care tocmai l-ai explicat, nu de cel vechi? Ai provocat această bătălie sângeroasă, această răsturnare a propriilor camarazi, doar ca să le mai oferi ceva timp părinţilor, copiilor şi verilor tăi?

— Vă jur pe ce a fost, este sau ar putea fi sfânt că acesta este adevărul.

— Bine, dar atunci nu înţeleg cum se face că tu, care ai crescut pe Lumea Grădină de la vârsta de patru ani, ai putut trece testul. Dacă standardele etice au vreun sens, vreo valoare, de ce nu ai fost eliminat? Cum de-ai putut deveni criminal? Un criminal înzestrat cu conştiinţă, dar criminal? Ori ai fost cu adevărat Etic şi apoi, într-un anume fel, ai înnebunit? Iar dacă tu ai înnebunit, ce i-ar putea împiedica pe alţii să se ţicnească?

38

Loga a pălit, a aşezat paharul pe masă, şi s-a întors din nou spre ei. A zâmbit, apoi şi-a plimbat privirea de la

stânga la dreapta şi înapoi, ca şi cum ar fi căutat ceva aflat în spatele grupului.

— Nu sunt nebun!

— Dar gândeşte-te la tot ce-ai făcut de dragul câtorva zeci de oameni.

— Nu sunt nebun! Am făcut totul din iubire!

— Şi iubirea îşi are nebuniile ei, a spus Burton.

S-a rezemat de spătarul scaunului, a aruncat fumul în sus, după care, zâmbind, a continuat:

— Deocamdată nu are importanţă dacă eşti nebun ori nu. Încă nu ne-ai dat un răspuns. Trebuie să ne întoarcem în Vale ori putem rămâne aici?

— Mă gândisem că aţi putea rămâne. Socotisem că aţi atins nivelul la care sunteţi demni de încredere şi la care vă puteţi bucura de tovărăşia celorlalţi în spiritul iubirii. I-aţi putea aduce şi pe alţii. Eu intenţionez să-mi aduc familia şi să le arăt tuturor ce trebuie să facă, dacă vor să ajungă nemuritori. Unii dintre ei...

— Ai îndoieli în privinţa unora, deci? a întrebat Burton.

Frigate s-a aplecat peste masă, privindu-l fix pe Loga.

— Ni s-a spus că trecerea testului, Continuarea, ar fi un eveniment ce se desfăşoară în mod automat. Nu presupunea judecata unor fiinţe umane. Acum... cine va judeca?

Pe Burton l-a iritat întrebarea, deşi se gândise şi el. întrebarea esenţială era cea pusă de el. Celorlalte li se putea da răspuns mai târziu.

— Acest lucru va fi făcut de Computer. După aceea, oamenii din cadrul acestui proiect, locuitorii din Valea Fluviului, vor mânca o hrană care îi va face să adoarmă şi să moară. *Wathanii* lor vor fi apoi scanaţi. După cum ştiţi, *wathanul* evidenţiază prin culori şi lăţimea relativă a benzilor evoluţia etică a individului. Cei care corespund standardelor vor fi reuniţi cu trupurile lor pe Pământ. Cei care nu vor întruni condiţiile, vor fi eliberaţi, putând pleca oriunde vor.

— Fiind judecaţi de o maşină? a spus Frigate.

— Maşina este infailibilă.

— Dacă nu-i modifică cineva criteriile, a precizat Burton.

— E foarte improbabil.

— Nu mai este, de când ai făcut ca totul să fie posibil.

Loga l-a fulgerat cu privirea.

— Eu nu voi mai fi aici.

— Dar unde?

— Voi pleca spre o planetă nelocuită, cu una dintre navele aflate în hangar.

— Puteai face asta imediat după ce te-ai debarasat de tovarăşii tăi Etici şi de Agenţii lor, a spus Frigate. De ce nu ţi-ai luat familia ca să pleci împreună cu ea?

Loga s-a uitat la Frigate de parcă nu-şi putea închipui că i-ar putea vorbi cineva în acel fel.

— Nu, nu puteam.

— De ce? l-a întrebat Burton. Mi se pare cea mai logică acţiune posibilă.

— Nu erau pregătiţi. Nu ar fi trecut testul, Computerul i-ar fi respins. Şi ar fi fost sortiţi pieirii.

— E absurd, a continuat Frigate. Ce-ţi pasă? Ai fi ajuns în siguranţă pe altă planetă, unde nu te-ar fi găsit nimeni vreme de o mie de ani, poate chiar niciodată, şi ai fi avut şi familia cu tine.

Loga s-a încruntat, şi pe frunte i-au apărut broboane fine de sudoare.

— Nu înţelegeţi. În acest caz, nu ar fi trăit. Nu ar fi putut Continua. Nu-i puteam lua cu mine decât după ce ar fi atins nivelul care face nemurirea suportabilă pentru ei.

Ceilalţi s-au uitat unul la altul. Fără nici o vorbă, şi-au spus: e nebun.

Burton a oftat şi s-a aplecat uşor în faţă, a întins mâna pe sub masă şi a luat un pistol care se afla acolo încă din ziua când fusese construit castelul. Cu un deget, a mutat cadranul pe poziţia imobilizare. A scos arma iute şi a apăsat pe limba glisantă ce slujea drept trăgaci. Linia de un roşu deschis l-a lovit pe Loga în piept, făcându-l să cadă pe spate.

— A trebuit, s-a scuzat Burton. E nebun de legat, şi ne-ar fi trimis pe toţi înapoi în Vale. Numai Dumnezeu ştie ce ar fi

întreprins după aceea.

La ordinul lui Burton, Frigate s-a grăbit să aducă de la convertor o seringă în care se găsea cantitatea potrivită de *somnium*. Burton a rămas de pază, pregătit să-l năucească pe Loga dacă ar fi dat semne că-şi recăpăta cunoştinţa. Omul era impresionant de puternic, o lovitură care i-ar fi doborât cu totul pe unii, pe el îl făcuse să-şi piardă doar parţial cunoştinţa.

Burton a păşit agitat de colo, colo, gândindu-se cum putea rezolva problema lui Loga. Trebuia ţinut în viaţă. Imediat ce ar fi murit, fără îndoială că ar fi fost resuscitat într-o încăpere secretă. Asta ar fi însemnat sfârşitul pentru cei patru, deoarece Loga avea prioritate asupra comenzilor Computerului. Dacă ar fi fost introdus într-un cilindru criogenic, ar fi fost mort din punctul de vedere al *wathanul*ui, şi ar fi fost resuscitat într-o cameră secretă din Turn. Dacă s-ar trezi ca prizonier, s-ar putea sinucide, indiferent ce măsuri de securitate ar lua cei care l-au capturat. Chiar dacă bila neagră din creierul lui, aceea care putea elibera o otravă mortală doar prin rostirea mentală a unui cuvânt codificat, ar fi fost extrasă pe cale chirurgicală, el tot se putea sinucide înghiţindu-şi limba, sufocându-se. Burton ar fi putut să-i taie limba, dar nu se simţea chiar atât de crud, indiferent cât de deznădăjduită ar fi fost situaţia.

Era posibil să-l menţină drogat pe Loga. Cu toate acestea, Burton se îndoia că Eticul ar fi putut supravieţui vreme de treizeci şi trei de ani într-o asemenea stare. Era inutil să ceară Computerului să afişeze memoria lui Loga, astfel încât să se poată localiza evidenţele trupeşti pe care Loga le ascunsese. Computerul avea probabil instrucţiuni să nu dezvăluie acest lucru.

Burton s-a oprit brusc, apoi a zâmbit. Exista o soluţie.

Desăvârşirea planului a durat două zile, întrucât a trebuit să fie extrem de prevăzător. O singură greşeală, iar Loga putea câştiga.

A cerut Computerului să realizeze un android modificat, care să arate exact ca Loga şi să aibă vocea lui. Dincolo de

piele, androidul îl reproducea perfect pe Loga, mai puţin în ceea ce privea structura creierului, care era mult mai simplă. Dacă androidul ar fi fost duplicat în proporţie de sută la sută, ar fi fost, în multe privinţe, identic cu Eticul şi s-ar fi comportat la fel. Singura diferenţă, extrem de mare, era că androidul nu avea conştiinţă de sine.

Pe cale verbală, Burton l-a programat în limbajul Eticilor, iar apoi a transmis ordinele către Computer. Acesta a comparat amprentele vocale, câmpul electric emis de piele, faţa şi forma corpului, culoarea părului, a ochilor, forma urechii şi compoziţia chimică a mirosului de respiraţie cu amprentele existente pentru Loga. De asemenea, a scanat amprentele papilare, palmare şi plantare. Din nefericire, în ciuda acestor măsuri, Computerul a refuzat să se supună androidului în condiţiile în care nu i se dădea cuvântul codificat.

— Foarte supărător, le-a spus Burton celorlalţi. E vorba de un cuvânt sau o expresie, dar asta ne blochează. Un cuvânt dintr-un milion.

Nimeni nu a scos o vorbă, toţi erau mohorâţi. Până şi Li Po a rămas tăcut.

După două minute, Alice, care stătuse încruntată şi-şi muşcase buzele, a vorbit:

— Ştiu că nici unul dintre voi nu crede în intuiţia feminină. Nici eu, aşa cum este ea definită de obicei. Cred că este o formă de logică, însă ea nu urmează regulile logicii, fie ele aristotelice ori simbolice. Nu cred că intuiţia feminină, numiţi-o astfel, ori cum doriţi, este limitată la femei. Vai, dar ce tot spun?

— Chiar, ce tot spui acolo? a întrebat-o Burton.

— Ideea este nebunească, deşucheată. S-ar putea să mă fac de râs!

— Orice idee va fi apreciată, a liniştit-o Burton. Îţi promit să nu râd de ea.

— Nici noi, a asigurat-o Frigate. În orice caz, ce importanţă ar avea dacă râdem?

— Treaba e că nu are nici o noimă sau raţiune, a spus Alice. Mda, poate că are o oarecare raţiune. Loga e extrem

de priceput la înşelătorii, şi-i place foarte mult să facă tot felul de jocuri, chiar copilăreşti, după mine, dar asta e.

— Asta e, ce? a făcut Burton.

— Mi se pare improbabil. Şansele să greşesc sunt extrem de mari. Dar... nu ştiu. N-ar strica să încercăm. Nu ne-ar lua prea mult timp.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce anume? n-a mai răbdat Burton.

— Păi, vă mai aduceţi aminte ce a strigat Loga înainte de a ceda? Ori a părut că va crăpa, mai bine zis.

— *I tsab u*, a spus Burton. În limba Eticilor, asta înseamnă „Cine eşti?”

— Da. Oare Loga nu ne-a dat cumva un indiciu, adevărata parolă? Părea foarte amuzat când a spus asta, de parcă nu ar fi existat nici o şansă ca noi să folosim expresia. Nu aveam cum să descoperim expresia care să ne deschidă drumul, cea mai importantă. Cu toate astea, nu a rezistat ispitei de a o rosti. Noi trebuia să credem că se adresa persoanei care l-a ucis, una despre care acum ştim că nu a existat. Şi, în acelaşi timp...

— Ar fi nebun să se joace aşa cu noi, a spus Burton.

— Ei, bine?

— E o nebunie, dar nu ne-ar lua decât o clipă, a adăugat Frigate. Ce-avem de pierdut? Pe de altă parte, chiar dacă e mai tăcută, s-ar putea ca Alice să aibă un spirit foarte pătrunzător în ce priveşte psihologia indivizilor!

— Mulţumesc! Când am ajuns pe Lumea Fluviului, nu eram prea pricepută să descifrez caracterul oamenilor, dar a trebuit să-mi dezvolt acest talent pentru a supravieţui.

Au intrat în camera unde dormea androidul. Burton l-a trezit cu blândeţe şi i-a dat o cană cu cafea. Apoi, fără grabă şi cu răbdare, i-a spus ce trebuia să facă. încă o dată, s-a aşezat în faţa ecranului de pe perete şi a rostit:

— *I tsabu u*.

Pe ecran a apărut alfabetul Etic.

— Asta înseamnă „gata”, a explicat Burton.

Androidul i-a comunicat apoi Computerului că transfera controlul primar lui Burton. Însă Computerul a refuzat să-i

dea ascultare.

— Şi acum ce facem?

Burton a chemat androidul şi i-a zis să iasă cu el pe coridor. Deşi nu ştia dacă era necesară o asemenea măsură de prevedere, nu-şi putea permite nici un risc. După ce i-a dat instrucţiuni androidului ce să spună, a urmărit din prag felul cum transmitea comenzile. Şi Computerul i-a dat ascultare.

Au ovaţionat cu toţii şi s-au îmbrăţişat, iar Li Po a executat un mic dans.

Androidul dăduse instrucţiunea ca toate persoanele din evidenţe, cu excepţia câtorva, ale căror nume şi numere de înregistrare le-a transmis, să fie resuscitate în Valea Fluviului. Din acel moment, procesul de resuscitare trebuia să continue până la încheierea proiectului.

Androidul a mai spus că voia ca măsurile de securitate date de el, adică de Loga, să fie anulate. Şi a expus diagramele ce arătau locurile în care Loga îşi ascunsese evidenţele trupeşti.

— Foarte bine, a spus Burton zâmbind. Dacă trebuie să tratăm cu Computerul prin intermediul androidului, asta este. Mă împac cu ideea.

Le-a trebuit o oră ca să adune cele treizeci şi nouă de evidenţe ascunse în încăperi de la diferite etaje.

— Dacă nu ar fi atât de şiret, aş fi perfect încredinţat că Loga nu poate fi resuscitat fără ştirea noastră, a vorbit Burton. Dar dacă a ascuns nişte evidenţe fără să-i spună şi Computerului locul unde se află?

— În cazul ăsta, a spus Frigate, nu ar putea fi resuscitat, deoarece Computerul nu ar fi conectat la acel loc, astfel că nu ar putea declanşa operaţiunea.

— Poate a pus evidenţa într-un convertor neconectat la Computer decât pentru alimentarea cu energie. Procesul s-ar realiza şi de un Computer auxiliar.

— Atunci să-i cerem Computerului să ne înştiinţeze de orice solicitare de energie ce este neobişnuită. Ordinul dat de Loga Computerului să suprime indicaţiile ce rezultă din folosirea de energie de către el a fost revocat.

— Va trebui să riscăm. Nu putem sta cu mâinile încrucişate, temându-ne că ar exista vreo şansă ca Loga să se elibereze.

Ceilalţi au fost de acord cu Burton privind posibilitatea de a repopula Turnul. Aveau să facă acest lucru după curăţarea celor trei lumi private. Au sprijinit în unanimitate sugestia lui ca locuitorilor Văii să li se spună adevărul, de fapt, toată povestea, de la bun început.

— Eticii au considerat necesar să răspândească jumătăţi de adevăr despre Biserica Celei de-A Doua Şanse din cauza credinţei în tăria impulsului religios. Dar eu cred că trebuie să li se servească întregul adevăr, chiar dacă nu e deloc uşor de digerat. Vom resuscita unii oameni în Turn, îi vom lăsa să trăiască o vreme aici, după care îi transportăm în Vale cu un aparat de zbor. Le vom da fotografii şi proiectoare de film care să funcţioneze cu acumulatori. Adevărul se va răspândi foarte lent din cauza populaţiei enorme şi a lungimii Văii Fluviului, dar cu timpul va ajunge la urechile tuturor. Desigur, unii vor refuza să creadă. Ghinionul şi păcatul lor.

L-au plasat apoi pe Loga în camera criogenică.

Li Po şi-a resuscitat tovarăşii, Alice, pe Monteith Maglenna şi pe alţi câţiva, inclusiv pe surorile sale, Edith şi Rhoda; Frigate, pe Sophie Lefkowitz şi alte douăzeci de persoane, Burton, pe Loghu, tokariana blondă din Antichitate, pe Cyrano de Bergerac, pe titantropul Joe Miller, pe Kazz, omul din Neanderthal, pe Tom Turpin, Jean Marcelin, Baron De Marbot şi pe mulţi alţii, pe care Loga îi recrutase în cursul războiului purtat de el împotriva Eticilor.

După şase luni, Burton i-a invitat pe toţi locatarii Turnului, care numărau acum peste două sute de persoane, la castelul său, pentru a participa la o petrecere. După ce mesele au fost debarasate, Burton a dat ordin unui android să bată într-un gong masiv de bronz, ce stătea în spatele scaunului său. S-a ridicat şi, înălţând un pahar de vin, a spus:

— Cetăţeni ai Turnului, vă rog să-mi acordaţi atenţie. Vă propun să toastăm. Pentru noi.

Au băut cu toţii, după care el a continuat:

— Încă un toast. Pentru cei care au dublă cetăţenie, cea a Pământului şi cea a Lumii Fluviului.

Apoi a lăsat jos paharul.

— S-ar părea că avem cu toţii situaţii bune şi suntem fericiţi, de aceea mă rog să o ţinem tot aşa până la sosirea celor de pe Lumea Grădinii. Poate chiar şi după aceea. Când va veni vremea, de ne place ori nu, va trebui să revenim pe Pământul restaurat ori să trecem în uitare. Sper, şi cred că noi, cei de aici, vom avea dreptul să mergem pe Pământ, unde ne vom bucura de viaţă până când miezul lui se va răci şi va trebui să ne mutăm pe altă planetă mai tânără. Asta se va întâmpla peste câteva milioane de ani, şi cine ştie ce se va întâmpla într-o perioadă de timp ce ne este imposibil să o concepem?

A tăcut, a luat o înghiţitură de vin, a lăsat paharul jos şi a privit roată către cei strânşi acolo.

— Din câte am înţeles, miezul Pământului va fi exploatat pentru a se putea folosi convertoarele energie-materie. Însă această energie va fi utilizată doar pentru a-i resuscita pe cei care mor acolo, şi cu astfel de oameni pe Pământ, nu va fi nevoie de multă energie pentru resuscitare. Nu vor exista potire sau convertoare care să furnizeze hrană. Hrana va fi cultivată pe sol. Dacă lucrurile vor funcţiona conform planurilor făcute de Etici, Pământul va fi o planetă plăcută şi liniştită. Vor domni pacea şi armonia, deşi eu am îndoieli că leul va putea sta alături de miel. Mai ales dacă leul e flămând. Leilor iarba nu li se pare hrănitoare. Şi, desigur, nici măcar cei care au Continuat nu vor fi perfecţi. Cu foarte puţine excepţii, iar acestea ar putea deveni modele nepieritoare pentru noi ceilalţi, fiinţele umane nu sunt şi nici nu vor deveni perfecte.

Multe persoane din public se uitau la Burton întrebându-se ce se pregătea să le spună de fapt.

— Sunt convins că unii dintre voi aşteaptă viaţa pe Pământ cu mare plăcere. Ştiţi că mereu veţi trăi aventuri intelectuale, întrucât ocaziile pentru studiu şi creaţie artistică vor fi egale cu cele puse la dispoziţie de Turn. Şi

veţi fi fericiţi la ideea că viaţa vă va fi senină, ordonată şi lipsită de primejdii. Veţi savura cu pasiune o asemenea perspectivă.

A tăcut şi s-a încruntat.

— Cu toate astea, există o alternativă la Pământul pe care l-am descris. Am verificat navele spaţiale din hangar şi am descoperit că nu este nevoie de echipaje deosebit de instruite pentru navigaţie şi funcţionare. Sunt complexe în sine, dar şi un copil inteligent de doisprezece ani, după ce studiază puţin, poate urca la bordul uneia, pornind într-o călătorie spre orice destinaţie doreşte. Desigur, cu condiţia ca nava să aibă suficient combustibil.

Frigate a zâmbit spre Burton şi a ridicat o mână cu degetul mare şi arătătorul formând litera O.

— Ce-ar fi dacă am respinge ideea de a reveni pe un Pământ aproape utopic? a întrebat Burton. Dacă am prefera un alt gen de viaţă ori nu suntem convinşi că, oricât am iubi Pământul, aşa cum am spus mai devreme, vom fi aleşi să facem parte dintre cetăţenii lui? Nimic nu ne poate împiedica să ne îmbarcăm pe o navă spaţială, pe toate cele aflate în hangar, dacă dorim, alegând una dintre planetele virgine catalogate în sistemul de navigaţie al navei, iar apoi să ne îndreptăm spre aceasta. Ce vom face acolo, grupul nostru pestriţ, alcătuit din oameni aproape nemuritori, ţinând de multe rase, naţiuni şi limbi, dar şi perioade istorice diferite? Nu am duce viaţa fastuoasă şi uşoară de care ne bucurăm aici, ori mai restrânsă, dar totuşi plăcută, de pe Pământul în devenire. Deşi putem duce cu noi ştiinţa şi tehnologia Eticilor într-o formă uşor de transportat, nu ne-am putea sluji de ele vreme de secole. Ne va trebui mult timp până când populaţia ar creşte în asemenea măsură încât să avem suficientă forţă de muncă pentru a face toate treburile grele şi neplăcute necesare pentru procurarea materiilor prime care să fie prelucrate. Aceste planete au fost presărate cu generatoare de *wathani* şi dispozitive de prindere, aşa cum s-a procedat şi în cazul Pământului. Putem avea copii, pentru că se vor naşte cu *wathani*, vor fi conştienţi de sine şi vor avea liber-arbitru. Însă – şi a privit

din nou în jur – dacă vreunii dintre noi ori dintre copii vor muri, vom rămâne morţi multă vreme. Poate pe veci. În cazul în care Eticii ar reuşi să ne depisteze, noi, cei care am plecat cu nava spaţială din Turn, vom fi judecaţi atunci şi acolo, pe dată. S-ar putea să trecem, şi astfel să ni se permită să trăim. Ori, poate nu. În orice caz, dacă vom muri curând, va trebui să aşteptăm astfel multă vreme, pentru că s-ar putea ca Eticii să nu poată ajunge pe planeta noastră decât peste mii de ani. Iar dacă, în acest răstimp, descendenţii noştri ar reuşi să construiască maşini de resuscitare, cum vom şti dacă ei vor decide să ne ridice din morţi? Nu putem anticipa situaţia politică, religioasă ori economică a respectivei perioade. S-ar putea ca urmaşii noştri să considere că ar fi mai înţelept să nu ne resusciteze. Acesta nu e nici pe departe cel mai rău lucru ce se poate întâmpla. La început, după ce ne stabilim şi construim locuinţe cu propriile mâini, lucrăm pământul, plantăm, culegem recoltele şi aducem pe lume prima generaţie, vom deveni o societate armonioasă. Dar pe măsura trecerii secolelor, a mileniilor, limba noastră comună, esperanto, se va sparge în dialecte, apoi în limbi care se deosebesc la fel de mult precum franceza de albaneză. Deşi rasele se vor amesteca într-o oarecare măsură, unele grupuri vor dori să-şi păstreze caracteristicile rasiale, iar brava noastră lume nouă va avea rase diferite. Limbi diferite şi rase diferite. Ca pe bătrânul Pământ. Dar aşa vom avea diversitate. Şi, deşi ne vom strădui să ne creştem copiii în iubire, cu vremea, pe măsură ce generaţiile se succed, ori poate peste foarte scurtă vreme, vom avea acelaşi fel de populaţie ca pe fostul Pământ. Doamnelor şi domnilor, după ce vom fi trudit îndelung şi chinuitor şi vom fi supravieţuit multor dificultăţi şi primejdii şi poate vom fi întemeiat o societate echitabilă pentru toţi, vom asista totuşi la degenerarea ei inevitabilă. Ca şi pe Pământ, vor exista oameni putenici şi oameni slabi, bogaţi şi săraci, hotărâţi şi nehotărâţi, curajoşi şi laşi, proşti şi deştepţi, deschişi şi închişi, generoşi şi hapsâni, miloşi şi indiferenţi sau cruzi, sensibili şi nesimţiţi, blânzi şi brutali,

brute şi victime, sănătoşi mental, pe jumătate scrântiţi şi nebuni de-a binelea. Va exista ură, dar şi dragoste, disperare, dar şi bucurie, înfrângere, dar şi triumf, nenorocire, dar şi fericire, deznădejde, dar şi speranţă.

Le-a aruncat o privire scurtă, văzând toate chipurile de parcă ar fi fost unul şi acelaşi. Iar oamenii au înţeles spiritul, chiar dacă nu şi forma exactă în care avea să formuleze următoarele fraze.

— Dar... vom avea o diversitate imensă, o bogăţie şi un spectru atât de larg, lucruri pe care nu ni le poate oferi o viaţă scutită de riscuri. Şi vom avea parte de aventură. Vom respinge Raiul şi Iadul ce ne-au fost promise. Însă vom lua cu noi o părticică de Rai şi, sunt convins, ceva mai mult din Iad. Ar putea Raiul să existe în vid? Fără Iad, cum credeţi că ar putea exista Raiul? Vă întreb, prieteni, şi chiar pe cei care nu ţineţi prea mult la mine, ce să alegem? Noul Pământ? Ori necunoscutul?

Toţi cei prezenţi au rămas tăcuţi. Apoi Frigate a exclamat:

— Asta e o întrebare retorică? încotro baţi, Dick?

— Ştii tu prea bine, a spus Burton.

A făcut un semn către stele.

— Cine merge cu mine?